

Tilinpäätös 2025

1 Toimintakertomus	4
Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys	9
1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys	10
1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2025	15
1.4.1. Tuloperusteiden muutokset	15
1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä	16
1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa	21
1.4.4 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuusasoilla	27
1.5 Kaupungin henkilöstö	27
1.6 Ympäristöasiat	29
1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	41
1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	41
1.7.2 Hyvinvointi ja terveys	42
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	51
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	52
2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	56
2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen	56
2.2 Riskienhallinnan järjestäminen	58
2.3 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaaminen, dokumentointi, puutteet, väärinkäytösten ehkäiseminen ja kehittäminen	62
2.4 Johtopäätökset	64
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	65
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	65
3.2 Toiminnan rahoitus	70
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	74
3.4 Kokonaistulot ja -menot	78
4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	79
4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	79
4.2 Konsernin toiminnan ohjaus	79
4.3. Strategiasta johdettujen valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteumat	81
4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	86
4.5 Arvio tulevasta kehityksestä	87
4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2025	88
4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	97
4.7.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	97
4.7.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	98

4.7.3	Konsernitase ja sen tunnusluvut	99
5	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	100
5.1.	Tilikauden tuloksen käsittely	100
5.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	100
6	Talousarvion toteutuminen	101
6.1	Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	101
	Kaupunginvaltuusto	101
	Tarkastuslautakunta	103
	Kaupunginhallitus	105
	Pohjois-Karjalan työllisyysalue	142
	Hyvinvoinnin toimiala	145
	Kaupunkiympäristön toimiala	187
6.2	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	211
	6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	211
	6.2.2 Investointien toteutuminen	215
	6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen	223
	6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	223
7	Tilinpäätöslaskelmat.....	224
7.1	Tuloslaskelma	224
7.2	Rahoituslaskelma	225
7.3	Tase	226
7.4	Konsernilaskelmat	228
	7.4.1 Konsernituloslaskelma	228
	7.4.2 Konsernirahoituslaskelma	229
	7.4.3 Konsernitase.....	230
8	Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot	232
8.1	Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	232
	8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	233
8.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	238
8.3	Tasetta koskevat liitetiedot	240
	8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	240
	8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	245
	8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseeseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	247
	8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	249

9 Erillistilinpäätökset	251
9.1 Liikelayritysten erillistilinpäätös.....	251
Joensuun Vesi –liikelayritys.....	251
9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset.....	281
Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	281
Elinkeinorahasto	282
Tulevaisuusrahasto.....	288
9.3 Taseyksikön erillistilinpäätös.....	294
Tilakeskus-taseyksikkö	294
9.4 Eriytetyt tuloslaskelmat	305
9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet	305
9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetty toiminnot.....	306
9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty toiminnot.....	307
10 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät.....	308
11 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	309

1 Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Ylijäämäinen tilinpäätös heikoista verotuloista huolimatta

Kuntatalouden haastava tilanne jatkui vuoden 2025 aikana. Suomen talouden pitkään odotettu kasvu viivästy edelleen ja maailmalla vallitseva epävarmuus jatkui. Julkisen talouden sopeutustoimenpiteet heijastuivat paitsi kuntien talouteen, myös useiden kuntalaisten arkeen. Haastavassa tilanteessa kuntien yhteenlaskettu tulos heikkeni odotetusti, vaikka kuntien sopeutustoimien ja yksittäisten kuntien mittavien kertaluontoisten erien ansiosta tulos oli ennakoitua parempi. Kuntatalouden nettomenot kasvoivat kuitenkin reippaasti työllisyyspalvelujen järjestämistä vastaavien muutosten myötä. Talouden tilannetta heikensi myös vaimeasta suhdannetilanteesta seurannut heikko verokehitys. Korkean investointitason myötä kuntatalouden velkaantuminen jatkui. Investoinnit keskittyvät suuriin kaupunkeihin.

Joensuun vuoden 2025 talousarvio perustui kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2024 hyväksymiin talouden sopeutuksen ja talousarvion valmistelun linjauksiin. Mittavilla talouden sopeutustoimenpiteillä kaupungin taloutta on saatu vakautettua ja vuoden 2025 tilinpäätös muodostui 2,3 milj. euroa ylijäämäiseksi. Ylijäämäistä tulosta selittävät erityisesti toteutetut sopeutustoimet, mutta myös kaupungin sijoitusten hyvät tuotot. Samaan aikaan Suomen haastava taloustilanne näkyi verotulojen heikkona kehityksenä ja työttömyydestä aiheutuvien menojen kasvuna.

Vuonna 2025 kuntien vastuulle siirtyneet työllisyyspalvelut kasvattivat kaupungin menoja. Kaupungin nettomenot kasvoivat lähes 14 milj. euroa eli 8,1 %. Pohjois-Karjalan työllisyysalueen menot olivat yhteensä 19 milj. euroa, josta Joensuun osuus oli 9,9 milj. euroa. Työttömyysturvan rahoitusvastuu kasvoi ja menoja kertyi 15 milj. euroa. Tämä oli noin 5 milj. euroa eli 52 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kaupungin muiden palvelujen, kuten hyvinvoinnin ja kaupunkiympäristön toimialan palvelujen, nettomenojen kehitys oli sen sijaan vuonna 2025 maltillista talouden sopeutustyön ansiosta. Vuoden 2025 talousarvio sisälsi lähes 4 milj. euron pysyvät rakenteelliset säästötoimet sekä noin 4 milj. euron kertaluonteiset toimet, jotka koostuivat pääosin omaisuuden myynneistä. Lähes kaikki pysyvät säästötoimet toteutuivat, sen sijaan kertaluonteisissa toimissa jäätin tavoitteesta. Talouden sopeutus on edennyt kokonaisuutena, mutta vuosien 2024–2025 toteutuma jää kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2024 asettamaa tavoitetta heikommaksi. Osa tavoitteista toteutuu suunniteltua hitaammin, ja on mahdollista, ettei koko vuosille 2024–2030 asetettu säästötavoite toteudu täysimääräisesti.

Kaupungin henkilöstömäärä kasvoi työllisyysalueen toiminnan alkamisen myötä. Vuonna 2025 kertyi henkilöstötyövuosia 2 325 (vuonna 2024 vastaava luku oli 2 226). Henkilöstökulut nousivat 7,7 %. Henkilöitä kaupungilla oli keskimäärin vuonna 2025 töissä noin 2700 henkeä ja tämän lisäksi useita satoja kansalaisopiston osa-aikaisia tuntiopettajia. Sairauspoissaolot pysyivät edelleen kunta-alan vertailuissa poikkeuksellisen matalalla tasolla, keskimäärin 8,9 päivässä henkilötyövuotta kohti.

Vuonna 2025 verotuloja kertyi 167 milj. euroa ja valtionosuuksia 53 milj. euroa. Joensuun kunnallisveroprosentti nousi 7,90 %:sta 8,10 %:iin. Silti verotulot jäivät prosentin eli lähes 2 milj. euroa pienemmiksi kuin vuonna 2024. Lasku johtui heikosta taloussuhdanteesta ja työllisyyden kehityksestä. Verokertymää alensivat myös aiempiin vuosiin liittyneet oikaisut kunnallisverossa ja kiinteistöverossa. Valtionosuudet kasvoivat noin 13 milj. euroa eli 32 %, mikä selittyy työllisyyspalvelujen siirtymisellä kunnan vastuulle.

Sijoitusmarkkinoiden kehitys jatkui vuonna 2025 myönteisenä. Kaupungin rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 129 milj. euroa. Arvo nousi seitsemällä miljoonalla eurolla, eli noin 5,7 % edellisvuodesta. Rahastojen tilikauden tulos oli 5,1 milj. euroa ylijäämäinen. Joensuun Veden tulos oli noin 2,3 milj. euroa.

Vuosi 2025 oli investointien osalta odotetusti useaa viime vuotta maltillisempi. Joensuun investoinnit olivat runsaat 35 milj. euroa. Tärkeimpiä valmistuneita rakennushankkeita olivat Hammaslahden koulu ja kaupungintalon muuttaminen museoksi. Taidemuseon peruskorjauksen on määrä valmistua vuonna 2026. Joensuun Vesi -liikelaitoksella valmistui uusi Niinivaaran vesitorni. Rakentamisen matala suhdanne vähensi uudisrakentamista, mikä mahdollisti panostukset yhdyskuntatekniikan peruskorjauksiin. Vuoden merkittävimpiä kohteita olivat Karjalankadun ja Tikkamäentien kiertoliittymä, Repokalliontie, Koskikadun ja Torikadun risteysalue sekä Utrantien pyörätien jatko. Vuoden aikana hyväksyttiin myös Noljaikan uuden päiväkodin ja Mehtimäen uuden uimahallin hankesuunnitelmat. Kaupungin elinvoiman kannalta tärkeä symmetrisen kaupungin visio päivitettiin vuoteen 2040 saakka. Lisäksi Mehtimäen alueelle laadittiin Mehtimäen kehittämissuunnitelma. Eteläisen alueen koulu- ja päiväkotiselvitys eteni päätöksentekoon.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 246 milj. euroa. Lainamäärä pieneni kuudella miljoonalla eurolla ylijäämäisen tuloksen ja maltillisten investointien ansiosta. Asukasta kohti laskettu lainamäärä oli 3 112 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 3 206 euroa. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungin velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin on kasvanut. Velkaantumiseen liittyvät riskit ovat myös kasvaneet. Vaikka kaupungin korkomenot laskivat vuonna 2025 korkotason laskun myötä, on korkomenot kasvaneet merkittävästi muutamien vuosien takaiseen tilanteeseen nähden.

Vuoden 2025 huhtikuussa järjestettiin kunnallisvaalit ja uudet päättäjät aloittivat toimikautensa kesäkuun alusta lukien. Aiempien vuosien käytännön mukaisesti toimielinrakenteen tarkastelu ajoittui valtuustokausien vaihtumiseen, ja muutokset luottamushenkilöiden organisaatorakenteeseen astuivat voimaan uuden valtuustokauden vaihtuessa. Keskeisimmät muutokset koskevat konsernijaostoa sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakuntaa, jotka korvasivat aiemman omistajaohjausjaoston sekä osallisuus- ja vetovoimalautakunnan.

Valtuustokauden vaihtumisen myötä myös kaupungin strategia päivitettiin ja uusi strategia Hyvä kasvaa Joensuussa hyväksyttiin syyskuussa. Strategian mukaisesti tavoittelemme vuoteen 2030 mennessä sijoitusta Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukossa. Kaupunki investoi elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin, yliopistokaupunkimme on kansainvälisesti houkutteleva, luomme uutta työtä yhdessä yritysten kanssa sekä rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia. Kaupungin arvot ovat yhdessä, yhdenvertaisesti, rohkeasti ja kestävästi.

Toimintaympäristö oli vuoden aikana heikon talouden suhdannetilanteen myötä haastava. Kaupungin väestömäärän kehitys jatkui tästä huolimatta myönteisenä. Vuoden 2025 lopussa kaupungissa

asui 79 205 ihmistä, mikä on 464 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna. Joensuu oli maan 11. suurin kaupunki. Väestö kasvaa edelleen positiivisen muuttoliikkeen myötä, minkä myötä Joensuu kansainvälistyy.

Suomen talouden heikko tilanne näkyi sen sijaan työllisyyden kehityksessä, ja työttömyysaste nousi. Vuoden 2025 keskimääräinen työttömyysaste oli 15,0 % kun se vuonna 2024 oli 14,3 %. Myös rakentamisen vaikea tilanne jatkui, vaikka myös varovaisen positiivisia merkkejä kasvun käynnistymisestä oli vuoden aikana nähtävissä. Vuonna 2025 valmistui 135 asuntoa, kun vuonna 2024 valmistui 193 asuntoa. Uusia rakennuslupia myönnettiin 182 kappaletta, kun edellisvuonna niitä myönnettiin 202. Myönnetyt luvat mahdollistavat 162 uuden asunnon rakentamisen.

Vuosi 2025 oli Joensuulle taloudellisesti vaativa, mutta tilanne saatiin pidettyä hallinnassa. Kaupungin talous pysyi sopeutustoimien ansiosta lievästi ylijäämäisenä. Väkilukumme kasvoi ja investoinnit etenivät suunnitellusti. Talouden liikkumavara on kuitenkin edelleen pieni, ja tuleviin vuosiin liittyy paljon epävarmuutta. Geopoliittisen tilanteen kireys, Suomen talouden heikko kehitys sekä julkisen talouden sopeutustarpeet vaikeuttavat ennakointia. Tulevia investointeja ajatellen tulos täytyy saada varmemmalle pohjalle ja voimakkaammin ylijäämäiseksi, sillä verotulojen kehitys haastaa varmasti jatkossakin. Vuonna 2024 sovitut sopeutustoimet on vietävä päätökseen, jotta voimme rahoittaa suunnittelut investoinnit, kuten uuden uimahallin rakentamisen.

Haluan kiittää kaupungin henkilöstöä ja luottamushenkilöitä Joensuun kaupungin ja kuntalaisten eteen tehdystä sitoutuneesta työstä vuonna 2025.

Joensuussa 13.3.2026

Kaupunginjohtaja Jere Penttilä

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Alue- ja kuntavaalit järjestettiin samaan aikaan 13.4.2025. Vaaleissa valitun kaupunginvaltuuston toimikausi alkoi 1.6.2025. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 59 ja kaupunginhallituksen 11.

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2025 lopussa olivat:

	Valtuusto	Hallitus
SDP	17	4
KESK	14	3
KOK	10	2
VAS	7	1
VIHR	6	1
PS	3	0
KD	2	0

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Helena Hulmi (Kesk.)
1. varapuheenjohtaja	Timo Elo (Kok.)
2. varapuheenjohtaja	Emilia Kangaskolkka (SDP)

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Seppo Eskelinen (SDP)
1. varapuheenjohtaja	Anni Järvinen (Vas.)
2. varapuheenjohtaja	Sari Huovinen (Kesk.)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja.

Joensuun kaupungin organisaatio perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään hallintosääntöön. Kaupunginvaltuusto, joka muodostuu 59 valtuutetusta, vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 11 jäsenisen kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mm. ohjata ja seurata kaupungin toimintaa, taloutta ja päätöksentekoa, kehittää kaupungin kilpailukykyä, elinvoimaa ja imagoa, valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat lautakuntien esitysten pohjalta sekä panna valtuuston päätökset täytäntöön ja valvoa kaupungin oikeutta ja edustaa kaupunkia. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto. Konsernijaosto korvasi 1.6.2025 voimaantulleeseen hallintosäännön muutoksen myötä aiemmin omistajaohjausjaoston. Henkilöstö- ja työllisyysjaosto lakkautui 31.5.2025.

TE-palvelujen järjestämistäsiirto vastuun siirtymisen myötä kaupungin organisaatioon on kuulunut 1.1.2025 alusta lukien myös työllisyysalueen kuntien yhteisenä luottamushenkilötoimielimenä toimiva työllisyysalueen lautakunta. Lautakunnan tehtävänä on toimia työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisena työvoimaviranomaisena ja huolehtia em. lain mukaan työvoimaviranomaiselle kuuluvista tehtävistä ja ratkaista em. lain mukaan työvoimaviranomaiselle kuuluvat asiat.

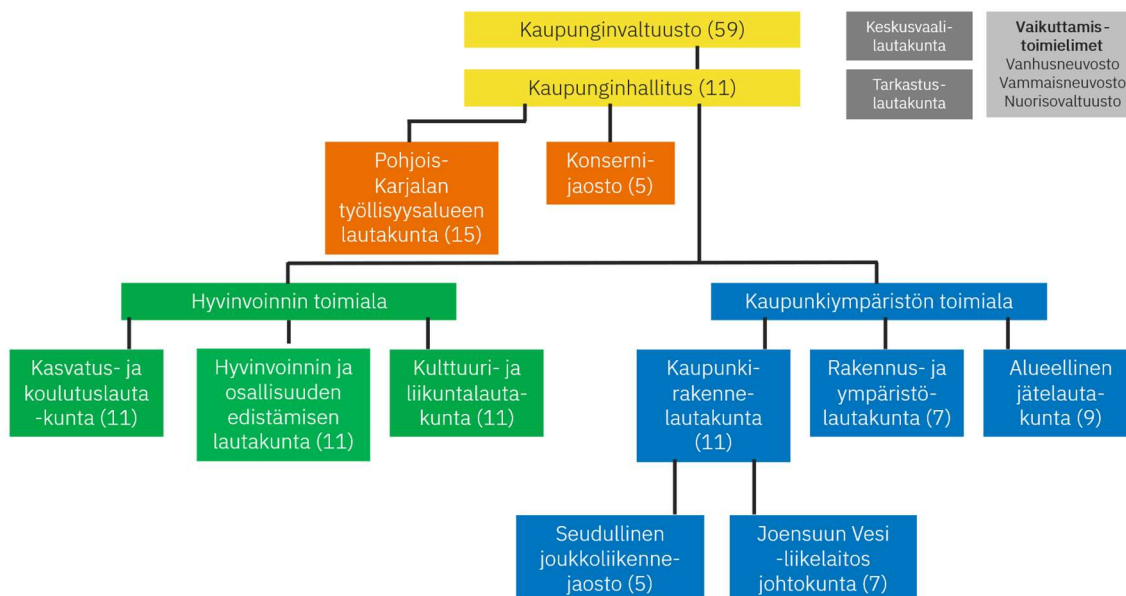
Hyvinvoinnin toimialalla toimii 1.6.2025 voimaantulleeseen muutoksen myötä kolme lautakuntaa: kasvatus- ja koulutuslautakunta, kulttuuri- ja liikuntalautakunta sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä nuorisopalvelut. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimialaan kuuluvat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä konservatorion ja

kansalaisopiston toiminnan järjestäminen. Lautakunnan toimialaan kuuluvat myös museot, kaupunginorkesteri, seutukirjasto ja urheiluakatemian toiminnan koordinointi. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta korvasi aiemman osallisuus- ja vetovalautakunnan. Lautakunnan tehtäväaluetta tarkennettiin muutoksen myötä. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta vastaa osallisuuden kehittämisestä, kansalaistoiminnan tukemisen kehittämisestä, asukas- ja kyläyhdistysyhteistyön vahvistamisesta sekä asukas- ja asiakastytyväisyyden kehittämisestä. Lautakunnan tehtäviin kuuluu myös muun muassa ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä toimiminen ja hyvinvointikertomuksen valmistelu ja laatiminen.

Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä Joensuu Vesi – liikelaitoksen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto. Kaupunkiympäristön toimialan yksiköitä ovat kaupunkirakennepalvelut, tilakeskus, lupa- ja viranomaistoiminnot ja Joensuun Vesi- liikelaitos. Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Kaupunkirakennelautakunta vastaa Tilakeskuksen toiminnasta ja taloudesta, mutta toimitilainvestointien osalta vastaava toimielin on konsernijaosto.

Kaupungin luottamuselinorganisaatioon kuuluu myös tarkastuslautakunta sekä keskusvaalilautakunta. Vaikuttamistoimieliminä toimivat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 1.6.2025

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talous on toipunut odotettua heikommin. Julkisen talouden alijäämä on syvä ja velkasuhde kasvaa. Vuositasolla bruttokansantuote (bkt) kasvoi vuonna 2025 vain 0,2 %. Talouden odotetaan kuitenkin toipuvan vuodesta 2026 alkaen.

Kasvua on hidastanut kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen on odottanut asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Työmarkkinoihin, geopoliittiseen tilanteeseen ja julkisen talouden sopeuttamistarpeisiin liittyvät epävarmuudet ovat heikentäneet kuluttajien luottamusta poikkeuksellisen pitkäkestoisesti ja saaneet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Kuluttajahintojen nousu hidastui syksyllä alle euroalueen keskiarvon, kun kulutusverojen korotusten vaikutus hintojen muutokseen on pääosin ohi. Inflaatiota hillitsivät edelleen energian ja tuontihintojen lasku. Palveluiden hinnat nousivat. Tilastokeskuksen mukaan keskimääräinen kuluttajahintojen vuosimuutos eli inflaatio oli 0,3 % vuonna 2025.

Suomen talouden ongelmat eivät tule ensisijaisesti ulkoisesta kysynnästä. Ulkoinen kysyntä on ollut hieman odotettua vahvempaa. Yhdysvaltojen tullien vaikutus on toistaiseksi jäänyt vähäiseksi, ja maailmantalous sekä -kauppa ovat kasvaneet kohtuullisesti. Tämä on heijastunut myös vientiin. Tavaravienti kasvoi vuonna 2025, vaikka Yhdysvaltojen tullit varjostavatkin näkymiä. Osin kasvuun ovat vaikuttaneet laivatoimitukset, mutta myös kysynnän toipuminen euroalueella on vahvistanut vientiä. Myös tuonti on ollut kasvussa. Investoinneissa pohja on ohitettu ja käänne varovaiseen kasvuun on alkanut. Vuonna 2025 investoinnit kasvoivat vajaat 2 %, mutta vuodesta 2026 alkaen kasvun arvioidaan nopeutuvan. Kasvua vetävät erityisesti energiasiirtymä, puolustushankkeet ja asuntomarkkinoiden asteittainen elpyminen. Aineettomat investoinnit ovat vahvassa kasvussa, samoin kone- ja laiteinvestoinnit, joita puolustushankinnat vauhdittavat.

Työmarkkinoiden käänne siirtyi edelleen. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 15–74-vuotiaita työllisiä oli keskimäärin 2 590 000 ja työttömiä 278 000 vuonna 2025. Työllisiä oli 12 000 vähemmän ja työttömiä 39 000 enemmän kuin edellisenä vuonna. 20–64-vuotiaiden työllisyysaste oli 76,0 % vuonna 2025. Työllisyysaste laski 0,7 %-yksikköä vuodesta 2024. 15–74-vuotiaiden työttömyysaste vuonna 2025 oli 9,7 %, mikä oli 1,3 %-yksikköä suurempi kuin vuonna 2024. Työttömyysasteen ennakkoidaan laskevan vuonna 2026 työmarkkinoiden käänteen myötä.

Vuosi 2025 oli julkiselle taloudelle kaksijakoinen. Alijäämä koheni, mutta hitaasti veronkorotuksista ja sopeutustoimista huolimatta. Julkisyhteisöjen velka nousi vuonna 2025 lähelle 90 %:a. Hidas talouskasvu sekä syvä alijäämäisyys kasvattivat velanottoa. Aiempaan arvioituna tilannetta paransi loppuvuodeksi oletettujen puolustushankintojen ajoittuminen vasta vuodelle 2026. Valoa synkkään kokonaiskuvaan toi myös paikallishallinnon menojen maltillinen kasvu. Julkisyhteisöjen alijäämä on kuitenkin jämähtänyt syväksi ja näkymä haastava. Alijäämä heikkenee ja pysyy yli kolmessa prosentissa suhteessa BKT:hen 2020-luvun loppuun asti. Velkasuhde jatkaa kasvuaan ja nousee yli 95 %:iin.

Kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli ennakollisten tilinpäätöstietojen mukaan 0,74 mrd. euroa, kun tulos vuonna 2024 oli 1,08 mrd. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Kuntien kulut kasvoivat vuonna 2025 lähes pelkästään työtömyyden aiheuttamien lisäkulojen vuoksi. Muissa tehtävissä, kuten esimerkiksi opetuksessa sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa, kulutaso pysyi ennallaan.

Viime vuosien tapaan kuntien yhteenlaskettua tulosta parantaa kertaluontoiset erät, jotka paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Yli 80 % vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa. Porin energiaosakkeiden myynnistä saadut luovutustulot siivittivät Porin tuloksen kertaluonteisesti poikkeukselliselle tasolle. Ilman Helsinkiä, Espoota ja Poria kuntien tilikauden tulos jäisi reiluun 100 milj. euroon.

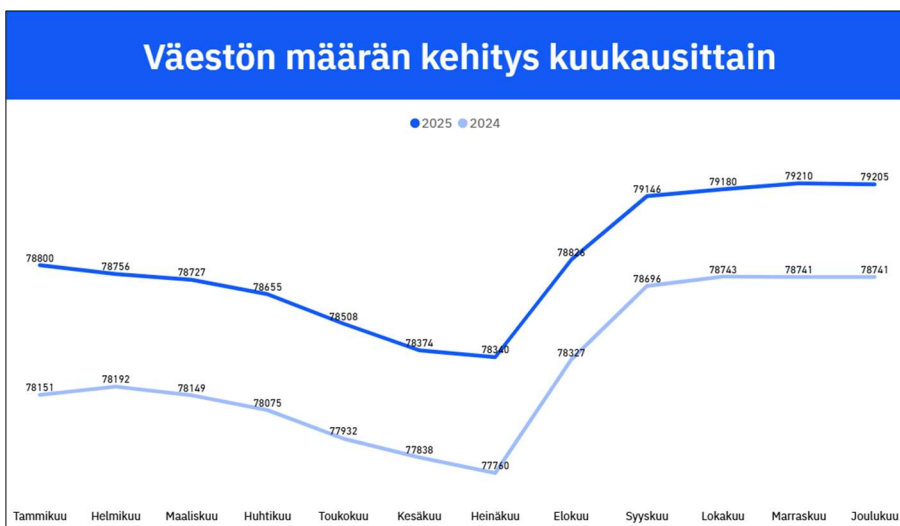
Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteen olivat enää vain lievästi muita vahvemmat. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 % Manner-Suomen väestöstä.

Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit keskittyivät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lisää velkaa ja niiden yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 21 mrd. euroon.

1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys

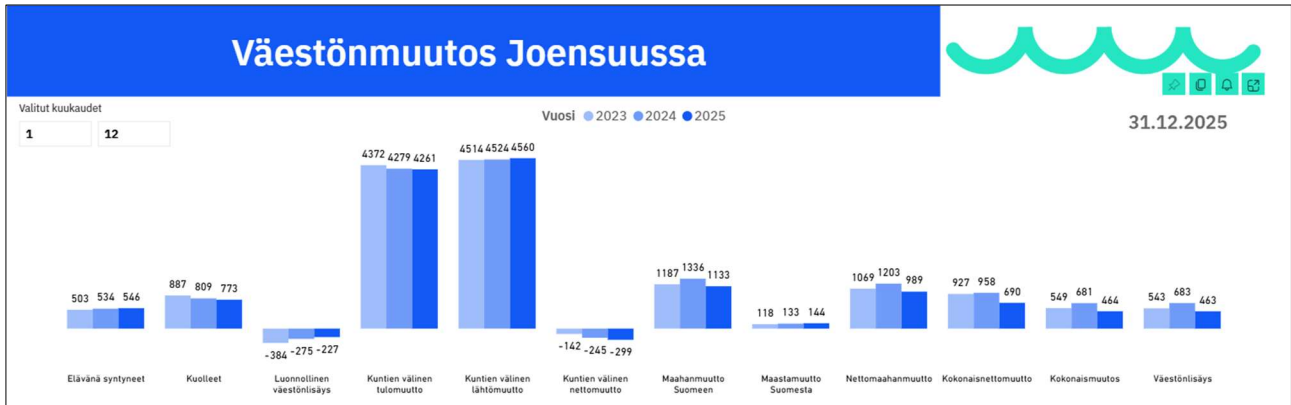
Väestö

Joensuun väestömäärä 31.12.2025 oli ennakkotietojen mukaan 79 205. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 464 henkilöä (+0,6 %). Väestömäärän kasvu jatkui nopeana. Virallinen vuodenvaihteen väestömäärä julkaistaan myöhemmin keväällä.

Väestömäärän myönteistä kehitystä selittää viime vuosien tapaan positiivinen maahanmuutto. Ennakkotietojen mukaan nettomuutto oli vuonna 2025 maahanmuutto mukaan lukien 690, kun se vuonna 2024 oli 958. Kuntien välinen nettomuutto oli vuonna 2025 negatiivinen - 299 ja maahanmuutto positiivinen 989.

Syntyneiden määrä nousi edellisvuoteen nähden ja ennakkotietojen mukaan syntyneitä oli 546, joka oli 12 lasta edellisvuotta enemmän. Syntyneiden määrä oli vuonna 2023 ennätyskellisen pieni. Kuolleiden määrä oli 773 (809).

Joensuun seudun väestömäärä kasvoi Joensuun myönteisen väestökehityksen myötä 144 henkilöllä. Joensuun ohella Liperin väestömäärä kasvoi (+74), mutta muissa seudun kunnissa väestömäärä oli edellisvuotta pienempi.

Työpaikat ja työllisyys

Joensuussa oli vuoden 2023 lopussa 35 348 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä laski edellisvuoteen nähden 105 työpaikalla eli -0,3 %. Työpaikkamäärä kasvoi määrällisesti eniten terveys- ja sosiaalipalveluiden (438), majoituksen ja ravitsemistoiminnan (49) ja julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen (41) toimialoilla. Eniten työpaikat vähenivät rakentamisessa (-257), teollisuudessa (-233) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa (-118). Joensuun seudulla oli vuoden 2023 lopussa 49 525 työpaikkaa, yhteensä 245 työpaikkaa edellisvuotta vähemmän. Työpaikkojen määrä kasvoi vain Heinävedellä ja Liperissä.

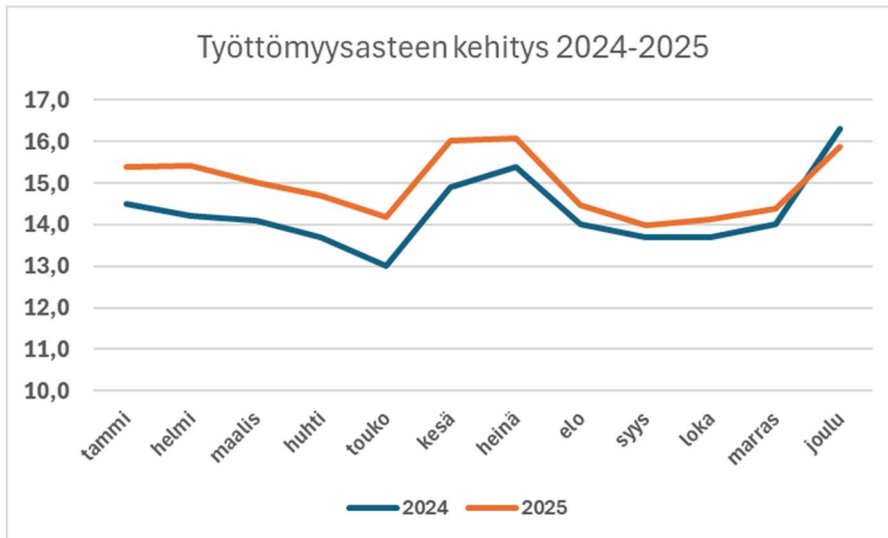
Joensuun työpaikoista 37,7 % sijoittuu julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen toimialalle. Toimialan osuus on vuodesta 2015 lähtien pysynyt suurin piirtein samalla tasolla, mutta työpaikkojen määrä on kasvanut. Teollisuuden työpaikkojen osuus on 12,2 % kaikista työpaikoista, osuus ja työpaikkojen määrä laski hieman edellisvuodesta. Tukku- ja vähittäiskaupan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus on 18,8 % kaikista työpaikoista.

Joensuun työpaikkakehitys suhteessa muiden suurten kaupunkien kehitykseen on vaihdellut viime vuosina. Koronavuonna 2020 Joensuun työpaikkamäärä väheni hieman muita suuria kaupunkeja vähemmän, kun taas vuosina 2021-2022 työpaikkamäärä kasvoi hieman vähemmän Joensuussa kuin muissa suurissa kaupungeissa. Vuonna 2023 Joensuun, Jyväskylän, Porin, Lahden ja Kouvolan työpaikkamäärä laski, kun muissa suurissa kaupungeissa työpaikkamäärä kasvoi. Tilastokeskuksen tilastotuotantoon liittyvän viiveen takia vuoden 2024 vastaavia lukuja ei ole vielä käytettävissä.

Talouden suhdannetilanne jatkui heikkona vuoden 2025 alkupuoliskolla. Maakunnan yritysten liikevaihto laski Pohjois-Karjalan Trendit –julkaisun mukaan vuoden 2025 alkupuoliskolla 0,9 % eli 3,6 milj. euroa. Liikevaihto laski useimmilla toimialoilla, joskin poikkeuksiakin löytyi. Erityisesti heikkoa liikevaihdon kehitys oli koneiden ja laitteiden valmistuksen ja rakentamisen toimialoilla. Positiivisesti Pohjois-Karjalassa kehittyivät puun sahauksen, metsäteollisuuden ja kaivostoiminnan toimialat. Valtakunnallisestikin liikevaihdon kasvu oli varsin vaatimatonta (1,0 %). Vuoden 2025 toisen puoliskon suhdannetiedot julkaistaan maaliskuun 2026 vaihteessa.

Työllisyystilanne heikkeni edelleen vuoden 2025 aikana. Työttömyysaste oli joulukuussa 15,9 %, mikä oli 0,4 %-yksikköä pienempi kuin vuoden 2024 vastaavana ajankohtana. Työttömiä työnhakijoita oli 5 822, 44 henkilöä edellisvuotta vähemmän. Avoimia työpaikkoja oli 184.

Lähde: KEHA-keskus, Tilastokeskus

Työttömistä työnhakijoista oli naisia 41,2 % (2401), alle 25-vuotiaita 15,8 % (917) ja yli vuoden työttömänä olleita 42,7 % (2 488). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä on jatkanut kasvuaan. Vuoden 2024 joulukuussa yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli 2 488, kun se vuotta aiemmin oli 2 098. Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 15,0 %, kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2024 oli 14,3 %. Työttömien määrässä mitattuna muutos oli +341 henkilöä.

Joensuun seutukunnan työttömyysaste oli joulukuussa 15,2 % (ed. vuonna 15,5 %). Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 14,3 % (ed. vuonna 13,4 %).

Joensuun tavoin työllisyystilanne heikkeni myös muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2025 aikana. Kuopion vuoden 2025 keskimääräinen työttömyysaste oli 12,6 % (+1,5 %-yks.), Lappeenrannan 13,1 % (1,0 %-yks.) ja Jyväskylä 14,8 % (0,9 %-yks.).

Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 11,9 %, kun se vuotta aiemmin oli 10,8 %.

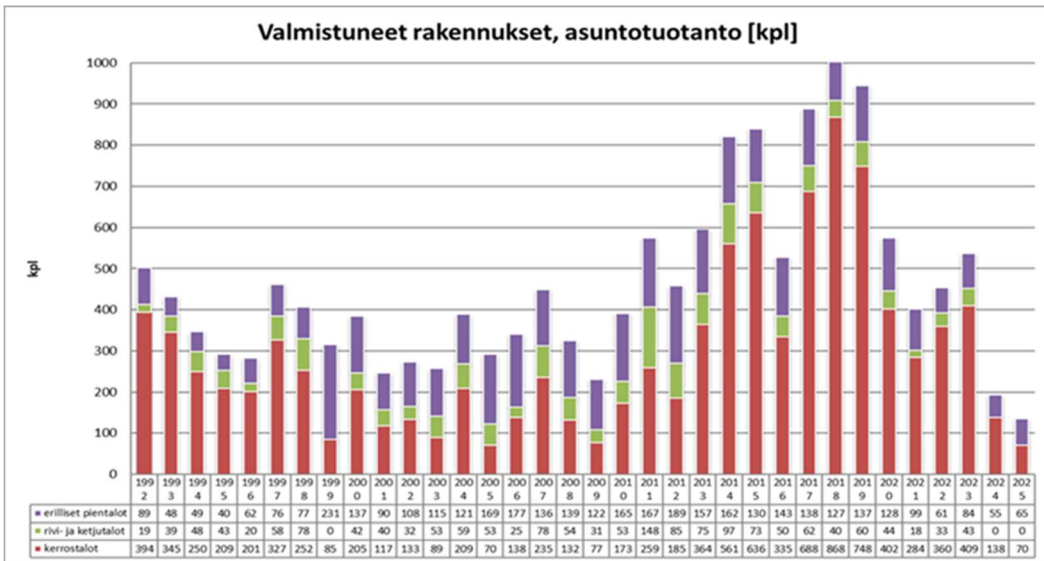
Kuntien vastuu työttömyysturvan rahoituksesta kasvoi TE-muutoksen myötä vuoden 2025 alusta lukien. Heikon työllisyystilanteen johdosta rahoitusvastuun kustannukset kasvoivat vuoden aikana kuitenkin valtionosuuksien muutosta enemmän. Kaupungin valtionosuudet kasvoivat rahoitusvastuun muutosten johdosta noin 3 milj. euroa, mutta kustannukset kasvoivat vuonna 2025 noin 5 milj. euroa.

Rakentaminen

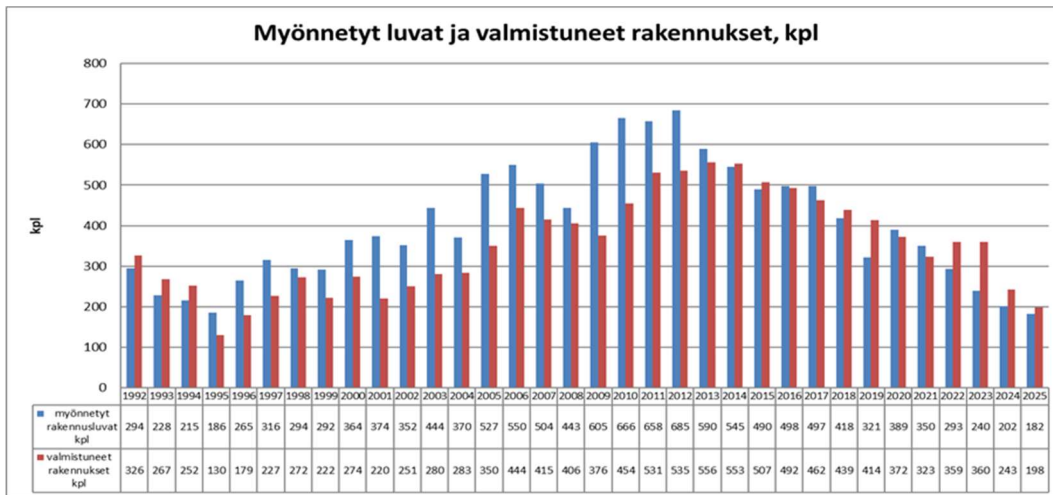
Rakentamisen vaikea tilanne jatkui vuonna 2025. Sekä valmistuneiden asuntojen että myönnettyjen rakennuslupien määrä oli matalalla tasolla. Rakentaminen keskittyi edelleen keskustan alueelle, ja haja-asutusalueella rakentaminen jatkui vähäisenä.

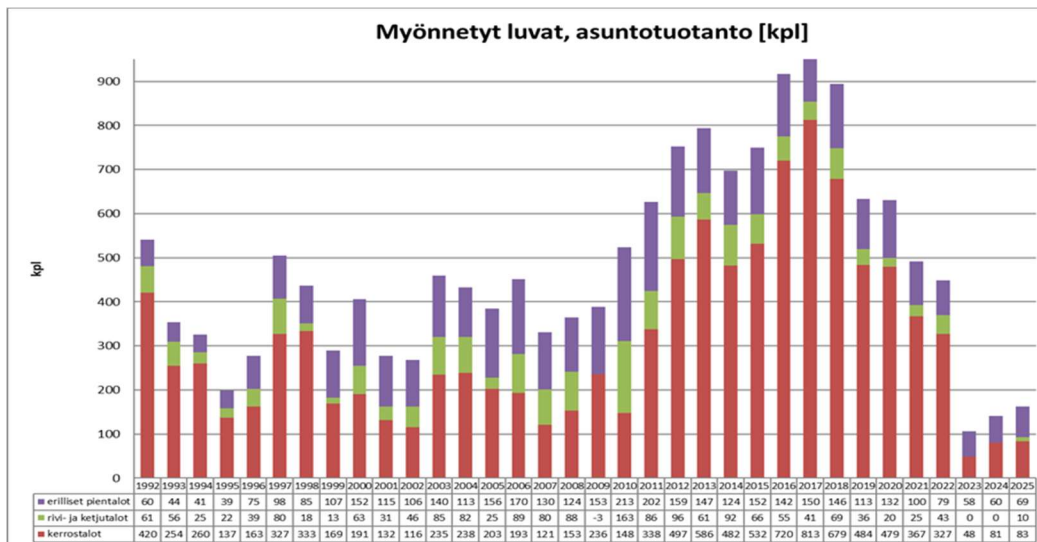
Vuonna 2025 valmistui 135 asuntoa, kun vuonna 2024 valmistuneiden asuntojen määrä oli 193 asuntoa. Valmistuneiden rakennusten yhteenlaskettu kerrosala oli noin 44 000 m², kun edellisvuonna vastaava oli 55 000 m².

Vuoden 2025 aikana valmistuneista asunnoista 70 valmistui kerrostaloihin ja 65 erillisiin pientaloihin. Rivi- ja ketjutaloihin ei valmistunut asuntoja. Kerrostaloihin valmistui selvästi edellisvuotta vähemmän asuntoja, sen sijaan erillisiin pientaloihin valmistui 10 asuntoa edellisvuotta enemmän.

Rakentamisen vaikea tilanne näkyy edelleen myös lupamäärissä. Uusia lupia myönnettiin laajennus- ja muutoshankkeet huomioiden 182 kappaletta, kun edellisenä vuonna määrä oli 202. Lupia myönnettiin 162 asuntoa varten, kun vastaava luku oli edellisvuonna 141. Kerrosalassa mitattuna rakennuslupia myönnettiin vuonna 2025 noin 71 000 m², kun edellisvuonna määrä oli noin 46 000 m².

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2025

1.4.1 Tuloperusteiden muutokset

Kuntien verotulokehitys oli vuonna 2025 heikkoa. Verotulokertymä jäi koko maan tasolla edellisen vuoden tasolle. Joensuun verotulokertymän kehitys jäi koko maata heikommaksi. Verotuloja kertyi 166,8 milj. euroa, mikä oli 1,7 milj. euroa (-1,0 %) edellisvuotta ja 4,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Kunnallisveroja kertyi 124,0 milj. euroa (+1,2 %), yhteisöveroja 20,1 milj. euroa (-6,5 %) ja kiinteistöveroja 22,6 milj. euroa (-7,3 %).

Kunnallisverotilitykset alenivat koko maan tasolla 0,2 % (noin 21 milj. euroa). Arvioitua heikomman kehityksen taustalla oli palkkasumman vaisu kehitys. Palkkatulot kasvoivat Tulorekisteriin ilmoitettujen tietojen perusteella vain reilu 2 % vuonna 2025. Kehitys on heikko ottaen huomioon yleisen ansiotasoindeksin noin 3 %:n kasvun. Palkkasumman kasvuun vaikutti myös työllisten määrän pieneneminen sekä työttömyyden kasvu.

Kunnallisveron heikkoa kehitystä selittää myös kunnallisveron jaksotustekijät. Joulukuussa 2024 oikaistiin verovuoden 2024 kunnallisveron ryhmäosuutta positiivisesti noin 150 milj. eurolla. Oikaisu osoittautui verovuoden 2024 tietojen valmistuessa perusteettomaksi ja vuonna 2025 kuntien verotilityksiin tehtiin vastaava runsaan 150 milj. euron negatiivinen oikaisu. Heikon palkkasumman ja työllisyyskehityksen sekä jako-osuuksia koskevien oikaisujen lisäksi kunnallisverokertymään vaikutti myös veroperustemuutokset ja vakuutusmaksujen muutokset sekä kunnallisveroprosenttien muutokset.

Joensuun veroprosentti vuodelle 2025 oli 8,1 %, kun se vuonna 2024 oli 7,9 %. Kunnallisveroja kertyi 124,0 milj. euroa (+1,2 %). Kertymä jäi 1,0 milj. euroa talousarviota heikommaksi. Kunnallisverokertymä kasvoi koko maata enemmän vuodelle 2025 päätetyn veroprosentin muutoksen seurauksena. Ilman veronkorotusta kunnallisverokertymä olisi jäänyt vuotta 2024 matalammaksi. Myös Joensuun heikkoon kunnallisverokehitykseen vaikutti kunnallisveron kuntaryhmän jako-osuuteen tehty negatiivinen oikaisu sekä heikko palkkasumman ja työllisyyden kehitys.

Kuntien yhteenlasketut yhteisöverotulot laskivat 4,4 % (noin 75 milj. euroa) heikon talouden suhdan-
netilanteen myötä. Myös Joensuun yhteisöverokertymä laski. Yhteisöveroja kertyi 20,1 milj. euroa,
mikä oli 1,4 milj. euroa (6,5 %) edellisvuotta vähemmän. Kertymä oli 0,6 milj. euroa talousarviossa
arvioitua pienempi.

Kiinteistöverokertymä kasvoi koko maan tasolla 2,1 % (noin 50 milj. euroa). Kaupungin kiinteistöve-
rokertymä oli 22,6 milj. euroa, mikä on 1,7 milj. euroa (7,3 %) edellisvuotta vähemmän. Kertymä jäi
2,6 milj. euroa talousarviota heikommaksi. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteis-
tövero rakennukset 1,10 %, yleinen kiinteistövero maapohja 1,30 %, vakituiset asuinrakennukset
0,45 %, muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,00 % ja voimalaitosrakennukset 2,85 %. Lisäksi
rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero oli 3,0 %.

Kaupungin koko maata heikompaa kiinteistöverokehitystä selittää kiinteistöveroihin tehdyt aiempia
vuosia koskevat oikaisut. Oikaisujen taustalla on korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös
(KHO: 2025:38), joka ei vastannut vakiintunutta oikeus- ja verotuskäytäntöä. Päätöksen myötä Poh-
jois-Karjalan hyvinvointialueen sairaalarakennusten verotusarvoja korjattiin takautuvasti ja sen
myötä verotusta oikaistiin. Oikaisut laskivat vuoden 2025 verokertymää arviolta 2,5 milj. eurolla.
Päätöksen myötä myös tulevien vuosien kiinteistöverokertymä jää vuositasolla noin 0,5 milj. euroa
pienemmäksi.

Valtionosuuksia kertyi 52,85 milj. euroa. Kertymä oli loppuvuoden oikaisujen johdosta noin 0,55 milj.
euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Valtionosuuksia kertyi talousarviossa enemmän loppuvuo-
desta erityisesti Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen suoritettävien tarkistusten johdosta teh-
tyjen oikaisujen myötä. Valtionosuuksien määrä kasvoi 12,9 milj. euroa (32,3 %). Koko maan tasolla
valtionosuuksien muutos oli 19 %. Valtionosuuksia kasvatti erityisesti TE-palvelujen järjestämisvas-
tuun siirtyminen kuntien vastuulle sekä työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentuminen. Joensuun
osalta muutos kasvatti valtionosuuksia noin 14 milj. euroa. Valtionosuuksien määrää puolestaan vä-
hensi sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen liittyvien vähennysten kasvu. Lisäksi valtionosuuksien
määrää alensi verotulomenetyksen korvauksen pienentyminen kunnallisverotuksen ansiotulo-
vähennyksen poistuessa. Valtionosuuksien määrään vaikutti myös mm. kuntien perustoimeentulo-
tuen rahoitusosuuden muutos, indeksitarkistus ja sitä koskeva leikkaus, kuntien tehtävämuutokset
sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia
kasvatti erityisesti valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen oppilasmäärän kasvun
myötä saadut takautuvat korvaukset.

Kaupungin päätösvallassa olevien maksuja korotettiin pääsääntöisesti kunta-alan vuodelle 2025 ar-
vioitu kustannustason muutos huomioiden 3 %. Talouden sopeutustoimenpiteisiin sisältyvien tavoit-
teiden mukaisesti kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä kaupunkiympäristön toimialan eräiden mak-
sujen tasoja korotettiin kustannustason muutosta enemmän. Uutena maksuna valmisteltiin käyttöön-
otettavaksi vuoden 2025 alusta lukien hulevesimaksu. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tarkis-
tettiin 1.8.2025. Enimmäismaksut nousivat, mutta vastaavasti asiakasmaksujen laskennassa huo-
mioitavat tulorajat muuttuivat.

1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä

Laki työvoimapolkujen järjestämisestä (308/2023) siirsi julkiset työvoima- ja yrityspalvelut valtiotoi-
mijalta kunnalle 1.1.2025 alkaen. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut
osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestämiseksi kunnille siirtyy yleiskatteellista valtion-
osuutta sekä henkilöstöä TE-toimistosta ja ELY- ja KEHA-keskuksesta. Lakiin sisältyi kuntien

osarahoittaman työmarkkinatuen muuttuminen työttömyyden varhaista katkeamista kannustavaksi. Uudistuksen myötä Joensuu on järjestänyt vuoden 2025 alusta lukien vastuukuntana kuntien vastuulle siirtyvät julkiset työvoima- ja yrityspalvelut koko maakunnan osalta. Työllisyysalueen kuntien yhteisenä luottamushenkilötoimielimenä toimii Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunta. Työllisyysalueen johtavana viranhaltijana on kansliapäällikön alaisuudessa työllisyysaluejohtaja. Ensimmäisenä toimintavuotena työllisyysalueen talousarvio toteutui arvioitua pienempänä. Ennen vuotta 2025 tehtyjen palkkatukien sekä muiden tukien ja korvausten päätösten mukaiset maksatukset toteutuivat huomattavasti arvioitua pienempinä. Etuuksien määrät perustuivat valtion aikaisten päätösten mukaisiin sidontatietoihin.

Kunnallisvaalit järjestettiin 13.4.2025. Uuden kaupunginvaltuuston toimikausi alkoi 1.6.2025. Hallintosäännön muutostarpeita tarkasteltiin perinteiseen tapaan ennen valtuustokauden alkua. Kaupunginvaltuusto hyväksyi maaliskuussa eräitä muutoksia hallintosääntöön. Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan nimi muutettiin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnaksi ja lautakunta siirrettiin hyvinvoinnin toimialalle. Samassa yhteydessä tarkasteltiin lautakunnan tehtäviä. Kaupungin vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden edistäminen sekä markkinoinnin, viestinnän ja tapahtumapalveluiden kehittäminen siirrettiin kaupunginhallituksen tehtäviin. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan tehtävät liittyvät jatkossa osallisuuden kehittämiseen sekä hyvinvoinnin edistämiseen. Lautakunnan ratkaisuvalltaan siirtyivät kaikki hyvinvoinnin toimialaan liittyvien avustusten jakoperusteet ja avustusten myöntämisen.

Hallintosäännön muutoksen myötä täsmennettiin myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan ratkaisuvalltaa. Lautakunta päättää päiväkotien perustamisesta ja lakkauttamisesta. Sivistys- ja hyvinvointijohtaja päättää puolestaan päiväkodin alaisuuteen muodostettavan yksikön perustamisesta ja lakkauttamisesta. Kaupunkirakennelautakunnan tehtäviin siirrettiin kaupunginhallituksen tehtävistä vastuu asuntopoliittisen ohjelman valmistelusta. Lisäksi hallintosääntömuutosten myötä henkilöstö- ja työllisyysjaosto lakkautui. Omistajaohjausjaoston nimi muutettiin konsernijaostoksi ja sen tehtäviä täsmennettiin. Lisäksi sisäisen tarkastuksen toimikunnan toiminta lakkasi. Lisäksi 1.6.2025 voimaantulevalla hallintosäännön muutoksella tehtiin eräitä muita muutoksia. Kaupunginvaltuusto hyväksyi maaliskuussa uutta valtuustokautta varten myös muutoksia luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntöön. Maaliskuussa hyväksytyjen hallintosäännön muutosten lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi hallintosäännön muutoksia viranhaltijaorganisaation osalta huhtikuussa. Muutokset koskivat konsernipalveluiden tehtäväjärjestelyitä. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa hallintosäännön 73 §:ää koskevan täsmennyksen. Hallintosäännön muutosten myötä päivitettiin myös talousarviorakennetta, talousarvion määrärahoja sekä talousarviossa annettavia toimivaltuuksia sekä rahastojen sääntöjä.

Hyvinvointialuemuutoksen myötä kunnat eivät voi enää vuoden 2026 alusta lukien vuokrata soterakennuksia hyvinvointialueelle. Rakennukset tulee joko myydä tai yhtiöittää. Kaupunginvaltuusto päätti kesäkuussa myydä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tarjouksen mukaisesti hyvinvointialueelle Siilaisen terveys- ja ravintokeskuksen, Joensuun paloaseman sekä Pekkalan pelastusaseman. Kiinteistöjen tarjouksen mukainen kauppahinta oli 40,9 milj. euroa. Lisäksi kohteiden tonttien hinta oli 3,6 milj. euroa. Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa kiinteistöjen myyntiä koskevan kauppakirjan ja kauppa toteutui tammikuussa 2026. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi eräiden hyvinvointialueen käytössä olevien kohteiden myynnin. Näiden osalta kaupunginhallitus teki myyntitarjouksen hyvinvointialueelle. Kauppa ei edennyt vuoden 2025 aikana, mutta kiinteistöjärjestelyistä on neuvoteltu hyvinvointialueen kanssa. Kaupunginvaltuusto päätti kesäkuussa myös, että ne kohteet, joita ei myydä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle tai ulkopuolisille vuonna 2025, mutta vuokrataan

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle vuonna 2026 ja joiden pääkäyttäjänä on hyvinvointialue, siirretään kaupungin omistamiin yhtiöihin joko apporttina tai kiinteistökauppana. Siirto ei toteutunut vuoden 2025 aikana, koska hyvinvointialueen ostettavaksi tarjottujen kohteiden järjestelyt olivat kesken.

Valtuustokauden vaihtuessa myös kaupungin strategia päivitettiin. Joensuun strategian uudistaminen aloitettiin kuntalaistutkimuksella vuoden 2024 puolella. Tämän jälkeen panostettiin toimintaympäristön analyysiin ja väestökehitysnäkymien selvittämiseen. Kaupungin henkilöstö osallistui strategiavalmisteluun esihenkilöiden vedolla työyksiköittäin. Lisäksi strategiatyötä esiteltiin sidosryhmille. Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen uudelle valtuustolle toteutettiin tulevaisuuskysely, jonka jälkeen valtuusto piti kolme strategiatyöpajaa. Uusi strategia Hyvä kasvaa Joensuussa hyväksyttiin syyskuussa. Joensuun strategia on luonteeltaan konsernistrategia, joka osoittaa suunnan ja tavoitteet kaikelle kaupungin toiminnalle. Strategian mukaisesti tavoittelemme vuoteen 2030 mennessä sijoitusta Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukossa. Kaupunki investoi elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin, yliopistokaupunkimme on kansainvälisesti houkutteleva, luomme uutta työtä yhdessä yritysten kanssa sekä rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia. Kaupungin arvot ovat yhdessä, yhdenvertaisesti, rohkeasti ja kestävästi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman. Kunnilla on laakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, ja sen tulee laatia valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Dokumentti kuvaa kuntalaisten hyvinvoinnin nykytilanteen ja kokoaa yhteen kertomuksesta johdetut tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmaksi kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ovat osa kaupungin strategista johtamista, ja hyvinvointia edistäviä toimia tehdään Joensuun kaupungin kaikilla toimialoilla. Hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu yhteensä 23 toimenpidekokonaisuutta, joilla edistetään joensuulaisten hyvinvointia valtuustokaudella 2025–2028. Toimenpiteitä tarkennetaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä ja niiden toteutumisesta raportoidaan niin ikään vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan valtuustokauden lopussa indikaattoritietoa hyödyntäen.

Kuntalain (410/2015) mukaan valtuuston tehtävänä on päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjassa määritellään vastuut, asiakirjat ja toimintamallit, joiden perusteella toteutetaan kuntalain mukaista sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Asiakirjat päivitettiin vuoden 2025 aikana ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa elokuussa.

Kaupungin eteläisen alueen kouluverkkoa koskeva Niittylahden koulun lakkautuspäätös ja Reijolaan rakennettavaksi päätetyn koulun sijoittaminen Niittylahden koulun paikalla (KV 17.6.2024 §48) kumottiin Itä-Suomen hallinto-oikeudessa (HaO 10.6.2024 päätös nro 1303/2025). Kaupunginhallitus kehotti kokouksessaan 23.6.2025 § 269 kasvatus- ja koulutuslautakuntaa aloittamaan eteläisen alueen kouluverkkoselvityksen, joka koskee myös alueen varhaiskasvatuspalveluita. Kasvatus- ja koulutuslautakunta (26.8.2025 §55) päätti aloittaa kouluverkkoselvityksen eteläisestä alueesta (Karhunmäki, Reijola, Niittylahti ja Suhmura). Kouluverkkoselvityksessä tarkasteltiin kouluverkon nykytilaa ja tulevia vaihtoehtoja alueen kouluverkoksi. Selvitys eteni kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi joulukuussa. Kaupunginvaltuuston päätöksellä kaksisarjainen koulu ja kolmeryhmäinen päiväkotirakenne Niittylahden koulun nykyiselle tontille ja 5+1 ryhmäinen päiväkotirakenne Reijolaan Yhteisötalon takana sijaitsevalle tontille. Perusopetuksesta lakkautetaan Reijolan koulu, kun uusi koulu on valmistunut Niittylahteen. Varhaiskasvatuksesta lakkautetaan Satakielentien ryhmäperhepäiväkotirakenne, Huvikummun päiväkotirakenne ja Niittylahdenrannan päiväkotirakenne. Valtuusto päättää mainittujen päiväkotien

tarkemman lakkauttamisajankohdan, kun Reijolan ja Niittylahden päiväkotien rakentamisaikataulu on varmistunut.

Kaupungin investointitaso on ollut korkea viime vuosina ja muutokset kaupunkiympäristössä, ja kaupungin palveluverkossa ovat olleet merkittäviä. Vuoden 2025 investointitaso oli maltillinen Reijola-Niittylahti alueen koulu- ja päiväkotihankkeiden siirryttyä palveluverkko-päätösten johdosta aiemmin suunniteltua myöhemmäksi. Tärkeimpiä valmistuneita rakennushankkeita olivat Hammaslahden koulu ja Kaupungintalon muuttaminen museoksi. Taidemuseon peruskorjaus valmistuu vuonna 2026. Joensuu Vesi -liikelaitoksella valmistui uusi Niinivaaran vesitorni.

Vuoden aikana hyväksyttiin myös Naljakan uuden päiväkodin ja Mehtimäen uuden uimahallin hankesuunnitelmat. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti Kiihtelysvaaran päiväkodin lakkauttamisesta 1.8.2026 alkaen ja päätti, että Heinävaaran koulun välittömään läheisyyteen sijoittuva uusi 3-osastoinen päiväkoti korvaa Heinävaaran ja Kiihtelysvaaran vanhat päiväkodit. Kaupunginhallitus hyväksyi hankinnan käynnistämisen vuokrakohteena. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti myös Penttilän päiväkodin laajennuksen hankinnan käynnistämisestä ja Petäikkölän päiväkodin lakkauttamisesta laajennuksen käyttöönoton yhteydessä. Kaupunginhallitus hyväksyi myös Penttilän päiväkodin laajennuksen hankinnan käynnistymisen. Kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2024 tekemien päätösten myötä Louhiojan ja Kanervan koulujen toiminta lakkautui vuonna 2025. Englanninkielipainotteinen opetus siirtyi Tulliportin normaalikoulun järjestettäväksi.

Rakentamisen matala suhdanne vähensi uudisrakentamista, mikä mahdollisti panostukset yhdyskuntatekniikan peruskorjauksiin. Vuoden merkittävimpiä kohteita olivat Karjalankadun ja Tikkamäentien kiertoliittymä, Repokalliontie, Koskikadun ja Torikadun risteysalue sekä Utrantien pyörätien jatko. Mutalan ja Nepenmäen alueen katujen peruskorjaukset jatkuivat. Myös Enossa ja Uimaharjussa jatkettiin laajaa katuverkon saneeraustyötä. Silloista peruskorjattiin Itäsilta sekä muutamia pienempiä jalankulun ja pyöräilyn siltoja. Rantakylässä uusittiin yhteistyössä Joensuun Veden kanssa hulevesilinjoja Jukolankadulla ja Melatien alueella. Varsinaiset uudisrakentamisinvestoinnit olivat melko maltillisia. Suurimpia kohteita olivat mm. Niittylahdenrannassa Marjatarhantien alueen rakentaminen ja Utrassa Savikuja. Ulkoliikuntapaikkojen osalta Niinivaaran hiekkatekonurmen kunnostustyö ja Mehtimäen jalkapallokentän valaistuksen uusiminen aloitettiin, Pataluodon jääkiekkokaukaloita parannettiin ja Rantakylässä parannettiin ulkoilureittejä. Mehtimäen skeittiparkin peruskorjaus valmistui.

Kaupungin elinvoiman kannalta tärkeä symmetrisen kaupungin visio päivitettiin vuoteen 2040 saakka. Yleistavoitteena on: rohkea ja kansainvälinen Joensuun symmetrisen kaupunki luo kasvua. Teemoja on ajantasaistettu ja nyt teemoja ovat laadukkaan elämisen Joensuu, sujuvan liikkumisen Joensuu, vieraanvarainen Joensuu, huippuosaamisen ja oppimisen Joensuu ja elämysten Joensuu. Lisäksi Mehtimäen alueelle laadittiin oma kehittämissuunnitelma, Mehtimäki master plan. Kokonaissuunnitelmatyön tavoitteena on vahvistaa tätä Mehtimäen ainutlaatuista kokonaisuutta, nostaa alueen profiilia ja vaikuttaa sitä kautta myönteisesti Joensuun kaupungin elinvoimaan. Kyseessä on kaupungin merkittävä elinvoimahanke, joka on samalla yksi osa-alue Joensuun Symmetrisen kaupungin vision pitkäjänteisestä toteuttamisesta

Rakennusjärjestyksen uudistamistyö aloitettiin alkuvuodesta 2024. Uudistamisessa oli keskeistä lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten huomiointi. Rakennusjärjestyksen luonnos oli nähtävillä 9.1.–10.2.2025. Rakentamislain 19 §:n mukaisesti ehdotus rakennusjärjestyksestä oli julkisesti

nähtävillä 30 päivän ajan 30.4.–2.6.2025. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden rakennusjärjestyksen syyskuun kokouksessaan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi syyskuussa myös konserniohjeen. Aiempi konserniohje oli vuodelta 2019 ja oli jo varsin iäkäs, ja konsernissa samoin kuin emokaupungin organisaatorakenteessa oli konserniohjeen hyväksymisen jälkeen tapahtunut muutoksia. Konserniohje oli myös varsin pelkistetty. Konserniohjeessa määritellään Joensuun kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen johdon rooli ja velvollisuudet sekä pelisäännöt sille, miten kaupunki käyttää määräysvaltaa yhteisöissään. Konserniohje koskee Joensuun kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä.

Päivitetty urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelma vuosille 2026-2035 hyväksyttiin puolestaan joulukuussa. Suunnitelma korvasi vuonna 2019 hyväksytyyn liikuntapaikkasuunnitelman. Urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelman tehtävänä on ohjata pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti Joensuun liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämistä. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisääminen ja joensuulaisen kilpa- ja huippu-urheilun menestysedellytysten parantaminen.

Joulukuussa 2024 hyväksytyyn konserniselvityksen päätösten mukaisesti Joensuun Kodit Oy:n ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellin fuusio eteni ja uusi yhtiö Joensuun Ellin Kodit Oy aloitti toimintansa 1.9.2025. Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa kaupungin 100 %:sti omistaman Kiinteistö Oy Uimaharjun Hakan purkamisesta yhtiön jatkuvien taloudellisten vaikeuksien johdosta. Yhtiöllä on kaksi kerrostaloa, joissa on yhteensä 27 asuntoa. Lisäksi kiinteistössä on kaksi liikehuoneistoa. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti kaupunki vastaa Kiinteistö Oy Uimaharjunhakan veloista ja muista vastuista sekä yhtiön purkukustannuksista siltä osin, kun yhtiön omat varat eivät riitä niitä kattamaan. Yhtiön purkamista koskeva prosessi oli vuodenvaihteessa 2025-2026 kesken.

Oppimisen tuki uudistui kaikilla kouluasteilla 1.8.2025. Peruskouluissa kolmiportaisesta tuesta luovuttiin ja tilalle tulivat ryhmä- ja oppilaskohtaiset tukitoimet. Uudistuksen toimeenpano oli keskiössä koulutus- ja nuorisopalveluissa. Uudistukseen toimeenpanoon liittyi myös yhteistyösopimuksen hyväksyminen Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulun kanssa. Yliopistojen harjoittelukoululla ei ole 1.8.2025 alkaen velvollisuutta järjestää oppimisen ja koulunkäynnin tukea, mutta sopimuksen mukaisesti harjoittelukoulussa järjestetään oppilaskohtaisia tukitoimia lukuun ottamatta vaativan monialaisen tuen oppilaita.

Joensuun lentoliikenteen jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen on ollut kaupungin edunajamisen painopisteenä jo pitkään. Onnistuneen edunajamistyön tuloksena Suomen valtio on osoittanut lennoille rahoituksen koskien kilpailutetun hankinnan optiovuosia 2026-2028. Tämän myötä Joensuun kaupungin rahoitusta ei optiokaudella tarvita, mutta aiempi päätös alueellisena hankintaosapuolena toimimisesta (KH 09.10.2023, §382) sitoi kaupunkia myös optiovuosina. Optiosopimuksen allekirjoittajina toimivat Suomen valtio edustajanaan Traficom, Finnair Oyj ja Joensuun kaupunki. Hankinta mahdollistaa Joensuun reittilentojen jatkumisen ilman taukoja helmikuulle 2028 saakka. Palvelutaso on noin 10 vuoroparia viikossa. Kaupungin ensisijaisena tavoitteena on alkuvuodesta 2028 paluu markkinaehtoiseen reittilentoliikenteeseen Helsinki-Joensuu reitillä. Tämä edellyttää lentojen kokonaiskäyttöasteen nostamista aktiivisen elinkeinopolitiikan sekä tapahtuma- ja matkailukehityksen keinoin.

Kaupungin takausvastuiden määrä laskee vuoden 2025 aikana. Takausvastuiden määrä 31.12.2025 oli vajaat 139 milj. euroa, kun vuotta aiemmin takausvastuiden määrä oli 140 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2025 aikana yhden uuden takauksen. Takaus myönnettiin Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n lainavakuudeksi.

1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa

Vuoden 2025 talousarvio perustui kaupunginvaltuuston 17.5.2024 päättämiin talousarvion valmistelua ja talouden sopeutusta koskeviin linjauksiin. Kaupunginvaltuuston hyväksymien sopeutustoimien kokonaisuuden taloudellinen vaikutus on 13,5 milj. euroa vuosina 2024-2030. Linjaukset sisälsivät myös verotuksen tasoa koskevat linjaukset.

Peruskaupungin vuoden 2025 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 6,1 milj. euroa alijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden muutettu talousarvio oli 0,9 milj. euroa alijäämäinen. Alkuperäisen talousarvion mukainen peruskaupungin alijäämä oli 7,7 milj. euroa. Ulkoinen tuloslaskelma (sis. liikelaitos ja rahastot) oli 2,5 milj. euroa alijäämäinen.

Vuoden 2025 talousarvio sisälsi lähes 4 milj. euroa pysyviä rakenteellisia toimenpiteitä sekä noin 4 milj. euroa kertaluontoisia, lähinnä omaisuuden myyntiä, koskevia toimenpiteitä. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät toimenpiteet huomioiden sopeutustoimien kokonaisuus nousi noin 10 milj. euroon vuoden 2025 talousarviossa. Lisäksi veroperusteiden tarkistuksen vaikutus vuodelle 2025 oli arviolta 3 milj. euroa. Talousarvioon sisältyneet sopeutustoimet olivat hieman kaupunginvaltuuston talouden sopeutuksen linjauksissa vuodelle 2025 asettamaa tavoitetasoa pienemmät.

Haastavan taloustilanteen johdosta talousarvion määräyksissä korostettiin talousarviossa pysymisen tärkeyttä. Määräyksissä edellytettiin, että mikäli talouden sopeutustoimenpiteet eivät joltain osin toteutuisi tai talousarvio uhkasi ylittyä muuten, tuli käynnistää muita toimenpiteitä, joiden toteuttamisella varmistettaisiin talousarviossa pysyminen. Käyttötalouden lisäksi myös investointimenojen osalta tuli käynnistää talousarvion toteutumisen varmistavien toimenpiteiden suunnittelu, mikäli investointimenot uhkaavat ylittyä.

Kaupungin talous pysyi lievästi ylijäämäisenä. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,3 milj. euroa. Taloutta vahvistivat tehdyt sopeutustoimet sekä hyvä vuosi kaupungin sijoituksille. Samaan aikaan heikko taloustilanne näkyi verotulojen heikkona kehityksenä ja työttömyydestä aiheutuvien menojen kasvuna. Talouden pysyvät sopeutustoimet toteutuivat lähes täysimääräisesti talousarvion mukaisesti, mutta kertaluontoiset sopeutustoimenpiteet eivät toteutuneet suunnitellusti.

Ylijäämäisen tuloksen ja maltillisen investointitason myötä lainakanta hieman laski. Asukasta kohti laskettu lainamäärä oli 3 112 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 3 206 euroa.

Kaupungin talous pysyi sopeutustoimien ansiosta lievästi ylijäämäisenä. Talouden liikkumavara on kuitenkin edelleen pieni, ja tuleviin vuosiin liittyy paljon epävarmuutta. Suomen talouden heikko kehitys sekä julkisen talouden sopeutustarpeet vaikeuttavat ennakointia. Verotuloennusteet heikkenivät jo vuoden 2025 aikana ja ovat syksyn jälkeen heikentyneet edelleen. Tulevien vuosien laajat investointisuunnitelmat edellyttävät talouden vahvistamista ja päätettyjen sopeutustoimien määrätietoista toteuttamista.

Peruskaupunki

Käyttötalous

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa on käyttötalousosan tulosalueen toimintakate lukuun ottamatta seuraavia kokonaisuuksia, joissa sitovuustaso on lueteltujen tulosalueiden toimintakatteiden summa

- tulosalueet 210, 240, 270, 280 (kaupunkirakennelautakunta, pl. 295 Tilakeskus)
- tulosalueet 400, 420, 440 (kasvatus- ja koulutuslautakunta)
- tulosalueet 660, 690 (kulttuuri- ja liikuntalautakunta)
- tulosalueet 850, 860, 870, 880 (rakennus- ja ympäristölautakunta)

Lisäksi kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa on Tilakeskus –taseyksikön tilikauden tulos (tulosalue 295).

Vuoden 2025 talousarvion peruskaupungin käyttötalouden toimintakate oli 197,6 milj. euroa. Toteutumaksi muodostui 190,9 milj. euroa. Käyttötalouden talousarvio alittui 6,7 milj. euroa toteutumaprosentin ollessa 96,6 %. Käyttötalouden nettomenot kasvoivat vuoteen 2024 yhteensä 12,4 milj. eurolla (6,9 %). Joensuun Vesi -liikelaitos ja rahastot mukaan lukien nettomenot kasvoivat 13,7 milj. euroa (8,1 %).

Vuonna 2025 kuntien vastuulle siirtyneet työllisyyspalvelut kasvattivat kaupungin menoja. Pohjois-Karjalan työllisyysalueen menot olivat yhteensä 19 milj. euroa, josta Joensuun osuus oli 9,9 milj. euroa. TE-palveluiden järjestämistä vastuu muutoksen myötä myös kuntien vastuu työttömyysturvamenosta kasvoi. Työttömyysturvan menot olivat 5 milj. euroa vuotta 2025 suuremmat.

Kaupunginvaltuuston sitovuustasolla talousarvio ylittyi kaupunginvaltuuston, yleishallinnon, ympäristöterveydenhuollon sekä hankintatoimen tulosalueiden osalta. Lisäksi kulttuuri- ja liikuntalautakunnan sekä kaupunkirakennelautakunnan (pl. Tilakeskus) tulosalueiden toimintakatteiden summa ylittyi.

Kaupunginvaltuuston toimintakate toteutui 0,05 milj. euroa talousarviossa arvioitua suurempana. Kouspalkkioiden määrä ylitti talousarviossa arvioidun. Toteutumaan vaikutti valtuustokauden vaihtuminen.

Tarkastuslautakunnan toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti.

Kaupunginhallituksen toimialueella yleishallinnon talousarvio ylittyi runsaat 0,5 milj. euroa. Tulosalueen tulotavoite sisälsi myyntivoittotavoitteen tonttien myynnistä sekä Lykynlammen alueen metsäomaisuudesta luopumisesta. Vuoden 2025 tulosta paransi Pärnävaaran alueen metsäomaisuuden myynnin siirtyminen vuodelta 2024, mutta myyntivoittotavoitetta ei saavutettu kokonaisuutena, koska Lykynlammen alueen metsäomaisuudesta luopuminen ei toteutunut. Kaupunginhallituksen toimialueella myös ympäristöterveydenhuollon sekä Pohjois-Karjalan hankintatoimen toteutuma ylitti talousarvion. Ympäristöterveydenhuollon ylitykseksi muodostui 0,06 milj. euroa. Hyvinvointialueen tuottamien palvelujen kustannukset ylittivät arvion erityisesti hyvinvointialueen sisäisten erien osalta. Pohjois-Karjalan hankintatoimen nettomenot ylittyivät 0,14 milj. eurolla. Hankintatoimen menot ketaan tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittäville komissiomaksuilla. Huolimatta

hankintatoimen kasvaneesta kilpailutusmäärästä hankintojen arvo laski vuonna 2025. Tällä oli suora yhteys talouden perustana oleviin komissiomaksuihin. Hankintojen määrään on vaikuttanut myös talouden haastava tilanne, mikä on näkynyt Pohjois-Karjalan hankintatoimen asiakkaiden hankintojen toimeksiantojen peruuntumisina, hankintojen keskeyttämisinä määrärahojen riittämättömyyden vuoksi sekä sopimustoimittajilta tehtävien ostojen määrän hidastumisena.

Muut kaupunginhallituksen toimialueen tulosalueet toteutuivat talousarvion mukaisesti tai sitä paremmin. Elinvoimapalveluiden toteutuma muodostui vajaat 0,02 milj. euroa talousarviossa arvioitua paremmaksi. Konsernipalveluiden tulosalueen talousarvio oli 5,4 milj. euroa toteutuman ollessa 4,9 milj. euroa. Säästöä talousarvioon nähden syntyi kaikilta vastuualueilta – hallinto-, talous- ja henkilöstöpalveluista sekä strategisen suunnittelun yksiköstä. Kaupunginhallituksen alaisista tulosalueista merkittävimmin talousarvion alitti työelämän ja kotoutumisen palvelujen tulosalue. Toteutuma jäi 2,7 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Työttömyysturvan rahoitusvastuu kasvoi 5 milj. eurolla vuoteen 2024 nähden ja ylitti talousarvion 1,7 milj. eurolla. Valtionosuuksien kautta tullut kompensatio – noin 3 milj. euroa – kuntien työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvamisesta ei kattanut kustannusten kasvua. Tulosalueen muut erät toteutuivat kuitenkin arvioitua paremmin. International House Joensuun talousarvio toteutui noin 2 milj. euroa talousarviossa arvioitua paremmin kasvaneiden kotoutumisen laskennallisten korvausten ansiosta. Työllisyysalueen maksuosuudet jäivät 1,7 milj. euroa arvioitua pienemmäksi. Ennen vuotta 2025 tehtyjen palkkatukipäätösten sekä muiden tukien ja korvausten maksatukset toteutuivat huomattavasti arvioitua pienempinä. Talousarviossa etuuksien määrät perustuivat valtion aikaisten päätösten mukaisiin sidontatietoihin. Myös kaupungin omien työelämäpalveluiden nettomenot toteutuivat runsaat 0,5 milj. euroa arvioitua paremmin muun muassa kuntalisän toteutuessa arvioitua pienempänä.

Hyvinvoinnin toimiala toteutui kokonaisuutena lähes 1,4 milj. euroa talousarviossa arvioitua paremmin. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) alittui 1,2 milj. euroa. Hyvinvoinnin hallintopalveluiden talousarvio ylittyi hieman tasopalkkajärjestelmään siirtymisen ja eräiden kertaluontoisten kustannuserien johdosta. Koulutus- ja nuorisopalveluiden talousarvio alittui lähes 0,6 milj. eurolla. Talousarvion alitus koostui pääosin monikielisen opetuksen henkilöstökulujen alituksesta sekä talousarviota pienemmistä palvelujen ostoista. Myös varhaiskasvatuksen talousarvio alittui 0,6 milj. eurolla. Alitus johtui erityisesti kesäajan ylimääräisten kustannusten vähenemisistä ("Älä varaa varalta", huoltajien toiminnan muutos), mallillisista sairauspoissaoloista sekä ateria- ja siivouspalvelujen talousarviota pienemmistä kustannuksista.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) ylittyi vajaat 0,2 milj. euroa. Kulttuuripalveluiden talousarvio ylittyi hienoisesti noin 12 600 euroa. Suurin osa lautakunnan ylityksestä kohdistui liikuntapalveluiden tulosalueelle. Liikuntapalveluiden tulosalueen ylitys oli noin 0,17 milj. euroa. Ylitykseen vaikutti erityisesti siivouksen ostopalveluiden kasvu sekä koneiden leasinghankinnat.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan talous toteutui 0,36 milj. euroa talousarviossa arvioitua paremmin. Sopeutustoimet toteutettiin suunnitelmien mukaisesti, mutta taloudelliset vaikutukset olivat vuoden 2025 osalta ennakoitua suuremmat. Säästöä syntyi mm. henkilöstökuluista, ICT-palveluista ja tilavuokrasta.

Kaupunkirakennelautakunnan tulosalueiden (pl. Tilakeskus) toteutuma ylitti talousarvion 0,2 milj. eurolla. Ylitys aiheutui joukkoliikenteen nettomenojen kehityksestä. Joukkoliikenteen

lipputuottokertymä jäi talousarviota heikommaksi ja liikennöinnin kulut ylittivät talousarviovarauksen, minkä vaikutuksena joukkoliikenteen tulos toteutui yli 1,5 milj. euroa talousarviota heikommin. Muiden tulosalueiden talous toteutui talousarviossa arvioitua paremmin. Tilakeskuksen osalta valtuustoon nähden sitovaa on käyttötalouden toteutuman sijaan tilikauden tulos, joka toteutui noin 1,5 milj. euroa talousarviota parempana. Tilakeskuksen menot toteutuivat talousarviossa arvioitua pienempinä. Tilakeskuksen vuokramenojen toteutuma jäi talousarviota pienemmäksi Linnunlahden päiväkodin vesivahingosta aiheutuvan vuokrauksen katkon sekä leasingmaksujen ja ulosmaksettavien vuokrien odotettua pienempien korotusten johdosta. Muut merkittävimmät menopuolella olleet arvioitua pienemmät menot olivat energiakulut sekä rakennusmateriaalikulut. Omistettujen ja vuokrattujen toimitilojen sähkön ja lämmön kulutus toteutui merkittävästi odotettua pienempänä. Odotettua pienempää energiakulutusta selittävät osaltaan lauha toimintavuosi sekä toisaalta osana talouden sopeuttamistyössä vuonna 2024 aloitettu energiatalouden tehostaminen. Kunnossapidossa merkittävästi arviota suurempia menoeriä olivat kiinteät kalusteet ja laitteet sekä varaosat, joista erityisesti keittiölaitteiden uusiminen kasvatti menoja. Tilakeskuksen poistot ja arvonalentumiset toteutuivat arvioitua suurempina. Tilikaudella tehtiin arvonalennuksia rakennuksiin kiinteistöarvioiden perusteella ja huomioiden odotettua taloudellista pitoaikaa.

Lupa- ja viranomaistoimintojen osalta alueellisen jätelautakunnan toteutuma oli talousarviotavoitteen mukaisesti 0 ja rakennus- ja ympäristölautakunnan toteutuma muodostui noin 0,3 milj. euroa arvioitua pienemmäksi. Säästöjä kertyi kaikilta lautakunnan alaisilta tulosalueilta.

Investointiosa

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa on investointiosan tulosalueen menot ja yhdyskuntatekniikan osalta tulosalueen nettomenot.

Muutetun talousarvion investointiosan menot olivat 38,3 milj. euroa. Toteutuma oli 36,2 milj. euroa. Investointien nettomenot olivat talousarvion mukaan 33,2 milj. euroa ja toteutuma 32,1 milj. euroa. Peruskaupungin menoja nosti 10,6 milj. eurolla hulevesiverkoston siirto Joensuun Vesi -liikelaitokselta peruskaupungin puolelle.

Investointiosa toteutui kaupunginvaltuuston asettamien sitovuustasojen mukaisesti tai sitä paremmin. Merkittävimmän investointimenojen talousarvio alittui yleishallinnon ja kulttuuripalveluiden osalta. Yleishallinnon investointimenot jäivät lähes 0,8 milj. euroa ja kulttuuripalveluiden runsas 0,6 milj. euroa arvioitua pienempinä. Yleishallinnon osalta maanhankinnan sekä pääomasijoitusrahaston menot toteutuivat arvioitua pienempänä, lisäksi muihin hankintoihin varattua määrärahaa ei käytetty. Kulttuuripalveluiden investointien toteutumaa selittää suurelta osin hankintojen siirtyminen vuoden 2026 puolelle.

Tuloslaskelma

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa on tuloslaskelman korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma.

Peruskaupungin tilikauden tulos on 4,9 milj. euroa alijäämäinen. Tuloksenkäsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämä on 2,7 milj. euroa. Toimintatuloja kertyi ennen sisäisten erien eliminointia 140,2 milj. euroa ja toimintamenoja 334,5 milj. euroa. Toimintatulojen toteutuma oli 100,0 % ja toimintamenojen 98,3 %. Toimintakate oli 190,9 milj. euroa toteutumaprosentin ollessa 96,6 %.

Kuntien verotulokehitys oli vuonna 2025 heikkoa. Verotuloja kertyi 166,8 milj. euroa, mikä oli 1,7 milj. euroa (-1,0 %) edellisvuotta ja 4,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Kunnallisveroja kertyi 124,0 milj. euroa (+1,2 %), noin 1 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Kunnallisverokertymään vaikutti vaikeasta talouden suhdannetilanteesta aiheutuva heikko palkkasumman kehitys ja työllisyystilanteen heikkeneminen sekä kunnallisverotilityksiin liittyvät jaksotustekijät. Joensuun kunnallisverotulokertymää nosti puolestaan veroprosentin muutos.

Yhteisöveroja kertyi 20,1 milj. euroa, mikä oli 1,4 milj. euroa (6,5 %) edellisvuotta vähemmän. Kertymä oli 0,6 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienempi. Yhteisöverokertymää pienensi heikko talouden tilanne. Kaupungin kiinteistöverokertymä oli 22,6 milj. euroa, mikä oli 1,7 milj. euroa (7,3 %) edellisvuotta vähemmän. Kertymä jäi 2,6 milj. euroa talousarviota heikommaksi. Kiinteistöverokehitystä selittää kiinteistöveroihin tehdyt aiempia vuosia koskevat oikaisut. Oikaisujen taustalla on korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös (KHO 2025:38), joka ei vastannut vakiintunutta oikeus- ja verotuskäytäntöä. Päätöksen myötä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sairaalarakennusten verotusarvoja korjattiin takautuvasti ja sen myötä verotusta oikaistiin. Oikaisut laskivat kaupungin vuoden 2025 verokertymää arviolta 2,5 milj. eurolla. Verotulojen muutosta on kuvattu myös luvussa 1.4.1.

Valtionosuuksia kertyi 52,85 milj. euroa. Valtionosuuksia kertyi 0,55 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän loppuvuodesta erityisesti Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen suoritemäärien tarkistusten johdosta tehtyjen oikaisujen myötä. Valtionosuuksien määrä kasvoi vuoteen 2024 nähden 12,9 milj. euroa (32,3 %). Valtionosuuksia kasvatti 14 milj. eurolla TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kuntien vastuulle sekä työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentuminen. Valtionosuuksien määrää puolestaan vähensi muun muassa sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen liittyvien vähennysten kasvu sekä verotulomenetysten korvausten pienentyminen. Valtionosuuksien muutosta on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Peruskaupungin rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,5 milj. euroa budjetoitua paremmin. Korkotuottojen toteumaa nosti pankkipalveluiden kilpailutuksen myötä saadut aiempaa paremmat konsernitilin korkoehdot. Osinkotuotot jäivät tavoitteesta talouden sopeutustoimenpiteisiin kuuluvan kertaluontoisien osinkotuottotavoitteen siirtyessä. Muita osinkotuottoja kertyi sen sijaan hieman arvioitua enemmän, jonka myötä rahoitustuottojen toteutuma jäi vain hieman asetusta tavoitteesta. Korkokulujen toteutumaan vaikutti korkotason lasku sekä lainakannan lievä lasku. Peruskaupungin korkomenot olivat noin 1,0 milj. euroa edellisvuotta matalammat.

Peruskaupungin vuosikate oli 26,8 milj. euroa, kun talousarvion mukainen vuosikate oli 23,2 milj. euroa.

Peruskaupungin osalta suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 29,5 milj. euroa, 1,6 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Arvonalentumisia kirjattiin 2,2 milj. euroa, mikä oli 2,0 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Arvonalentumisilla korjattiin rakennusten tasearvoja vastaamaan tehtyjä kiinteistöarvioita ja arvioitua taloudellista pitoaikaa. Pääomasijoitusrahastojen osalta huomiointiin rahaston sijoitusten käyvät arvot.

Rahoituslaskelma

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa on rahoituslaskelman antolainojen lisäys sekä pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus (nettolainanoton tarve).

Talousarviossa ei ollut varausta antolainojen myöntämiseen eikä uusia antolainoja siten myönnetty. Antolainojen lisäykseen on kuitenkin kirjattu palautuskelpoisia liittymismaksuja 7 330 eurolla. Antolainasaamiset vähenivät 8,4 milj. euroa, hieman talousarviossa arvioitua 8,7 milj. euroa vähemmän. Antolainasaamisten vähenemistä selittää erityisesti Joensuun Vesi -liikelaitokselle myönnetyn 7 milj. euron kertalyhenteisen lainan erääntyminen. Ulkoisesta rahoituslaskelmasta peruskaupungin ja liikelaitoksen välinen lainan suoritus eliminoituu.

Vuoden 2024 aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 10,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 32,8 milj. eurolla. Talousarviossa uutta pitkäaikaista lainaa oli varauduttu nostamaan yhteensä 36 milj. euroa. Koska kiinteistöjärjestelyt hyvinvointialueen kanssa etenivät ja kauppa toteutui vuoden 2026 alusta, loppuvuoden rahoitustarve hoidettiin lyhytaikaisen rahoituksen turvin. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 16,7 milj. eurolla. Vuodenvaihteessa oli käytössä 12 milj. euroa lyhytaikaista kuntatodistuslainaa, lisäksi konsernitilivelka tytäryhtiöille kasvoi 4,7 milj. eurolla edelliseen vuodenvaihteeseen nähden. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 246 miljoonaa euroa. Lainamäärä pieneni 6 milj. eurolla ylijäämäisen tuloksen ja maltillisten investointien ansiosta. Asukasta kohti laskettu lainamäärä oli 3 112 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 3 206 euroa.

Joensuun Vesi -liikelaitos ja rahastot

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa taloudellisten tavoitteiden osalta on Joensuun Vesi -liikelaitoksen tuloslaskelman tilikauden tulos sekä liikelaitosten maksama korvaus peruspääomasta.

Joensuun Veden tilikauden tulos ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,3 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen 0,8 milj. euroa. Talousarvion mukainen tavoite ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,2 milj. euroa. Liikelaitos toteutui siten runsas 0,1 milj. euroa asetettua tavoitetta paremmin. Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta oli talousarvion mukainen 0,818 milj. euroa.

Rahastojen talousarvion mukainen tulostavoite 2,7 milj. euroa ylittyi, kun rahastojen yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 5,1 milj. euroa. Kaupungin rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 129 milj. euroa. Arvo nousi 7 milj. eurolla, eli noin 5,7 % edellisvuodesta. Elinkeinorahaston tulos oli 0,8 milj. euroa ja tulevaisuusrahaston 4,4 milj. euroa. Rahastojen sääntöjen mukainen tulevaisuusrahaston tuloksesta tehtävä siirto rahastopääomaan oli 1,0 milj. euroa.

1.4.4 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuustasoilla

Yhteenvedo kaupunginvaltuuston sitovuustasoista

Taloudelliset tavoitteet, 1 000 euroa

			TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025	Toteuma 2025	Poikkeama
Käyttötalous							
100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate	-468	-90	-558	-612	-54
11 Tarkastuslautakunta							
110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate	-116	7	-109	-104	5
12 Kaupunginhallitus							
120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate	-5 164	311	-4 853	-5 370	-518
140 Työelämän ja kotoutumisen palvelut	tulosalue	toimintakate	-27 248	0	-27 248	-24 541	2 707
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate	-5 358	-26	-5 384	-4 910	474
174 Ympäristöterveydenhuolto	tulosalue	toimintakate	-1 302	0	-1 302	-1 361	-59
184 Elinvoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate	-2 705	35	-2 670	-2 654	16
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate	0	0	0	-135	-135
35 Pohjois-Karjalan työllisyysalue							
350 Pohjois-Karjalan työllisyysalue	tulosalue	toimintakate	0	0	0	0	0
Hyvinvoinnin toimiala							
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	toimielin	toimintakate	-146 166	-52	-146 218	-145 012	1 206
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin	toimintakate	-28 933	214	-28 719	-28 898	-179
48 Hyvinv. ja osallisuuden edistämisen ltk	toimielin	toimintakate	-1 979	-162	-2 140	-1 780	360
Kaupunkiympäristön toimiala							
75 Kaupunkirakennelautakunta pl. 295 Tilakeskus	toimintakate	toimintakate	-3 596	20	-3 576	-3 774	-198
295 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos	6 947		6 947	8 469	1 522
810 Joensuun alueellinen jätelauta	toimielin	toimintakate	0	0	0	0	0
85 Rakennus- ja ympäristölahtakunta	toimielin	toimintakate	-435	3	-432	-131	301
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos	2 200	0	2 200	2 334	134
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta	-818	0	-818	-818	0
Investointiosa							
120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot	-1 250	0	-1 250	-490	760
150 Konsernipalvelut	tulosalue	investointimenot	-50	0	-50	0	50
420 Koulutus- ja nuorisopalvelut	tulosalue	investointimenot	-727	0	-727	-711	16
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot	-34	0	-34	-34	0
660 Kulttuuripalvelut	tulosalue	investointimenot	-1 161	-547	-1 708	-1 066	642
690 Liikuntapalvelut	tulosalue	investointimenot	-150	-378	-528	-280	248
210 Kaupunkirak.toimialan hallinto	tulosalue	investointimenot	-386	0	-386	-337	49
280 Yhdyskuntatekniikka	tulosalue	nettoinvestoinnit	-21 535	-63	-21 598	-21 586	12
295 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot	-11 357	0	-11 357	-11 072	285
Tulos- ja rahoituslaskelma							
Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma			-11 500	0	-11 500	-11 185	315
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys			0	0	0	-7	-7
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus			3 200	0	3 200	-22 779	-25 979

1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin kokonaisen henkilöstömäärä 31.12.2025 oli 2 656 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 2 005. Määräaikaista henkilöä oli 651. Henkilöstömäärä sisältää myös työ- ja virkavapaalla olevat henkilöt. Vuoden 2024 henkilöstömäärä oli 2 528, joten henkilöstömäärä lisääntyi kokonaisuudessaan 128 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. Lisäys johtuu työllisyysalueen siirtymisestä valtiolta kuntien tuottamaksi palveluksi, Joensuu toimii vastuukuntana Pohjois-Karjalan alueella. HTV2 luvusta on laskettu pois kaikki palkattomalla vapaalla olevat henkilöt, joten se kertoo henkilömäärän, jolle koko vuoden ajalta on maksettu palkkaa.

Organisaatio	Vakituiset		Määräaikaiset		Yhteensä		HTV2		HTV2 muutos
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024-2025
Kaupunginvaltuusto			4		4		4	0	-4
Kaupunginhallitus*	103	113	84	77	187	190	199	163	-36
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta*	19	6	6	3	25	9	22	14	-8
Pohjois-Karjalan työllisyysalue	0	143	0	29	0	172	0	156	156
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	1216	1244	481	426	1697	1670	1452	1440	-11
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	263	273	113	101	376	374	305	301	-3
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen Itk*	0	4	0	1	0	5	0	3	3
Kaupunkirakennelautakunta	157	155	6	5	163	160	172	173	0
Joensuun alueellinen jätelautakunta	3	3	1	1	4	4	3	4	1
Rakennus- ja ympäristölautakunta	20	19	0	0	20	19	20	18	-1
Joensuun Vesi-liikelaitos	46	45	6	8	52	53	50	52	2
Yhteensä	1827	2005	701	651	2528	2656	2226	2325	98

* Osallisuus- ja vetovoimalautakunta lakkautettiin 31.5.2025 ja perustettiin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta. Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan henkilöstö jakautui uuden lautakunnan ja kaupunginhallituksen alle.

Henkilöstömäärässä tilanpäivä on 31.12.2025, henkilötyövuosi ajalta 1.1.-31.12.2025. Tämän vuoksi HTV-kertymä voi olla jossain yksikössä, esimerkiksi kaupunkirakennelautakunnan toimialalla, suurempi kuin 31.12.2025 henkilöstömäärä. Raportit on otettu kuntatyönantajan antamien suositusten mukaisesti. Vertailuarvot on ajettu tilinpäätökseen ja henkilöstöraporttiin uusien suositusten mukaisesti. Raportissa käytetään jatkossa toimielintasoa.

Raportille eivät nouse kansalaisopiston tuntiopettajat.

Palkallisten henkilötyövuosien kehitys

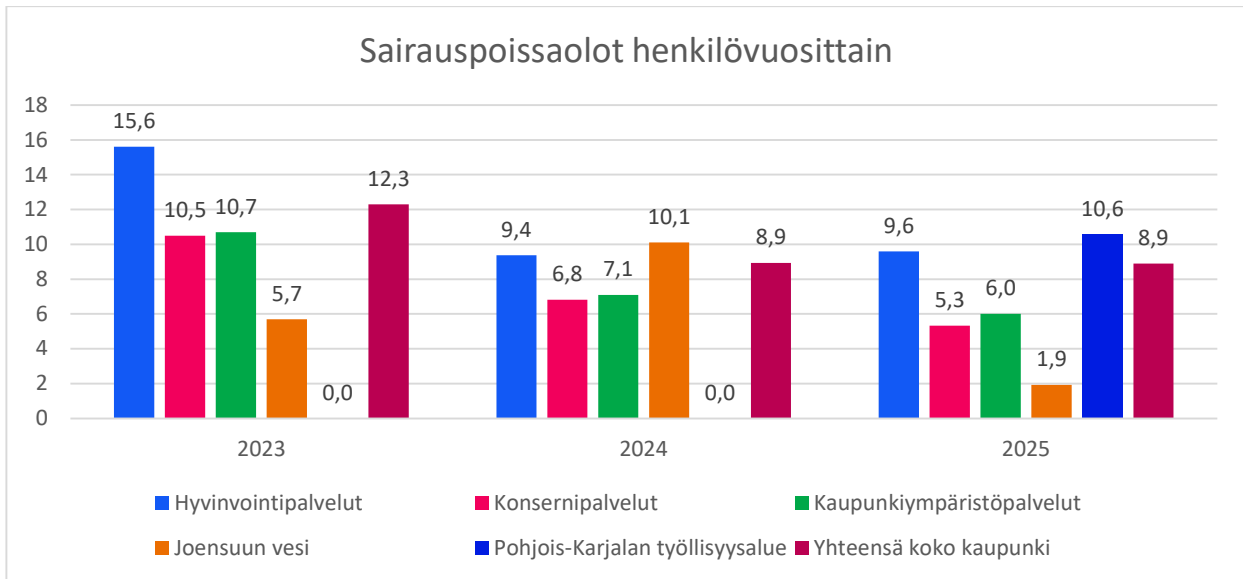
Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2025 yhteensä 2 325, joka oli 98 henkilötyövuotta edellistä vuotta enemmän. Vuonna 2024 henkilötyövuosien määrä oli 2 226. Vuoden 2025 henkilötyövuosien kasvua selittää pääosin työllisyysalueen toiminnan aloitus.

Henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstökulut olivat vuonna 2025 yhteensä 127,7 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 9,1 milj. euroa eli 7,7 %. Henkilöstökulujen kasvu selittyy suurelta osin työllisyysalueen toiminnan aloittamisella sekä työehtosopimusten mukaisilla korotuksilla. Henkilöstökulujen maltillista kehitystä selittävät mm. sijaisten kustannusten väheneminen sairauspoissaolojen maltillisen tason myötä.

Työkyvyttömyyden kustannukset

Koko henkilöstön sairauspoissaolopäivät tehtyä henkilötyövuotta kohden olivat vuonna 2025 yhteensä 8,9 päivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolot pysyivät edellisen vuoden tasolla henkilötyövuosiin verrattuna. Sairauspoissaoloja kertyi 20 679 kalenteripäivää koko kaupungin tasolla.

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta on vuosien 2023-2024 osalta esitetty konsernipalveluiden alla. Lautakunta lakkasi 31.5.2025 ja siirtyi hyvinvointipalveluihin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnaksi. Lautakunnan alaisen henkilöstön sairauspoissaolot on laskettu koko vuoden 2025 ajalta hyvinvointipalvelujen alle.

Työterveyshuollon kustannukset (Kela I ja II) vuonna 2025 olivat noin 1,49 milj. euroa, missä oli nousua edellisen vuoden kustannuksiin tuli noin 0,23 milj. euroa. Henkilöä kohden kustannukset olivat 561 euroa. Työterveyshuollon kustannuksissa on mukana peruskaupungin ohella Joensuun Vesi -liikelaitoksen kulut.

1.6 Ympäristöasiat

Johdanto

Tähän yhteenvetoon on koottu vuoden 2025 aikana toteutuneita toimenpiteitä, jotka ovat kohdistuneet ympäristönsuojeluun, ilmastotyöhön, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja ympäristötilan seurantaan.

Ympäristön tilaa edistävien toimenpiteiden osalta merkittävimmät kustannukset muodostuvat jätevesien käsittelystä, hiekoitushiekkojen poistamisesta sekä hulevesien hallintaan liittyvistä toimenpiteistä. Merkittävimmät tulot ovat muodostuneet Joensuun Vesi -liikelaitoksen jätevesimaksujen tuotoista. Tuloissa näkyvät myös huutokaupasta saadut myyntitulot sekä ympäristönsuojelun lupa- ja valvontamaksut. Asemakaava-alueiden hulevesien hallinta siirtyi vuoden 2025 alusta Joensuun Vedeltä Joensuun kaupungille. Hulevesien hallinnan siirryttyä kaupungille, Joensuun kaupunki otti käyttöönsä asemakaava-alueen kiinteistöjä koskevan hulevesimaksun vuodesta 2025 alkaen. Hulevesimaksuista saadut tulot ovat osana ympäristötoimenpiteistä saatuja tuottoja.

1. Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvytykset

Vuoden 2024 lopullisten laskelmien mukaan Joensuun kasvihuonekaasupäästöt olivat 287 kt CO₂-ekvivalenttia. Tämä tarkoittaa, että kaupunki on vähentänyt päästöjään 57 % verrattuna vuoden 2007 lähtötasoon. Kaupungin päästövähennystavoite vuodelle 2025 on 60 %. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 päästöt vähentyivät 3 prosenttiyksikköä. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 vähenivät eniten teollisuuden ja työkaluiden päästöt (21 kt CO₂-ekvivalenttia). Prosentuaalisesti eniten vähenivät

kaukolämmöstä aiheutuvat päästöt (31 %). Vuoden 2025 päästöistä saatavan ennakkotiedon mukaan päästöt eivät kuitenkaan vähene riittävällä uralla suhteessa vuoden 2025 hiilineutraaliustavoitukseen. Ennakkotieto tarkentuu keväällä 2027, kun vuoden 2025 lopulliset päästöluvut julkaistaan. Vuoden 2026 aikana valmistellaan uusia ilmastotoimenpiteitä, jotta syksyllä 2025 hyväksytyn uuden strategian mukainen hiilineutraaliustavoite saavutetaan kuluvan valtuustokauden aikana.

Joensuun hiilinielut olivat 462 kt CO₂-ekvivalenttia vuonna 2024. Joensuun alueen hiilinielu muodostuu maaperän hiilinielusta. Kaupungin metsähoidon linjauksen mukaisesti kaupungin metsien kasvusta hakataan vuosittain korkeintaan puolet, jolloin metsien hiilinielu kasvaa jatkuvasti. Linjaus ei toteutunut vuonna 2025 talouden sopeutustoimien vuoksi ja hakkuumäärä oli noin 51 000 m³ eli metsien vuosittaisen kasvun verran.

Kaupunki on sitoutunut vuosittain siirtämään ilmastotilille kaupungin työntekijöiden lentomatkojen päästöjen hyvittämistä vastaavan summan. Ilmastotilin varoja voidaan käyttää paikallisten hiilensidontahakkeiden toteutukseen. Vuosittainen summa lasketaan kertomalla lennoista aiheutuneet päästöt EU:n lentoliikenteen päästöoikeuksien huutokaupan mukaisella päästöoikeuden keskihinnalla. Vuoden 2025 kaupungin lentomatkojen päästöjen osalta siirrettiin ilmastotilille 6 082,28 euroa.

2. Ympäristön tila

Joensuun ilmanlaatua seurattiin vuonna 2025 yhdellä kaupunkialueen mittausasemalla keskustan Taitokorttelissa osoitteessa Koskikatu 1. Ilmanlaadun mittaus toteutettiin palveluhankintana. Palveluhankinta pitää sisällään mittauksien ylläpidon sekä raportoinnin. Mittauspisteellä on mitattu hengitettäviä hiukkasia, pienhiukkasia sekä typen oksideita. Mittausasemalla seurataan muun muassa hiekoitushiekan poiston ja tieliikenteen päästöjen vaikutuksia keskustan ilmanlaatuun.

Hengitettävien hiukkasten korkeimmat pitoisuudet mitattiin huhtikuussa katupölykauden aikana. Hengitettävien hiukkasten kansallinen ohjearvo tai raja-arvotaso eivät kuitenkaan tällöin ylittyneet. Vuonna 2025 hengitettävien hiukkasten pitoisuudet olivat hyvin samalla tasolla kuin vuonna 2024. Pitoisuudet alittivat kaikki nykyiset ja EU:n uuden ilmanlaatudirektiivin mukaiset raja-arvot. Lisäksi pitoisuudet alittivat myös Maailman terveysjärjestön (WHO) ohjearvot. Ilmanlaadun seurannasta koostetun vuosiraportin mukaan hengitettävien hiukkasten keskimääräistä pitoisuutta kuvastava vuosikeskiarvo oli vuonna 2025 samaa tasoa kuin edeltävinä vuosina, joilta tuloksia on saatavilla.

Liukkaudentorjunnan osalta vuosi 2025 oli haasteellinen. Talvikuukaudet olivat keskilämpötilaltaan normaalia lämpimämpiä. Talven lämpötilat vaihtelivat nollan asteen molemmin puolin, mikä lisäsi liukkaudentorjunnan tarvetta. Hiekoitusta tehtiin 27 päivän aikana.

Hiekoitushiekkojen poisto aloitettiin asfaltti- ja laattapinnoilta (kovat pinnat) Torialueelta 2.4.2025, jonka jälkeen siirryttiin laatuvaäylille + A jalankulku- ja pyöräilyväylille. Työtä jatkettiin ajoradoilla seuraavassa järjestyksessä: pääväylät, kokoojakadut ja asuntokadut. Kovien pintojen osalta hiekoitushiekkojen poisto päättyi 22.4.2025. Liikenneviheralueilta (pehmeät pinnat eli nurmialueet) hiekanpoisto käynnistyi 22.4.2025 ja päättyi 19.5.2025. Ennen harjaamista puhdistettavat pinnat kastellaan. Myös työvaiheiden aikana asfaltti-, laatta- ja nurmipinnoilla käytetään runsaasti vettä pölyämisen estämiseksi ja vähentämiseksi. Pakkasaamuina työt on keskeytetty pintojen jäätymis- ja liukastumisvaaran vuoksi.

Kaupungin viheralueiden sekä liikennealueiden siisteyden ylläpidon osalta kustannuksia syntyi roskien siivoamisesta, roska-astioiden tyhjennyksistä, roskien kuljetuksesta sekä niiden käsittelystä.

Molokeista ja tolpparoskiksista kertyi jätettä yhteensä noin 20 000 kg (esim. tolpparoskiksia on kantakaupungin alueella noin 1 000 kpl). Kustannuksia syntyi myös roska-astioiden korjaamisista sekä uusien roska-astioiden hankinnasta. Kesäaikaan roskankeruukierroksia tehtiin ydinkeskustassa päivittäin. Roskaantumisesta aiheutuvista kustannuksista suurin osa syntyi henkilöstökuluista.

Maaperän kuntoon liittyviä selvityksiä tehtiin vuonna 2025 kolmen kohteen osalta. Ympäristöriskejä selvitettiin Joensuussa seuraavissa kohteissa: Koivuniemen vanha kaatopaikka, Rahkeen vanha kaatopaikka sekä vanha paja- ja korjaamoalue Niinivaaralla. Selvityksen perusteella Rahkeen vanhalle kaatopaikalle on esitetty jatkotarkkailua. Koivuniemen vanhan kaatopaikan osalta selvitykseen pohjautuen on esitetty jatkoselvityksiä. Lisäksi paja- ja korjaamoalueella on todettu riskiperusteinen puhdistustarve. Kohteiden ympäristöriskien selvittäminen on ollut osa Maaperä kuntoon -ohjelmaa, jonka tarkoituksena on tunnistaa, selvittää ja puhdistaa riskikohteita. Ohjelmaa on toteuttanut Pirkanmaan ELY-keskus ja selvitykseen liittyvät tutkimus- ja suunnittelutyöt on toteuttanut FCG Rakennettu Ympäristö Oy.

Joensuun keskusta-alueella mitattiin melutasoja viidessä eri pisteessä. Kiinteiden pisteiden meluseurantaa toteutettiin kesäaikana toukokuusta syyskuun loppuun. Keskustan alueella ja läheisyydessä melutilanteen muutoksia aiheuttivat useat musiikkitapahtumat. Melutilanteen osalta tietoa saatiin kiinteän melumittauksen lisäksi myös järjestettyjen ulkoilmakonserttien meluraporteista.

Jäteveden käsittely näkyy suurimpana osiona ympäristötoimenpiteiden kokonaisuudessa. Joensuun Veden jätevesien käsittelyyn liittyvät kulut olivat vuonna 2025 noin 4,9 milj. euroa ja jätevesimaksutuotot olivat noin 9,44 milj. euroa.

Hulevesien hallintaan liittyen toteutettiin useita toimenpiteitä vuoden 2025 aikana. Hulevesiverkoston rakenteita (hulevesiputkia ja sadevesikaivoja) puhdistettiin. Avo-ojia raivattiin puustosta ja samalla perattiin ojien pohjia kaivinkoneella. Avo-ojia kunnostettiin yhteensä 5 605 metriä. Hulevesien laadun parantamiseksi käytettiin kaivukatkoa, laskeutusaltaita sekä ojissa kaivukuoppia. Toimenpiteillä on pyritty vähentämään veden kiintoainesta ja siihen sitoutuneita ravinteita sekä samalla vähentämään eroosiota.

Kiertotaloutta edistettiin osana Joensuun työelämän ja kotouttamisen palvelujen (Taitamo) ylläpitämää kierrätysmyymälän toimintaa (Kiertämö). Kierrätysmyymälän toiminta siirtyi Salpakadulta Jokikadulle lähemmäs kaupungin keskustaa. Muuton tavoitteena oli lisätä kierrätysmyymälän saavutettavuutta kuntalaisten näkökulmasta. Osana Kierrätysmyymälän toimintaa on toteutettu poistotekstiilien keräystä Puhakselle. Taitamon toiminnalle saatiin Ekokompassi ympäristöjärjestelmän sertifikaatti loppuvuodesta 2025.

Kiertotalouden periaatteet ovat olleet esillä myös kaupungin käytössä olleiden koneiden ja laitteiden kierrätyksessä. Kun koneita ja laitteistoja on ollut tarve uusia, käytettyjä vanhoja koneita, laitteita ja muuta kalustoa on myyty Kiertonetissä (julkisen sektorin huutokauppa). Kiertonetin kautta on myyty koneita ja laitteistoja kunnossapidon, tilakeskuksen sekä liikuntatoimen sektoreilta. Huutokaupassa myydyistä laitteistoista on saatu hieman tuloja.

3. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuus

Vieraslajien torjuntaa toteutettiin sekä kaupungin omana työnä että osana alueurakan toimenpiteitä. Haitallisten vieraslajien torjuntatyössä keskityttiin edellisten vuosien tapaan jättipalsamin ja ukonputken torjuntaan. Vähäisissä määrin torjuttiin myös japaninruttojuurta. Viitapihlaja-angervoa poistettiin kantakaupungin alueella useasta paikasta kaupungin vanhoista istutuksista.

Jättipalsami on levinnyt laajasti kaupungin eri osiin. Vuoden 2025 aikana saatiin kartoitettua jonkin verran uusia kasvustoja. Jättipalsamin torjunnan parissa työskenteli useita kesätyöntekijöitä. Kitkentätyötä tullaan jatkamaan resurssien puitteissa kasvustojen hävittämiseksi.

Vieraslajien torjuntaa toteutettiin muun muassa Hukanhaudalla, Reijolassa, Niinivaaralla, Enossa Rantakylässä, Mutalassa, Noljakassa, Pilkossa ja Kydössä. Vieraslajien torjunnassa (erityisesti jättipalsami) on tehty yhteistyötä alueella toimivien yhdistysten kanssa. Yhdistyksille on annettu torjuntatöitä varten jättesäkkejä ja lisäksi on noudettu kitkentäjätteitä.

Jättiputkea torjuttiin myrkyttämällä. Pitkäjänteisellä torjunnalla on saatu hyviä tuloksia. Kasvustoja on saatu hävitettyä tehokkaasti. Säännöllinen seuranta jatkuu vuosittain. Tavoitteena on havaita mahdolliset uudet esiintymät ajoissa, että haitallisia vieraslajeja voidaan torjua ennen niiden leviämistä laajemmalle.

Osana ympäristön tilan seurantaa toteutettiin vesistöjen tilan seurantaa viidessä valikoidussa kohteessa. Kohteet vesistöseurannassa vaihtelevat vuosittain.

Perhosseurannassa osallistuttiin valtakunnalliseen seurantaan, jota koordinoi Suomen ympäristökeskus.

Osana kaavoitusprosesseja on laadittu luontoselvityksiä. Aluesuunnittelun tueksi luontoselvityksiä on laadittu muun muassa Kotilahden ja Noljakan päiväkodin kaavahankkeissa. Kaupungilla on ollut kehitteillä asemakaavahankkeita (ja myöhemmin muutakin rakentamista) varten suunniteltu viherkerroin-työkalu. Viherkertoimen tavoitteita riittävästä suunnittelualueen tai tonttien viherpeitteisyydestä ja vettäläpäisevien pintojen määristä on jo tuotu osaksi asemakaavaprosesseja.

4. Hallinto ja kehittäminen

Vuonna 2025 ilmastotyötä kehitettiin *Ilmastokaupunki Joensuu 2025* -hankkeessa, jonka avulla tavoiteltiin energiatehokkaiden ja vähähiilisten yritysten, yritystoiminnan, sekä palvelu- ja tuotantoketjujen kehittymistä Joensuussa. Hankkeen tavoitteena oli lisätä yritysten ja elinkeinoelämän tietoisuutta ja ymmärrystä toimiensa kasvihuonekaasupäästöistä ja niiden vähentämismahdollisuuksista, sekä sitouttaa paikalliset yritykset entistä vahvemmin yhteisiin ilmastotoimiin Joensuun hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Lisäksi kaupunki osallistui Motivan johtamaan *Ei ylikulutusta (EIKU)* -hankkeeseen, joka tarttui ylikulutuksen haasteeseen ja auttoi kuntia löytämään uudenlaisia toimenpiteitä kestävästi kuluttamisen edistämiseksi. Hankkeen tuella kunnat kehittivät yhdessä keinoja lisätä tietoisuutta kestävästä valinnoista ja mahdollistivat niiden toteuttamisen käytännössä.

Kaupungilla on käynnissä vuosien 2024–2026 ajan *Ilmastokestävät pientaloalueet (ILPI)* -hanke. Vuoden 2025 aikana työstettiin eteenpäin pientaloalueiden tiivistämiseen tähtäviä, ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioivia käytäntöjä. Näitä on laajasti kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoille koulutettu.

Vuonna 2024 on valmistunut asemakaavojen päästövaikutuksia arvioiva *Planect*-työkalu. Vuoden 2025 aikana kaupunki on osallistunut kehityshankkeeseen, jossa kehitetään *Planectiin* myös yleiskaavoituksen ja yleisemmän tason suunnittelun päästövaikutuksia laskevia uusia ominaisuuksia.

Vuoden 2025 syksyllä käynnistyi *Ekologinen kompensatio Joensuun seudun yleiskaavassa* -hanke. Hankkeessa pyritään selvittämään hyvin kattavasti yleiskaavan mukaisesta maankäytöstä aiheutuvat ilmasto- ja luontovaikutukset. Syntyville haitallisille vaikutuksille kartoitetaan niitä vastavia kompensatioalueita, joilla haitallisia vaikutuksia on mahdollista tulevaisuudessa hyvittää.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Hallinto- ja kehittäminen sisältää kulut ja tuotot, jotka ovat aiheutuneet ympäristönsuojeluviranomaisen ja ympäristönsuojelun lakisääteisten tehtävien hoitamisesta.

Ympäristötoimenpiteiden tuotot ja kulut vuonna 2025 (1 000 €)	Tuotot	Kulut
1. Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvytykset	0	0
2. Ympäristön tila	11 526	6 318
3. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuus	0	58
4. Hallinto- ja kehittäminen	63	324
Yhteensä	11 589	6 700

Kaupungin ilmastotavoitteet ja toimenpiteet

Tavoite

Joensuun tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2025. Hiilineutraalius tarkoittaa, että Joensuun hiilinielut ovat vähintään yhtä suuret kuin alueelta syntyvät kasvihuonekaasupäästöt. Tavoite on kirjattu kaupungin ilmasto-ohjelmaan siten, että kaupunki vähentää kasvihuonekaasupäästöjä kaikki alueen toimijat huomioiden vähintään 60 % vuodesta 2007 vuoteen 2025 mennessä. Jäljelle jäävä 40 % päästöistä sidotaan alueen hiilinieluihin. Vuosille 2022-2025 laadittu ilmasto-ohjelma tuli päätökseen vuoden 2025 lopussa.

Ilmastobudjetti yhdistää kaupungin ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa tulevien vuosien ilmastotoimenpiteet ja -tavoitteet sekä ilmastotoimille budjetoidut taloudelliset resurssit kootaan yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaupungin toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumisiksi, mahdollistaa avoin keskustelu ja seurata toimenpiteiden riittävyyttä.

Päästöbudjetti

Päästöbudjetissa asetetaan vuosittainen katto päästöjen enimmäismäärälle. Alla olevassa taulukossa esitetyt päästöbudjetit vuosille 2025-2030 perustuvat HINKU-verkoston asettamaan 80 % päästövähennystavoitteeseen (vrt. 2007 tasoon) vuodelle 2030. Päästöbudjetti ei siis ole ennuste päästöjen kehityksestä, vaan se asettaa vuosittaiset tavoitteet päästöjen enimmäismäärälle. Päästöbudjetti on asetettu erikseen jokaiselle päästösektorille, jotta voidaan tarkastella, onko päästöjen väheneminen kullakin sektorilla riittävää. Sektorikohtaisia tavoitteita seuraamalla pystytään

arvioimaan millä sektoreilla toimet päästöjen vähentämiseksi ovat riittäviä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Päästöbudjetti asetetaan talousarviossa.

Päästöjen toteutumaa seurataan tilinpäätöksessä, jolloin päästöbudjetissa asetettua enimmäismäärää verrataan toteutuneisiin päästöihin. Näin mahdollista seurata vähenevätkö päästöt vuositasolla riittävästi suhteessa vuosille 2025 ja 2030 asetettuihin ilmastotavoitteisiin. Päästöbudjetissa on asetettu vuosittaiset tavoitteet myös hiilinielujen määrälle.

Päästöbudjettiin on kirjattu Joensuun päästötiedot vuodelta 2024 ja seuraaville vuosille asetetut päästöbudjetit. ”Erotus toteuman ja budjetin välillä 2024” -sarakkeessa kuvataan mitkä sektoreista ovat pysyneet asetetuissa tavoitetasoissa (miinusmerkkiset luvut ja vihreä väri) ja mitkä sektorit ovat ylittäneet asetetun tavoitetason (plusmerkkiset luvut ja punainen väri). Vuoden 2024 päästöjen kokonaismäärä alitti asetetun ilmastobudjetin eli päästöt ovat kokonaisuutena vähentyneet hieman oletettua nopeammin. Lisätietoa päästöjen kehittymisestä löytyy kohdasta ”Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvitykset”.

Päästösektorit	Vuoden 2024 päästöbudjetti ja toteuma			Tulevien vuosien päästöbudjetit		
	Päästöbudjetti 2024	Ero TA vs. TOT 2024	Toteuma 2024	Päästöbudjetti 2025	Päästöbudjetti 2026	Päästöbudjetti 2030
Tieliikenne	80	+8	88	72	58	45
Kaukolämpö	30	-3	27	21	6	4
Erillislämmitys	15	-6	9	11	6	4
Sähkölämmitys	12	-3	9	10	5	4
Sähkönkulutus	15	-3	12	13	7	5
Maatalous	12	+5	17	11	9	8
Jätehuolto	10	+5	15	8	6	5
Teollisuus ja työkoneet	126	-15	111	119	83	58
Kaikki yhteensä	300	-13	287	265	180	133

Vuoden 2024 päästöt sekä päästöbudjetit kilotonneina hiilidioksidiekvivalenttia (kt CO₂ ekv). Sektorijako noudattaa CO₂-raportin mukaista menetelmää sillä erotuksella, että ”Sähkölämmitys” sisältää ”Maalämmön”.

Päästölähteiden lisäksi tarkastellaan hiilinielujen määrää suhteessa tavoitteisiin (taulukko alla). Vihreä väri ja plusmerkkinen luku viittaa siihen, että hiilinielut ovat olleet suurempia, kuin vuodelle asetettu tavoitetaso.

	Minimimäärä 2024	Ero TA vs. TOT 2024	Toteuma 2024	Minimimäärä 2025	Minimimäärä 2026	Minimimäärä 2030
Hiilinielut	200	+262	462	265	180	133

Ilmastobudjetin toimenpiteiden toteutuminen tilinpäätöksessä

Kaupungin ilmastobudjetin käyttötalouden toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	TA (1000 €)	Toteuma (1000 €)	Toteuma
Yhdyskunta- tekniikka	Kävely- ja pyöriteiden kunnossapito	770	695 Toteutui laatuvaatimusten mukaisesti. Kustannuksia pienensi vähäluminen talvi.	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Ympäristöystävällisen polttoaineen käytön lisääminen ajoneuvokalustossa	13	13 Ympäristöystävällisen polttoaineen käytön lisääminen on toteutunut. Palveluntuottaja paransi HVO:n saatavuutta raskaan kaluston osalta. Täyssähköautojen tuleminen on vähentänyt fossiilisten polttoaineiden menekkiä. Työkäytössä olevien paketti- ja henkilöautojen polttoainekulut ovat pienentyneet n. 15 %.	toteutui
Yhdyskuntasuunnittelu/ joukkoliikenne	Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen.	343	343 Palvelutasoa parannettu strategian mukaisesti.	toteutui
Konsernihallinto	Kestävien kulkumuotojen käyttöä työmatkoilla edistävien työsuhde-etujen hyödyntäminen.	140	30 Henkilöstöpalvelut asettivat vuodelle 2025 tavoitteeksi, että hiilineutraalin liikkumisedun ottaa käyttöönsä 25 % vakituisesta henkilöstöstä. Vuoden 2025 loppuun mennessä hiilineutraalin liikkumisedun on ottanut käyttöönsä 614 henkilöä. Tavoite toteutui osittain.	toteutui osittain
Hallintopalvelut	Osallistumme KULMA 2024 -hankkeeseen, jossa kehitetään kulutusperäisten kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa ja lasketaan Joensuun kulutusperäiset päästöt kolmannen kerran	3	3 Laskenta toteutui.	toteutui

Kaupungin ilmastobudjetin investointiosan toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	TA (1 000 €)	Toteuma (1000 €)	Toteuma
Yhdyskunta- tekniikka	Kävely- ja pyörateiden rakentaminen	2 600	2 222 Rakentamista toteutettiin investointiohjelman mukaisesti.	toteutui osittain
Tilakeskus	Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa.	100	47 Aurinkoenergian tuotannon lisääminen Motonet-areenalle.	toteutui osittain
Joensuun vesi	Vesihuoltolaitoksen aurinkoenergiajärjestelmien toteuttaminen	100	28 Aurinkovoimalat Koveron ja Heinävaaran alkaintilaitoksille valmiit ja käyttöönotetut.	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Ulkovalaistuksen uusiminen led-valaistukseksi.	400	407 Toteutui suunnitelman mukaisesti	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Polkupyörien liityntäpysäköintiä lisätään joukkoliikenteen saavutettavuuden parantamiseksi.	30	0 Liityntäpysäköintiä käsitellään osana joukkoliikennestrategiaa. Siinä esitettyjä toimenpiteitä aletaan viedä käytäntöön vuodesta 2026 alkaen.	ei toteutunut

Muut toimenpiteet

Tässä taulukossa esitetään toimenpiteet, joilla on myönteisiä vaikutuksia ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, mutta joiden kustannusvaikutusta tai päästövähennysvaikutuksia ei pystytä arvioimaan.

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma	Toteuma
Hallintopalvelut	Arvioidaan kaupungin kompensatio- ja hiilinielutiekartan päivitystarve	Kompensatio- ja hiilinieluteemat sisällytetään jatkossa ilmastobudjettiin, joka ohjaa ilmastotyötä vuosina 2026-2029.	toteutui
Hallintopalvelut	Ilmastokumppanuusverkoston liittymisprosessia kehitetään. Aiemmin testattuja pilotteja ja kokeiluja vakiinnutetaan osaksi verkoston toimintaa. Samalla verkoston sisältöä ja tavoitetta kirkastetaan	Verkostoon liittymiseksi on otettu käyttöön uusi lomake. Verkoston näkyvyyttä, seuranta ja viestintää on kehitetty. Verkoston toimintaa ja tavoitteita on kirkastettu työpajatyökentelyllä.	toteutui
Hallintopalvelut	Ilmastobudjetointia kehitetään ja sen roolia ilmastotyön koordinoinnissa lisätään	Ilmasto-ohjelmasta luovutaan ja sen korvaa jatkossa ilmastobudjetti talousarvioprosessissa.	toteutui
Hallintopalvelut	Ruokahävikin vähentäminen kaupungin ja Polkka Oy:n yhteistyöprojektina	Tilaushävikin osalta 2025 toteuma on lähellä tavoitetta (tavoite 11 % ja toteuma 12 %). Lautashävikin osalta ollaan tavoitetta jäljessä (tavoite 12 g/ruokailija ja toteutuma 21 g/ruokailija).	toteutui osittain

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma	Toteuma
Hallintopalvelut	Kartoitetaan keinoja kotitalousjätteen määrän ja kierrätysasteen nostamiseksi	Kartoitusta ei tehty.	ei toteutunut
Hallintopalvelut	Järjestetään keväällä 2025 yritysten ilmastotreffit, joiden tavoitteena on törmäyttää yrityksiä kiertotalouteen perustuvien ja vähähiilisten liiketoimintamallien kehittämiseksi	Ilmastotreffit järjestettiin helmikuussa 2025. Lisäksi järjestettiin Kiertotalous yrityksessäni -työpajakokonaisuus Ilmastokumppaneille.	toteutui
Hallintopalvelut	Osallistumme Ei Kulutusperäisiä Päästöjä -hankkeeseen ja toteutamme paikallisen pilotin kulutuksen päästöjen vähentämiseksi	Hanke on päätynyt ja siinä on aloitettu työ kansainvälisten opiskelijoiden kaluste- ja kodin tavaroiden kierron parantamiseksi yhteistyössä Kiertämön ja Ellin Kotien kanssa.	toteutui osittain
Hallintopalvelut	Toteutetaan kokeilu LU-MOAVA-hankkeen kanssa, jonka tavoitteena on lisätä luonnon monimuotoisuutta edistävien kasvien käyttöä Joensuun puistosta	Toteutettiin uusniitty Reijolan Huvikummun puistoon.	toteutui
Hallintopalvelut	Jatketaan syötävien kasvien kartoitusta	Asevelipuiston leikkipaikalle lisättiin marjapensaita peruskorjauksen yhteydessä.	toteutui osittain
Joensuun Vesi	Jätevedenpuhdistamon biokaasugeneraattorin tehokas hyödyntäminen	Biokaasugeneraattorilla tuotetun sähkö- ja lämpöenergian kokonaismäärä oli n. 4170 MWh, mikä on lähes 10 % enemmän kuin vuonna 2024.	toteutui
Joensuun Vesi	Laaditaan Joensuun Vedelle energiatehokkuusselvitys	Selvitys valmistunut.	toteutui
Joukkoliikenne	Kesäkuusta 2025 alkaen lähiliikenteessä käytössä uusiutuvat polttoaineet	Työyksiköiden käyttöön tuli vuoden aikana 11 täyssähköautoa. Samalla kaupunki on poistanut käytöstään vanhoja dieselpakettiautoja. Palveluntuottajilta on vaadittu vähäpäästöisiä työkoneita. Joukkoliikenteessä siirrytään puhtaisiin käyttövoimiin vaiheittain sopimusten uusiutuessa	toteutui
Kaavoitus	Planect-työkalulla lasketaan asemakaavahankkeiden päästövaikutukset	Planect on otettu käyttöön asemakaavahankkeissa. Yleiskaavoituksen päästövaikutuksia arvioivaa Planect-moduulia on kehitetty vuonna 2025 ja se valmistuu kevään 2026 aikana.	toteutui
Kaavoitus	Ekologisen kompensaation käyttöä selvitetään Joensuun seudun yleiskaava 2040:n laadinnassa.	Kaupunki sai rahoitusta laajaan ekologisen kompensaation hankkeeseen. Hanke käynnistyi syksyllä 2025.	toteutui

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma	Toteuma
Maaomaisuus	Selvitetään vuoden 2025 aikana turvepohjaisten peltojen määrä ja sijainti kaupungin omistamilla maa-alueilla	Selvitys toteutettu.	toteutui
Maaomaisuus	Selvitetään sopivat hiilijalanjälkeä koskevat kriteerit, jotka voitaisiin ottaa mukaan tontinluovutusehtoihin	Kriteerejä selvitettiin, mutta ei otettu käyttöön.	toteutui osittain
Metsät	Metsittämistä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan purku-kohteisiin sekä muille tunnistetuille joutomaille	Toteutettu metsittämistä mm. Karhunmäkeen ja Hammaslahden puretun terveyskeskuksen tontille.	toteutui
Osallisuus	Kokeillaan vuonna 2025 laajentaa kaupungin tilojen käyttömahdollisuuksia järjestöille tilojen käyttöasteen nostamiseksi	Uusia maksuttomia tiloja joensuulaisille järjestöille on tullut lisää.	toteutui
Puistot	RAMS viheralueiden hoitoluokituksen käyttöönottoa jatketaan	RAMS-kunnossapitoluokitusta jatkettiin Pielisjoen länsipuolisella alueella ja työ jatkuu edelleen tulevina vuosina koskien myös muita kaupungin viheralueita.	toteutui
Tietohallinto	Etsitään vuonna 2025 sopiva kohde, jossa on mahdollista kokeilla energiadatan visualisointia sekä aloitetaan pilotointi	Aiheeseen liittyen on tehty selvitystä kahdenlaisesta etene mistavasta. Työtä jatketaan vuonna 2026.	toteutui osittain
Tilakeskus	Lasketaan hiilijalanjälki nime tyissä rakennushankkeissa ja tehdään vaihtoehtoisia laskelmia eri ratkaisujen hiilijalan jäljen pienentämiseksi	Hammaslahden uudesta koulusta ja Mehtimäen pallokentän pukukopista on tehty hiilijalan jälkilaskelmat.	toteutui
Tilakeskus	Automaattinen energiaseuranta toteutetaan uudisrakennuskohteisiin	Uudisrakennuskohteisiin toteutetaan automaattinen energiaseuranta.	toteutui
Varhaiskasvatus	"Kestävästi" on erityinen painopiste varhaiskasvatuksessa toimintavuonna 2024	Kestävästi-painopistettä on toteutettu 24/25 ja jatkuu syventäen toimintavuonna 25/26	toteutui
Varhaiskasvatus/koulutuspalvelut	Välineiden ja materiaalien korjaamisen/paikkaamisen lisääminen uusimisen sijasta	Kalusteiden kierrätyksen yhteydessä on kalusteita tarpeen mukaan korjattu ja kunnostettu.	toteutui osittain
Yhdyskuntatekniikka	Suunnittelussa ja rakentamisessa suositaan vettä läpäiseviä pintoja ja korvataan vettä läpäisemättömiä päällystettyjä pintoja esim. viherkaistoilla	Toteuma vaihtelee kohteittain, sillä kaikissa ympäristöissä vettä läpäisevien pintojen käyttö ei ole rakenteellisesti tai toiminallisesti mahdollista.	toteutui osittain
Yhdyskuntatekniikka	Rakentamisessa ja korjaamisessa syntyvän kiviaineksen uusiokäytön lisääminen.	Kierrätysmaa-aineksia hyödynnettiin soveltuvisissa kohteissa.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Betonimursketta ja muita kierrätysmateriaaleja hyödynnetään rakentamisessa, mikäli se on mahdollista MARA-asetuksen puitteissa	Kierrätysmateriaalien hyödyntämiskohteita ei ollut.	ei toteutunut

Kaupungin tytäryhteisöjen ilmastobudjetin toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma	Toteuma
Joensuun kodit	Öljylämmityksestä luopuminen valituissa kiinteistöissä	Kolmesta kohteesta luovuttu öljystä ja muissa siirrytty biopolttoöljyyn	toteutui osittain
Joensuun kodit	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen neljässä kohteessa	Neljässä kohteessa tasapainotettiin lämmitysverkko	toteutui
Joensuun kodit	Uusiutuvan energian tuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa	Yhdessä kohteessa siirryttiin käyttämään ilmalämpöpumppuja ja kahdessa maalämpöä	toteutui
Joensuun pysäköinti	Sähköautojen latauspisteiden lisääminen markkinaehtoisesti	Latauspisteitä tehtiin Hallitien ja Metropolin pysäköintitaloihin. Käyttö on vähäistä ja näin ollen investoinnin takaisinmaksuaika on erittäin pitkä	toteutui
Joensuun pysäköinti	Metropolin valaistuksen uusiminen	Valaistus uusittu.	toteutui
Joensuun Elli	Energiatehokkuuden parantaminen Apajakuja 1 ja Koulukatu 30b. Viherkatto Apajakujan piharakennukseen.	Kohteiden peruskorjauksen yhteydessä ilmanvaihtoon tuli lämmöntalteenotto.	toteutui
Joensuun Elli	Aurinkopaneelien lisääminen	Apajakujalle tuli yksi aurinkopaneelikenttä	toteutui
Joensuun Elli	Tulliportinkatu 11 suunnittelu vähintään RTS 3 luokkaan	Suunnittelu kesken.	toteutui osittain
Business Joensuu	Valaistuksen muuttaminen ledeille, lisäys +10%	Lisäys +10%	toteutui
Business Joensuu	Vihreä kaukolämpösopimus Savon Voimalta (selvitys)	Selvitys tehty. Vihreä kaukolämpö otetaan käyttöön vuonna 2026	toteutui
Business Joensuu	Henkilöstön kannustaminen kestävään työmatkaliikkumiseen	Tuetaan henkilöstöetujen kautta.	toteutui
Puhas Oy	Rakennusten ja valaistuksen energiatehokkuuden parantaminen jätekeskuksella ja jäteasemilla.	Energiatehokkuutta edistäviä ratkaisuja on tehty ja tullaan tekemään jatkossakin.	toteutui
Puhas Oy	Jätteen kierrätysasteen nostaminen.	Kierrätysaste nousee hitaasti. Kierrätystä tukevia toimenpiteitä on toteutettu ja tullaan toteuttamaan (mm. syntypaikkalajittelun edistäminen, laadukas asiakaspalvelu, tiedotuksen ja neuvonnan kehittäminen, toimivat järjestelmät).	toteutui osittain

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma	Toteuma
Puhas Oy	Jätteen kuljetuksen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen.	Tulevia kuljetusurakoita varten selvitetään vähäpäästöisten käyttövoimien mahdollisuuksia. Merkittävimpien kuljetusurakoiden kilpailutus toteutetaan vuosien 2026-2027 aikana.	toteutui
Puhas Oy	Poltettavan jätteen ja biojätteen kuljetukset siirtyvät fossiilisesta polttoaineesta HVO-dieseliin.	Poltettavan jätteen ja biojätteen kuljetukset toteutetaan HVO-dieselillä.	toteutui
Puhas Oy	Pakkausjätteiden kuljetukset toteutetaan biokaasulla.	Pakkausjätteiden kuljetukset toteutetaan biokaasulla.	toteutui
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Osallistuminen PlastLife -hankkeeseen	Karelia mukana.	toteutui
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Osallistuminen BlackGrenn2-biohiilihankkeeseen	Karelia mukana.	toteutui
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Karelian asettamien päästövähennyksien eteneminen	Jatkuvaa työtä.	toteutui osittain
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Karelian oman ilmasto-ohjelman laatiminen opinnäytetyönä	Valmistelussa.	toteutui osittain
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Energiayhteistyöpilotti kaupungin kanssa	Hanketta valmistellaan.	toteutui osittain
Joensuun Satama Oy	Maasähkövaraus rahtisatamaan	Varaus toteutettu.	toteutui
Itä-Suomen Liikuntaopisto	Saatetaan päästölaskennat vuodelta 2023 loppuun ISLO Hostelliin osalta.	Päästölaskennan toteuttaminen ei ole ollut ajankohtaista, koska hostelli liiketoiminta on päätynyt myynnin myötä. Tavoite on siten poistunut toiminnasta.	ei toteutunut
Itä-Suomen Liikuntaopisto	Päivitämme ja yhdenmukaistamme kestävä kehityksen teemaan liittyviä opetussisältöjä.	Kestävän kehityksen teemoja ei ole vielä systemaattisesti päivitetty opetussisältöihin, mutta tutkintouudistusten yhteydessä asia on tunnistettu ja sisällytetään opetukseen vuoden 2026 aikana.	toteutui osittain
Itä-Suomen Liikuntaopisto	Selvitämme mahdollisuuksia lisätä joukkoliikenteen käyttöä ja pyöräilyä työmatkoilla.	Mahdollisuudet joukkoliikenteen ja pyöräilyn lisäämiseen on selvitetty.	toteutui
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Selvitetään vihreään kaukolämpöön siirtymistä.	Sopimukset muutettu vihreään kaukolämpöön.	toteutui
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Parannetaan hukkalämmöntalteenottoa silloin kun se on taloudellisesti kannattavaa.	Tutkittu, mutta ei tällä hetkellä mahdollista.	ei toteutunut
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Tarjotaan henkilöstölle työsuhtepöytätyötä.	Tarjottu, ei otettu käyttöön.	ei toteutunut
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Rakennushankkeissa tarkastellaan aina maalämmön ja aurinkovoimaloiden hyödyntäminen huomioiden taloudelliset hyödyt ja tekniset toteutusmahdollisuudet.	Hankkeissa tehdään vaihtoehtoselvitykset.	toteutui

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet päivitettiin vuonna 2025. Kaupunginvaltuusto hyväksyi asiakirjan 25.8.2025 § 97. Riskienhallintasuunnitelma päivitettiin vuonna 2025 ja kaupunginhallitus hyväksyi asiakirjan 18.8.2025 § 297.

Näiden lisäksi toimintaa ohjaa kaupunginhallituksen 25.9.2023 § 357 hyväksymät kaupungin eettiset ohjeet. Eettisten ohjeiden pohjalta kaupungin johtoryhmä antoi syksyllä 2023 tarkemmat toimintaohjeet. Eettiset ohjeet on käyty läpi esihenkilöinfossa ja tämän lisäksi toimialojen johtoryhmät ovat käsitelleet eettiset ohjeet ja ohjeita on käyty läpi työyksiköiden omissa palaverissa. Eettisten ohjeiden noudattaminen on ollut myös yhtenä painopistealueena sisäisen valvonnan toimissa vuonna 2025. Eettisten ohjeiden tavoitteena on edistää eettistä käyttäytymistä ja ehkäistä epäeettistä toimintaa. Ohjeiden tavoitteena on luoda toiminnasta entistä oikeudenmukaisempaa ja läpinäkyvämpää ja näin edistää kunnallishallinnon arvojen toteutumista sekä lisätä kuntalaisten luottamusta. Eettiset ohjeet ohjeistavat toimintaa muun muassa vieraanvaraisuuksissa, lahjojen ja etujen vastaanottamisessa, ulkopuolisille toimijoille annettavissa lahjoissa ja henkilöstön muistamisessa, tilaisuuksissa ja matkoissa ja hankinnoissa.

Vuonna 2023 laadittiin ohjeistus lähipiirikartoituksesta ja toinen lähipiirikartoituksen kysely toteutettiin vuonna 2025. Kartoituksen tulokset käsiteltiin toimialojen johtoryhmissä ja kartoitusten perusteella ei havaittu toimenpiteitä aiheuttavia kytköksiä. Lähipiirikartoituksen tarkoituksena on varmistua siitä, ettei kaupungin tilinkäyttäjillä tai viranhaltijapäätöksinä tekevillä ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa hankintojen tekemiseen. Kartoituksen tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä tilanteet, joissa esteellinen henkilö osallistuu hankintojen valmisteluun, tilaamiseen tai laskujen hyväksyntään. Tavoitteena on, että kartoitus tehdään vuosittain. Lähipiirikartoitus on osa sisäistä valvontaa ja sen tekeminen on osa sisäisen valvonnan toimintaohjetta. Vuoden 2025 aikana tehtiin lähipiirikartoitukset myös merkittävimmissä tytäryhtiöissä.

Vuonna 2023 käyttöön otettu sisäinen anonyymi ilmoituskanava oli käytössä edelleen vuonna 2025.

Näillä edellä mainituilla asiakirjoilla ja toimenpiteillä luodaan puitteet järjestää ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmä, vahvistetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa ja ehkäistään väärinkäytöksiä. Eri toimijoiden tehtäviä ja vastuita sekä konkreettisia toimintatapoja sisäisen valvonnan osalta määritetään myös kaupungin hallintosäännössä, sisäisen valvonnan toimintaohjeessa, kaupungin riskienhallintasuunnitelmassa sekä hyvän valmistelun ohjeissa. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on noudatettava Joensuun kaupungin konserniohjetta.

Ilmoitusvelvolliset johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset ja nämä ilmoitukset ovat nähtävillä kaupungin nettisivuilla.

Kaupungin toimialoja ja konserniyhtiöitä on pyydetty raportoimaan, miten toimialat ja konserniyhtiöt ovat noudattaneet annettuja ohjeistuksia ja huomioineet korruption ja lahjonnan torjunnan omassa toiminnassaan. Lisäksi on pyydetty raportoimaan, onko korruptiota tai lahjontaa havaittu toimialalla tai konserniyhtiössä vuoden 2025 aikana. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat vastauksissa kertoneet

noudattaneensa annettuja ohjeistuksia eikä toimialoilla tai konserniyhtiöissä ole havaittu korrupioon tai lahjontaan viittaavaa toimintaa. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat kertoneet keskittäneensä hankinnat tehtäväksi hankintatoimen kautta, jolloin hankintaprosessiin vaikuttamisen mahdollisuudet pienentyvät. Toimialat kertoivat myös eettisten ohjeiden perehdyttämisestä henkilöstölleen.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa. Kaupungin päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin henkilöstö- ja työllisyysjaostossa 20.6.2023. Suunnitelma sisältää kaupungin palveluja sekä henkilöstöä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet.

1.7.2 Hyvinvointi ja terveys

Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset ylläpitävät kaupungin elinvoimaisuutta ja kestäväää taloutta. Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tavoitteita ohjaa tieto asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta. Joensuun Hyvinvointikertomus -ja suunnitelma 2025–2028 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.2.2025 § 15. Hyvinvointikertomuksessa on kuvattu joensuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilannetta, ja suunnitelmassa on asetettu kaupunkilaisten hyvinvointia edistävät tavoitteet vuoteen 2028 saakka. Joensuun hyvinvointikertomus ja -suunnitelma nojaa maakunnallisena yhteistyönä laadittuun Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Pohjois-Karjalassa, Strategiset painopisteet vuosille 2025–2028 -asiakirjaan jonka tavoitteena on tukea eri toimijoiden työtä pohjoiskarjalaisten hyvinvoinnin, terveyden, turvallisuuden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn edistämiseksi sekä samalla ennaltaehkäistä ja vähentää raskaiden sosiaali- ja terveyden palveluiden tarvetta. Asiakirjassa määritellään maakunnan yhteiset painopisteet ja tavoitteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyölle.

Toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi asetetaan vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden yhteistyöfoorumeilla ja kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä. Toteutuneita toimenpiteitä raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan valtuustokauden lopussa.

Joensuun Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmassa 2025–2028 asetettujen tavoitteiden lisäksi kaupungin toimialoilla ja palveluissa oli vuodelle 2025 myös muita toiminnallisia tavoitteita, jotka tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on arvioitu osavuosikatsauksissa.

Painopiste 1: Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat

1. Elintapojen parantaminen arjen valinnoilla

Toteutetaan ehkäisevää päihdetyötä eri palvelualoilla sekä kehitetään siihen liittyvää osaamista ja viestintää

Joensuun kaupungin ehkäisevän päihdetyön suunnitelma hyväksyttiin osana laajempaa hyvinvointisuunnitelmaa alkuvuodesta 2025. Uuden suunnitelman toteutukseen siirryttiin vaiheittain vuoden 2025 aikana.

Päihdekasvatuksessa tehtiin yhteistyötä ehkäisevän päihdetyön asiantuntijajärjestöjen EHYT ry:n ja Riemu Finland ry:n kanssa, joista ensimmäinen toteutti päihdekasvatusoppitunnit kaikille 5.-luokkalaisille ja Riemu Finland 8.-luokkalaisille. Päihdekasvatusta tehdään kouluissa myös eri oppiaineissa

opetussuunnitelman mukaisesti ja koulut järjestävät itsenäisesti päihdekasvatusaiheisia oppitunteja itse esimerkiksi terveydenhoitajien, kuraattorien tai muiden yhteistyökumppaneiden kuten Pohjois-Karjalan syöpäyhdistyksen kanssa.

Vuoden 2025 aikana yhteistyökumppanit järjestivät päihteisiin tai riippuvuuksiin liittyvä huoltajailtoja, joista viestittiin huoltajille sosiaalisen median ja Wilman kautta.

Keväällä kaupunki osallistui Hakematta paras -kampanjaan, jossa tavoitteena oli tavoittaa nuorten vanhempia ja täysi-ikäisiä kavereita, ja vähentää päihteiden välittämistä alaikäisille. Kampanja on toteutettu jo kolmena perättäisenä vuotena ja ajoitettu koulujen loppumisviikonlopun ympärille. Yhteistyötä on tehty PKO:n Keskon, Siun soten ja muiden Pohjois-Karjalan kuntien kanssa.

Syksyllä kouluissa päivitettiin koulujen päihteisiin puuttumisen toimintamallia. Uusi tupakkalaki antaa oppilaitoksen henkilöstölle paremmat mahdollisuudet takavarikoida myös nikotiinittomia vapeja, mitä aiempi lainsäädäntö ei ole suoraan mahdollistanut. Uutta toimintamallissa on myös tuki, jota kaikki Siun soten opiskeluterveydenhuollossa toimivat terveydenhoitajat pystyvät antamaan nuorille nikotiinituotteiden käytön lopettamiseksi. Päihdetoimintamallista viestittiin huoltajille Wilman kautta ja medialle, jossa se nousikin uutiseksi.

Nuorisopalveluiden yksikkökohtaiset päihdetoimintamallit päivitettiin tammikuussa. Nuorisopalveluiden yksiköissä vietettiin valtakunnallista ehkäisevän päihdetoiminnan viikkoa marraskuussa, joka näkyi sekä toiminnoissa että viestinnässä.

Kaupungin henkilöstö on hyödyntänyt vuoden 2025 aikana yhteistyökumppaneiden koulutuksia, kuten koulutusta alfa-PVP-huumeesta.

Mahdollistetaan kaavaratkaisuissa ja investointikohteissa jalankulun ja pyöräilyn lisääminen arjen liikuntamuotoina

Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen oli vuonna 2025 vahvasti mukana käytännössä kaikissa kaavoitus- ja investointihankkeissa. Vuoden 2025 aikana jalankulun- ja pyöräväyläverkon täydentämisen tai parantamisen lisäksi tehtiin laaja pyöräilyn pääverkon liikenneturvallisuutta parantava ajorata-merkintä- ja etuajo-oikeusmerkintähanke.

2. Mielen hyvinvoinnin ylläpito ja elämäntaitojen vahvistaminen

Tehdään toimia lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseksi

Lapset puheeksi menetelmän käyttöä vahvistettiin syksyllä 2025 jatkamalla koulujen henkilökunnan (rehtorit, opettajat) Lapset puheeksi -menetelmäkoulutusta. Toistuvilla koulutuspäivillä varmistetaan, että myös henkilökunnan vaihtuessa osaaminen säilyy yksikössä. Lisäksi tehtiin muutoksia Wilman dokumentointipohjaan, jotta se ohjaisi entistä paremmin koulujen henkilökuntaa käyttämään Lapset puheeksi neuvonpidon menetelmää oppilasta koskevissa monialaisen asiantuntijaryhmän tapaamisissa. Dokumentointipohjan muokkaus helpottaa jatkossa myös näiden monialaisten tapaamisten tilastointia. Monialaista työtä ja perheen ympärille kasattavaa oma tiimi -mallia kehitettiin yhdessä hyvinvointialueen kanssa osana Perhekeskus-verkoston työtä. Kehittämistyön tueksi tehtiin koulujen henkilökunnalle loppuvuodesta kysely, jossa kartoitettiin monialaisen työn onnistumisia ja haasteita.

Varhaiskasvatuksessa aloitettiin Lapset puheeksi -menetelmäkoulutukset syksyllä 2025. Ensimmäinen koulutus toteutetaan 30.10.2025-4.2.2026 välisenä aikana ja toinen koulutus järjestetään keväällä 2026.

Vuoden 2025 koottiin koulutussuunnitelma, joka sisältää mielen hyvinvointiin liittyviä koulutuksia lasten ja nuorten kanssa työskenteleville. Koulutuksiin osallistumista seurataan ja osaamisen lisääntymistä kartoitetaan tiettyjen avainkoulutusten osalta vuosien 2024–2026 ajalta.

Harrastamisen Suomen mallista viestimistä tehostettiin erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja heidän perheidensä kanssa työskenteleville. Katso lisää toimenpidekokonaisuudesta ”*Selvitetään mitkä ovat osallisuuden kannalta haavoittuvat lapsiryhmät ja tehdään toimia osallisuuden edistämiseksi*”.

Nuorisopalveluissa järjestettiin ”Ryhmässä on voimaa”-oppitunnit 7.-luokkalaisille. Oppitunnit järjestettiin lähes kaikille kaupungin koulujen luokille. Oppituntien tarkoitus on vahvistaa ryhmässä toimimista ja vähentää kiusaamista. Nuorisotyöntekijät osallistuivat Setan järjestämään koulutukseen yhdenvertaisuuden lisäämiseksi nuorisopalveluissa.

Lukuvuodesta 2025–2026 alkaen kaikissa Joensuun peruskouluissa kiellettiin älylaitteiden käyttö muuhun kuin oppimiseen tai terveydenhuoltoon. Kiellolla on ollut merkittäviä positiivisia vaikutuksia koulutyöhön ja oppilaiden kohtaamisiin välituntisin.

Pyritään tasapainoiseen ja monipuoliseen kaupunkirakenteeseen ja kaupunkikuvaan

Vuoden 2025 aikana laadittiin kaupunkikeskusta-alueelle symmetrisen kaupungin visio, jossa yhtenä osatavoitteena on laadukkaan elämisen Joensuu. Vision tavoitteita konkretisoivan Symmetrisen kaupungin toimenpidesuunnitelman laatiminen käynnistettiin ja se valmistuu vuoden 2026 alkupuolella. Lisäksi käynnistettiin Joensuun seudun yleiskaavatyön yhteydessä tehtävä alueiden monimuotoiseen kehittämiseen ja väestön sosiaalisen sekoittumiseen sekä asumisen monipuolistamiseen tähtäävä hanke yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja Karelia ammattikorkeakoulun kanssa.

Tuetaan joukkoliikenteellä hyvinvointia edistävien palveluiden saavutettavuutta

Yhteistyö paikallisliikenteen kanssa on saatu neuvoteltua siten, että kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin tapahtumalippu sisältää joukkoliikenteen lipun, joten saavutettavuutta ja helppoutta lähtä kokemaan kulttuurihyvinvointia on mahdollistettu ja kynnyksiä madallettu.

Varataan kaavatöissä riittävästi ja monipuolisesti tilaa lähivirkistykseen ja ulkoiluun, puistoille ja leikkipaikalle / ulkoliikunta-alueille

Alueiden maankäytön periaatteet ratkaistaan pääsääntöisesti yleiskaavassa ja osayleiskaavoissa. Lähivirkistykseen, ulkoiluun, puistojen, leikkipaikkojen ja ulkoliikunta-alueiden huomiointi on mukana kaikissa em. kaavoissa. Joensuun seudun yleiskaava 2040 laatiminen on käynnissä ja sen tavoitteina ovat muun muassa, että kaavaratkaisuilla tuetaan luonnon monimuotoisuutta, eikä täydennysrakentamista ohjata luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmille tai lähiluonnon osalta keskeisimmille ja Joensuun viherkaava (2015) toimii lähtökohtana osoitettaessa ydinkaupunkialueen ylikunnallisia ekologisia yhteyksiä ja verkostoja. Vuonna 2025 käynnistettiin selvitys keskusta-alueen keskeisistä viheralueista ja niille tarpeellisista ekologisista yhteyksistä, joita pitää esim. täydennysrakentamisen osalta huomioida.

Edistetään joensuulaisten hyvinvointia kulttuurin keinoin

Kulttuuripalveluiden perustehtävän tulee lisätä kulttuurihyvinvointia ja mahdollistaa kulttuuritapahtumia ja -elämyksiä, sivistämistä, harrastamista, perinteen ja kulttuurihistorian vaalimista. Edellä mainittuja tehtäviä toteutetaan kulttuuripalveluissa laajasti ja aktiivisesti, mitkä vahvistavat resilienssiä, toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä. Yhteistyötä kotoutumisen yksikön kanssa on vahvistettu lastenkulttuurin puolella sekä resurssien mukaan tarjotaan S2-kielen oppimista maahanmuuttajille kansalaisopiston taholta. Kulttuuripalveluiden toiminnan kuvaukset laadittiin pilottina Siun Soten miunhyvinvointi.fi palvelutarjottimelle.

Kulttuuripalveluiden kolmivuotiset kumppanuussopimukset järjestöille ja yhdistyksille ovat antaneet vakaamman pohjan kehittää toimintaa pitkäjänteisemmin. Myös projekti- ja tapahtuma-avustukset sekä työtila-avustukset luovat mahdollisuuksia yhdistyksille, järjestöille, ammattitaiteilijoille sekä kolmannen sektorin taitajille tehdä ja luoda taidetta sekä tuottaa kulttuuritapahtumia.

3. Toiminta- ja työkyvyn vahvistaminen

Lisätään joensuulaisten liikkumista

Joensuun kouluissa on käytössä malli, jossa pyritään edistämään kaikkien liikkumista – vähän liikkuvista lapsista ja nuorista aktiivisesti urheileviin nuoriin. Vuonna 2025 mallia toteutettiin ennalta suunnitellusti.

Vähiten ja heikoiten liikkuvat lapset ja nuoret tunnistetaan Move-testien ja liikunnan opetuksen yhteydessä. Näille lapsille ja nuorille suunnitellaan liikuntaresepti koulu-personal trainerin ja koulufysioterapeuttipiskelijöiden toimesta. Liikuntareseptillä pyritään madaltamaan kynnystä liikunnan aloittamiseen, poistetaan esteitä liikkumiselle sekä ohjataan lapsia ja nuoria matalan kynnyksen harrastustoimintaan, esimerkiksi harrastamisen Suomen mallin kerhoihin. Harrastamisen Suomen mallin kerhoista osallistujia pyritään ohjaamaan seuratoimintaan ja aktiivisemmän liikunnan harrastamisen pariin.

Aktiivisesti liikuntaa harrastaville on mahdollisuus hakeutua yläkoulun liikunnan erikoisluokille tai ilmoittautua harrasteaukkoon, jossa lukujärjestys tehdään niin, että harrastamisen mahdollistuu yhtenä aamuna viikossa. Harrasteaukon toiminnan järjestämisestä vastaa urheiluakatemia ja urheiluseurat. Toisen asteen opiskelijoilla on mahdollisuus hakeutua urheilulukioon tai osallistua urheiluakatemian valmennuksiin.

Harrastepankki järjestää 16-28-vuotiaille nuorille viikoittain useita eri matalan kynnyksen harrastuksia. Lisäksi etsivänuorisotyöntekijät järjestävät omille asiakkailleen luiskaliikuntaa viikoittain. Tämän ryhmän tarkoitus on olla matalaa kynnystäkin matalampaa. Sirkkalan liikkumiskeskuksessa aloitettiin syksyllä 2025 16–28-vuotiaiden harrastustiistai, jonka ansiosta Sirkkalassa voidaan järjestää nuorisopalveluiden ohjaamaa matalan kynnyksen liikunta- ja harrastustoimintaa viitenä päivänä viikossa.

Joensuun liikuntapalvelut tarjoavat ikäihmisille liikuntaneuvontaa sekä ryhmä- että yksilömuotoisena. Toimintaa toteutetaan yhteistyössä kansalaisopiston ja Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa, ja sen tavoitteena on tukea ikäihmisten hyvinvointia, toimintakykyä ja aktiivista arkea. Lisäksi liikuntapalvelut järjestävät säännöllisiä, kaikille avoimia ja maksuttomia kuntosaliopastuksia keskustan ja pitäjien kuntosaleilla. Opastusten tavoitteena on madaltaa kynnystä liikunnan aloittamiseen, edistää

harjoittelun turvallisuutta sekä tarjota uusia ideoita ja kehitysvinkkejä myös jo säännöllisesti harjoitteleville.

Painopiste 2: Osallisuus ja yhteisöllisyys

1. Kuuluminen itselleen merkitykselliseen yhteisöön

Selvitetään mitkä ovat osallisuuden kannalta haavoittuvat lapsiryhmät ja tehdään toimia osallisuuden edistämiseksi

Helmi-maaliskuussa 2025 laadittiin selvitys, jonka tarkoituksena oli kartoittaa mitä ovat osallisuuden kannalta haavoittuvat lapsiryhmät Joensuussa. Selvitys kasattiin useammasta eri aineistosta (erilaiset kyselyt, aiemmat selvitykset, viranhaltijoiden tiedoksiannot, järjestöjen asiantuntemus, tutkimukset). Selvitystä käytettiin Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman toimenpiteiden määrittelyssä.

Joensuun kaupungilla on useita toimintamalleja, jotka mahdollistavat mielekästä vapaa-ajanviettoa lapsille ja nuorille. Näitä ovat mm. nuorisotilat, Harrastamisen Suomen malli, Sirkkalan liikukumiskeskus, Harrastepankki ja Nuorisokorttiin saatavat k789-edut, konservatorion ja kansalaisopiston vapaaoppilaspaikat, liikuntavälineavustus ja soveltavan liikunnan toimintavälineiden lainaus. Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus järjestää Rankids ry:n kanssa merkittävän määrän lasten, nuorten ja perheiden maksutonta toimintaa. Toiminnan tavoitteena on kotouttaminen ja ryhmään kuulumisen lisääminen. Noljakan alueella toimii myös Icehearts -ryhmä, jossa kasvatuksen välineenä käytetään harrastamista ja joukkueurheilua. Joukkue harrastaa monipuolisesti liikuntaa, kulttuuria ja muita lasten toivomia harrastuksia. Mm. uimataidon opettelu kuuluu joukkueen toimintaan. Harrastukset valitsevat joukkueen lapset yhdessä kasvattajan kanssa. Icehearts -joukkue harrastaa ja harjoittelee koulupäivän jälkeen. Tavoitteena on, että harrastaminen jatkuu aktiivisena läpi koko 12 vuotisen Icehearts -polun.

Toimintamalleista viestimistä tehostettiin vuoden 2025 aikana erityisesti suuntaamalla sitä haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja perheiden kanssa työskenteleville. Näitä tahoja olivat Joensuun kotoutumispalvelut eli International House Joensuu, kaupungin liikuntapalvelut, Siun soten sosiaaliohjaajat, Perheet Keskiöön verkoston järjestöt ja Perpe-keskus. Omien toimintamallien lisäksi viestittiin myös muista harrastamisen tukea lapsille ja nuorille tarjoavista muista tahoista. Yhteensä tällä viestintäkiertueella tavoitettiin noin 90 ammattilaista ja palautekyselyyn vastanneista 80 % kertoi saaneensa tilaisuudesta uutta tietoa.

Joensuun lastenkulttuurikeskus aloitti syksyllä 2025 yhteistyön Siun soten neuvolatoiminnan kanssa. Reijolassa ja Rantakylässä toteutettiin lapsiperheille maksuttomia Pienet taidehetket -tapahtumia. Neuvolatoiminta vastasi lapsiperheiden ohjauksesta palveluihin ja tapahtumat avattiin laajemmalle yleisölle, mikäli tilaa oli. Vauvaperheille kohtaamisia oli syksyllä 8 ja taaperoille perheineen 16. Pienet taidehetket sanataide- ja musiikkityöpajoja ohjasivat Joensuun seutuopiston taidekasvattajat. Kokeilu jatkuu kevätkaudella 2026.

Luodaan toimintamalli varmistaaksemme, että lapsilla on keinoja ja luottamusta kohdata muutoksia ja uusia tilanteita, ja lasten turvallisuuden tunne säilyy muutoksissa

Vuoden 2025 aikana saatiin päätökseen ensimmäinen pilotti, jossa luotiin toimintamallia koulujen yhdistymiseen. Pilotti oli käynnistynyt jo syksyllä 2024, kun Enon ja Louhiojan koulujen lapset osallistuivat työpajoihin, joissa suunniteltiin Louhiojan ja Enon lasten yhteisiä toimintapäiviä Louhiojan

koulun lakkautumista edeltävänä lukuvuonna. Toimintapäivät käynnistyivät jo syyslukukaudella ja niitä oli ripoteltu lukuvuoden varrelle tasaisesti useampi.

Koulujen henkilökuntaa tuettiin muutoksessa sekä henkilöstöjohtamisen keinoin mm. työnohjauksella, että antamalla valmennusta siihen, miten he voivat tukea lapsia muutoksessa. Henkilöstön valmennus jatkuu työvuoden 2025–2026 ajan. Lisäksi pilotoitiin huoltajille suunnattua viestintää, johon sisältyivät Wilma-viestit prosessin etenemisestä ja huoltajailta, jossa tutustuttiin myös Enon koulun tiloihin.

Lapsille ja koulun henkilöstölle tehtiin kysely loppuvuodesta 2025 prosessin onnistumisesta. Henkilöstö piti koko lukuvuoden kestävästä valmistautumisesta hyvänä, joskin yhteisiä koulupäiviä olisi voinut olla vielä enemmän. Lasten kyselyssä kysyttiin, helpottivatko edellisen lukuvuoden tutustumispäivät syksyn 2025 koulun aloitusta. 37 % vastasi helpotti, 28 % ei helpottanut ja 35 % vastasi en tiedä. 50 % lapsista kertoi saaneensa uusia kavereita (32 % ei, 18 % ei tiennyt). Huoltajien kysely tehdään keväällä 2026, tosin Enon uuden koulun käyttöönottoon liittyvässä Terveellisyden ja turvallisuuden tarkastuskyselyssä jotkin huoltajat jo nostivat edellisen lukuvuoden tutustumispäivät positiivisesti esille.

Enon ja Louhiojan yhdistymisestä sovellettua mallia aloitettiin toteuttamaan myös Kiihtelysvaaran ja Heinävaaran yhdistymisessä, joka tapahtuu syksyllä 2026. Yhteiset tutustumispäivät ovat alkaneet syksyllä 2025.

Mahdollistetaan aito osallistuminen kaavoitus- ja suunnitteluhankkeiden yhteydessä

Kaavoitus- ja suunnitteluhankkeissa on osallistuminen toteutettu pääsääntöisesti vielä aiemmin käytössä olleiden periaatteiden mukaisesti, mikä täyttää lainsäädännön vaatimukset. Asemakaava-hankkeissa on lisätty vaihtoehtoja kaavan luonnosvaiheessa, mikä monipuolistaa vaihtoehtovalintaa. Leikkipaikkasuunnittelussa on käytössä malli, missä kansalaiset voivat äänestää toteutettavaa ratkaisua muutamasta vaihtoehdosta. Loppuvuodesta käynnistettiin vuorovaikutustoiminnan kehittäminen kaupunkiympäristön toimialan hankkeissa.

2. Kiinnittyminen yhteiskuntaan

Käynnistetään kansallisen lukutaitostrategian toimeenpano

Lukutaitotyön määrittelyä aloitettiin viime vuonna kirjastoissa ja työ jatkuu vuonna 2026. Vaara-kirjastot tekevät tänä vuonna myös yhteisen lukutaitotyön suunnitelmansa, joka synkronoidaan kaupungin ohjelmaan. Henkilökunnan rekrytoinneissa otettiin huomioon lukutaitotyöhön liittyvä osaaminen.

Joensuun kaupungin lukutaito-ohjelman laadinta aloitettiin syksyn 2025 aikana Opetushallituksen rahoittamassa Lukutaitopolku-hankkeessa. Joensuun koulutuspalveluissa lukutaito on nostettu yhdeksi nelivuotiskauden painopisteeksi. Lukutaito on myös osaa laajempaa kaupungin strategiaa. Lukutaito-ohjelman valmistelua raamittaa Opetushallituksen vuonna 2021 julkaistu kansallinen lukutaitostrategia. Kansallinen strategia painottaa lukutaitoa edistävän työn merkitystä koko kunnan tai kaupungin kattavana ja kaikki ikäryhmät huomioivana toimintana. Joensuun kaupungin lukutaito-ohjelmassa huomiota kiinnitetään erityisesti koulujen ja Vaara-kirjastojen lukutaitotoimintaan ja yhteistyön tiivistämiseen. Ohjelman tarkoitus on tarjota kouluissa ja kirjastoissa tehtävälle lukutaitotyölle käsitteelliset ja konkreettiset lähtökohdat. Ohjelma tekee näkyväksi jo käynnissä olevia

lukutekoja ja -toimia, pyrkii lukutaitotyön rakenteiden selkiinnyttämiseen, uusien lukemaan innostavien mallien luomiseen ja konkreettisten lukutaitoa edistävien toimenpiteiden esittelyyn.

Tehdään toimia, jotta luetun ymmärtäminen vähintään ikätasoinen tai sitä parempi 2. ja 5. luokilla
Lukutaitotyö käynnistyi vauhdilla Joensuun kouluissa syksyllä 2025 ja sen kehittämiseksi on syntynyt useita uusia malleja. Malleja saadaan jaettua koulujen kesken jokaiselta koululta valittujen lukutaitovastaavien kautta. Lukutaitovastaavat kokoontuvat säännöllisesti kehittäen yhdessä tehtävää lukutaitotyötä.

Edellisessä kohdassa mainitussa Lukutaito-ohjelmassa suunnitellaan uusia lukemaan innostavia tekoja ja toimia, kuten yläkoulujen ja lukion lukudiplomin suunnittelu ja toteutus, lukemista edistävien tilojen kartoitus, lukemiseen käytetyn ajan lisääminen kouluarjessa. Lisäksi kartoitetaan lukutaidon osalta heikommassa asemassa olevat kohderyhmät ja suunnitellaan heitä tavoittavia toimintamalleja. Suunnitellaan perheille suunnattuja lukutaitoinfoja. Lisätään maahanmuuttajien tietoisuutta lukemisen hyödyistä ja tarjolla olevista palveluista. Lukutaitoasioita integroidaan osaksi kaupungin muita palveluita (mm. sote, työllisyyspalvelut, kieli- ja kulttuuritoiminta, nuorisopalvelut ja harrastustoiminta).

Luodaan käytäntöjä lasten huolta herättävien koulupoissaolojen havaitsemiseen

Koulupoissaolojen sijaan on pyritty kääntämään näkökulma siihen, kuinka oppilaat saadaan kiinnittymään kouluun. Kouluun kiinnittyminen kuvaa oppilaan suhdetta koulunkäyntiin ja opiskeluun eli oppilaan ja kouluympäristön välistä vuorovaikutussuhdetta. Kun oppilas kiinnittyy kouluun, se ehkäisee poissaoloja ja edistää oppimista. Kouluun kiinnittyminen voi olla tunneperäistä (oppimisen ilo, joukkoon kuuluminen, kiintyminen), toiminnallista (osallistuminen, ahkeruus, ohjeiden ja sääntöjen noudattaminen) tai kognitiivista (merkityksellisyys, hyödyllisyys, panostaminen, oppimisstrategiat).

Poissaoloihin Joensuun kouluissa puututaan ns. läsnäolomallin mukaisesti. Tavoitteena on puuttua kaikkiin poissaoloihin, ei ainoastaan ongelmallisiin poissaoloihin (esim. lintsaus). Tällöin varmistetaan mm. se, ettei oppilas jää jälkeen opinnoissa. Koulupoissaolojen tunnistaminen ja niihin puuttuminen varhaisessa vaiheessa on ensiarvoisen tärkeää, sillä usein on kyse asteittain kehittyvästä ongelmasta.

Vuonna 2025 kouluilla on käyty kertomassa uudesta läsnäolomallista sekä henkilöstölle että huoltajille. Käyttönoton tueksi on laadittu erilaista materiaalia, mm. video, vanhempainiltamateriaali sekä henkilöstön perehdytys- ja tukimateriaali.

Järjestetään statuksesta riippumatonta suomen kielen koulutusta

International House Joensuu järjesti statuksesta riippumatonta, maksutonta suomen kielen koulutusta kaikille ulkomailta Joensuuhun muuttaneille. Koulutuksiin osallistui vuoden 2025 aikana 400 eri syistä Joensuuhun muuttanutta uutta kuntalaista. Palautteet koulutuksista ovat erittäin hyviä ja koulutukset koetaan tärkeinä ja merkityksellisinä.

Kehitetään viestinnän asiakaslähtöisyyttä

Vuonna 2025 kaupungin verkkopalvelujen kehittämisessä kehitettiin viestintää erityisesti saavutettavuuden, ymmärrettävyyden ja asiakaslähtöisyyden näkökulmista. Verkkosivujen palveluntarjoajan kilpailutuksessa saavutettavuus huomioitiin keskeisenä laadullisena kriteerinä, ja lisäksi sivustosta teetettiin riippumattoman toimijan toteuttama saavutettavuusauditointi. Verkkosivujen uudistuksessa

painotettiin ymmärrettävyyttä, selkeyttä, helppokäyttöisyyttä sekä eri kohderyhmien tarpeiden huomiointia.

Kaupungin omia sisällöntuottajia on koulutettu selkokielisyydestä vuosina 2023 ja 2025, ja verkkosivujen rakennetta on uudistettu koulutusten tuloksia hyödyntäen. Lisäksi käynnistettiin kääntämisen pilotti, jonka tavoitteena on parantaa erityisesti vieraskielisten kaupunkilaisten tiedonsaantia. Ikäihmisille luotiin omat kohderyhmäsivut osana uuden sivuston kokonaisuutta.

Monikanavaisuutta vahvistettiin yhdistämällä Joensuun Uutisten artikkelit osaksi uusia verkkosivuja, mikä parantaa informaation löydettävyyttä ja ajantasaisuutta. Kaupunkilaisia osallistettiin aktiivisesti kehittämistyöhön hyödyntämällä testiryhmiä, joissa huomioitiin käyttäjien moninaiset taustat ja tarpeet. Asiakaslähtöistä ajattelutapaa on lisäksi juurrutettu kaupungin henkilöstön keskuuteen erilaisen sisäisten koulutusten avulla.

3. Yksinäisyyden väheneminen

Kehitetään sukupolvien välistä kohtaamistoimintaa

Yhteisöotalo Satama on kaupungin ylläpitämä kaikille avoin kohtaamispaikka. Kohtaamispaikan nykyiset tilat Yläsatamankadulla ovat huonokuntoiset ja vaihtoehtoisia tiloja kartoitettiin muista kaupungin omistamista kiinteistöistä, ja samalla nähtiin mahdollisuus kehittää kohtaamispaikan toimintaa monitoimijaisemmaksi.

Osallisuus- ja vetovoimalautakunnalta haettiin ja saatiin (24.4.2025 § 23) rahoitusta peruspalvelujen tukirahastosta 20 000 euroa Sataman ja sen toimintaympäristön yhteissuunnitteluprosessiin. Rahoitusta käytettiin ulkopuolisen, neutraalin fasilitoijan tekemään lähtötilanteen kartoitukseen, työpajoihin sekä Yhteisöotalo Sataman osa-aikaisen työntekijän palkkakuluihin, kun kokoaikaisen työntekijän työajasta 50 % jyvitetään kehittämistyöhön. Lähtötilanteen kartoituksen avulla tunnistettiin prosessin kannalta keskeiset toimijat sekä haastateltiin heidät, minkä jälkeen toimijoille järjestettiin yhteisiä suunnittelutyöpajoja. Työpajojen tuloksena oli tarkoitus tuottaa hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnalle esitys, miten kantakaupungin yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukevia toimintoja ml. kaupungin itse tuottamaa kohtaamispaikkatoimintaa tulisi jatkossa järjestää. Toisena tavoitteena oli luonnostella kaupungille yhteissuunnittelun toimintamallia, jota voidaan jatkossa hyödyntää myös muissa kaupungin kehittämisprosesseissa. Yhteissuunnittelun organisoivat, fasilitoivat ja dokumentoivat Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry syksyn 2025 aikana. Selvityksen perusteella hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päätti 18.12.2025, että Yhteisöotalo Satama siirretään Koivupihan kiinteistön ensimmäiseen kerrokseen osoitteeseen Kirkkokatu 13.

Painopiste 3: Turvallinen arki ja ympäristö

1. Turvallinen elämä ja ympäristö

Lasten ja nuorten palveluissa tunnistetaan ja otetaan väkivalta puheeksi ja ohjataan väkivaltaa kookenut avun ja tuen piiriin

Varhaiskasvatuksessa on käytössä toimintamalli, jossa varhaiskasvatuksen työntekijät havainnoivat lapsen hyvinvointia sekä lapsen ja huoltajan välistä vuorovaikutusta haku- ja tuontitilanteissa. Jos havaitaan näihin asioihin liittyviä pulmia, työntekijät keskustelevat asiasta huoltajien kanssa ja tarvittaessa ovat yhteydessä Siun soten palveluntarpeen arviointiyksikköön, joka on konsultoiva tahomme lastensuojelukysymyksissä. Vuoden 2025 aikana ryhdyttiin seuraamaan palveluntarpeen arviointiyksikköön tehtyjen yhteydenottojen määrää.

Lapset puheeksi -menetelmä on käytössä kaikissa Joensuun kouluissa nivelvaiheen tutustumiskeskusteluna ja niitä tarjotaan kaikille 1.- ja 7.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen. Opettajia on Lapset puheeksi -koulutuksen menetelmäohjauksen keinoin tuettu ottamaan väkivalta puheeksi Lapset puheeksi -keskusteluissa. Koulujen henkilökuntaa on myös ohjeistettu siihen, miten toimia, mikäli keskusteluissa tulee ilmi, että lapsen arkiympäristössä esiintyy väkivaltaa.

Kiusaamista ennaltaehkäistään yhteisöllisyyden lisäämisellä eri kasvu- ja kehitysympäristöissä

Yhtenä koulutuspalveluiden painopisteenä seuraavan neljän vuoden ajan on hyvinvointi. Osana tätä kaikissa kouluissa varmistetaan, että oppilas tulee kohdatuksi päivittäin. Kuluvan lukuvuoden alussa koulut pohtivat tämän mahdollistamista yhdessä koko henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Koulut ideoivat mm. Erilaisia kuukauden tervehtimistylejä, joilla vastaantulevia tervehdittiin. Alakoululaisten osalta käytössä olivat mm. "kuninkaallinen hejsan" sekä "matomoikka."

Kouluissa voidaan pedagogisilla toimilla lisätä hyvinvointia. Ryhmämuotoista toimintaa lisäämällä yksinäisyyden kokemus vähenee. Sosiaalisia taitoja opetetaan koulussa ja niitä opitaan vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Jokaisessa koulussa on käytössä kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen suunniteltu toimintamalli, kuten KiVa-koulu ja VerSo -toiminta. Kiusaamisen ennaltaehkäisyä tehdään suunnitelmallisesta ja aktiivisesti.

Edistetään asukkaiden omatoimista varautumista

Joensuun kaikki yläkoulut osallistuvat Nou hätä -turvallisuuskoulutukseen, jossa aiheena on myös häiriöihin varautuminen. Talvella 2025 Perhekoulussa pelastuslaitos esitteli kalustoa, onnettomuuksiin ja häiriöihin varautumista maahanmuuttajaperheille. Keväällä 2025 kaupunki oli mukana järjestämässä varautumisen toritapahtumaa. Kaupunki on jäsenenä Pohjois-Karjalan pelastusalanliitossa, jonka toimintaan kuuluu varautumisasioiden jakaminen alueen asukkaille ja jäsenille. Kaupunki ylläpitää varautumisen tietoja verkkosivullaan ja päivitti valmiussuunnitelman yleisen osan verkkosivulle. Omatoimisen varautumisen puutteet otettiin yhdeksi kymmenestä arjen turvallisuusuhkasta, ja ilmiöön liittyviä toimenpiteitä seurataan tiiviisti.

Toteutetaan Viisaan liikkumisen suunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa

Viisaan liikkumisen suunnitelmassa määritellyjä toimenpiteitä toteutettiin osana yhdyskuntatekniikan investointihankkeita. Yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa toteutettiin erityisesti pyöräilyn pääverkon viitoitus, ajoratamerkinnyt ja väistämismuutosten toimenpiteet.

2. Turvattu toimeentulo

Tuetaan kuntalaisia yksilöllisillä työllisyyspalveluilla kohti avoimia työmarkkinoita tai koulutusta

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen järjestämät lakisääteiset työvoimapaalvelut ohjaavat kuntalaisia aktiivisesti kohti työelämää tai koulutusta hyödyntäen kaupungin ja maakunnallisen työllisyyden ekosysteemin palvelutarjontaa. Kaupunki järjestää vapaaehtoisina työllisyyspalveluina duuniagentin, työkykykoordinaattorin ja valmennusympäristö Taitamon palveluita asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Alle 30-vuotiaita palvelee kaikissa elämän asioissa monialaisesti nuorille suunnatussa Ohjaamossa.

Mahdollistetaan yritysten kasvu toimitilarakentamisella

Vuoden 2025 aikana tonttien luovutus ei juurikaan edennyt yhteiskunnassa vallitsevan tilan takia. Neuvotteluja eri toimijoiden kanssa käytiin runsaasti, ja asiat konkretisoitunevat vuoden 2026 aikana. Kaupungilla on tarjolla runsaasti tontteja toimitilarakentamiseen, mikä osaltaan mahdollistaa yritysten kasvun.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin talouden tilanne säilyi lievästi ylijäämäisenä vuoden 2025 aikana. Ylijäämäistä tulosta selittävät sijoitusten hyvät tuotot sekä toteutetut sopeutustoimet. Samaan aikaan Suomen haastava taloustilanne näkyi kuitenkin verotulojen heikkona kehityksenä ja työttömyydestä aiheutuvien menojen kasvuna.

Vuoden 2026 talousarvio on 12,5 milj. euroa ylijäämäinen. Talousarvio sisältää kuitenkin vuoden 2026 alussa toteutuvaan sote-kiinteistöjen myyntiin hyvinvointialueelle liittyviä kertaluontoisia eritä. Ilman kertaluontoisten erien vaikutus talousarvio on tasapainossa. Talousarvio sisältää pysyviä rakenteellisia talouden sopeutustoimenpiteitä noin 8 milj. euron edestä. Kertaluontoisten erien vaikutusten poistuessa vuoden 2027 taloussuunnitelman mukainen ylijäämätavoite on vajaat 1 milj. euroa ja vuonna 2028 vajaat 3 milj. euroa. Taloussuunnitelmassa on huomioitu kaupungin strategian mukainen tavoite talouden vahvistamisesta, jotta tulevien vuosien mittavat investoinnit on mahdollista toteuttaa.

Vuoden 2025 tulos luo hyvät lähtökohdat vuoden 2026 talousarvion toteutumiselle. Talousarvion toteutumiseen liittyy kuitenkin useita riskejä. Merkittävimmät riskit liittyvät heikkoon suhdannetilanteeseen. Verotulokertymä jäi vuoden 2025 aikana ennakoitua pienemmäksi ja verotuloennusteita alennettiin koko maan tasolla useamman kerran. Myös vuoden 2026 tammikuun lopussa päivitetyn koko maata koskevan veroennusteen arvio on heikentynyt vielä vuoden 2025 syksyn tilanteesta.

Työllisyysmenojen kehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet vuoden 2025 alusta toteutuneen TE-palvelujen muutoksen myötä. Heikko työllisyystilanne heijastuu kaupungin talouteen paitsi verkehityksen, myös entistä voimakkaammin työllisyyspalvelujen menojen ja kasvaneen työttömyysturvaetuuksien rahoitusvastuun kautta. Työllisyyspalveluiden tilannetta haasta myös se, että TE-palveluiden rahoitusmalli leikkaa kaupungin ja koko maakunnan valtionosuusrahoitusta vuosina 2026-2027 entisestään.

Heikko taloudellinen suhdannetilanne heijastuu kuntatalouteen myös perustoimeentulotuen rahoitusvastuun kautta. Kunnat vastaavat edelleen yhdessä valtion kanssa perustoimeentulotuen kustannuksista valtionosuusjärjestelmän kautta. Perustoimeentulotuen kustannukset kasvoivat voimakkaasti vuonna 2025, mikä tulee pienentämään kaupungin valtionosuuksia vuonna 2027. Kelan tilastojen pohjalta arvioiden valtionosuudet alenevat tämän johdosta 2 milj. eurolla vuoteen 2026 nähden.

Välittömämpien riskien lisäksi yleiseen toimintaympäristöön liittyvät epävarmuustekijät, kuten Suomen talouden heikko kehitys julkisen talouden sopeutustoimintaan ja maailmantalouden jännitteet Ukrainan ja Iranin tilanne huomioiden varjostavat edelleen talouden näkymää. Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus ei edennyt vuoden 2025 aikana, mutta paineet järjestelmän uusimiseen ovat edelleen olemassa. Vuoden 2025 aikana kariutunut uudistus olisi merkinnyt Joensuun valtionosuuksien pienenemistä merkittävästi nykyisestä tasosta. Kaupungin tulokertymään vaikuttaa myös vireillä oleva kiinteistöverouudistus, jonka vaikutuksia ei tässä vaiheessa ole vielä mahdollista täysin

ennakoida. Lisäksi hallinto-oikeudessa on käsittelyssä Joensuun ja useiden muidenkin kuntien jättämiä valituksia liittyen peruspalvelujen valtionosuuksien määräytymiseen sote-uudistuksen yhteydessä.

Vuoden 2023 alusta toteutunut hyvinvointialueuudistus muutti keskeisesti kuntien talouden rakenteita. Merkittävä muutos tulojen ja menojen alenemisen lisäksi oli velkaantumiseen liittyvien riskien kasvaminen, koska toimintamenojen pienentymisestä huolimatta velat ja vastuut jäivät kaupungille. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin (toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) kasvoi vuoden 2022 51,5 %:sta vuoden 2024 100 %:iin. Vuonna 2025 suhteellinen velkaantuneisuus laski, mutta tämän hetken arvion mukaan kasvaa tulevina vuosina. Velkaantumiseen liittyvät riskit ovat jo konkretisoituneet korkotason nousun myötä – korkomenot ovat kasvaneet ja kaventavat talouden liikkumavaraa. Korkomenojen taso laski vuonna 2025 korkotason laskettua vuosien 2023–2024 lukemista, mutta vuoden 2026 alkuvuodesta korkotaso on jälleen kääntynyt nousuun. Talousarvion ja taloussuunnitelmakauden korkomenojen tasoon liittykin epävarmuutta ja korkomenojen taso näyttää jääneen pysyvämmiin korkeammalle tasolle kuin se vielä muutamia vuosia sitten oli. Tulevien vuosien mittavat investoinnit huomioiden lainakanta nousemassa, mikä kasvattaa velkaantumiseen liittyviä riskejä.

Lainsäädännön muutokset tuovat myös epävarmuustekijöitä tulevaan talouden kehitykseen. Näistä esimerkkinä voidaan mainita hankintalakia koskevat mahdolliset muutokset. Erityisesti sidosryhmä koskeva 10 %:n vähimmäisomistusosuus merkitsisi muutoksia nykyisen kaltaisen in house -toiminnan jatkolle ja uhkaa nostaa palvelujen kustannustasoa.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtion rahoituksen pienentyminen ja asuinalueiden eriytyminen ovat Joensuun kaupunkikonsernin merkittävimmät riskit. Muita merkittäviä riskejä ovat heikkenevä kuntatalous, vaikuttavuudeltaan merkittävien asioiden päätöksenteon pitkittyminen ja geopoliittinen sijainti. Lisäksi merkittävimpien riskien joukossa ovat ilmastonmuutokseen liittyvät ilmiöt, kuten pitkittyvät ääriämpötilat ja kuivuus, kuten suuronnettomuusriskiä nostavat maastopalot ja myrskyt.

Joensuun kaupunki hyödyntää riskienhallinnassa Inklus-järjestelmää, johon on syötetty laaja riskiaineisto. Prosessi mukaillee ISO31000 -riskienhallintastandardia, jossa riskit tunnistetaan, analysoidaan ja niille määritellään hallintatoimenpiteet. Riskejä seurataan monitasoisesti ja säännöllisesti. Johtoryhmät ja konserniyhtiöiden hallitukset käsittelevät riskejä kokouksissaan. Valmiusjohtoryhmälle tuotetaan kuukausittain turvallisuusraportti, joka sisältää tietoja myös heikoista signaaleista ja ilmiöistä, jotka voivat muodostua riskeiksi pidemmällä aikavälillä. Sidosryhmämme tunnistavat Joensuun kaupungin olennaiseksi kumppaniksi ja kaupunkikonserni saa näin merkittävän määrän tietoa erilaisista uhkista myös verkostojensa kautta.

Riskienhallintatoimenpiteet ovat kiinteä osa vastuullisten viranhaltijoiden normaalia työtä. Poikkeuksellisia riskejä tarkastellaan osana kaupungin johtoryhmätoimintaa. Lisäksi hallintatoimenpiteistä on raportoitu osana osavuositarkastuksia. Kaupunkikonsernia uhkaavat riskit voivat vaatia myös sellaisia hallintatoimenpiteitä, jotka ovat organisaation ulkopuolisten toimijoiden vastuulla. Näitä riskejä tuodaan esille ja käsitellään sidosryhmäyhteistyössä.

Joensuun kaupunki kehittää jatkuvasti riskien tunnistamista eri prosesseissa. Vuonna 2025 kehitettiin erityisesti työn vaarojen arviointia. Riskien tarkastelu on muodostunut osaksi organisaation normaalia toimintaa. Koulutusten avulla on parannettu henkilöstön osaamista hankinnoissa ja suunnittelussa. Joensuun kaupunkikonsernissa on onnistuttu niissä riskiennakoinneissa, jotka on olleet edes kohtuudella tunnistettavissa. Merkittäviä taloudellisia vaikutuksia aiheuttavissa uhkissa riski on pyritty minimoimaan käytettävissä olevin keinoin.

Valtakunnallisten poliittisten päätösten ennakkoinnissa on vaikutettu lausuntovaiheessa ja verkostojen kautta. Vuoden 2025 aikana kuntien valtionosuusjärjestelmään suunnitellut muutokset peruuntuivat, mikä oli esitettyssä muodossa Joensuulle hyvä asia. Joensuun kaupunkikonserni tunnistaa myös toimintaamme ohjaavien normien kehittämistarpeita, mutta näihin vaikuttaminen on hidasta. Työllisyyspalvelujen järjestämisen kannalta kevyempi normitus olisi toivottavaa.

Joensuun kaupunkikonsernin riskitarkastelussa on huomioitu globaalien ilmiöiden tuottamat epävarmuudet. Sitran tulevaisuustarkastelun (Megatrendit 2026) mukaan ”Elämme rauhattomuuden aikaa, jota leimaavat epävarmat tulevaisuudennäkymät ja päällekkäiset kriisit”:

- Ihmiset ja kulttuuri: Suuntana pitkäikäisten yhteiskunta
- Valta ja politiikka: Maailmanjärjestyksen murros mittaa demokratian voiman
- Luonto ja resurssit: Ympäristökriisi pakottaa sopeutumaan ja uudistumaan
- Teknologia ja talous: Tekoäly mullistaa yhteiskunnan perustaa

Kasvavaa riskiä liittyy tietoverkoissa toimiviin järjestelmiin, sillä kyberrikollisuus kasvaa ja kehittyy nopealla tahdilla tekoälyn avulla. Julkishallinto kohtaa jatkuvasti erilaisia kyberuhkia, joilla voi olla toteutuessaan toiminnan lamauttavia ja merkittäviä taloudellisia vahinkoja aiheuttavia vaikutuksia. Uutena tunnistettuna riskinä esiin on noussut julkisten tietojärjestelmien riippuvuus EU:n ulkopuolella sijaitsevista palvelu- ja datakeskuksista. Vuonna 2025 riskilistaus on todettu riittäväksi, eikä uusia erillisiä riskejä ole todettu tarpeelliseksi tarkastella poikkihallinnollisesti.

Joensuun strategian toteuttamisessa suurimmat riskit liittyvät väestökehitykseen ja työllisyystilanteeseen. Mikäli asukaslukua ei onnistuta pitämään kasvussa ja työttömyys jatkuu kestävämmän korkeana, eivät strategian taustaoletukset ole enää voimassa. Strategisiin riskeihin liittyvät asuinalueiden eriytyminen, segregaatoin uhka ja asukkaiden hyvinvoinnin polarisoituminen. Ikärakenteen muutos aiheuttaa palveluntarpeen ja -tarjonnan epäsuhtaa, joka vaatii riskin hallintaa monella tavoin. Päätöksenteossa ja maineenhallinnassa riskinä on kaupunginosien välinen vastakkainasettelu. Vuonna 2025 riskiksi realisoitui paljon esillä ollut eteläisen kaupungin kouluverkkoon liittynyt tunteikas keskustelu. Maineenhallintaan liittyivät myös vahvasti julkisuudessa esillä olleina aiheina Pallokki ja Lykynlampi.

Valtion rahoituksen väheneminen vaikuttaa strategisellakin tasolla. Eduskuntapuolueiden enemmistö on sopinut Suomen velkajarrumekanismista, mikä tarkoittanee miljardiluokan sopeutusten jatkamista myös seuraavalla vaalikaudella. Vaikutukset Joensuussa riippuvat ministeriö- ja aluekohtaisesta toimeenpanosta. Geopolitiikan muutos ja liikenneinfrastruktuurin heikkeneminen vaikuttaa liikenteen palvelutasoa laskevasti ja teollisuuden kustannuksia nostavasti. Joensuulle strateginen riski on lentoliikenteen palvelutason heikkeneminen ja mahdollinen loppuminen. Riskiä torjutaan vahvalla vaikuttamistyöllä ja kysynnän kasvattamisella matkailukehityksen keinoin. Strateginen riski on myös viive Fingridin 400 kV:n rakentamisessa Pohjois-Karjalaan ja Joensuun kaupunkiseudulle. Strategian avainmittareiden avulla seurataan strategian tavoitteiden toteutumista.

Työtaistelutoimenpiteet ja erityisesti lakot on tunnistettu strategisen tason riskiksi. Erityisesti pitkällä aikavälillä ja usein toistuvina niillä voi olla vaikeasti hallittavia vaikutuksia, joihin kaupunki ei pysty juurikaan vaikuttamaan. Väärän tiedon leviäminen sosiaalisessa mediassa haastaa koko yhteiskuntaa ja on tunnistettu erityisesti julkisen toiminnan riskiksi monella eri tavalla. Faktaperusteisen viestinnän merkitys korostuu myös kaupungin toiminnassa.

ICT-ympäristön riskit koskevat tietoverkon, maksuliikennejärjestelmän ja palkanmaksun toimivuutta sekä järjestelmien yhteensopivuutta. Suurimpia riskejä ovat oman ja ulkoistetun toiminnan yhdyspinnat. Myös joissain yksittäisissä tapauksissa tilojen huono kunto ja yksintyöskentely aiheuttavat riskejä. Tilaturvallisuuden osalta on tunnistettu kaupunkikonsernille aiemmin harvinaisia riskejä, jotka vaativat pitkäjänteistä kehittämistä samalla tavalla kuten tietoturvallisuus on vaatinut. Vuoden 2025 alussa kaupungille siirtyneet TE-tehtävät ovat tuoneet mukanaan uusia hallintatoimenpiteitä edellyttäviä riskejä. ICT-asioihin, tietoturvaan ja rekisterien ylläpitämisen vastuisiin liittyen on tarpeellista tarkastella lisäresursointia.

Kaupungin talouden tilannetta arvioidaan jatkuvalla tilannekuvan ylläpitämisellä ja tarvittaessa käynnistetään tehostettujen toimenpiteiden tarkastelu. Vuoden 2026 alussa toteutunut eräiden sote-kiinteistöjen myynti helpotti riskejä kaupungin omaisuuteen liittyen. Strategian mukainen korkea investointitaso edellyttää kaupungilta vahvaa ylijäämäistä taloutta. Mikäli tässä ei onnistuta, joudutaan investointitasoa arvioimaan strategian puolivälitarkastelussa vuonna 2027. Suhdanne-, markkina- ja sijoitusriskejä seurataan jatkuvasti. Aiemmin linjattu talouden sopeutus ei saa jäädä vajaaksi ja osa päätetyistä sopeutustoimenpiteistä on jäänyt vielä toistaiseksi toteutumatta. Henkilöstön saatavuus kaupungin palvelukseen on ollut vallitsevassa suhdannetilanteessa erittäin hyvällä tasolla.

Vahinkoriskeihin liittyvät erilaiset ilmiöt ja tapahtumat. Niitä hallitaan keräämällä tietoa läheltä piti -tilanteista, turvallisuushavainnoista ja toteuttamalla toiminnallisia muutoksia. Lisäksi vakuuttaminen on osa keinovalikoimaa. Merkittävin vahinkoriski liittyy luonnonilmiöihin, jotka voivat aiheuttaa tuhoa kiinteistöillemme, yhdyskuntatekniselle infrastruktuurille tai metsäomaisuudelle. Samalla tavalla yksittäinen merkittävä kiinteistömme voi joutua merkittävän ilkvallan kohteeksi tai tuhoutua tulipalossa. ICT-ympäristön vahinkoriskit ovat esimerkiksi kyberhyökkäys palvelunestohyökkäyksen muodossa, tietovuoto tai palvelinkeskuksen tulipalo. Merkittävä vahinkoriski voi olla myös varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa tai lukioissa tapahtuva onnettomuus. Kaupungin työntekijään kohdistuva häirintä ja maalittaminen on tunnistettu vakavaksi vahinkoriskiksi.

Riskienhallintaprosesseja on jaoteltu eri osioihin. Toimialoilla ja konserniyhtiöillä on vastuu toteuttaa riskienhallintaa osana arjen toimintaa ja konsernipalveluilla on laaja tiedonsaantioikeus. Merkittävimpien riskien arviointi mukailee ISO 31000 standardia, eli riskien tunnistaminen, analysointi, merkityksen arviointi, toimenpiteiden määrittely ja seuranta toteutetaan erillisinä vaiheina. Työn vaarat arvioidaan vuosittain omana prosessinaan. Varautumista vaativia riskejä tunnistetaan sidosryhmäyhteistyössä ja niiden hallintaa edistetään sekä osana normaalia toimintaa että erillisinä valmiuden kehittämisen toimenpiteinä, joista kaikki eivät ole julkisia.

Riskienhallintaprosessin puutteita on havaittu jonkin verran. Puutteet liittyvät muun muassa monimutkaiseen kehityskulkuun ja keskinäisriippuvuuksiin, joihin ei ole mielekästä soveltaa standardimuotoista riskienhallintaprosessia. Toisaalta suurin osa riskeistä tunnistetaan ja hallitaan arjessa helposti, jolloin riskienhallintaprosessin sijaan asia hoidetaan osana normaalia arkityötä. Kuntaorganisaation riskienhallintaa haastaa työn vaarojen arvioinnin ja merkittävimpien riskien hallinnan suuri epäsuhta, joiden toteuttaminen vaatii erilliset prosessit. Silti työn vaarojen arvioinnin kautta on

mahdollista tunnistaa ennakolta myös merkittäväksi kehittyviä riskejä. Lisäksi varautumista vaativat riskit joudutaan arvioimaan erikseen, sillä niissä todennäköisyysasteikko kattaa jopa vain kerran 1000 vuodessa toteutuvat kansalliset riskit.

Riskienhallintaprosessia kehitetään linjauksella, jossa ISO 31000 standardi luo mallin, ja Inklus-alusta keinot, toteuttaa joukkoistettua ja pitkäjänteistä riskien hallintaa. Henkilökunnan osaamista ylläpidetään jatkuvalla opastuksella ja kouluttamisella. Luottamushenkilöille tarjotaan tietoa eri tasoilla riskienhallinnan menetelmistä, riskeistä ja hallintakeinoista. Kaupunginhallitukselle on järjestetty riittävä perehdytys riskienhallintaan, valmiuteen ja turvallisuuteen.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Selonteossa on selvitettävä, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selonteko perustuu osittain sisäisen tarkastuksen yksikön, konsernipalvelujen (hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut), kaupunkirakennepalvelun, lupa- ja viranomaistoimintojen, Joensuun Vesi -liiketoiminnan, hyvinvoinnin toimialan ja Pohjois-Karjalan työllisyysalueen omana työnä tekemiin ja raportoituihin sisäisiin tarkastuksiin sekä tilinpäätöksen toimintakertomuksessa toimialojen/tulosalojen riskienhallinnan selvityksiin vuodelta 2025.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon sisäisestä valvonnasta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi sekä edelleen kaupungin tilinpäätökseen toimintakertomukseen saatettavaksi. Kaupungin riskienhallinta on eriytetty osaksi kaupungin strategisen suunnittelun yksikön toimintaa.

2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kaupunginhallituksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä on säädetty sen toimialan kuuluvista tehtävistä huolehtia mm. kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata sisäisestä valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa kaupungille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan ollessa taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Tarkoituksena on myös varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja, että omaisuus ja voimavarat turvataan. Valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena sekä väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa toteutetaan lisäksi kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikön toiminnan ja tarkastuksien avulla.

Kaupungin sisäistä valvontaa/-tarkastusta ja riskienhallintaa ohjaavat mm. seuraavat ohjeet:

- Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (kv 25.8.2025)
- valmiussuunnitelma, yleinen osa (kh 18.3.2024)
- riskienhallintasuunnitelma (kh 18.8.2025)
- sisäisen valvonnan toimintaohje (kh 18.8.2025)
- Joensuun kaupungin eettiset ohjeet (kh 25.9.2023)
- sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet tytäryhteisöille (kh 20.10.2025)
- sisäisen tarkastuksen yksikön toimintasäntö (kh 18.8.2025)
- Joensuun kaupungin hallintosäntö (kv 24.3.2025)
- Joensuun kaupungin konserniohje (kv 29.9.2025)

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii kaupunginhallituksen/kaupunginjohtajan alaisuudessa, joka arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi ja raportoi kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja tarkastuskohteille. Yksikön toiminnan tarkoitus, toimivalta ja vastuut määritellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen yksikön toimintasäännössä. Yksikkö avustaa myös tarkastuslautakuntaa sekä ylläpitää sen tehtävänä olevaa sidonnaisuusrekisteriä.

Yksikön tarkastukset kohdistuivat vuonna 2025 muun muassa hankintoihin, työaikakirjauksiin, kassapisteiden tarkastuksiin, matkalaskuihin ja lähipiirikartoituksiin sekä lisäksi tehtiin erillistarkastuksia, ja konsultointeja. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluu myös ilmoittajansuojelulain perusteella tulevat tarkastukset/selvitykset emokaupungissa ja syksystä 2025 alkaen Joensuun Ellin Kodit Oy:ssä.

Yksikön toiminnassa tapahtui vuonna 2025 muutoksia niin, että tarkastussuunnitelman hyväksyy ja tarkastusraportit/selvitykset käsittelee kaupunginhallitus. Myös yksikön sisällä tehtiin tehtävämuu- toksia niin, että tarkastuslautakunnan kokouksissa on avustamassa kaksi yksikön viranhaltijaa lau- takunnan tehtävien valmistelussa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen mukaan toimialo- jen/Joensuun Vesi -liikelaitoksen on vuosittain laadittava oma sisäisen tarkastuksen suunnitelma. Toimialan/liikelaitoksen toimielimen tulee hyväksyä ao. tarkastussuunnitelma viimeistään tarkastus- kauden helmikuun loppuun mennessä. Suunnitelman mukaista tarkastusta tulee tehdä koko tarkas- tuskauden ajan, ja tarkastettavia asioita ovat muun muassa viranhaltijapäätökset, hankinnat, ajopäi- väkirjat/polttoaineen ostot, irtaimisto, työaikakirjaukset ja laskutus. Tarkastuksista on laadittava kir- jallinen tarkastusraportti, joka tulee viedä ao. toimialan toimielimelle tiedoksi, ja lähettää se myös kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikköön viimeistään tarkastuskautta seuraavan vuoden helmi- kuun loppuun mennessä.

Valvontaympäristö ja valvontatoimenpiteet

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin valvontatoimenpiteitään (erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimuksen hallinta)

Toimialat ja Joensuu Vesi -liikelaitos tekevät vuosittain omia sisäisiä tarkastuksiaan, josta ne ovat raportoineet sisäisen tarkastuksen yksikölle ja edelleen saatettavaksi kaupunginhallituksen käsitel- täväksi. Toimialat määrittelevät tarkastusten kohteet itse. Vastaavalainen toimintatapa koskee myös kaupungin tytäryhteisöjä.

Vuonna 2025 valvontaympäristöön ja valvontatoimenpiteisiin on sisällytetty muun muassa:

- Työajanseuranta ja ohjeiden noudattaminen
- Etuuksien maksatusten kuntakohtainen kohdentuminen kirjanpidossa
- Eettisten ohjeiden noudattaminen
- Matkalaskut, ajopäiväkirjat ja yhteiskäyttö- autojen käyttö
- Avustusten maksatus ja myöntöpäätökset
- Kirjanpidon tapahtumakirjaukset
- Hankinnat
- Palkkaustietojen oikeellisuus
- Vuosilomien pitäminen
- Viranhaltijapäätösten oikeellisuus

Jatkuvia päivittäisiä valvontatoimenpiteitä ovat muun muassa tietoturva ja tietosuojaa koskevat ohjeistukset, järjestelmien käyttöoikeudet ja salasanat, hankintaohjeet ja hankintavaltuudet sekä erilaiset rekisterit (sopimusrekisteri, ICT-laiterekisteri sekä käyttöomaisuus- ja irtaimistorekisteri). On myös huomioitava hallintosääntö ja siitä tehdyt delegointipäätökset, talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, laskujen hyväksymisoikeudet sekä asianhallintajärjestelmä, jotka toimivat myös osana valvontajärjestelmää.

Kaupungilla on käytössä palvelussuhteessa oleville sisäinen ilmoituskanava, joka pohjautuu ilmoittajansuojelulakiin eli niin sanottuun whistlebloweriin. Lain tarkoituksena on suojella henkilöitä, jotka työnsä yhteydessä havaitsevat Euroopan unionin tai kansallisten säädösten rikkomista esimerkiksi julkisissa hankinnoissa, ympäristönsuojelussa, liikenneturvallisuudessa tai yksityisyydensuojassa. Sisäisen tarkastuksen yksikön tehtäviin kuuluu ilmoittajansuojelulain perusteella tulevat tarkastukset/selvitykset sekä syksystä 2025 lähtien myös näiden osalta Joensuun Ellin Kodit Oy:n tarkastukset. Ilmoituskanavaan voi tehdä ilmoituksen, jos havaitsee toiminnassa väärinkäytöksiä tai lainvastaaisuuksia lain edellyttämässä kohdissa. Ilmoittajansuojelu perustuu kansalliseen ilmoittajansuojelulakiin ja Euroopan unionin ilmoittajansuojeludirektiiviin.

Tieto ja tiedonvälitys, sekä niiden seuranta

(avoimuus, raportointi, viestintä sekä niiden seuranta).

Selkeällä viestinnällä ja tiedon oikea-aikaisuudella varmistetaan, että kaupungin henkilöstö on tietoinen tärkeistä asioista ja osaa toimia niiden mukaisesti. Tiedonvälitys toteutuu erilaisten säännöllisten palaverien (tiimi-, esihenkilö-, ja johtoryhmäpalaverit) avulla. Henkilöstöpalvelut järjestävät erillisiä infotilaisuuksia esihenkilöille Teamsin kautta sekä tiedottavat lähes kuukausittain koko henkilöstöä sähköpostilla keskeisistä henkilöstöasioista ja erikseen vielä näistä esihenkilöitä. Muita viestintäkanavia ovat mm. intranet ja eri Teamsin kanavat. Talousraportointi tapahtuu säännöllisten kuukausiraportointien ja osavuosikatsausten avulla sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Mainittakoon myös kehityskeskustelut, jotka ovat myös yksi mahdollisuus tiedon välittämiselle. Lisäksi järjestetään monipuolisesti sisäisiä koulutuksia työntekijöille mm. ennakoida uhka- ja vaaratilanteita, hankinnoista, ensiaputaidoista, erilaisista lupakoulutuksista turvallisuuteen liittyen ja erilaisten tietojärjestelmien käytöstä. Edellä mainittujen lisäksi luottamushenkilöille on järjestetty erilaisia perehdytys- ja koulutustilaisuuksia.

2.2 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallintaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä asiakirja Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä kaupunginhallituksen hyväksymä riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kaupungin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Näin toimialat kehittävät toimintaansa ja saavat paremman valmiuden riskien ennakoimiseksi.

Riskienhallintaa toteutetaan suunnitellusti. Riskienhallinnan tilanne tarkastellaan osavuosikatsauksia varten, tarkemmin puolivuositain ennen talousarvion laadintaa, ja toteuma ennen tilinpäätösraportointia. Tunnistetut riskit kirjataan riskienhallintaohjelmisto Inclusiin. Riskit havaitaan tarkastellen

uhka- ja vaaratilanneilmoituksia, turvallisuushavaintoja, kansalaispalautteita, epäasiallisen käytöksen ilmoituksia, aivoriihi- ja ideointityöpajoja, toimialakohtaisia riskiarvioita, alueellisia ja kansallisia riskiarvioita.

Riskienhallinta sisältää riskianalyysin sekä tarvittavien toimenpiteiden suunnittelun, toteutuksen, seurannan ja korjaavat toimenpiteet. Tavoitteena on laadukas riskienhallintaprosessi, joka sitouttaa koko henkilöstön toteuttamaan riskienhallintaa, parantaa tavoitteiden saavuttamista ja edistää sekä helpottaa raportointia. Riskienhallintaprosessissa hyödynnetään riskienhallintastandardia ISO 31000 soveltuvilta osin, jonka ydinajatus on arvon luominen ja säilyttäminen.

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan selvittämään ja arvioimaan työn haitta- ja vaaratekijät. Jos näitä ei voida poistaa, on arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Arviointi tehdään vuosittain esihenkilön johdolla, yhdessä työntekijöiden kanssa. Vaarojen arvioinnin tulee olla henkilöstön saatavilla työpaikalla. Arvioinnissa on huomioitava tapaturman ja muu terveyden menettämisen vaara, esiintyneet tapaturmat, ammattitaudit ja työperäiset sairaudet sekä vaaratilanteet, työntekijän ikä, sukupuoli, ammattitaito ja muut hänen henkilökohtaiset edellytyksensä, työn kuormitustekijät ja mahdollinen lisääntymisterveydelle aiheutuva vaara.

Hyvinvoinnin toimiala tuo esille, että kaupungin riskienhallinnan kokonaisuus on vakiintunut vuonna 2025 ja uusiin toimintatapoihin on opittu. Riskienhallinnan järjestäminen on monitasoinen kokonaisuus ja havaittuihin epäkohtiin on reagoitu toimialan eri tasoilla. Toimialan isot hankinnat valmistellaan ja kilpailutetaan yhteistyössä Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa. Kilpailutuksien tarjouspyynnöissä huomioidaan sopimusteknisesti toimittajien mahdolliset talous- ja toimitusvaikeudet, takuut ja vakuudet.

Kaupunkiympäristön toimiala selventää, että riskien arvioinnissa käytetään Inclus- järjestelmää. Lisäksi esimerkiksi kemikaaleille on oma järjestelmänsä, joka sisältää dokumentaation käytettävistä kemikaaleista, niistä mahdollisesti aiheutuvien riskien kuvaukset ja kuvaukset riskien ehkäisytoimista. Riskejä hallitaan kunkin tulosalueen erityistarpeet huomioiden. Esimerkiksi eri suunnitteluvaiheissa aikataulujen realistinen laadinta, riittävien resurssien varmistaminen, hyvä viestintä ja lainmukaisuuden sekä hyväksyttävyyden varmistaminen ovat tärkeitä. Uusien henkilöiden hyvä perehdys luo onnistumisen mahdollisuudet myös riskienhallinnassa. Erilaisissa työmaatehtävissä työmaiden aikataulu- ja työvaihesuunnitelmat sekä työkohtainen perehdytys korostuvat. Hankintaprosesseissa hankinta-aikataulujen realistisuus, asiakirjojen kattavuus ja oikeellisuus sekä kustannustehokkaan kilpailun varmistaminen ovat tärkeitä riskien hallinnan osia. Erilaisissa viranomais- ja valvontatehtävissä lainsäädännön ja voimassa olevien määräysten sekä ohjeiden tuntemus ja ajantasaisen osaamisen varmistaminen minimoivat riskit. Kaikissa toimissa tärkeässä roolissa on asioiden huolellinen, tietoon perustuva valmistelu. Toimialan toimielinten jäsenille tuotetaan tietoa ajankohtaisista ja päätökseen tulevista asioista usein jo ennen varsinaista asian käsittelyä. Tällä pyritään osaltaan varmistamaan tulevien esitysten hyväksyttävyys ja yllätyksettömyys.

Joensuun Vesi-liikelaitos toteaa, että riskienhallinnan johtaminen kuuluu liikelaitoksen johtajan vastuulle ja riskienhallinta huomioidaan jokapäiväisessä toiminnassa. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa. Oman henkilöstön osaamisen ja sitoutumisen lisäksi varmistetaan yhteistyökumppaneiden luotettavuus. Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden riittävä riskienhallinnan osaaminen varmistetaan kouluttamalla

henkilökuntaa ja osallistamalla riskienhallinnan toimenpide- ja kehittämishankkeisiin sekä raportoidulla toiminnasta luottamushenkilöille.

Toimialojen tunnistetuista riskeistä

Kaupunginvaltuuston tulosalueen merkittävimpänä riskinä voidaan todeta se, että tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat lainvastaisia. Kaupungilla on voimassa oleva vastuuvakuutus.

Kaupunginhallituksen vastuualueella merkittävimmät koko kaupunkia läpileikkaavat riskit kohdistuvat Suomen talouden kehitykseen, työllisyyden negatiivisiin muutoksiin sekä julkiseen talouteen kohdistuviin sopeutustarpeisiin. Kaupunginhallituksen toimielimen päätösten hallinnollinen oikeellisuus voidaan myös nähdä riskinä, joka realisoituessaan tulisi esiin kaupungin negatiivisena näkyvyytenä.

Tietohallinnon toiminnan merkittävimmät riskit ovat ulkoiset uhkat. Henkilöstöpalveluiden näkökulmasta merkittävimmät riskit kohdistuivat työllisyysalueen palkkaharmonisointiin sekä tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoon. Työllisyyden palkkaharmonisointi saatiin toteutettua tasopalkkajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Henkilöresurssien saatavuuden riski on pysynyt hallittavassa tasossa. Konsernipalveluiden tulosalueella riskejä hallitaan jatkuvan seurannan ja raportoinnin avulla, tarkoituksenmukaisella tehtävänjaolla, perehdyttämällä ja koulutuksella, tiedonvälityksellä ja viestinnällä, delegointimääräyksillä, raportoinnilla ja erilaisilla ohjeistuksilla.

Kaupungin talouden näkökulmasta merkittävä riski kohdistui kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamiseen. Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamiseen kohdistuu kuitenkin edelleen uudistamistarpeita, minkä myötä kaupungin valtionosuusrahoituksen tasoon liittyy myös tulevana vuosina riskejä. Kasvaneen lainasalkun sekä kaupungin sijoitusten riskiä hallitaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan linjausten mukaisilla toimenpiteillä (mm. sijoitusten hajautus, lainasalkun suojausaste jne.). Edunvalvonnan keinoin pyritään vaikuttamaan valtion toimenpiteisiin, joilla on vaikutus kaupungin talouteen.

Hyvinvoinnin toimialan merkittävimpiä riskejä vuonna 2025 olivat kuntatalouden heikkeneminen, riskit investoinneissa ja toimitiloissa, työmarkkinatilanne, erilaiset tapaturmariskit sekä maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat heijasteet.

Koulutus- ja nuorisopalvelut nostaa esille, että tapaturmariskit ovat keskeinen osa toiminnan riskejä. Tapaturmiin kuten muihin toiminnan luonteesta ja tiloista johtuviin riskeihin on vastattu toimipaikka kohtaisessa riskienarvioinnissa. Tulosalueelle kohdistuu työnriskeistä väkivallan uhka, etenkin tiettyissä haastavissa opetusryhmissä. Riskiin on vastattu seuraamalla tarkasti uhka- ja vaarailmoitusten määrää, sekä panostettu riskien ennaltaehkäisyyn.

Varhaiskasvatuksessa riskit liittyvät erityisesti rakennuksiin ja talouteen. Vanhempiin yksiköihin liittyy joskus myös sisäilmahaasteita, jolloin joudutaan etsimään jo altistuneille ja oireileville työntekijöille nopeasti uudet sijoituspaikat. Riskinä on vaikea taloustilanne, jolloin vanhojen yksiköiden tilalle ei voida rakentaa uusia, rakennusaikataulujen venyminen tai talousarvion ylittyminen. Talousriski liittyy päivystysaikoina peruuttamatta jätettyihin varhaiskasvatuspaikkoihin, joista voi aiheutua suuriakin summia turhia kustannuksia. Toinen talouteen liittyvä haaste varhaiskasvatuksessa on lakimuutokset tai muut toimintaan vaikuttavat muutokset, jotka tarvitsevat lisäeuroja, ja jotka annetaan tietoon myöhään syksyllä tai vuodenvaihteessa. Tämä aiheuttaa sen, että seuraavan vuoden talousarvio on jo laadittu, eikä muutoksen vaatimia kustannuksia ole mahdollista enää lisätä siihen.

Kulttuuripalvelut tuo esille, että innovatiivisuus, priorisointi sekä yhteistyö nousevat uuteen ulottuvuuteen talouden haasteiden ja sitä kautta riskienhallinnan myötä, jotta palveluiden laatu, saavutettavuus sekä vaikuttavuus pystytään pitämään tasolla, mikä halutaan toteutuvan olemassa olevan työvoimaresurssin realiteetit huomioiden.

Kaupunkiympäristön toimialalla riskienhallinta on kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Riskejä hallitaan esimerkiksi erilaisten toimintaohjeiden, toimintasuunnitelmien ja sisäisen valvonnan avulla. Toimialalla suurin osa riskeistä on kohtuullisesti ennakoitavissa ja riskiluettelo ei juurikaan muutu vuosien välillä, jolloin riskeihin pystyy varautumaan ja vaikuttamaan ajoissa. Kaupunkiympäristön toimialan merkittävimmät riskit ovat mm.: asuinalueiden eriytyminen ja segregaaation lisääntyminen, kaupungin toimitiloihin kohdistuvat vahinkoriskit, ja rakennevauriot, sekä sähkön- ja energiansaannin puute, toimintaympäristön olosuheriskit, työmaariskit, sopimushallinnan epäonnistuminen, henkilöstöriski, mikäli ei saada riittävää ja riittävän osaavaa henkilöstöä, rahoituksen riittämättömyys, lainsäädäntömuutosten vaikutus, pitkäjänteisyyden puute ja tiedon sivuuttaminen päätöksenteossa sekä päätösprosessien etenemisen haasteet ja valtion liikenneinfran heikkeneminen, joka heikentää saavutettavuutta.

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toimialan merkittävimmät riskit liittyvät veden saastumiseen, erilaisten järjestelmien ja rakenteiden vaurioitumisiin, sähkökatkoihin, luonnonilmiöihin sekä inhimillisiin virheisiin.

Vastuu, ajantasaisuus ja kattavuus

Toimialat ottavat kantaa, onko heidän toimialalla riskienhallinta ja seuranta selkeästi vastuutettua, sekä onko siihen riittävä asiantuntemus/osaaminen.

Konsernipalveluiden toimialan riskien kartoitus on ajantasaista ja kattavaa. Hyvinvoinnin toimialalla riskienhallinta on selkeästi vastuutettu, koulutusta ja tukea prosesseihin on ollut tarjolla ja riskienhallinnan kokonaisuutta on seurattu. Kaupunkiympäristön toimialalla riskienhallinnan ja seurannan vastuut ovat lähtökohtaisesti selkeät, sillä kunkin tulosalueen vastuuhenkilö vastaa myös tulosalueen riskienhallinnasta. Lisäksi yksittäisten tehtävien osalta on tehtävästä vastaavalla henkilöllä velvollisuus huolehtia myös riskienhallinnasta. Vastuuhenkilöillä on riittävä koulutus ja perehtyminen tehtäviin riskienhallinnan näkökulmasta.

Joensuun Vesi -liikelaitoksella riskienhallintaa on toteutettu WSP- ja SSP-toimenpideohjelman (Water Safety Plan, Sanitation Safety Plan) mukaisesti ja suunnitelma päivitettiin vuoden 2025 aikana. Prosessia on täydennetty ja täydennetään yleispiirteisemmällä kaupunkikonsernin ja vakuutusyhtiön välisellä riskienhallintayhteistyöllä. Lisäksi osallistutaan mm. Huoltovarmuuskeskuksen ja Vesihuoltopoolin toimintaan (mm. koulutuksia, kehittämishankkeita ja testauksia).

Toteutuvien riskien ennakoitimet

Toimialat kertovat, ovatko he onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa? Sekä miten asiaan on reagoitu, jos on ollut puutteita?

Konsernipalvelut nostaa esille, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on pääsääntöisesti onnistuttu. Talouden sopeutustoimenpiteiden myötä talouden tilanne on vakautunut ja kokonaisuutena talousarvio toteutui suhteellisen hyvin. Poikkeamia kohdistui kuitenkin muun muassa verotulokertymään sekä työttömyysturvan rahoitusvastuun toteutumaan, mutta poikkeamista raportoitiin jo vuoden aikana.

Hyvinvoinnin toimiala toteaa, että merkittävimpiin riskeihin on pystytty varautumaan ajallisesti ja rahoitustaloudellisesti.

Kaupunkiympäristö toimiala selventää, että strategian toimeenpanossa onnistuminen on ensisijaisen tärkeää. Strategian toimeenpanon riskit kaupunkiympäristön toimialalla ovat pääasiassa talouteen, henkilöresurssien riittävyyteen ja erilaisten asioiden käsittelyvaiheiden etenemiseen liittyviä. Näiden riskien hallitsemiseksi laaditaan osana talousarvioprosessia vuosikohtaiset, konkreettiset tavoitteet, joiden toteutuminen raportoidaan säännöllisesti osavuositarkastusten yhteydessä ja toimintakertomuksessa. Vuoden 2025 talousarviossa asetetut tavoitteet onnistuttiin pääosin saavuttamaan. Riskienhallinta on kaupunkiympäristön toimialalla tarkoituksenmukaisella tasolla. Varsinaisia puutteita ei vuoden aikana ilmennyt.

2.3 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaaminen, dokumentointi, puutteet, väärinkäytösten ehkäiseminen ja kehittäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistaminen on tärkeä osa organisaation hallintoa ja johtamista. Koulutukset ja jatkuva oppiminen on osa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytäntöä. Sisäisen tarkastuksen yksikkö tuo esiin tarkastusraporttien havaintoja toimialoille ja pyrkii näin lisäämään toimialojen tietoutta esiin tulleista asioista sekä mahdollisten korvaavien toimenpiteiden aloittamiseksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta arvioidaan säännöllisesti, muun muassa kaupunginhallitukselle raportoitaessa. Riskienhallinnan ohjeistusta antavat mm. strategisen suunnittelun yksikkö, henkilöstöpalvelut ja toimialat oman toimintansa osalta sekä työsuojeluvaltuutetut edustaen henkilöstöä työnantajan kanssa käsiteltävissä koko kaupunkia koskevissa työsuojeluasioissa, jotka liittyvät neuvontaan työturvallisuudesta, terveydestä ja työkykyyn liittyvistä asioista.

Toimialan merkittävimpien riskien ja niiden hallitsemiseksi tehtävien toimien dokumentoinnin, seuranta- ja raportointikäytännöt

Riskienhallinnan tulee olla dokumentoitua. Inklus -riskienhallintajärjestelmän lisäksi dokumentointia toteutetaan huomioimalla riskienhallinta johtoryhmien kokouksissa, osavuositarkastuksissa, toimintakertomuksissa ja tilinpäätösraportoinnissa. Riskienhallinnan raportointi toteutetaan vuosittain osana tilinpäätösraportointia. Tätä ennen toimialat, tulosalueet ja toiminnot tarkastavat raportointivuoden riskit ja kirjaavat toimenpiteet ja toteumat Inklusin. Raportointivelvolliset henkilöt hyödyntävät riskienhallintaohjelmiston toimialan, tulosalueiden ja toimintojen riskitietoja toimintakertomuksen raportin laadinnassa.

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa havaitut puutteet ja niiden korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet

Strategisen suunnittelun yksikön mukaan riskienhallintaprosessissa on vielä kehitettävää. Riskienhallinnan prosessin tarkastelu on jatkuvaa ja kaupunkikonsernissa arvioidaan vuosittain sen tarkoituksenmukaisuutta. Strategisen suunnittelun yksikkö päivittää vuosittain kaupunkikonsernin riskitaulun.

Työn vaarojen arvioinnin ja merkittävimpien riskien hallintaa on koulutettu vastuuhenkilöille korostaen näiden eroa, eli työn vaarojen arvioinnilla hallitaan pääosin vain henkilöstöön kohdistuvia uhkia, ja asukkaisiin, omaisuuteen, tietoon, maineeseen, ympäristöön, julkiseen talouteen ja demokratian toteutumiseen kohdistuvat uhkat käsitellään riskienhallinnan muissa prosesseissa. Erilaisten uhkien

tunnistamista on tehostettu valvontaa lisäämällä ja keräämällä tarkempaa tietoa prosessi- tai kohdekohtaisista toimenpiteistä. Koulutuksen lisäksi on tarvittaessa laadittu uusia ohjeistuksia tai päivitetty nykyisiä vastaamaan riskitilannetta. Riskienhallintaohjelmiston käyttöä on laajennettu koskemaan sekä työn vaarojen arvioinnin että merkittävimpien riskien hallinnan.

Sisäisen tarkastuksen yksikölle ilmoitetaan mahdollisista epäkohdista tai väärinkäytöksistä, ja yksikkö ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian selvittämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi sekä raportoi toimenpiteistään asianmukaisille tahoille.

Toimialojen omista sisäisistä tarkastuksista, toimialat vastaavat pääsääntöisesti itse. Jos tarkastuksissa ilmenee virheitä tai puutteita, toimialat huolehtivat pääsääntöisesti itse asioiden kuntoon saattamisesta tai saattavat asian tiedoksi ja käsiteltäväksi sisäisen tarkastuksen yksikölle, joka raportoi omalta osaltaan asioista kaupunginhallitukselle.

Mahdollisten väärinkäytösten ehkäiseminen

Kaupungilla on olemassa erinäisiä ohjeita mahdollisten väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee väärinkäytöksiä ja on paras menetelmä väärinkäytösten paljastamisessa. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Kaupungin eettisissä ohjeissa ohjeistetaan muun muassa esihenkilöiden vastuita, hankintoja, korrup tiota, vieraanvaraisuuksia, esteellisyyttä ja sivutoimia. Kaupungin johtoryhmä tarkentaa tarvittaessa tätä ohjeistusta. Mahdollisia väärinkäytöksiä ehkäistään myös edellä mainitun kaupungin sisäisen ilmoituskanavan myötä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen edellyttää jatkuvaa arviointia, palautteiden antamista, koulutusta ja valvontaa. Näin voidaan varmistaa toiminnan sujuvuus. Ohjeiden noudattamisen valvonnassa kiinnitetään huomio myös siihen, että seurataan sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja vaikutuksia, unohtamatta koskevien ohjeiden ajantasaisuutta.

Konsernipalvelut toteaa, että toimintaympäristön muutoksen myötä riskien arviointi on jatkuvaa. Vuoden 2025 alusta kuntien järjestämisvastuulle siirtyneet TE-tehtävät ovat lisänneet mm. suhdannevaihteluihin liittyvää riskiä, koska heikossa suhdannetilanteessa palveluiden kysyntä sekä työttömyysturvamenot kasvavat sen lisäksi että suhdannetilanne heijastuu verotulokehitykseen. Kyberuhkien monipuolistuminen sekä tekoälyn mukanaan tuomat uudenlaiset tekniikat muodostavat myös uudenlaisia riskejä. Lainsäädännön muutoksista mm. hankintalain uudistus ja siihen liittyvä mahdollinen in-house-yhtiöiden aseman muutos on tunnistettu riskiksi. Toimintaympäristön muutosten aiheuttamien riskien tunnistamisen ohella keskeiseksi kehittämistarpeeksi on tunnistettu riskienhallinnan kytkeminen entistä tiiviimmäksi osaksi talouden ja toiminnan suunnittelun ja seurannan prosessia.

Hyvinvoinnin toimiala mainitsee, että tärkeimmät tarpeet riskienhallintaprosessin kehittämisessä taloussuunnittelukaudella on yksinkertaisuuden ja selkeyden lisääminen, jolloin riskienhallinta koetaan merkityksellisenä osana jokapäiväistä toimintaa kaikilla toimialan tasoilla.

Liikuntapalvelut tuo esille, että heillä on palvelurakenteita kattavasti koko laajan Joensuun (2700 km²) alueella. Tämä haastaa liikuntaolosuhteiden ylläpitoa ja niiden turvallisuutta yhä vahvemmin. Kun edellytetään palvelun tuottajalta entistä tarkempaa otetta palveluiden riskeistä huolehtimisesta, se tuo haasteita kaupungin liikuntaolosuhteiden ylläpitoon. Näihin haasteisiin ja riskeihin vastaa myös kaupunginvaltuustossa 2025 hyväksytty uusi Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma.

Kaupunkiympäristön toimiala nostaa esiin, että riskienhallintaprosessin kehittämistarpeet liittyvät asuinalueiden eriytymishaasteisiin ja asioiden valmistelun kehittämiseen päätösprosessien yllätyksettömyyden vähentämiseksi. Lisäksi yhteiskunnan ääri-ilmiöiden lisääntyminen edellyttää riskienhallinnan tarkastelua.

Joensuun Vesi -liikelaitos selvittää, että toimialan osalta riskienhallinnan kehittämisessä on jatkosakin arvioitava siihen liittyvää talouspohjan riittävyyttä. Lisäksi kyberhaasteiden kasvaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osaamisressussin riittävyyteen. Resursseja tarvitaan myös WSP- ja SSP-toimenpideohjelmien toteuttamiseen. Toimintaan liittyen Joensuun Vesi on tietoinen kansallisesti esillä olleista murtautumisista kriittiseen infraan ja siten suojauksien tarkistuksia jatkettiin. Vuoden 2026 aikana tuotetaan kybermittarin avulla kyberturvallisuuden tilannekuva. Myös vesihuoltolain uudistus (laki voimaan 1.1.2026) vahvistaa vesihuoltolaitosten velvoitetta turvata vesihuoltopalvelujen saatavuus mm. häiriötilanteissa.

2.4 Johtopäätökset

Toimialat ja Joensuu Vesi -liikelaitos ovat raportoineet omana työnä tehdystä sisäisestä tarkastuksesta vuotta 2025 koskien kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen mukaisesti sisäisen tarkastuksen yksikölle, joka saattoi raportit kaupunginhallituksen käsiteltäväksi 9.3.2026. Lisäksi raportit annetaan myös tilintarkastajille tiedoksi. Uutena raportointialueena vuonna 2025 aloitti Pohjois-Karjalan työllisyysalue ja tytäryhteisöistä Joensuun Satama Oy aloittaa vuonna 2026.

Kaupunki edellyttää koko kaupunkikonsernin toimivan kaupunginhallituksen 9/2023 hyväksymien Joensuun kaupungin eettisten ohjeiden mukaisesti. Toimialojen ja Joensuu Vesi -liikelaitoksen antamien selvitysten perustella toiminnassa ei ole vuonna 2025 ilmennyt korruptiota ja/tai lahjontaa.

Lisäksi sisäistä valvontaa/-tarkastusta koskevat keskeiset ohjeet tuotiin kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi ja päätettäväksi syksyllä 2025. Ohjeiden ajantasaisuus on olennaista, jotta toiminta noudattaa voimassa olevia lakeja ja käytäntöjä.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö korostaa, että kaupungin toimialojen toimintaa parannetaan jatkuvasti ja pyritään aktiivisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Tarkastukset auttavat varmistamaan toiminnan sujuvuuden ja sen, että mahdolliset puutteet havaitaan ajoissa ja tuodaan esille asioiden korjaamiseksi ja kehittämiseksi.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot yhteensä	93 399	79 100
Valmistus omaan käyttöön	4 295	3 792
Toimintakulut	-280 104	-251 626
Toimintakate	-182 410	-168 734
Verotulot	166 783	168 476
Valtionosuudet	52 850	39 938
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 448	1 392
Muut rahoitustuotot	7 632	7 777
Korkokulut	-5 479	-6 489
Muut rahoituskulut	-1 296	-1 145
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 305	1 535
Vuosikate	39 529	41 215
Poistot ja arvonalentumiset	-36 942	-37 539
Tilikauden tulos	2 586	3 676
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys	-7 989	-368
Poistoeron vähennys	2 832	2 554
Varausten lisäys	-2 110	-3 200
Varausten vähennys	7 989	368
Rahastojen lisäys	-1 002	0
Rahastojen vähennys	2	3
Tilikauden yli-/alijäämä	2 307	3 033
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	33,9	31,9
Vuosikate / Poistot (%)	107,0	109,8
Vuosikate euroa / asukas	499,1	523,4
Asukasmäärä 31.12.	79 205	78 743

Tuloslaskelman analysointi

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston ulkoiset tuotot ja kulut.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 2,6 milj. euroa ylijäämäiseksi, mikä oli 1,1 milj. euroa edellisen tilikauden tulosta heikompi. Tilikauden ylijäämä oli tuloksenkäsittelyerien jälkeen 2,3 milj. euroa, kun ylijäämä oli edellisvuonna 3,0 milj. euroa. Vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin toteutettiin vuonna 2024 hyväksytyjä talouden sopeutustoimia. Vuoden 2025 talousarvio sisälsi lähes 4 milj. euroa pysyviä rakenteellisia toimenpiteitä sekä n. 4 milj. euroa kertaluontoisia toimenpiteitä. Alkuperäinen talousarvio oli sopeutustoimista huolimatta 2,5 milj. euroa alijäämäinen. Kaupungin talous kuitenkin pysyi lievästi ylijäämäisenä. Taloutta vahvistivat tehdyt sopeutustoimet sekä hyvä sijoitusvuosi, joka nosti rahastojen tuloksen 4,1 milj. euroon. Talouden sopeutustoimet eivät toteutuneet täysimääräisesti vuoden 2025 talousarvion mukaisena.

Toimintatuottoja kertyi 93,4 milj. euroa, joka oli 14,3 milj. euroa eli 18,1 % enemmän kuin vuonna 2024. Toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista ja muista toimintatuotoista. Kasvua selittää pääosin TE-palveluiden siirtyminen kuntien järjestämistä vastuulle ja sen myötä kuntien maksuosuuksien laskuttaminen.

Myyntituotot kasvoivat 11,1 milj. euroa edellisvuodesta. TE-palvelut siirtyivät kuntien järjestettäväksi 1.1.2025. Pohjois-Karjalan TE-palvelut järjestää Joensuun kaupunki vastuukuntana ja kunnat maksavat osuutensa kustannuksista yhteistoimintaosuuksina. Näiden osuuksien toteuma oli 9,04 milj. euroa. Myyntituottojen kasvua selittää myös laskennallisten kotoutumisen korvausten toteutuma 2,6 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuoteen lähes 1,3 milj. euroa. Metsänmyyntituloja saatiin vuonna 2025 yhteensä 2,4 milj. euroa. Metsänmyyntitavoitetta nostettiin vuosiksi 2024-2025 osana talouden sopeuttamisohjelmaa.

Maksutuotot kasvoivat 2,5 milj. euroa ja olivat 8,9 milj. euroa. Kasvua selittää erityisesti hulevesimaksun käyttöönotto. Maksutuotoista merkittävimpiä ovat hulevesimaksut, 1,9 milj. euroa, varhaiskasvatuksen asiakasmaksut, 1,2 milj. euroa, pääsymaksut, 1,1 milj. euroa, kansalaisopiston ja konservatorion opetusmaksut, 2,0 milj. euroa, sekä yhteisviemäröintiosimuksista maksettavat tulot, 1,3 milj. euroa. Aiempina vuosina merkittävät maankäyttökorvaukset olivat vain vajaat 0,5 milj. euroa, koska rakentaminen on hiljentynyt voimakkaasti. Rakentamisen hiljentymisestä huolimatta rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut kasvoivat edellisvuoden tapaan vajaan 0,1 milj. euroa edellisvuodesta.

Tuet ja avustukset laskivat edellisvuoteen nähden, -2,0 milj. euroa eli 21,1 %. Laskua selittää eniten hankerahoituksen vähentyminen. Muut tuet ja avustukset olivat yhteensä 5,4 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 6,7 milj. euroa. Palkkatukea ei enää myönnetty kuntien työllistämiseen TE-uudistuksen jälkeen. Palkkatukea saatiin ainoastaan 0,04 milj. euroa, joka oli edellisvuoden kirjautumattomia tukia. Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä kasvoi 0,1 milj. euroa, mikä johtuu siitä, että työterveyshuollon menotkin ovat kasvaneet.

Muut toimintatuotot olivat 33,5 milj. euroa, kasvua oli 2,7 milj. euroa. Kasvu muodostui pysyvien vastaavien luovutusvoitoista, jotka olivat 2,6 milj. euroa ja 1,5 milj. euroa edellisvuotta korkeammat sekä muista tuotoista, jotka kasvoivat 0,5 milj. euroa. Suurin osa pysyvien vastaavien

luovutusvoittoista, 2,2 milj. euroa, myyntivoitosta muodostui kahdesta maa-alueen kaupasta. Pil-kosta myytiin maa-alue Biltemalle ja Pärnävaaran alueen omistus myytiin Liperin kunnalle. Muiden tuottojen kasvu muodostui työllisyyspalveluiden vanhojen tukijaksojen kattamiseksi maksetun korvauksen palautuksesta. Valtio korvasi kunnille ns. palveluvelan vuoteen 2024 tai aiempiin vuosiin kohdistuneista, vielä 31.12.2024 maksamatta olleista tukijaksoista. Koska nämä tukijaksot eivät toteutuneet täysimääräisinä, valtion korvausta jäi koko työllisyysalueen osalta käyttämättä 1,1 milj. euroa ja se palautettiin kunnille palveluvelan suhteessa. Joensuun osuus palautuksesta oli 0,5 milj. euroa.

Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelmassa kuluja oikaiseva erä, joka esitetään toimintatuottojen jälkeen ennen toimintakuluja. Tällä erällä aktivoidaan taseeseen kuluissa olevat investointimenot. Valmistus omaan käyttöön oli 4,3 milj. euroa vuonna 2025, joka oli 0,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän, mikä kertoo siitä, että investointeja rakennettiin hieman enemmän omalla työvoimalla kuin edellisvuonna. Peruskaupungin osuus oli 3,4 milj. euroa ja Joensuun veden osuus 0,9 milj. euroa.

Toimintakuluja kertyi 280,1 milj. euroa, joka oli 28,5 milj. eli 11,3 % edellisvuotta enemmän. Merkittävimmän osan kasvua selittää TE-palveluiden siirto kuntien toiminnaksi ja kuntien kasvanut rahoitusvastuu työttömyystuista. Pohjois-Karjalan työllisyysalueen toimintakulut olivat 19,1 milj. euroa vuonna 2025. Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista oli 14,8 milj. euroa, kun se vuonna 2024 oli 9,7 milj. euroa. Nykylainsäädännön perusteella kunnat kattavat suuremman osan työttömyystukien rahoituksesta kuin aiemmin, mutta myös heikentynyt työllisyystilanne nosti kustannuksia.

Henkilöstömenot ovat toimintakulujen merkittävin erä. Henkilöstökulut olivat 127,7 milj. euroa, eli 9,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kun huomioidaan TE-palveluiden siirto kunnille, muuta kasvua oli vain 0,9 milj. euroa, mikä ei kata edes kaikkia vuoden 2025 työehtosopimusten mukaisia palkan- korotuksia. Työllisyysalueen henkilöstömenot olivat 8,1 milj. euroa. Henkilöstömenojen kehitykseen vaikutti merkittävästi henkilöstön sairaspöissaolujen pysyminen matalalla tasolla. Henkilöstön sairaspöissaolot olivat vuonna 2025 vain 8,9 päivää/HTV, mikä oli sama taso, kuin edellisvuonna.

Palvelujen ostot kasvoivat 3,9 milj. euroa, aineiden ja tarvikkeiden hankinnat 0,9 ja 4,5 milj. euroa. Toiseksi merkittävin toimintakulujen ryhmä on palvelujen ostot, jotka olivat 89,5 milj. euroa mikä oli 7,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. TE-palveluiden siirto kunnille nosti palveluiden ostoja 3,6 milj. euroa. Palvelujen ostoista merkittävimmät erät ovat kuljetuspalvelut (16,9 milj. euroa, +1,0 milj. euroa edellisvuodesta), asiakaspalveluiden ostot valtiolta eli kotikuntakorvaukset (9,2 milj. euroa, +0,4 milj. euroa), alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut (8,9 milj. euroa, +1,4 milj. euroa), majoitus- ja ravitsemuspalvelut (8,5 milj. euroa, -0,1 milj. euroa), yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot (8,2 milj. euroa, +0,9 milj. euroa), ICT-palvelut (6,1 milj. euroa, +0,3 milj. euroa) ja muut yhteistoimintaosuudet (5,6 milj. euroa, -0,1 milj. euroa). Kuljetuspalvelukustannusten kasvua selittää joukkoliikenteen uudet sopimuskaudet, jotka nostivat kuluja. Alueiden rakennus- ja kunnossapidon kustannukset olivat 8,9 milj. euroa (1,4 milj. euroa edellisvuotta isommat). Kasvu johtui pääosin Tilakeskuksen purkamien, käytöstä poistettujen rakennusten purkukuluista. Varhaiskasvatuk- sen palvelusetelimenojen kasvusta noin puolet muodostui siitä, että yksityisessä varhaiskasvatuk- sessa hoidossa olevien lasten määrä hieman kasvoi ja toinen puoli muodostui siitä, että palvelusete- liin kohdistui poikkeuksellisen suuri indeksikorotus, 4,2 %.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot kasvoivat 0,9 milj. euroa. Tarvikekustannuksia nostivat kiinteiden kalusteiden ja laitteiden sekä rakennusmateriaalien sekä työaineiden ja varaosien

kasvaneet ostot, joiden osalta kasvua oli 1,9 milj. euroa. Tätä selittää esimerkiksi se, että Tilakeskus joutui uusimaan kiinteistöjen laitteistoja aiempia vuosia enemmän ja korjaukset olivat sellaisia pieniä korjauksia, jotka eivät täytä investointien kriteerejä. Sähkö- ja lämmityskustannukset laskivat 0,4 milj. euroa. Muilta osin aine- ja tarvikeostoissa oli vain pieniä muutoksia.

Avustukset olivat 27,6 milj. euroa, joka oli 10,95 milj. euroa edellisvuotta enemmän. TE-palveluiden siirtyminen kuntien järjestettäväksi ja kuntien kasvanut rahoitusvastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta selittävät kasvua. Työllisyysalueen myöntämät tuet olivat 7,1 milj. euroa, joista palkkatuki oli 5,8 milj. euroa, starttiraha 0,97 milj. euroa ja muut tuet 0,4 milj. euroa. Avustusten tiliryhmään kirjattavista menoista suurin on kunnan rahoitusvastuu työttömyystuista, joka oli 14,8 milj. euroa. Edellisvuonna työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannus oli 9,7 milj. euroa. Kasvuun vaikuttaa eniten muuttunut lainsäädäntö kunnan rahoitusvastuusta mutta osaltaan myös heikentynyt työllisyystilanne. Muut avustukset olivat 5,7 milj. euroa. Avustukset yhteisöille olivat 3,3 milj. euroa, joka oli 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Avustuksiin kirjataan myös lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon kuntalisä, jotka olivat yhteensä 2,4 milj. euroa, lähes 0,2 milj. euroa vuotta 2024 matalammalla tasolla.

Muut toimintakulut olivat 17,8 milj. euroa, 0,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Muista toimintakuluista suurin erä ovat vuokrat. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat olivat 13,4 milj. euroa, 1,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Vuokramenoja alensivat Linnunlahden päiväkodin vesivahingosta johtunut vuokrauksen katko, hankintatoimen siirtyminen Tiedepuistolta hallintotaloon sekä leasingmaksujen ja ulosmaksettavien vuokrien pienemmät korotukset. Koneiden ja laitteiden vuokrat sen sijaan kasvoivat 0,4 milj. euroa, joka selittyy leasingkoneiden hintojen nousuna.

Kaupungin yhdistelty toimintakate oli -182,4 milj. euroa, joka oli 13,7 milj. euroa eli 8,1 % edellisvuotta enemmän.

Verotulot olivat 166,8 milj. euroa, joka oli -1,7 milj. euroa eli -1,0 % edellisvuotta vähemmän. Kunnallisverotuotot olivat 124,0 milj. euroa, kiinteistövero 22,6 milj. euroa ja osuus yhteisöveron tuotosta 20,1 milj. euroa. Kiinteistöveroja kertyi 1,8 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, mikä johtui hyvinvointialueille tehdystä takautuvasta kiinteistöverojen oikaisusta koskien sairaalakiinteistöjä. Yhteisöveron tuotto oli 1,4 milj. euroa edellisvuotta pienempi. Verotulojen muutoksia on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Valtionosuuksia kertyi 52,85 milj. euroa, mikä oli 12,9 milj. euroa (32,3 %) edellisvuotta enemmän. Muutos johtuu pääasiassa TE-palveluiden siirtymisestä kuntien hoidettavaksi. Valtionosuuksien muutoksia on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Rahoitustuottojen ja kulujen toteuma oli 2,3 milj. euroa, joka oli 0,8 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja kertyi 9,1 milj. euroa. Isoin osa tuotoista, 6,4 milj. euroa, kertyi rahastojen hyvän tuloksen kautta. Sijoitusvuosi oli rahastojen kehityksen kannalta hyvä. Korkotaso pysyi tasaisena vuoden 2025 aikana. Korkotulot olivat 1,5 milj. euroa. Korkokuluja kertyi 5,5 milj. euroa, mikä oli 1,0 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Muita rahoituskuluja kertyi 1,3 milj. euroa, mikä oli 0,2 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Vuonna 2025 kirjattiin arvopapereiden myyntitappioita yhteensä 0,6 milj. euroa, kun vuonna 2024 niitä kirjattiin 0,3 milj. euroa vähemmän. Arvon alentumisia kirjattiin rahastojen osalta 0,6 milj. euroa, joka oli 0,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Kaupungin vuosikate oli 39,5 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 41,2 milj. euroa. Vuosikate on kaupungin rahoitustulos, jolla pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut, eli pysyvien vastaavien poistot katetaan. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Vuosikateprosentiksi muodostui 107,0 %, kun se edellisvuonna oli 109,8 %. Vuosikatteen riittävyden mittarina pidetään kuntasektorilla 100 %:n tasoa, jos poistotasoa vastaa vuosittaisia investointeja. Vuosikate kattoi poistot.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 34,7 milj. euroa, kun edellisvuonna niiden määrä oli 34,4 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa poistojen määräksi arvioitiin 36,3 milj. euroa. Poistot toteutuivat alle talousarvion johtuen investointien ajoittumisesta vuoden aikana ja osan investoinneista siirryttyä vuoden 2026 puolelle. Arvonalentumisia kertyi 2,2 milj. euroa, kun vuonna 2024 arvonalentumisia kirjattiin 3,1 milj. euroa. Erityisesti arvonalentumisia tehtiin sellaisiin omistuksiin tai rakennuksiin, joiden tulontuottamiskyky ja jäljellä oleva poistoaika eivät enää kohta. Koy Uimaharjun Haka on asetettu selvitystilaan ja yhtiön on tarkoitus purkautua vuonna 2026. Kaupungin omistus yhtiön osakeista kirjattiin alas. Samoin kirjattiin alas Enon Tuuliharjun osakkeiden arvoa. Lisäksi alaskirjauksia tehtiin hyvinvointialueelle 2.1.2026 myytyjen kiinteistöjen sähkö- ja kaukolämpöliittymiin. Pääomasijoitusrahastojen osalta huomioitiin rahaston sijoitusten käyvät arvot.

Tilikauden tulokseksi muodostui 2,6 milj. euroa. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 2,3 milj. euroa. Peruskaupungin tilikauden alijäämä oli -2,7 milj. euroa, rahastojen yhteenlaskettu ylijäämä oli 4,1 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen ylijäämä 0,8 milj. euroa. Koko kaupungin tuloksen muodostuminen eroteltuna peruskaupungin, liikelaitoksen ja rahastojen osuuksiin tuloslaskelmamuodossa on esitetty luvussa 6.2. Tilikauden ylijäämä kasvattaa taseen kertynyttä ylijäämää.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$=100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Tunnusluku osoittaa sen, kuinka suuri osuus toimintamenoista voidaan kattaa kunnan laskuttamilla toimintatuotoilla. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus toimintamenoista on rahoitettava verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista

$$=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai suurempi, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa / asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasluku}$$

Tunnusluvulla vuosikate euroa / asukas arvioidaan tulorahoituksen riittävyttä. Sinällään luvulla ei ole kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	39 529	41 215
Tulorahoituksen korjauserät	-2 576	-10 898
	<u>36 953</u>	<u>30 317</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-35 467	-51 362
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 375	2 094
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	3 033	2 500
	<u>-31 059</u>	<u>-46 768</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 894	-16 451
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7	-5
Antolainasaamisten vähennys	1 356	2 010
	<u>1 348</u>	<u>2 005</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	80 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32 779	-40 744
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	16 748	-10 156
	<u>-6 031</u>	<u>29 100</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-95	-529
Saamisten muutos	1 150	-677
Korottomien velkojen muutos	1 766	-7 297
	<u>2 820</u>	<u>-8 504</u>
Rahoituksen rahavirta	-1 863	22 601
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	120 240	116 209
Rahavarat 1.1.	116 209	110 059
	<u>4 031</u>	<u>6 151</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	6 132,7	13 894,3
Investointien tulorahoitus (%)	115,9	83,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,3
Lainanhoitokate	1,2	1,0
Kassan riittävyys (pv)	125	122
Asukasmäärä	79 205	78 743

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, miten kaupungin rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston erät.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin. Tilikauden 2025 toiminnan rahavirta oli 36,95 milj. euroa, mikä oli 6,6 milj. euroa edellisvuotta parempi tulorahoituksen korjauserien pienentymisen vuoksi. Vuodelle 2025 ei kirjattu satunnaisia eriä. Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot huomioiden pakollisiin varauksiin kirjatut erät. Vuonna 2025 myyntivoittojen osuus oli 2,6 milj. euroa, mikä oli 1,4 milj. edellisvuotta enemmän. Vuonna 2025 kirjattiin uusi 0,2 milj. euron pakollinen varaus KoY Uimaharjun Hakan purkukustannuksiin. Lisäksi purettiin Kanervalan koulun vuokrasopimuksen mukaista investointierää varten tehty varaus 0,2 milj. euroa ja Siun Soten palkkaharmonisaatiota varten tehdyn pakollisen varauksen loppu 0,1 milj. euroa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointimenojen toteutuma oli 35,5 milj. euroa, kun edellisenä vuonna investointimenot olivat 51,4 milj. euroa. Vuoden 2025 investointimenot jäivät 2,5 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmiksi, mikä johtui osan investoinneista jäämisestä kesken ja valmistumisen siirtymisestä vuodelle 2026.

Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 1,3 milj. euroa, mikä oli 0,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Yhdyskuntatekniikan osalta avustuksia saatiin Karjalankadun-Tikkamäentien kiertoliittymään (0,3 milj. euroa), Utratien jalankulku- ja pyörätiehen (0,1 milj. euroa), pyöräilyn pääverkon merkintöihin (0,1 milj. euroa) ja Niinivaaran hiekkatekonurmen uusintaan (0,1 milj. euroa). Lisäksi rahoitusosuuksia saatiin muutamiin pienempiin kohteisiin yhteensä 0,1 milj. euroa. Tilakeskuksen investointeihin saatiin avustuksia Taidemuseon perusparannukseen (0,2 milj. euroa), Mehtimäen pallokentän huoltotiloihin (0,2 milj. euroa) ja Kaupunginteatterin esitystekniikkaan ja kaupungintalon muutokseen museoksi (0,1 milj. euroa). Lisäksi rahoitusosuuksiin on kirjattu Joensuun Vesi-liikelaitoksen saamat yhteisviemärointisopimuskumppaneiden rahoitusosuudet 0,3 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja kertyi 3,0 milj. euroa, kun niitä edellisvuonna oli 2,5 milj. euroa. Suurin osa, 2,2 milj. euroa, myyntivoitosta muodostui kahdesta maa-alueen kaupasta. Pilettiä myytiin maa-alue Biltemalle ja Pärnävaaran alueen omistus myytiin Liperin kunnalle.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 5,9 milj. euroa positiivinen, kun se edellisvuonna oli 16,5 milj. euroa negatiivinen.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella 1,9 milj. euroa negatiivisena.

Antolainasaamiset vähentyivät 1,4 milj. euroa tytäryhtiöiden maksamien lainanlyhennysten vuoksi. Joensuun Vesi-liikelaitokselle myönnetty 7,0 milj. euron bulletlaina erääntyi 31.12.2025. Bulletlaina

kuitattiin osana hulevesiverkoston siirtoa liikelaitokselta kunnalle. Vuonna 2025 nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 10,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 32,8 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä kasvoi 16,7 milj. euroa, mikä koostui kuntatodistuslainasta ja konsernitilivelan kasvusta. Tilinpäätöshetkellä kaupungilla oli lyhytaikaista kuntatodistuslainaa 12,0 milj. euroa, kun edellisvuonna sitä ei ollut ollenkaan. Tämän lisäksi lyhytaikaisten lainojen määrään laskettava konsernitilivelka kasvoi 4,7 milj. euroa. Kaupungin konsernitili järjestettiin uudelleen vuoden 2025 aikana, jonka myötä kaupungin konsernitilin käyttö kasvoi. Kaupungin rahoitustarpeita pyrittiin loppuvuodesta 2025 hoitamaan lyhytaikaisella rahoituksella hyvinvointialueen kanssa tehtävää kiinteistökauppaa silmällä pitäen. Kokonaisuutena kaupungin lainakanta laski 6,0 milj. euroa ja oli 246,5 milj. euroa.

Muita maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos. Toimeksiantojen varoihin on kirjattu Ely-keskuksen avustuksen osuudesta North Karelia Growth Fund-rahastoon maksettu 0,1 milj. euroa. Saamisten muutos edelliseen tilinpäätökseen verrattuna oli 1,1 milj. euroa.

Korottomat velat kasvoivat 1,7 milj. euroa edellisestä tilinpäätöksestä. Korottomissa veloissa isoin erä on ostovelat, jotka olivat tilinpäätöshetkellä avoinna. Lisäksi erä sisältää muut avoinna olevat, maksamattomat velat, esimerkiksi lomapalkkajaksotuksen ja muut siirtovelat.

Kaupungin vuoden 2024 rahavarojen muutos toteutui 4,0 milj. euroa positiivisena. Kaupungin rahavarojen tilanne sisältää peruskaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen sekä rahastot ja oli vuoden lopussa 120,2 milj. euroa. Rahavaroihin lasketaan rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Peruskaupungin rahavarat kasvoivat 4,2 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen rahavarat vähenivät 4,8 milj. euroa konsernitilimuutoksen johdosta. Rahastojen rahavarat kasvoivat 4,6 milj. euroa Tunnusluku kassan riittävyys 125 päivää sisältää yhteenlaskettuna kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen sekä rahastojen rahavarat.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, (%)

=100* Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus investoinneista on rahoitettu lainarahalla, pysyvien vastaavien myynneillä tai kassavarojen määrää alentamalla.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys päivää

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla tai muilla kassavaroihin luettavilla erillä. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Vastaavaa	2025 1 000 €	2024 1 000 €	Vastattavaa	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Pysyvät vastaavat	524 875	529 607	Oma pääoma	332 309	329 001
Aineettomat hyödykkeet	1 161	1 578	Peruspääoma	210 232	210 232
Aineettomat oikeudet	8		Arvonkorotusrahasto	4 733	4 733
Muut pitkävaikuttiset menot	1 152	1 578	Muut omat rahastot	66 636	65 635
Aineelliset hyödykkeet	455 527	457 267	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	48 401	45 368
Maa- ja vesialueet	71 217	71 370	Tilikauden yli-/alijäämä	2 307	3 033
Rakennukset	211 714	188 374	Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	43 963	44 685
Kiinteät rakenteet ja laitteet	149 952	144 940	Poistoero	36 102	30 945
Koneet ja kalusto	7 292	7 577	Vapaaehtoiset varaukset	7 861	13 740
Muut aineelliset hyödykkeet	6 035	6 035	Pakolliset varaukset	205	281
Ennakomaksut ja keskener. hankinnat	9 316	38 970	Muut pakolliset varaukset	205	281
Sijoitukset	68 188	70 761	Toimeksiantojen pääomat	7 097	7 435
Osakkeet ja osuudet	53 545	54 770	Valtion toimeksiannot	1 707	2 144
Muut lainasaamiset	13 931	15 280	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 889	2 788
Muut saamiset	712	712	Muut toimeksiantojen pääomat	2 501	2 503
Toimeksiantojen varat	5 580	5 824	Vieras pääoma	287 072	290 113
Valtion toimeksiannot	1 707	2 144	Pitkäaikainen	188 946	213 094
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 823	1 755	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	184 026	207 871
Muut toimeksiantojen varat	2 050	1 925	Saadut ennakot	1 437	1 717
Vaihtuvat vastaavat	140 191	136 085	Liittymismaksut ja muut velat	3 483	3 483
Saamiset	19 951	19 876	Siirtovelat	0	25
Pitkäaikaiset saamiset			Lyhytaikainen	98 126	77 019
Muut saamiset			Joukkovelkakirjalainat	12 000	0
Lyhytaikaiset saamiset	19 951	19 876	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 844	32 779
Myyntisaamiset	9 385	8 894	Lainat muilta luotonantajilta	16 582	11 835
Lainasaamiset	3 430	3 959	Saadut ennakot	295	590
Muut saamiset	1 920	1 634	Ostovelat	9 573	11 858
Siirtosaamiset	5 215	5 388	Liittymismaksut ja muut velat	5 823	1 995
Rahoitusarvopaperit	114 986	110 400	Siirtovelat	20 008	17 961
Osakkeet ja osuudet	243	243	Vastattavaa yhteensä	670 646	671 515
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	9 058	8 977	Taseen tunnusluvut		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	57 548	58 901	Omavaraisuusaste (%)	56,3	55,8
Muut arvopaperit	48 137	42 279	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	91,2	100,1
Rahat ja pankkisaamiset	5 255	5 810	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), (1000 euroa)	50 708,5	48 401,2
Vastaavaa yhteensä	670 646	671 515	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	640	615
			Lainakanta (milj.euroa)	246,5	252,5
			Lainakanta, euroa / asukas	3 112	3 206
			Lainat ja vuokravastuut (milj. euroa)	375,4	391,0
			Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 740	4 966
			Lainasaamiset 31.12. (1 000 euroa)	13 931	15 280
			Asukasluku 31.12.	79 205	78 743

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston omaisuus- ja pääomaerät. Taseessa on kaksi puolta, vastaavaa ja vastattavaa. Yksinkertaistettuna vastaavaa tarkoittaa kaupungin omaisuutta ja varoja ja vastattavaa tarkoittaa kaupungin omaa ja vierasta pääomaa.

Kaupungin taseen loppusumma vuoden 2025 lopussa oli 670,6 milj. euroa, mikä oli 0,9 milj. euroa vähemmän kuin edellisen vuoden vaihteessa.

Taseen vastaavaa puolen merkittävin omaisuuserä on pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet, 455,5 milj. euroa, jotka muodostavat 67,9 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden vuoden lopun tasearvo laski edellisvuoteen nähden 1,7 milj. eurolla. Rakennusten arvo nousi 23,3 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo nousi 5,0 milj. euroa, koneet ja kalusto -ryhmän arvo laski 0,3 milj. euroa ja keskeneräisiin hankkeisiin kirjautui 9,3 milj. euron arvosta investointeja, mikä oli 29,7 milj. euroa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Tämä johtui siitä, että investointihankkeita oli vähemmän kesken vuoden 2025 lopussa kuin vuotta aiemmin. Uudet investoinnit kirjautuvat luonteensa mukaiseen omaisuuserään vasta investoinnin valmistuttua kokonaan.

Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien määrä oli 68,2 milj. euroa, mikä oli 2,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tytäryhteisöosakkeissa tapahtui muutosta, kun KoY Uimaharjun Hakan osakkeiden arvo 0,04 milj. euroa kirjattiin alas, koska yhtiö on asetettu selvitystilaan ja sen on tarkoitus purkautua vuonna 2026. As Oy Enon Tuuliharjun osakkeiden arvoa kirjattiin alas 0,5 milj. euroa kiinteistöarvioihin perustuen. Osakkuusyhteisöosakkeiden arvo kasvoi edellisvuodesta 0,3 milj. euroa. As Oy Juhannusmorsiamen jäljellä oleviin osakkeisiin tehtiin arvonlennusta 0,03 milj. euroa. Meidän IT ja talous Oy:n osakkeet, 0,4 milj. euroa, on siirretty osakkuusyhteisöosakkeisiin, kun ne aiemmin olivat muiden osakkeiden ja osuuksien tiliryhmässä. Muiden osakkeiden ja osuuksien arvo laski 1,0 milj. euroa, koska Startup-Rahasto Joensuu Ky:n omistusosuuksiin jouduttiin tekemään arvonlennuksia 0,6 milj. euroa ja Startup-Rahasto Joensuu Ky:n pääoman palautusta kirjattiin 0,1 milj. Lisäksi myytiin As Oy Hammaslahden Malmitien osake 0,02 milj. euroa. Lainasaamiset, 13,9 milj. euroa, pienenevät 1,3 milj. eurolla tytäryhtiöille annettujen lainojen lyhennysten myötä. Lainasaamisiin oli kirjattu myös Joensuun vesi-liikelaitokselle myönnetty 7,0 milj. euron bulletlaina, joka erääntyi 31.12.2025. Bulletlaina kuitattiin maksetuksi osana hulevesiverkoston siirtoa liikelaitokselta peruskaupungille. Muut saamiset sisältävät Tilakeskuksen ja Joensuun Vesi –liikelaitoksen siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja ja niiden arvo 0,7 milj. euroa, oli edellisvuoden tasolla.

Toimeksiantojen varat olivat 5,6 milj. euroa ja ne muodostuvat kaupungin hoitamista toimeksiantojen välitystehtävistä (aravalainat). Välitettyjen lainojen arvo laski 0,4 milj. euroa. Lisäksi toimeksiantojen varat sisältävät erityiskatteiset rahastot (Turtiaisen rahasto ja kaupungin lahjoitusrahasto) ja perintönä saatuja varoja, joiden arvo nousi 0,2 milj. euroa.

Vaihtuvien vastaavien saamiset olivat 19,9 milj. euroa eli edellisvuoden tasolla. Pitkäaikaisia saamia ei ollut ollenkaan, kuten ei edellisvuonnakaan. Lyhytaikaisten myyntisaamisten määrä kasvoi 0,5 milj. euroa, mikä johtui siitä, että tilinpäätöshetkellä oli hieman enemmän avoimia saatavia kuin vuoden 2024 lopussa. Lainasaamiset vähenivät 0,5 milj. euroa, mikä selittyy konserniyhtiöiden konsernitilivelan vähenemisellä vuoteen 2024 verrattuna. Siirtosaamisten määrä väheni 0,2 milj. euroa

edellisvuoteen nähden. Tämä johtuu monista yksittäisistä kirjauksista. Rahoitusarvopaperien arvo kasvoi 4,6 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Tämä johtui sijoitusmarkkinoiden hyvästä kehityksestä vuoden 2025 aikana, jonka vuoksi elinkeino- ja tulevaisuusrahaston varat kasvoivat.

Tilinpäätöshetkellä rahat ja pankkisaamiset kaupungin taseessa olivat 5,3 milj. euroa, 0,6 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka oli 332,3 milj. euroa ja 49,5 % taseen loppusummasta. Oman pääoman määrä kasvoi vuoden aikana 3,3 milj. euroa verran, josta 1,0 milj. euroa muodostui rahastosiirrosta tulevaisuusrahastoon ja 2,3 milj. euroa tilikauden ylijäämästä. Lisäksi rahastopääoma väheni Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston käytön johdosta. Kaupungin omavaraisuusaste oli 56,3 %, mikä jää kuntatalouden hyvästä 70 %:n tavoitetasosta. Taseen kertynyt ylijäämä oli 50,7 milj. euroa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset vähenivät 0,7 milj. eurolla. Poistoero kasvoi 5,2 milj. euroa ja oli 36,1 milj. euroa. Poistoeroa muodostetaan uusia investointivaroja vastaavasti. Entisiä investointivaroja purettiin 7,99 milj. euroa Joensuun asemansseudun, Karjalankadun/Tikkamäentien kiertoliittymän ja Niinivaaran ylävesisäiliön investointeihin liittyen ja uusia investointivaroja muodostettiin 2,11 milj. euroa Joensuun Vedelle useampaan eri hankkeeseen. Nämä on kuvattu tarkemmin luvussa 5.1.

Pakolliset varaukset olivat 0,2 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana purettiin Kanervalan koulun investointiosan korvaukseen tehty pakollinen varaus 0,2 milj. euroa, Siun Soten palkkaharmonisaatiota varten tehdyn pakollisen varauksen jäännös 0,09 milj. euroa ja muodostettiin uutta pakollista varaus Koy Uimaharjun Hakan purkamiskustannuksiin 0,2 milj. euroa.

Toimeksiantojen pääomat olivat 7,1 milj. euroa, joka oli 0,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Toimeksiantojen pääomiin on kirjattu kaupungin hoitamien toimeksianto- ja välitystehtävien osalta velan (vastuun) määrä, josta kaupunki vastaa toimeksiantajalle. Toimeksiantojen pääomat muodostuvat välitetyistä lainoista (aravalainat) sekä lahjoitusrahastojen pääomista. Lisäksi toimeksiantojen pääomiin on kirjattu Ely-keskuksen kaupungille maksama avustus 2,5 milj. euroa, joka sijoitetaan edelleen North Karelia Growth Fund -pääomasijoitusrahastoon.

Vieras pääoma oli yhteensä 287,1 milj. euroa ja väheni 3,0 milj. euroa edellisvuodesta. Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä väheni 24,1 milj. eurolla ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä kasvoi 21,1 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöshetkellä taseen pitkäaikaiset lainat olivat 184,0 milj. euroa. Lainakantaan luetaan lisäksi lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan siirretyt, vuonna 2026 erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (33,8 milj. euroa, 1,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän), konsernitilirahoitus (16,6 milj. euroa, 4,7 milj. euroa ed. vuotta enemmän) sekä kuntatodistusslainat, joita oli 12,0 milj. euroa. Lainakannaksi muodostui 246,5 milj. euroa, 3 112 euroa/asukas. Lainakanta väheni edellisvuoteen nähden 6,0 milj. euroa. Asukaskohtainen lainakanta laski 94 euroa. Talousarviossa oli varauduttu 36 milj. euron uuteen pitkäaikaiseen lainaan, kun uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 10 milj. euroa. Lisäksi pitkäaikaista lainaa ei nostettu koko ennakoitua määrää vaan pyrittiin järjestelmään lainatarvetta lyhytaikaisella rahoituksella hyvinvointialueen kanssa vireillä olleiden kiinteistökauppojen vuoksi. Koko lainakanta (sis. kuntatodistukset ja konsernitilin käyttö) huomioiden keskiporko oli 2,52 %, kun se edellisvuonna oli 2,22 %. Kiinteäkorkoisten lainojen (lainat, joiden korko pysyy muuttumattomana vähintään yhden vuoden ajan) osuus oli 57,6 % ja vaihtuvakorkoisten (lainat, joiden korko muuttuu vähintään kerran vuodessa) osuus 42,4 %. Keskimääräinen

pääomapainotettu korkositoumus oli 1,5 vuotta. Lainakannan lisäksi kaupungin talonrakennusinvestointeja on rahoitettu kiinteistöleasingrahoituksella. Vuoden 2025 lopussa kiinteistöleasingvastuu huomioiden sopimuksiin sisältyvä vastuu jäännösarvosta oli 55,4 milj. euroa. Kaupungin kiinteistöleasingrahoitus on vaihtuvakorkoista. Rahoitussopimusten yhteenlaskettu suojausaste (lainakanta ja leasingvastuut) on noin 53,0 %. Suhteellinen velkaisuusaste oli 91,2 %, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötulot (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin täysin vieraan pääoman maksamiseksi. Edellisvuonna suhteellinen velkaantuneisuus oli 100,1 %.

Lyhytaikainen vieras pääoma oli 98,1 milj. euroa, mikä oli 21,1 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kasvua selittää se, että vuoden 2024 lopussa ei ollut yhtään kuntatodistusta, kun sitä vuoden 2025 lopussa oli 12,0 milj. euroa. Lisäksi konsernitilivelan kasvu 4,7 milj. euroa ja siirtovelkojen kasvu 2,1 milj. euroa osaltaan vaikuttivat osaltaan lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvuun. Siirtovelkoja kasvatti 1,8 milj. euroa kasvanut lomapalkkajaksotus, mikä johtui henkilöstömäärän kasvusta TE-palveluiden siirryttyä kaupungin toiminnaksi.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste- %

=100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden erinomaisena tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 -69 % omavaraisuusasteen ajatellaan olevan hyvä, kun taas 49 % tai alle omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli- /alijäämä euroa

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas

= ((Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä)

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän.

Lainakanta ja lainakanta euroa/asukas

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan vieraan pääoman erät joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat julkisyhteisöiltä ja lainat muilta luotonantajilta. Lainakanta per asukas saadaan jakamalla lainakannan määrä asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. ja lainat ja vuokravastuut euroa/asukas

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut.

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainat ja vuokravastuut per asukas saadaan jakamalla lainojen ja vuokravastuiden määrä asukasmäärällä.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.4. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat, ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	93,40	27,86 %	Toimintakulut	280,10	83,84 %
Verotulot	166,78	49,74 %	- valmistus omaan käyttöön	-4,30	-1,29 %
Valtionosuudet	52,85	15,76 %	Korkokulut	5,48	1,64 %
Korkotuotot	1,45	0,43 %	Muut rahoituskulut	1,30	0,39 %
Muut rahoitustuotot	7,63	2,28 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	0,08	0,02 %
- Pysyv.vastaavien hyödykk. myyntiv.	-2,59	-0,77 %	- Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-0,09	-0,03 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,37	0,41 %	Investointimenot	35,47	10,62 %
Pysyv.vastaavien hyödykk.luov. tulot	3,03	0,90 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	1,36	0,40 %	Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10,00	2,98 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	32,78	9,81 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-16,75	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	335,29	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	334,08	100,00 %

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Joensuu-konserniin kuului vuoden 2025 lopussa 12 tytäryhtiötä ja neljä tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Konsernitilinpäätöksen on yhdistetty emoyhteisön (Joensuun kaupunki) lisäksi 11 tytäryhtiötä (omistusosuus >50 %), neljä tytäryhtiön tytärtä ja yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär sekä kaksi kuntayhtymää, joiden toiminnassa kaupunki on jäsenenä.

Kaupungilla on 9 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20–50 % välillä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt	11	1*
Yhtiöt		
<i>Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>	5 + 1**	1*
<i>Muut yhtiöt</i>	6 + 4***	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	9	

* KoY Uimaharjunhakaa ei yhdistellä 31.12.2025 tilanteessa

** tytäryhtiön tytär Koy Jokikadun pysäköinti

*** tytäryhtiön tytär Joensuun Satamarakennus Oy, Niskaparkki Oy, Joensuun Startup Kehitys Oy ja Startup -Rahasto Joensuu Ky, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Joensuun kaupungilla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
3. kaupunki muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisöissä.

Konserniohjauksen välineet ovat omistajapolitiikka, konserniohjeet, talousarviossa asetetut yhtiökohtaiset tavoitteet, omistajaohjaus sekä konsernivalvonta.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline, joka luo puitteet konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle sekä konsernirakenteen määrittelylle kuten yhtiöiden perustamiselle, myymiselle, lopettamiselle, fuusioimiselle. Joensuun kaupungin omistajapoliittinen ohjelma (18.12.2017 § 156) on jo iäkäs ja

uuden politiikan valmistelu olikin vuoden 2025 talousarvion yhtenä tavoitteena. Uusi politiikka on valmisteltu ja se tuodaan alkukevään 2026 aikana toimitielinkäsittelyyn.

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein. Konserniohjeella pyritään varmistamaan, että kaupungin toimintaa ja omaisuutta yhteisöissä hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten. Tavoitteena on kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen, kaupungin yhteisöistä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen. Konserniohjeella huolehditaan siitä, että kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt noudattavat hyvää hallintotapaa (corporate governance) ja että omistajan näkemys tulee otetuksi huomioon yhteisön päätöksenteossa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen kokouksessaan 29.9.2025 § 111. Konserniohje on käsitelty ja hyväksytty myös kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimitelmissä. Käsitteilyn myötä tytäryhteisö on sitoutunut konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Talousarviossa on asetettu yhtiökohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumaa seurataan osavuositarkastusten yhteydessä. Tytäryhteisöjen taloutta ja toimintaa seurataan lisäksi tarkemmin konsernijaoston toimesta sekä toimitusjohtajien tapaamisissa että talouden ja toiminnan seurantaraportteissa.

Kuntalain (410/2015) 48 § mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Hallintosäännön mukaan konsernijaosto vastaa mm. konsernin omistajapolitiikan, konserniohjeiden sekä yhtiöille talousarviossa asetettavien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden valmistelusta sekä omistaja- ja konserniohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olivat 1.9.2025 alkaen seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Ellin Kodit Oy
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Business Joensuu Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy
- Joensuun Satama Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto on antanut ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Polkka-Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy

Muut yhteisöt olivat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä tai määräämällään konsernipalvelujen viranhaltijalla on ollut oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin. Kaupunginhallituksen konsernijaoston ja hallintopalvelujen ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallitusten kokouskutsut ja muu kokousaineisto on lähetettävä kansliapäällikölle samaan aikaan kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenille. Kansliapäälliköllä on ollut oikeus pyytää tytäryhteisön toimitusjohtajalta selonteko kokouksen asialistalla olevasta asiasta ennen kokousta.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajat voivat toimialallaan antaa yleisohjeita konserniohjeiden toteuttamiseksi.

4.3 Strategiasta johdettujen valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteumat

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Karelia-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat koulutus, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) sekä aluekehitystehtävä.

Strategiset kehittämis-tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiö toimii merkittävänä alueen asiantuntija-ammattien kouluttajana.</p> <p>Yhtiö toimii merkittävänä työ- ja elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttajana. Tiivistetään yhteistyötä kaupunkikonsernin kanssa ja hyödynnetään hankerahoitusta mm. kaupunkikehityksen näkökulmasta.</p>	<p>Valmistuneiden määrä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Amk, tavoitetaso 780 - Yamk, tavoitetaso 130 <p>Alueen kehittämiseen suunnatun TKI-rahoituksen ulkoinen osuus, tavoitetaso 4,6 milj. euroa</p>	<p>ei toteutunut</p> <p>Valmistuneiden määrä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - AMK 770 - YAMK 120 <p>AMK-tutkintojen määrä on kuitenkin Karelian historian suurin. Myös määräajassa valmistuneiden osuus oli historian paras, 70,8 %</p> <p>toteutui</p> <p>Projektien + TKI-investointien ulkoinen rahoitus yhteensä</p> <p>TKI-ulkoinen rahoitus 4,7 milj. euroa</p>
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista. Yhtiön kaupungilta vuokraamien tilojen vuokraperusteet yhtenäistetään kaupungin muiden toimitilojen vuokraperusteiden kanssa asteittain vuosina 2025–2029.</p>	<p>Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso 0,1 milj. euroa.</p>	<p>toteutui</p> <p>Tilikauden ylijäämä 2,3 milj. euroa</p> <p>Sijoitustuottojen osuus n. 0,5 milj. euroa</p>

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

Yhtiö järjestää kattavasti liikunta-alan koulutusta sekä tukee ja kehittää alueen liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyviä palveluita yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Strategiset kehittämis-tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiö on kansallisesti tunnettu ja sen järjestämä liikunta-alan koulutus on laadukasta sekä vetovoimaista.</p> <p>Yhtiö tukee kaupungin asukkaiden hyvinvointia ennaltaehkäisevästi ja tarjoaa mahdollisuuksia oman hyvinvoinnin edistämiseen Liikkuva Joensuu – verkoston toiminnan kautta. Yhtiön ja kaupungin väliseen sopimukseen perustuvia toimintoja siirtyy kaupungin toteutettavaksi.</p> <p>Yhtiön tavoitteet ”Testaus- ja mittausasema uuden liiketoiminnan alustana Mehtimäellä” –hankkeessa (Kh 5.6.2023 § 237) saavutetaan ja testaus- ja mittausasemasta muodostuu alueen vetovoimatekijä.</p>	<p>Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosikertymä (sis. tutkinto- ja tutkinnonosatavoitteinen koulutus sekä muu ammatillinen koulutus), tavoitetaso 130</p> <p>Vapaan sivistystyön opiskelijapäivien määrä, tavoite 25 000 päivää</p> <p>Työpaketit on toteutettu ja tavoitteet saavutettu. (Työpaketti 2 - Joensuu Areenan mittaus- ja testausaseman sisällön rakentaminen Työpaketti 3 - Uuden liiketoiminnan alusta tulevaisuuden hyvinvointipalveluille)</p>	<p>ei toteutunut 88 Taustalla ovat amm.koulutuksen rahoitusperusteiden ja järjestämislupien muutokset. Tavoitetasoa on tarpeen tarkastella toimintaympäristön muutokset huomioiden</p> <p>toteutui 26 150</p> <p>toteutui Hanke toteutettu ja tavoitteet saavutettu.</p>
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.</p>	<p>Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso; 0,05 milj. euroa</p>	<p>toteutui Tilikauden ylijäämä 0,165 milj. euroa</p>

Joensuun Ellin Kodit Oy

Joensuun Ellin Kodit Oy omistaa ja vuokraa hallinnoimiaan vuokra-asuntoja. Yhtiö tarjoaa asuntoja kuntalaisille kaikissa elämän vaiheissa.

Kotien vuokra-asunnot

Strategiset kehittämissuunnitelmat	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiö tukee toiminnallaan Joensuun kasvua ja elinvoiman kehittämistä.</p> <p>Yhtiö valmistelee sulautumissuunnitelman yhdessä Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellin kanssa.</p>	<p>Asuntojen saatavuus. Tavoitetaso; Yhtiö kykenee tarjoamaan alueelle työn vuoksi muuttavalle asunnon vähintään kuukauden kuluessa, mikäli hakija täyttää asukkaan valintakriteerit.</p> <p>Sulautumissuunnitelma on laadittu ja sulautumisesta päätetty yhtiökokouksessa keväällä 2025.</p>	<p>toteutui Tyhjiä asuntoja yli 600 kpl</p> <p>toteutui Sulautuminen toteutunut 1.9.</p>
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiön toiminta on kannattavaa.</p> <p>Yhtiö laatii suunnitelman taloudellisesti kestävästä vuokra-asuntoverkkoratkaisusta, joka huomioi kaupungin kasvusuunnat.</p>	<p>Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 euroa.</p> <p>Suunnitelma vähentää korjausvelkaa ja nostaa kohteiden kuntoluokkaa. Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.</p>	<p>ei toteutunut yhdessä Ellin opiskelija-asuntojen kanssa -2.879.195 €</p> <p>toteutui Valmistui marraskuussa</p>

Ellin opiskelija-asunnot

Strategiset kehittämissuunnitelmat	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiö palvelee opiskelijoita kilpailukykyisin asumisratkaisuin. Soluasuntojen määrä vastaa kysyntää.</p> <p>Yhtiö valmistelee sulautumissuunnitelman yhdessä Joensuun Kodit Oy:n kanssa.</p>	<p>Tilojen käyttöaste. Tilojen käyttöaste on korkea ja asuntoverkko vastaa kysyntää. Tavoitetasot: - soluasunnot 85 % - kaikki asunnot 95 %</p> <p>Sulautumissuunnitelma on laadittu ja sulautumisesta päätetty yhtiökokouksessa keväällä 2025.</p>	<p>ei toteutunut</p> <p>toteutui 80,7 % 95,5 %</p> <p>toteutui Sulautuminen toteutunut 1.9.</p>
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
<p>Yhtiön toiminta on kannattavaa.</p> <p>Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman korjausvelan vähentämisestä ja kuntoluokan pitämisestä vähintään ennallaan.</p>	<p>Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 euroa.</p> <p>Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.</p>	<p>ei toteutunut yhdessä Kotien vuokra-asuntojen kanssa -2.879.195 €</p> <p>toteutui Valmistui marraskuussa</p>

Joensuun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimialana on pysäköintipaikkojen ja pysäköintilaitoksien rakentaminen, omistaminen ja ylläpitäminen sekä pysäköintipaikkojen myyminen tai vuokraaminen.

Strategiset kehittämis-tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiö laatii pysäköintitoiminnan kehittämissuunnitelman kaupungin linjausten mukaisesti ja käy aktiivista vuoropuhelua kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi.	Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.	toteutui Suunnitelmaa laaditaan. Aktiivista vuoropuhelua käydään kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,1 milj. euroa	toteutui 0,133 milj. euroa

Puhas Oy

Yhtiö on viiden kunnan omistama jätehuollon palveluyhtiö.

Strategiset kehittämis-tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiön toimintaa tulee aktiivisesti kehittää ja yhtiön tulee olla valmis voimakkaasti sekä nopeasti muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin.	Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman tulevien vuosien kehityssuunnista ja taloudellisista näkymistä.	toteutui Yhtiö seuraa aktiivisesti ja kokonaisvaltaisesti muuttuvaa toimintaympäristöä ja laatii ennakoiden tarvittavia talouden ja toiminnan suunnitelmia.
Yhtiö valmistelelee osingonjaon mahdollistavan yhtiöjärjestyksen sekä osakassopimuksen muutoksen.	Osingonjako on mahdollista vuonna 2025.	toteutui Yhtiö on valmistellut osingonjaon mahdollistamisen mm. päivittämällä yhtiöjärjestyksen.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiö toimii kustannustehokkaasti siten, että jätemaksujen maksutaso on asiakkaille kohtuuhintainen. Yhtiö toteuttaa vuonna 2024 laatimaansa suunnitelmaa maksutason saamisesta (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Suunnitelma tulee käynnistää v. 2025.	Kiinteistöliiton Indeksitalokustannusvertailu (€/m ² /kk). Tavoitetaso: sijoittua 21 suurimman kunnan/kaupungin (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Keskiarvo jätehuollossa v. 2023: C21 0,21 €/m ² /kk, Puhas Oy 0,25 €/m ² /kk.	toteutui Päivitettyä palvelutasoa on sovellettu 1.1.2025 alkaen. Maksutasoa on saatu vuotta 2024 alemmaksi, mikä näkyy kustannusvertailussa: Puhas 9/2025: 0,24 e/m ² /kk (C21 0,22 e/m ² /kk). Yhtiö jatkaa toimenpiteitä, jotta maksutason myönteisiä muutoksia voidaan edelleen vahvistaa.

Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on ylläpitää tuotanto-, liike- ja palvelurakennuksia ja luovuttaa niitä edellä mainittujen palvelujen tuottamiseksi Joensuun alueella.

Strategiset kehittämis-tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiö edistää Joensuussa jo toimivien ja kaupunkiin sijoittuvien uusien yritysten kilpailukykyä tarjoamalla vetovoimaisia toimitiloja.	Yritysten tarpeisiin räätälöidyt toimitilat kilpailukykyiseen hintaan; Tavoitetaso vuokralle 6,95 €/m ²	toteutui Ostettu satamaterминаalissa sijaitseva halli. Halli on vuokrattu. Teollisuushallin peruskorjauksen rakennustyöt aloitettu Satamatie 1:ssä. Kuhasalontie 28/30:n osalta teollisuustilojen urakkakilpailutus toteutettu. Kuhasalontie 18 A:ssa jatkettu laajaa vuokrasopimusta 5 vuodelle. Vuokrataso keskimäärin 6,97 €/m ² .
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,02 milj. euroa	toteutui Budjetoitu tulos 0,2 milj. euroa. Toteuma n. 0,45 milj. euroa.

Business Joensuu Oy

Yhtiö tuottaa kaupungille palveluita yritysten käynnistämiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen, investointeihin ja sijoittumiseen alueelle.

Strategiset kehittämis-tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiön omistajarakenne uudistetaan. Yhtiön toiminta on vaikuttavaa ja taloudellista koko yhtiön toiminta-alueella.	Yhtiö on ostanut pienosakkaiden osakkeet oman pääoman varoilla. Yhtiö on valmistellut osin-gonjaon mahdollistavan yhtiöjärjestyksen.	toteutui Yhtiö on ostanut pienosakkaiden osakkeet lainarahoituksella. Tavoite on siirretty toteutettavaksi myöhemmin. (OMOHJ 16.12.2024 § 118).
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja läpinäkyvää. Toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista. Yhtiö valmistautuu Joensuun kaupungin asteittain pienenevään elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksen maksuosuuteen. Tavoitteena on sopimuksen mukaisen toiminnan järjestäminen kaupungille Tiedepuistosta saatavilla tuloilla.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso 0,5 milj. euroa. Yhtiön palvelut on tuotteistettu. Suunnitelma on laadittu.	toteutui Tilikauden voitto: 1,1 milj. euroa. Yhtiön palvelut on tuotteistettu. toteutui Neuvottelut asteittain pienenevästä maksuosuudesta on käynnistetty kaupungin kanssa ja sovittu toteutettavaksi seuraavasti: v.2025 -40 000 €, v.2026 -80 000 € ja v.2027 -80 000 €.

Konserniyhtiöiden talouslukuja

Luvuista ei ole eliminoitu yhtiöiden ja kaupungin keskinäisiä eriä.

Yhtiö (1 000 euroa)	Liikevaihto 2025	Voitto/tappio 2025	Taseen loppusumma 2025	Lainakanta 31.12.2025	Lainakannasta kaupungilta saadut lainat 31.12.2025 *	Takaukset 31.12.2025
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	2 355,8	165,1	1 295,5	0,0	0,0	0,0
Jns Ellin Kodit Oy **	17 183,5	-1 195,3	292 082,6	228 337,4	13 147,6	122 693,5
Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	17,5	-26,9	424,0	0,0	0,0	0,0
Jns Pysäköinti Oy	1 139,9	133,7	10 740,1	0,0	0,0	0,0
Joensuun Niskaparkki Oy	122,1	-308,9	4 578,5	0,0	0,0	0,0
Joensuun Satama Oy	627,7	70,0	809,9	9,8	0,0	0,0
Jns Satamarakennus Oy	58,6	9,6	440,3	0,0	0,0	0,0
Puhas Oy	12 243,2	529,6	24 893,2	0,0	0,0	0,0
Business Joensuu Oy	12 525,3	1 083,4	33 117,2	8 873,0	717,3	3 966,9
Jns Startup Kehitys Oy	27,4	12,6	156,7	0,0	0,0	0,0
Startup -Rahasto Joensuu Ky	0,0	-276,4	909,8	0,0	0,0	0,0
Jns Yrityskiinteistöt Oy	3 854,2	450,3	24 904,1	14 754,1	0,0	10 304,9
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	26,0	-3,4	456,2	0,0	0,0	0,0
As Oy Enon Tuuliharju	91,5	4,6	1 308,3	0,0	0,0	0,0
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	55,5	-31,8	461,6	0,0	0,0	0,0
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	35 743,0	2 295,9	24 288,8	0,0	0,0	0,0

*Ei sisällä konsernitilivelkaa, jota 31.12.2025 oli Joensuun Ellin Kodit Oy:llä ja Business Joensuu Oy:llä.

** Joensuun Ellin Kodit Oy:n osalta esitetty vain fuusioituneen yhtiön tiedot ajalta 9-12/2025.

Kaupungin konsernitilinpäätökseen ja yllä olevaan taulukkoon ei ole yhdistetty KoY Uimaharjunhan tietoja, koska yhtiö on asetettu selvitystilaan eikä yhtiö laatinut tiinpäätöstä 31.12.2025 tilanteesta. Yhtiön odotetaan purkautuvan vuoden 2026 aikana. Konserniyhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 86,1 milj. euroa (116,7 milj. euroa vuonna 2024). Muutos johtuu pääosin siitä, että Joensuun Ellin Kodit Oy:n osalta on esitetty vain uuden fuusioituneen yhtiön luvut ajalta 9-12/2025. Siltä osin vuosien 2024 ja 2025 luvut eivät ole vertailukelpoisia. Yhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli kokonaisuudessaan 2,9 milj. euroa (3,7 milj. euroa vuonna 2024).

Konserniyhtiöiden lainakanta oli 252,0 milj. euroa (257,4 milj. euroa vuonna 2024). Tästä 90,6 % kohdistuu vuokralayhtiöihin. Kaupungin takaukset tyttärille olivat 137,0 milj. euroa (138,0 milj. euroa vuonna 2024). Laskua edellisvuoteen nähden oli 1,0 milj. euroa.

Tytäryritysten yhteenlaskettu taseen loppusumma pieneni edellisvuoteen nähden 6,5 milj. euroa ja oli 420,9 milj. euroa vuoden 2025 lopussa.

4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Joensuun ja Kuopion kaupungit sekä Itä-Suomen yliopisto solmivat strategisen kumppanuussopimuksen (KH 24.2.2025 § 73). Pyrkimyksenä on yhdessä vahvistaa Itä-Suomen alueen elinvoimaa ja toimia koordinoitusti yhteisten tavoitteiden edistämiseksi. Kumppanuudella edistetään yhteistyötä koulutuksessa ja osaamisen kehittämisessä, palveluissa ja tutkimuksessa, työvoiman rekrytoinnissa, kansainvälisyydessä sekä strategisessa vaikuttamisessa. Yhteistyön avulla turvataan opiskelijoiden sekä osaavan työvoiman saatavuutta ja alueen elinvoimaisuutta.

Uusi valtuusto aloitti toimintansa 1.6.2025. Tähän liittyen uudistettiin myös kaupungin hallintosääntö (KV 24.3.2025 § 24 sekä 28.4.2025 § 37).

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.6.2025 2025 § 248 Kiinteistö Oy Uimaharjun Hakan purkamisesta selvitysmenettelyn kautta ja otti vastattavakseen mm. yhtiön velat ja vastuut. Yhtiön arvioidaan purkautuvan vuoden 2026 aikana.

Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden päivitys tehtiin elokuussa (KV 25.8.2025 § 97).

Valtuuston 9.12.2024 § 93 hyväksymään konsernirakenneselvitykseen liittyen Joensuun Kodit Oy ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli fuusioituivat ja uusi yhtiö Joensuun Ellin Kodit Oy aloitti toimintansa 1.9.2025. Uuden yhtiön toimitusjohtajana toimii Jarmo Ojalainen.

Joensuun kaupungin strategia 2025-2029 sekä uusi konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 29.9.2025.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n pitkäaikainen toimitusjohtaja Juha Heikura eläköityi joulukuussa 2025 ja uusi toimitusjohtaja Jarkko Purmonen aloitti tehtävässä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 24.11.2025 § 435 myydä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle Siilaisen terveys- ja ravintokeskuksen sekä Joensuun ja Pekkalan paloasemat kaupunginvaltuuston hyväksymän ostotarjouksen mukaisesti (KV 16.6.2025 § 91). Kaupunginhallitus on myös tarjonnut (23.6.2025 § 268) hyvinvointialueelle muitakin kohteita ostettavaksi, mutta tämä prosessi on vielä kesken.

4.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Joensuun kaupunki toimi vuonna 2025 ensimmäisen vuotensa työvoimapalvelujen maakunnallisena vastuukuntana. Organisoituminen ja palvelujen järjestäminen on sujunut suunnitellusti, vaikka talous on tuonut haastetta ja tuo jatkossakin. Valtionosuudet työllisyyspalvelujen järjestämiseksi vähenevät n. 8,4 milj. euroa verrattuna tilanteeseen, jolloin valtio tuotti vastaavat palvelut. Valtionosuuksien vähentäminen toteutetaan vuoteen 2027 mennessä. Osittaisena ratkaisuna työllisyysalue on valmistellut Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan-hankkeen, jonka valtuusto hyväksyi kokouksessaan 8.12.2026 § 134. Työllisyyspalvelujen ekosysteemin toimijoiden tiiviin yhteistyön odotetaan myös kantavan hedelmää.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee muutoksia hankintalakiin (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista) ja erityisalojen hankintalakiin. Hankintalakia on esitetty uudistettavan muun muassa edistämällä markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 %). Vähimmäisomistusosuusvaatimus tarkoittaisi, että kunkin omistajan tulisi hallita vähintään kymmenesosaa yhtiön äänimäärän tuottavista osakkeista tai vastaavasta osuudesta. Vähimmäisomistusvelvoite ulottuisi myös sidosyksikön mahdollisiin tytä- tai sisaryhtiöihin. Uudistus ei koske vesi- ja jätehuoltoaloja. Sidosyksikkömuutos tulisi voimaan 1,5 vuoden siirtymäajalla. Mikäli hankintalain muutos etenee esitetysti, aiheuttaa tämä muutostarpeita Joensuun konsernirakenteeseen.

Joensuun kaupungin omistajapolitiittinen ohjelma on valmisteltu vuoden 2025 aikana ja tuodaan käsiteltäväksi valtuustoon kevään 2026 aikana.

4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuodelta 2025

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja konsernivalvonnan järjestämisestä. Selonteossa on selvitettävä, onko mm. valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi sekä edelleen kaupungin tilinpäätökseen toimintakertomukseen saatettavaksi.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaan. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kaupunginjohtajan tehtävä on vastata vielä erikseen sisäisestä valvonnasta. Kaupungin toiminnat on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta.

Konserniohjauksen välineet ovat mm. konsernistrategia, omistajapolitiikka, konsernivalvonta, konserniohjeet, yhtiöille valtuuston asettamat tavoitteet sekä hallitusehdokkaiden nimeäminen kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallituksiin.

Kaupunginvaltuusto saa tytäryhteisöjä koskevia tietoja käyttöönsä mm. talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettu huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävimmät investoinnit ja lainakannan muutokset.

Valtuusto on asettanut vuodelle 2025 yhtiökohtaiset strategiset kehittämistavoitteet sekä talouden tavoitteet omistajapolitiittisessa ohjelmassa strategisiksi mainituille sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa oleville yhtiöille.

Kaupungin hallintosäännön mukaan konsernijaoston tehtävänä mm. on seurata tytäryhteisöjen ja konserniin kuuluvien säätiöiden toimintaa ja käsitellä niiden seurantaraportit. Yhtiöt ovat toimittaneet Joensuun kaupungille talouden ja toiminnan seurantaraportit.

Konsernijaoston tehtävänä on mm. hyväksyä tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimeämisprosessi ja määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antaa heille

toimiohjeet siltä osin, kun yhteisöt ja säätiöt ovat konserniohjeiden mukaan jaoston ohjauksessa tai jaosto konserniohjeen mukaan muuten vastaa edustajien määräämisestä ja toimiohjeiden antamisesta. Kansliapäälliköllä on oikeus nimetä kaupungin ehdokkaat yhteisöjen hallituksiin silloin, kun yhteisöt ovat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 20.10.2025 sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet tytäryhteisöille ja kumosi vanhan päätöksen. Ohjeen mukaan merkittävimmät tytäryhteisöt laativat vuosittain sisäisen tarkastuksen suunnitelman, joka käsitellään tytäryhteisön hallituksessa. Tarkastuksesta raportoidaan sekä tytäryhteisön hallitukselle että kaupunginhallitukselle tarkastuskauden lopussa, kuitenkin viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kunkin yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus vastaavat sisäisestä tarkastuksesta/-valvonnasta yhtiönsä osalta. Tarkastus tehdään yhtiön omana työnä.

Kaupunkikonsernissa sisäistä valvontaa/-tarkastusta ja riskienhallintaa ohjaavat mm. seuraavat ohjeet:

- Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (KV 25.8.2025)
- Joensuun kaupungin konserniohje (KV 29.9.2025)
- riskienhallintasuunnitelma (KH 18.8.2025)
- sisäisen valvonnan toimintaohje (KH 18.8.2025)
- Joensuun kaupungin eettiset ohjeet (KH 25.9.2023)
- sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet tytäryhteisöille (KH 20.10.2025)

Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen yksikkö raportoi kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle ja tarkastuskohteille. Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö teki vuonna 2025 merkittävimpiin tytäryhtiöihin lähipiirikartoituksen tarkastuksen yhteistyössä yhtiöiden kanssa.

Sisäisen tarkastuksen yksiköllä on oikeus pyytää tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Yhteisön tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa niiden saannissa. Sisäisen tarkastuksen henkilöstöä sitoo laissa säädetty salassapito- ja vaitiolovelvollisuus.

Selonteko pohjautuu kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen johdon itsearviointeihin (Joensuun Yrityskiinteistöt Oy, Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy, Joensuun Ellin Kodit Oy, Puhas Oy, Karelia Ammattikorkeakoulu Oy, Business Joensuu Oy, Joensuun Satama Oy ja Joensuun Pysäköinti Oy).

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Yhtiöiden mukaan ohjeiden anto, tiedonkulku ja konserniohjeet ovat olleet riittävät

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että ohjeet ovat tulleet hyvissä ajoin ja ne ovat olleet selkeitä.

Konserniohje on käsitelty ja hyväksytty yhtiön hallituksessa 12.11.2025. Tiedonkulku ja konserniohjeet ovat olleet riittäviä.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että ohjeiden anto yhtiölle on ollut riittävää ja tarkoituksenmukaista. Konserniohjausta on toteutettu sopivassa laajuudessa, ja tarvittaessa lisäohjeita on ollut mahdollista saada niitä erikseen pyytämällä. Vuonna 2025 käyttöön otettu päivitetty konserniohje on sisällöltään yksityiskohtainen ja selkeä, ja se on osaltaan tukenut yhtiön hallinnollisten toimintatapojen yhtenäistämistä ja kehittämistä. Konserniohjeet ovat olleet yhtiön näkökulmasta riittävät ja ajantasaiset. Päivitetty konserniohje on entisestään selkeyttänyt ohjauskäytänteitä ja tukenut konserniohjeen mukaista toimintaa.

Yhtiölle tiedonkulku on ollut riittävää ja toimivaa. Konserniyhtiöiden toimitusjohtajien yhteiset tapaamiset ovat tukeneet vuoropuhelua ja ajankohtaisen tiedon jakamista. Konsernijaoston vierailut on toteutettu tarkoituksenmukaisessa laajuudessa, ja omistajan edustajan säännöllinen osallistuminen yhtiön hallituksen kokouksiin on osaltaan vahvistanut tiedonkulkua. Lisäksi konsernikirjeet ovat tukeneet ohjeistuksen mukaista raportointia ja viestintää. Kehittämisenäkökulmana mainittakoon, että tiedonkulkua konsernijohtoon ja hallitusten puheenjohtajien välillä voisi täydentää vuosittaisilla yhteistapaamisilla, joissa myös hallituksen puheenjohtajat olisivat mukana.

Joensuun Satama Oy toteaa, että konserniohjeet ovat olleet riittävät ja uusittu konserniohje on erittäin yksityiskohtainen.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Yhtiöiden mukaan asetettu tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista ja riittävää sekä myös konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että tavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja ne on hyvä asettaa, että toimintaa voidaan arvioida mittareilla. Tavoitteiden kokonaisuus ja ohjaus on koettu riittäväksi.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että yhtiölle asetettu tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukainen. Tavoitteiden valmistelu ja määrittely on toteutettu hyvässä ja sujuvassa yhteistyössä omistajan edustajan kanssa. Asetetut tavoitteet ovat linjassa yhtiön strategisten tavoitteiden kanssa ja tukevat yhtiön perustehtävän taloudellista ja tuloksellista toteutumista. Yhtiölle asetettu tavoiteasettelu on ollut riittävä. Asetetut tavoitteet täyttävät hyvän tavoitteenasettelun kriteerit: ne ovat sisällöltään tarkoituksenmukaisia, sopivan haastavia ja samalla realistisesti saavutettavissa. Tavoitteet ovat tukeneet yhtiön toiminnan tuloksellisuuden seuranta ja kehittämistä.

Yhtiölle konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää. Vuoden 2025 aikana yhtiössä on valmisteltu uutta strategiaa, ja tavoiteasetteluun liittyvää sparrausta ja ohjausta on saatu tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Ohjaus on ollut luonteeltaan yleistasoista ja strategista, mikä on vastannut hyvin yhtiön tarpeita tavoitteiden määrittelyssä ja priorisoinnissa.

Business Joensuu Oy toteaa, että yhtiölle asetettu tavoiteasettelu on ollut riittävä, tavoitteita on ollut paljon. Myös konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää, ja konserniohjausta on tullut.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointi

Yhtiöiden mukaan toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiön taloudellisen toiminnan seuranta ja raportointi hoidetaan Accuna- ja Netvisor-ohjelmien avulla. Tilitoimisto Aarnio Oy aloitti 2025 alusta taloushallinnon hoitamisen. Edellä mainitut ovat toimineet hyvin. Yhtiön toiminnan tuloksellisuutta valvoo yhtiön hallitus, jonka kokouksissa on yhtenä pykälänä kunkin kuukauden tuloslaskelma.

Joensuun Pysäköinti Oy ja Joensuun Satama Oy selventävät, että yhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet pääsääntöisesti toimivia ja riittäviä. Uusia analysointi ja seurantamittareita sekä helppoja seurantajärjestelmiä mietitään ja etsitään. Uuteen taloushallintajärjestelmään siirtyminen vuonna 2022 helpotti paljon talouden seuraamista sekä laskuttamista.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy mainitsee, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä. Vuonna 2025 raportoinnin rytmissä palattiin aiempaan vakiintuneeseen käytäntöön, mikä oli positiivinen asia. Lisäksi yhtiössä on kehitetty sisäisiä raportointi- ja seurantaprosesseja jatkuvasti osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa.

Joensuun Ellin Kodit Oy tuo esille, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät eivät ole olleet toimivia ja riittäviä, koska jätetty oleellisia asioita mittaamatta kuten maksuvalmius.

Yhtiöiden mukaan konsernijohdolle raportoidaan investointisuunnitelmasta

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että se rakennuttaa ja vuokraa tuotannollisia toimitiloja yrityksille. Toimitiloja rakennetaan yritysten tarpeiden mukaan. Toimitilojen kysyntä vaihtelee myös taloudellisten suhdanteiden mukaisesti. Yhtiö myös selventää, että konsernille raportoidut investointisuunnitelmat ovat arvioita ja investointien määrä saattaa vaihdella huomattavasti riippuen toimitilojen kysynnästä. Suunnitteilla olevat investoinnit ja kiinteistöjen myyntisuunnitelmat informoidaan Joensuun kaupunkikonsernin johdolle. Kansliapäälliköllä on oikeus olla läsnä kokouksissa.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kertoo, että yhtiön käytäntönä on raportoida konsernijohdolle investointisuunnitelmista sekä muista yhtiön kannalta merkittävistä asioista konserniohjeen mukaisesti. Vuoden 2025 aikana yhtiössä ei toteutettu merkittäviä investointeja.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy kertoo raportoivansa konsernijohdolle investointisuunnitelmasta investointitasoisesti, mutta ei yksittäisestä kohteesta.

Yhtiöiden mukaan pitkän aikavälin suunnittelu on nähty riittäväksi

Puhas Oy kertoo, että pitkän aikavälin suunnittelua on tehty yhtiössä ja se on ollut riittävää.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kertoo myös, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelu on ollut riittävää. Pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen toiminnan kehittäminen on yksi yhtiön vahvuuksista. Vuoden

2025 aikana on valmisteltu huolellisesti yhtiön uutta strategiaa, jossa on määritelty keskeiset tavoitteet ja suuntaviivat vuosikymmenen loppuun saakka. Alati muuttuvassa toimintaympäristössä yhtiön tulevaisuuden painopisteet ovat siten niin selkeästi määritelty, kuin se nykytilanteessa on mahdollista.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että pitkän aikavälin suunnittelua on tehty yhtiön strategiassa konserniohjeistuksen pohjalta. Suunnittelu on yleensä riittävää. Suunnitelmiin voi tulla kuitenkin merkittäviä muutoksia, mikäli jollekin asiakasyritykselle tulee suuria toimitilatarpeita.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee pitkän aikavälin suunnittelun riittävydestä, että siinä parannettavaa löytyy, ja sitä kehitetään. Jotta se (PTS) olisi todellinen, pitäisi konsernin pysäköintilinjaukset olla riittävästi tiedossa oman toiminnan suunnitteluvaiheessa.

Joensuun Satama Oy toteaa pitkän aikavälin suunnittelun riittävydestä, että siinä parannettavaa löytyy ja sen (PTS) suunnittelussa yhteistyötä omistajan kanssa tulisi kehittää. Sen (PTS) tulisi olla sellainen, että myös kuluttaja-asiakkaat voisivat saada tietoa tulevista korjauksista ym. jo vuosia etukäteen.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Yhtiöt ilmoittivat käyttävänsä mm. seuraavia keskitettyjä konsernitoimintoja ja -palveluja:

- Pohjois-Karjalan hankintatoimen palvelut
- Meidän IT ja Talous Oy:n talous- ja henkilöstöhallintopalvelut
- Kaupungin kaavoituksen, kadunrakennuksen, tonttipalvelujen, rakennuslupaviranomaisen ja tilakeskuksen palvelut sekä kaupungin lakimieheltä laki- ja oikeusasioissa tuki ja neuvontapalvelut
- Konsernitili osana kaupungin yhteistä rahoituksen hallintapalvelua
- Joensuun Vesi -liikelaitoksen, Puhas Oy:n ja Joensuun Pysäköinti Oy:n palvelut.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Miten riskienhallinta on järjestetty ja sen toteuttamista koskeva raportointi tehty?

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että yhtiön riskienhallinta on järjestetty Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden sekä konserniohjeen mukaisesti. Kokonaisvastuu riskienhallinnan periaatteista ja niiden ajantasaisuudesta kuuluu yhtiön hallitukselle. Operatiivisesta riskienhallinnan toteutuksesta, riskien seurannasta ja raportoinnista vastaa yhtiön johtoryhmä toimitusjohtajan johdolla. Riskit ja niiden hallintatoimenpiteet dokumentoidaan keskitetysti Inklus-riskienhallintajärjestelmään. Riskienhallinnan toteutumista arvioidaan säännöllisesti osavuosikatsausten ja tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Yhtiössä on huolehdittu myös toimitusjohtajaa ja hallitusta koskevien vastuuvakuutusten ajantasaisuudesta.

Joensuun Pysäköinti Oy ja Joensuun Satama Oy selventävät, että mahdollisista riskeistä puhutaan hallituksen kokouksissa, mutta raportoinnissa on puutteita. Lisäksi Joensuun Satama Oy tuo esille, että yhtiön toimintaa valvovat useat eri viranomaiset.

Joensuun Ellin Kodit Oy toteaa, että omaisuusriski on katettu vakuutuksin ja korkoriskistä osa on suojattu.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy kertoo, että jokainen esihenkilö vastaa oman vastualueensa osalta, riskienhallintajärjestelmää ollaan juuri uusimassa (käyttöönottovaihe). Riskejä on tunnistettu, kuvattu ja arvioitu.

Business Joensuu Oy kertoo, että riskienhallinta perustuu hallituksen hyväksymään riskienhallintasuunnitelmaan, ja siitä raportoidaan konserniohjeistuksen mukaisesti.

Puhas Oy selventää, että riskienhallinta on toteutettu moniportaisesti. Yhtiön hallitus tarkastelee strategisia ja liiketoimintaan olennaisesti vaikuttavia riskejä. Yhtiön operatiivinen johto suorittaa suoraan operatiiviseen toimintaan liittyvää riskienarviointia ja -hallintaa. Prosessikohtaisesti operatiivisen toiminnan riskienarviointia- ja hallintaa tehdään yhdessä työnjohdon, työntekijöiden, urakoitsijoiden sekä viranomaisten kanssa. Riskienarvioinnit suoritetaan kirjallisesti ja tallennetaan määrättyihin tiedostosijainteihin. Operatiivinen taso raportoi yhtiön operatiiviselle johdolle, joka puolestaan raportoi hallitukselle olennaisista riskeistä. Johtamisjärjestelmä luo raamit riskienhallinnan kokonaisuudelle.

Miten merkittävimpien riskien ajantasainen raportointi ja raportoinnin ohjeistuksen mukaisuus (dokumentoitu toimintatapa) on tehty?

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy mainitsee, että yhtiön merkittävimpien riskien ajantasainen raportointi on toteutettu kaupungin antaman konserniohjeistuksen mukaisesti. Riskit on tunnistettu ja dokumentoitu Inklus-riskienhallintajärjestelmään, joka toimii yhtiön riskienhallinnan pääasiallisena työkaluna. Merkittävimpien riskien tilannekuvaa ja niihin kohdistuvien toimenpiteiden etenemistä on käsitelty säännöllisesti yhtiön johtoryhmässä. Riskienhallinnan toteutumista koskeva raportointi on tehty osavuosikatsausten yhteydessä sekä vuosittain tilinpäätöksen toimintakertomuksessa.

Joensuun Pysäköinti Oy ja Joensuun Satama Oy toteavat, että mikäli jokin riski huomataan, asiasta puhutaan hallituksen kokouksissa ja merkitään asia kokouspöytäkirjaan.

Joensuun Ellin Kodit Oy selventää, että yhtiössä seurataan aktiivisesti mm. korkotason muutoksia ja ryhdytään tarvittaviin toimiin.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy kertoo merkittävimpien riskien ajantasaisesta raportoinnista ja raportoinnin ohjeistuksen mukaisuudesta, että ne kuvattu ja vakavuutta ja todennäköisyyttä arvioitu riskienhallintajärjestelmässä.

Business Joensuu Oy toteaa, että merkittävimpien riskien ajantasainen raportointi ja raportoinnin ohjeistuksen mukaisuus (dokumentoitu toimintatapa) on toimittu ohjeiden mukaisesti.

Puhas Oy selventää, että riskejä on käsitelty muun muassa hallituksen kokouksissa sekä yhtiön johtoryhmän palaverissa. Riskienarvioinnit on suoritettu kirjallisesti ja arvioinnissa esille tulleet toimet on toteutettu tai niistä on laadittu toteutussuunnitelma. Riskienarvioinnin raportointia on ohjeistettu muun muassa johtamisjärjestelmän dokumentaatiossa.

Yhtiöiden mukaan riskienkartoitus yhtiöissä on katsottu olevan ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että strategian mukaisesti yhtiö rakentaa kohtuullisen hintaisia toimitiloja yrityksille siten, että yhtiö ei ota suuria taloudellisia riskejä. Riskinä voidaan pitää mahdollista pitkäaikaista ja syvää talouslamaa, joka vaikuttaisi vuokralaisyritysten talouteen ja vuokranmaksukykyyn sekä laskisi kiinteistöjen arvoa. Rakennusalan yrityksiä kohdanneet vaikeudet eivät ole vaikuttaneet yhtiön rakennushankkeisiin, mutta joidenkin vuokralaisyritysten toimintaan rakennusalan heikot näkymät vaikuttavat negatiivisesti.

Yhtiön mukaan pankit ovat kiristäneet luotonantoa ja lainaehtoja yrityksille, jonka vuoksi toimitilojen investointikyselyt yhtiölle ovat lisääntyneet viime vuonna. Tämä on otettava huomioon pitkän aikavälin suunnittelussa ja myös riskienhallinnassa. Lainojen korkoriski on varauduttu tasapainottamalla yhtiön lainasalkku muuttuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on kiinteäkorkoisissa lainoissa. Kiinteäkorkoisia lainoja on 70 % ja vaihtuvakorkoisia lainoja on 30 % yhtiön lainakannasta. Korkojen noustessa on 70 % yhtiön lainojen koroista vakioitu kiinteiksi kuluiksi. Kiinteä korko on sovittu lainakohtaisesti useaksi vuodeksi eteenpäin.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy kertoo yhtiön riskikartoituksen tehdyn riittävän kattavasti, ja sillä on oma arviointi ja sen lisäksi käytetään vakuutusyhtiön tarjoamia palveluja ja koulutusta.

Joensuun Ellin Kodit Oy tuo esille, että riskienkartoitus on ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti, mutta korkoriskiä pitäisi tarkastella tarkemmin.

Yhtiöiden mukaan riskienhallinta- ja seuranta on vastuutettu selkeästi ja riskienhallintaan on nähty olevan riittävä asiantuntemus

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy toteaa, että riskienhallintaan liittyvä asiantuntemus on ollut riittävällä tasolla yhtiön toiminnan nykyiseen laajuuteen ja toimintaympäristöön nähden. Yhtiön riskienhallinta on selkeästi vastuutettu, ja prosessiin osallistuvat sekä yhtiön johto että keskeiset asiantuntijat. Tarvittaessa yhtiö hyödyntää myös ulkopuolista asiantuntemusta konsernijohdon ohjeistusten mukaisesti.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että yhtiön riskienhallinta ja -seuranta on vastuutettu selkeästi, koska yhtiössä on yksi palkattu henkilö. Asiantuntemus on tyydyttävällä tasolla, mutta lisäkoulutus olisi edelleenkin hyväksi.

Joensuun Satama Oy mainitsee, että yhtiön riskienhallinta ja -seuranta on vastuutettu selkeästi, koska yhtiössä on kaksi palkattua henkilöä. Asiantuntemus on tyydyttävällä tasolla, mutta lisäkoulutus olisi edelleenkin hyväksi. Kiristyvien vaatimusten vuoksi tarvitaan myös ulkopuolista konsulttiapua yhä enemmän.

Joensuun Ellin Kodit Oy tuo esille, että se käyttää apuna rahoitusalan ja pankkialan asiantuntijoita.

Yhtiöiden mukaan toteutuneiden riskien ennakoinnissa on onnistuttu ajallisesti ja rahamääräisesti

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu. Riskejä ei ole toteutunut ennakoitua enemmän.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että yhtiössä on onnistuttu riskien ennakoinnissa riittävällä tavalla. Yhtiön toiminta on ollut luonteeltaan vakaata ja ennakoitavaa, minkä vuoksi merkittävimpien riskien todennäköisyys ja vaikutukset ovat pääosin sijoittuneet matalille tasoille kaupungin riskimatriisin kriteereillä arvioituna. Päätökset on valmisteltu huolellisesti riskit tunnistaen ja niitä ennaltaehkäisevät toimenpiteet huomioiden. Vuoden 2025 aikana toteutuneita riskejä on ollut niukasti, ja yhtiön riskienhallinta on siten tukenut hyvin toiminnan ajallista ja rahamääräistä ennakointia.

Joensuun Pysäköinti Oy selventää, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin. Yhtiö toteaa esimerkkinä lainaehtojen muutokset ja lainan pois maksamisen.

Joensuun Satama Oy toteaa, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin. Esimerkkinä ulkomaanliikenteen loppumisen aiheuttama taloudellinen kriisi, josta on selvitty yhtenä tappiollisena vuotena.

Joensuun Ellin Kodit Oy kertoo, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnista ei ole onnistuttu, koska maksuvalmius päässyt heikoksi.

Onko yhtiöiden sisäisessä valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja jos on, niin mitä ja onko ne korjattu? Kuinka kehittäisitte voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa?

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kertoo, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita kuluneella tilikaudella. Yhtiön toiminta, talouden seuranta ja riskienhallinta on toteutettu asianmukaisesti, eikä tarkastuksissa ole noussut esiin olennaisia virheitä. Mahdolliset yksittäiset havainnot on käsitelty ja korjattu normaalien toimintaprosessien puitteissa. Yhtiössä ei ole tunnistettu sisäisen valvonnan osalta olennaisia kehittämistarpeita voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan kuitenkin jatkossakin suunnitelmallisesti ja säännöllisesti osana yhtiön normaaleja johtamisprosesseja sekä Joensuun kaupungin konserniohjeen mukaisena toimintana. Yhtiö on sitoutunut ylläpitämään ajantasaisia toimintatapoja ja kehittämään valvontakäytänteitä tarvittaessa toimintaympäristön muutosten tai konsernijohtoon tarkentavien ohjeiden perusteella.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy toteaa sisäisen valvonnan olevan osa yhtiön vuosikellon normaalia toimintaa. Mahdolliset puutteet korjataan arvioinnin jälkeen. Yhtiössä on havaittu joitakin pieniä puutteita, jotka liittyvät tietosuojaan ja toiminnallisiin prosesseihin, ja nämä havaitut puutteet on korjattu.

Business Joensuu Oy kertoo, että kehityskohteet on otettu huomioon toiminnassa ja taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa/-tarkastusta koskien ei ole tarvetta muutoksille.

Joensuun Pysäköinti Oy ja Joensuun Satama Oy mainitsevat, että sisäisessä valvonnassa ei ole ollut puutteita kuluneella tilikaudella. Toiminta on jo nykyään erittäin läpinäkyvää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiöllä on vuosittain yhtiön sisäinen tarkastus, jossa tarkastetaan ja valvotaan valitun kohteen riskit ja toiminnot. Lisäksi sisäiseen valvontaan liittyen yhtiön ostolaskut tarkastaa kaksi henkilöä ja toimitusjohtaja hyväksyy laskut. Vuonna 2025 tarkastettiin yhtiön väestönsuojien teknisten vaatimusten ja kunnossapidon asetuksenmukaisuus. Tarkastuksista

laaditaan raportti, joka käsitellään hallituksessa helmikuussa 2026 ja annetaan tiedoksi kaupungille. Yhtiön hallitus käsittelee uuden tarkastussuunnitelman vuodelle 2026 helmikuun kokouksessa.

Joensuun Ellin Kodit Oy selventää, että sisäisessä valvonnassa/-tarkastuksessa ei ole havaittu puutteita ja virheitä kuluneella tilikaudella. Voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa/-tarkastusta yhtiö kehittäisi siten, että taloudelliset mittarit ovat toimivia kaikille keskeisille tytäryhtiöille.

Puhas Oy kertoo, että sisäistä valvontaa on tehty, eikä siinä ole havaittu puutteita. Yhtiön prosesseja pyritään parantamaan koko ajan, mutta tällä hetkellä ei ole erityisiä kehittämistarpeita.

Johtopäätökset

Kaupunginhallitus hyväksyi 20.10.2025 lukien päivitetyn sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeen tytäryhteisöille sekä kumosi vanhan päätöksen. Merkittävimmät tytäryhteisöt ovat raportoineet omana työnä tehdyistä sisäisistä tarkastuksista vuotta 2025 koskien edellä mainitun kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Joensuun Satama Oy on lisätty edellä mainittuihin raportoitaviin yhtiöihin, koska se toimii konsernijaoston ohjauksessa olevana yhtiönä ja raportoi ensimmäisen kerran vuodesta 2026.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö on vienyt nämä tytäryhtiöiden raportit kaupunginhallituksen käsiteltäväksi 9.3.2026 ja on antanut ne myös tilintarkastajille tiedoksi. Sisäisen yksikön näkemyksen mukaan tarkastukset ja niistä tehdyt raportit ovat kehittyneet hyvälle tasolle.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö tarkastaa jatkossakin kaupungin tytäryhtiöitä kaupunginhallituksen hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaisesti tai muun erityisen syyn vuoksi.

Tytäryhteisö Joensuun Ellin Kodit Oy ja sen työntekijät on liitetty mukaan kaupungin (emon) ilmoittajasuojeluun sekä sähköiseen ilmoittajasuojelujärjestelmään kaupunginhallituksen päätöksen 11.8.2025 mukaisesti.

Kaupunki edellyttää koko kaupunkikonsernin toimivan kaupunginhallituksen 9/2023 hyväksymien Joensuun kaupungin eettisten ohjeiden mukaisesti. Merkittävimpien tytäryhtiöiden antamien selvitysten perustella yhtiöissä ei ole vuonna 2025 ilmennyt korruptiota ja/tai lahjontaa.

4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.7.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	178 315	162 815
Toimintakulut	-388 148	-358 479
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	371	464
Toimintakate	-209 461	-195 201
Verotulot	166 783	168 476
Valtionosuudet	111 421	99 708
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	1 461	1 355
Muut rahoitustuotot	8 486	9 150
Korkokulut	-10 179	-11 646
Muut rahoituskulut	-1 627	-1 080
Vuosikate	66 883	70 762
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-57 283	-63 870
Arvonalentumiset	-1 631	-938
Tilikauden tulos	7 970	5 955
Tilinpäätössiirrot	-1 170	14
Tilikauden verot	-634	-798
Laskennalliset verot	136	-135
Vähemmistöosuudet	52	-22
Tilikauden ylijäämä	6 353	5 014
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut (%)	45,9	45,4
Vuosikate / Poistot, (%)	113,5	109,2
Vuosikate, euroa / asukas	844,4	898,6
Asukasmäärä	79 205	78 743

4.7.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	66 883	70 762
Tilikauden verot	-634	-798
Tulorahoituksen korjaukset	-2 725	-11 770
Toiminnan rahavirta yhteensä	63 524	58 194
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-49 596	-70 031
Rahoitusosuudet investointeihin	2 132	2 602
Pysyvien vastaavien luovutustulot	3 524	4 288
Investointien rahavirta yhteensä	-43 940	-63 141
Toiminnan ja investointien rahavirta	19 583	-4 947
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset	-7	-5
Antolainasaamisten vähennykset	7	866
	0	862
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 924	78 943
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 389	-50 793
Lyhytaikaisten lainojen muutos	11 862	-7 835
	-14 604	20 315
Oman pääoman muutokset	-1 685	2
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-634	-1 168
Vaihto-omaisuuden muutos	-2	2
Saamisten muutos	-542	2 855
Korottomien velkojen muutos	-1 063	-4 595
	-2 241	-2 905
Rahoituksen rahavirta	-18 530	18 274
Rahavarojen muutos	1 053	13 327
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	164 175	163 122
Rahavarat 1.1.	163 122	149 795
	1 053	13 327
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien		
rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	46 599,3	35 080,3
Investointien tulorahoitus (%)	140,9	104,9
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,1
Lainanhoitokate	1,4	1,3
Kassan riittävyys (pv)	121,3	121,0

4.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2025 1 000 €	2024 1 000 €	Vastattavaa	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Pysyvät vastaavat	760 272	771 395	Oma pääoma	389 604	381 758
Aineettomat hyödykkeet	5 953	5 824	Peruspääoma	210 232	210 232
Aineettomat oikeudet	2 661	2 684	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma		
Muut pitkävaikutteiset menot	3 292	3 140	Arvonkorotusrahasa	6 592	6 592
Aineelliset hyödykkeet	738 586	750 028	Muut omat rahastot	80 428	80 921
Maa- ja vesialueet	90 833	90 986	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	86 000	79 000
Rakennukset	459 593	443 744	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 353	5 014
Kiinteät rakenteet ja laitteet	154 261	150 512	Vähemmistöosuudet	8 504	10 132
Koneet ja kalusto	13 786	15 074	Pakolliset varaukset	11 022	10 657
Muut aineelliset hyödykkeet	8 683	9 003	Eläkevaraukset		
Ennakomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11 431	40 710	Muut pakolliset varaukset	11 022	10 657
Sijoitukset	15 732	15 543	Toimeksiantojen pääomat	10 305	10 485
Osakkuusyhteisöosuudet	7 880	6 980	Vieras pääoma	539 502	553 753
Muut osakkeet ja osuudet	4 937	5 647	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	407 969	435 150
Joukkovelkakirjasaamiset			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 080	5 400
Muut lainasaamiset	2 116	2 116	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	59 044	46 467
Muut saamiset	799	799	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	67 409	66 736
Toimeksiantojen varat	7 946	7 493	Vastattavaa yhteensä	958 937	966 786
Vaihtuvat vastaavat	190 719	187 897	Konsernitaseen tunnusluvut		
Vaihto-omaisuus	12	10	Omavaraisuusaste, %	41,6	40,7
Saamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	117,5	127,7
Pitkäaikaiset saamiset	757	1 048	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	92 353	84 014
Lyhytaikaiset saamiset	25 775	23 717	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	1 166	1 067
Rahoitusarvopaperit	141 062	136 082	Konsernin lainat, euroa / asukas	5 896	6 116
Rahat ja pankkisaamiset	23 113	27 040	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	467 013	481 617
Vastaavaa yhteensä	958 937	966 786	Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	578 464	600 763
			Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	7 303	7 629
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	2 116	2 116
			Asukasmäärä 31.12.	79 205	78 743

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainottamistoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2 586 119,42 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- investointivarauksia muodostetaan yhteensä 2 110 000,00 euroa seuraavasti:
  - Rantakylän alkalointilaitoksen tehostaminen ja saneeraus 700 000,00 euroa
  - Enon alavesisäiliö 610 000,00 euroa
  - Tuupovaaran vesitornin saneeraus 400 000,00 euroa
  - Kiihtelysvaaran paineenkorottamon saneeraus ja varastovesisäiliö 400 000,00 euroa
- investointivarauksia puretaan 7 988 743,05 euroa seuraavasti:
  - Joensuun asemanseudun investoinnit 537 743,05 euroa
  - Karjalankatu/Tikkamäentie kiertoliittymä 580 000,00 euroa
  - Niinivaaran ylävesisäiliö 6 871 000,00 euroa
- tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 7 988 743,05 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 2 832 199,20 euroa
- Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston tilikauden käyttö 1 500,00 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja erillisrahastojen korkotuotto 604,69 euroa kirjataan rahastojen lisäykseksi,
- taseyksikkönä käsitellyn tulevaisuusrahaston tilikauden ylijäämästä siirretään rakennuskustannusindeksin muutosta vastaava summa 1 001 857,51 euroa rahastopääomaan
- tilikauden ylijäämä 2 307 356,42 euroa siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Joensuun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli 48,4 milj. euroa. Tilikauden 2025 ylijäämä oli 2,3 milj. euroa ja siten ylijäämää jää 50,7 milj. euroa alkaneelle vuodelle.

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto

Tilivelvollinen: kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuoden 2025 aikana järjestettiin samanaikaisesti alue- ja kuntavaalit. Ennakkoäänestys oli 2. - 8.4.2025 välisenä aikana ja varsinainen vaalipäivä oli 13.4.2025. Uusi kaupunginvaltuusto aloitti toimintansa 1.6.2025. Ensimmäinen uuden valtuuston kokous pidettiin 9.6.2025, jolloin valittiin uudet jäsenet kaupungin eri toimielimiin.

Uudelle valtuustolle järjestettiin kaupungin puolesta kolme koulutustilaisuutta kesä-elokuussa, joissa valtuutettuja perehdytettiin mm. kaupungin palveluihin ja toimielimiin, luottamushenkilöorganisaatioon, kuntaa koskevaan lainsäädäntöön, kokouskäytäntöihin, viestintään ja markkinointiin. Lisäksi valtuutetuille tarjottiin mahdollisuus osallistua Riverian kesäyliopiston järjestämään kahteen uusien luottamushenkilöiden verkkokoulutukseen elokuussa. Kaupunginvaltuusto aloitti uuden Joensuun kaupungin strategian 2025–2029 valmistelun kesäkuussa. Strategiaa työstettiin yhdessä valtuuston työpajoissa sekä valtuuston opintomatalla Nurmekseen, joka tehtiin elokuun lopulla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian kokouksessaan 22.9.2025.

Kaupunginvaltuusto kokousti vuoden 2025 aikana 10 kertaa. Perinteinen valtuuston talousseminaari pidettiin syyskuussa. 3.11.2025 järjestettiin valtuustolle iltakoulu aiheesta Eteläisen alueen varhaiskasvatus- ja kouluverkkoselvitys. Lisäksi valtuuston kokousten alussa pidettiin valtuutetuille esittelyjä eri aiheista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden hallintosäännön valtuustokaudelle 2025–2029 ja Joensuun kaupungin luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön tulevalle valtuustokaudelle kokouksessaan 24.3.2025.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tulosalueen merkittävimpänä riskinä voidaan todeta se, että tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat lainvastaisia. Hallinnollisen oikeellisuuden toteutumista ja kehitystä arvioidaan ja seurataan säännöllisesti. Epäselvissä tapauksissa tunnistetaan päätösten riskejä jo etukäteen (esim. valitusten mahdollisuus) ja harkitaan, miten asiassa on mahdollista edetä. Esittelijällä on vastuu päätösten lainmukaisuudesta ja kaupunginhallitus valvoo valtuuston päätösten täytäntöönpanoa. Kaupungilla on voimassa oleva vastuuvakuutus.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	89 000	0	89 000	94 869	5 869
Toimintakulut	-557 000	-90 000	-647 000	-707 055	-60 055
Toimintakate	-468 000	-90 000	-558 000	-612 186	-54 186

Sitovuustason ylityksen selitys:
Tulosalueen toimintakate ylitti talousarvion 54 186 eurolla. Kokouspalkkioiden määrä ylitti talousarviossa arvioidun. Toteutumaan vaikutti valtuustokauden vaihtuminen.

Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan
- taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Riskienhallinnan toteutuminen

Riskinä nähdään, että jokin olennainen asia jää havaitsematta tai käsittelemättä. Lisäksi, tunnistaako kehittämiskohteet ja pystytäänkö arvioimaan tavoitteiden ja mittareiden tarkoituksenmukaisuutta.

Toiminnalliset tavoitteet 2025

Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Toiminnallinen tavoite 2025	Toteuma	Toteuma
Kaupungin talouden tasapainottamisen seuranta	Seurattu osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen kautta	toteutui
Kaupungin käytössä olevien kiinteistöjen käytön seuranta	Kuullaan tilakeskuksen johtaja Joni Sorjosta 10.3.2026	toteutui
Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin seuranta		ei toteutunut
Henkilöstön työhyvinvoinnin seuranta	Kuultu henkilöstöjohtaja Mari Pitkästä ja työhyvinvointipäällikkö Minna Piirioista 10.9.2025. Lisäksi seuranta myös muiden lautakunnan kuulemisten yhteydessä sekä kuullaan henkilöstökertomuksen yhteydessä 24.3.2026	toteutui
Uusi tarkastuslautakunta tekee oman arviointisuunnitelman	Lautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman 1.10.2025	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-116 000	7 000	-109 000	-104 044	4 956
Toimintakate	-116 000	7 000	-109 000	-104 044	4 956

Kaupunginhallitus

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Jere Penttilä

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian, konsernistrategian toimeenpano-ohjelmien ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta ja seurannasta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja seuraamisen toimeenpanosta.

Kaupunginhallitus vastaa myös konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille kuntayhtymissä sekä sellaisissa seutuhallinnon toimielimissä, joissa kaupunki ei toimi isäntäkuntana ja päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta.

Lisäksi kaupunginhallitus vastaa markkinoinnista, tiedottamisesta ja viestinnästä, huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä, vastaa asianhallinnasta sekä sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, ilmastoasioiden koordinoinnista sekä vastaa hankintatoimen järjestämisestä sekä sen seurannasta ja kehittämisestä. Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu myös vastata kaupungin henkilöstö- ja työnantajapolitiikasta, henkilöstösuunnittelusta ja työterveyshuollon järjestämisestä, kaupungin työllistämispolitiikasta, työelämän ja kotoutumisen palveluista sekä seurata Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunnan toimintaa.

Strategiassa määriteltyjen avainmittareiden toteutuminen

Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
tilikauden yli/alijäämä	tilinpäätös 4,5 M€ ylijäämäinen (2020)	talousarvio 2,5 M€ alijäämäinen	toteutui tilikauden ylijäämä 2,3 M€	tasapainossa tai ylijäämäinen
nettomenojen muutos-%	nettomenot 396 M€ ja verorahoitus 445 M€ (2020)	nettomenot 189 M€ ja verorahoitus 222 M€	ei toteutunut nettomenot 182 M€/8,1 % ja verorahoitus 219,6 M€/5,4 %	korkeintaan verorahoituksen muutoksen verran
kaupungin laina- ja vuokravastuut €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut 4792 €/asukas (2021)	lainakanta ja vuokravastuut 5190 €/asukas	toteutui 4 740 €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut €/asukas ei kasva vuoteen 2021 nähden
kunnallisveroprosentti	20,50 % (2021) 21 suurimman kaupungin kunnallisveroprosentit 18,00-22,00 %, KA 20,43 % (ei painotettu)	8,10 % 21 suurimman kaupungin kunnallisveroprosentit 5,3-9,4 % (ennakotieto), KA 7,95 % (ei painotettu)	toteutui 8,10 % 21 suurimman kaupungin kunnallisveroprosentit 5,3-9,4 %, KA 7,95 % (ei painotettu)	Joensuun suhteellinen asema isojen kaupunkien verokkiryhmässä ei heikkene

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
korjausvelan määrä	toimitilat 36,7 M€ (2020) kadut 14,7 M€ (korjattu 2020 arvio)	alle 36 M€ enintään 14,5 M€	toteutui toimitilat: 34,6 M€ (nykylaskennan viimeinen vuosi) Katuverkon korjausvelan arvioidaan olevan tehtyjen peruskorjaustoimenpiteiden jälkeen n. 13 M€.	korjausvelan määrä ei kasva tai alenee
voimassa olevien hankintasopimusten vuositason kokonaismyynnin joensuulaisten ja pohjoiskarjalaisien toimittajien osuus	Vuonna 2022 voimassa olevien hankintasopimusten, joissa Joensuun kaupunki on ollut mukana, myynti oli yhteensä n. 59,3 milj. euroa. Tästä Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus n. 20 milj. euroa. (33,7 %) Joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta n. 17,8 milj. e (30,0 %)	Pohjois-Karjalaisien toimittajien sekä joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta kasvaa	ei toteutunut voimassa olevien hankintasopimusten, joissa Joensuun kaupunki on ollut mukana, myynti oli yhteensä n. 58,18 milj. euroa Tästä Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus n. 18 milj. euroa. (29,2 %) Joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta n. 16,5 milj. euroa. (28,8 %)	kasvaa lähtövuodesta
kaupungin tyhjen tilojen lukumäärä	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjen tilojen määrä 16 757 h-m ² (2022)	13 000 h-m ²	ei toteutunut 14 370 h-m ²	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjen tilojen määrä 10 000 h-m ²

Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
väkiluku	76 935 (2020)	79 300	ei toteutunut 79 205	80 000
työttömyysaste	17,1 (2020)	12,5 %	ei toteutunut 15,0 % (vuoden 2025 keskiarvo)	valtakunnan keskiarvo

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
työllisyysaste	63,2 (2019)	64 %	toteutui 64 % (2024)	nousee merkittävästi
nettomuutto kotimaassa	188 (2019)	-100	ei toteutunut -299	vähintään 300
nettomaahanmuutto	278 (2019)	1 100	ei toteutunut 989	500
viikkolento- vuorot	10 (2023)	10	toteutui 10	15
junavuorot Joensuusta Helsinkiin, Piekämäelle ja Nurmekseen	arkisin 11 (2021)	11	toteutui 11	vähintään 12
työpaikat	34 321 (2019)	36 500 (35 453 v. 2022)	ei toteutunut 35 348 kpl (2023)	vähintään 37 000
joensuulaisten yritysten liikevaihto	3 292 milj. € (2022)	nousee reaalisesti 5 663 milj. € (2023)	ei toteutunut 5 651 milj. € (2024)	nousee reaalisesti
yrittäjien kuntabarometri (sijoitus yli 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa)	4. (2020)	v. 2025 ei kuntabarometriä (sijalla 8. v. 2024)	Seuraava yrittäjien kuntabarometri julkaistaan toukuussa 2026	1. – 3.
uusien Joensuuhun sijoittuneiden yritysten investoinnit ja työpaikat	103 kpl (2022)	työpaikat: 45 kpl investoinnit: tarkennetaan lähtötieto ja tämän pohjalta tavoitetaso	ei toteutunut Business Joensuun palvelujen kautta Joensuuhun: - sijoittuneita yrityksiä 7 kpl - sijoittuneisiin yrityksiin uusia työpaikkoja 56 kpl - sijoittuneita investointeja yli 35 milj. euroa.	Business Joensuun tulohajautuksen mukaisesti

Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
CO2 päästöt ja hiilitase	661 kt CO ² -ekv (2007)	Päästöt: 265 kt CO ² -ekv Hiilitase: 0	ei toteutunut Ennakkotietojen mukaan vuoden 2025 päästöt olivat 287 kt. Työkoneiden ja teollisuuden osalta ennakkotietoa ei ole saatavilla, joten on hyödynnetty edellisen vuoden toteumaa. Ennakkotieto on arvio ja viralliset päästöluvut saadaan keväällä 2027.	265 kt CO ² -ekv
jojo-matkustajamäärät	1 688 367 (2020)	3 000 000	toteutui 3 015 976	2 800 000
luovutetut tontit	73 (2020)	25	toteutui 28	40/vuosi
tonttivaranto	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa useamman vuoden kysyntään (2022)	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa vähintään kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään	toteutui asemakaava-alueiden tonttivaranto ylittää kolmen vuoden tonttikysynnän	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään
keskustan tyhjät liikehuoneistot	59 (4/2021)	55 (64 5/2023)	tutkimusta ei tilattu vuoden 2025 tilanteesta	enintään 40

Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
elämänsä erittäin tai melko tyytyväisten lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 85,1 % 8. ja 9. lk 71,7 % lukio 1. ja 2. lk 71,1 % Aol 1. ja 2. lk 75,6 % (2021)	4-5 lk 87% 8-9 lk 72% lukio 72% Amm. 76%	ei toteutunut 4-5 lk 85% 8-9 lk 68 % lukio 71 % Amm. 68 %	nousee merkittävästi

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
terveydentilansa erittäin tai melko hyväksi kokevien lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 91,7 % 8. ja 9. lk 76,3 % lukio 1. ja 2. lk 77,3 % Aol 1. ja 2. lk 73,1% (2021)	4. ja 5. lk 93 % 8. ja 9. lk 79 % lukio 1. ja 2.lk 82 % Aol 1. ja 2. lk 80 %	toteutui 4. ja 5. lk 93 % 8. ja 9. lk 80 % lukio 1. ja 2. lk 82 % Amm. lk 84 %	4. ja 5. lk 93 % 8. ja 9. lk 79 % lukio 1. ja 2. lk 82 % Aol 1. ja 2. lk 80 %
sijoittuminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin	99,5% (2021)	100%	toteutui 100%	100 %
syrijintää koulussa tai vapaa-ajalla kokevien nuorten %-osuus ikäluokasta	8. - 9. lk 25,8 % lukio 1. ja 2. lk 19,9 % Aol 1. ja 2. lk 16,3 % (2021)	8-9 lk 20% lukio 15% Amm. 15%	toteutui osittain 8-9 lk 30% lukio 12% Amm. 14%	vähenee merkittävästi
opiskelukaupunkien mainetutkimuksen sijoitus suositteluhallukkuudesta	11. (2020)	8.	ei toteutunut sijoitus vuonna 2025 oli 10.	sijoitus vähintään 8.

Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
vakituisten rekrytointien täyttö-% ja hakijamäärän keskiarvo	100 % (2020) 18 (2020)	97 %	toteutui osittain 99,3 % 34 hlöä	100 % säilyy vähintään vuoden 2020 tasolla
kaupungin henkilöstön lähtöpoistuma	9 % (2022)	9 %	toteutui 4,3 %	ei kasva
työkyvyttömyyskustannukset ja suhteutus verrokkeihin	4,1 % palkkasummasta / verrokkien keskiarvo 5,5 % palkkasummasta (2020)	4,1 % palkkasummasta	ei toteutunut 4,5 % verrokkit 5,3 %	4,0 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
sairauspois- saolot/htv, vertailu Omaan ja ver- rokkikaupun- kien kehityk- seen	13 päivää/ htv (2020)	13 pv/htv	toteutui 8,9 pv/htv	12 päivää/htv/ alle verrokkien keskiar- von

Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2025	Toteuma 2025	Strategian tavoite
äänestys-% seuranta kai- kissa vaa- leissa	eduskuntavaalit 2023 68,0 % aluevaalit 2022 43,6 % kuntavaalit 2021 47,6 % europarlamentti- vaalit 2019: 37,7 % presidentinvaali 2018 (1. kierros, toista ei järjes- tetty): 66,4 %	- 47,5 (valtakunnan keskiarvo) 55,1 (valtakunnan keskiarvo) - -	ei toteutunut - 47,4% 48,6% - -	- 47,5 (valtakunnan keskiarvo) 55,1 (valtakunnan keskiarvo) - -
tapahtumien lkm	3 315 (2019)	2 970	ei toteutunut 1925	3 500
tapahtumien kävijämäärä	1 124 885 (2019)	1 038 000	toteutui 1 789 067	1 200 000
liikunta-aktiivi- suus	liikuntasuositus- ten mukaan liik- kuu 18,4 %	liikuntasuositusten mukaan liikkuu 19,5 %	toteutui 31,5 %	liikuntasuositusten mukaan liikkuu 19,5 %
tea-viisarin pistemäärä*	pisteet 70	pisteet 73	ei toteutunut 67	pisteet 73
rekisteröidyt majoitusyöpy- miset	179 000 (2019)	200 000	toteutui 204 636 kpl	> 220 000

*THL:n vertailutietojärjestelmä, jonka tiedot kuvaavat terveydenedistämisasiäsuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Riskienhallinnan toteutuminen

Kaupunginhallituksen vastuualueella merkittävimmät koko kaupunkia läpileikkaavat riskit kohdistuvat Suomen talouden kehitykseen, työllisyyden negatiivisiin muutoksiin sekä julkiseen talouteen kohdistuviin sopeutustarpeisiin. Riskien realisoituminen heikentää kaupungin kasvua niin väestön kuin työpaikkojenkin määrän osalta, kaupungin tulorahoitusta ja vaikuttaa sitä kautta mahdollisuuksiin rahoittaa kaupungin vastuulle kuuluvia palveluita. Kaupunginhallituksen päätösten hallinnollinen oikeellisuus voidaan myös nähdä riskinä, joka realisoituessaan tulisi esiin kaupungin negatiivisena näkyvyytenä. Tietohallinnon toiminnan merkittävimmät riskit ovat ulkoiset uhkat. Henkilöstöpalveluiden näkökulmasta merkittävimmät riskit kohdistuivat työllisyysalueen palkkaharmonisointiin sekä tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoon. Työllisyyden palkkaharmonisointi saatiin toteutettua tasopalkkajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Tasopalkkajärjestelmä on saatu käyttöön suunnitellusti ja sitä päivitetään sekä edelleen kehitetään suunnitelmallisesti. Henkilöresurssien saatavuuden riski on pysynyt hallittavassa tasossa.

Konsernipalveluiden tulosalueella riskejä hallitaan jatkuvan seurannan ja raportoinnin avulla, tarkoituksenmukaisella tehtävänjaolla, perehdyttämisellä ja koulutuksella, tiedonvälityksellä ja viestinnällä, delegointimääräyksillä, raportoinnilla ja erilaisilla ohjeistuksilla. Riskien hallinnassa ei ole havaittu puutteita.

Heikentyvään kaupungin talouteen reagoitiin laajamittaisella talouden sopeutusohjelmalla. Talouden sopeutuksen linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2024. Toimenpiteitä toteutettiin laajasti jo vuoden 2024 aikana, mutta toimenpiteet laajenivat merkittävästi vuonna 2025. Talouden sopeutustoimien myötä kaupungin talouden tilannetta on saatu vakautettua. Talouden sopeutustyön rinnalla laadittiin lisäksi konsernirakenneselvitys Joensuun kaupunkikonsernin rakenteen tehostamisesta. Myös konsernirakenneselvityksen mukaisia toimenpiteitä on saatu toteutettua, mutta osa toimenpiteistä toteutuu tavoiteltua pidemmän ajan kuluessa.

Kaupungin talouden näkökulmasta merkittävä riski kohdistui kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamiseen. Vuoden 2024 lopulla julkaistun selvityshenkilöiden esityksen mukainen malli olisi merkinnyt kaupungin valtionosuuksien pienentymistä noin 7 milj. eurolla. Uudistuksesta ei kuitenkaan saavutettu poliittista yksimielisyyttä, minkä myötä valtionosuuksiin liittyvä riski ei tässä vaiheessa toteutunut. Kuntien rahoitusjärjestelmään kohdistuu kuitenkin edelleen uudistamistarpeita, minkä myötä kaupungin valtionosuusrahoituksen tasoon liittyy myös tulevana vuosina riskejä.

Kasvaneen lainasalkun sekä kaupungin sijoitusten riskiä hallitaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan linjausten mukaisilla toimenpiteillä (mm. sijoitusten hajautus, lainasalkun suojausaste jne.). Edunvalvonnan keinoin pyritään vaikuttamaan valtion toimenpiteisiin, joilla on vaikutus kaupungin talouteen. Palkkaharmonisointiin ja tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoa koskevaa riskiä hallitaan suunnitellulla ja harmonisointiaikataululla. Henkilöstön saatavuuden riskiä pyritään minimoimaan vähentämällä vaihtuvuutta sekä huolehtimalla työnantajamielikuvan oikeellisuudesta. IT-kilpailutuksissa, hankinnoissa sekä sopimuksissa huomioidaan tietoturva- ja tietosuoja-asiat aikaisempaa paremmin sekä laajemmin.

Toimialan riskien kartoitus on ajantasaista ja kattavaa. Riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on pääsääntöisesti onnistuttu. Talouden sopeutustoimenpiteiden myötä talouden tilanne on vakautunut ja kokonaisuutena talousarvio toteutui suhteellisen hyvin. Poikkeamia kohdistui

kuitenkin muun muassa verotulokertymään sekä työttömyysturvan rahoitusvastuun toteutumaan, mutta poikkeamista raportoitiin jo vuoden aikana.

Toimintaympäristön muutosten myötä riskien arviointi on jatkuvaa. Vuoden 2025 alusta kuntien järjestämisvastuulle siirtyneet TE-tehtävät ovat lisänneet mm. suhdannevaihteluihin liittyvää riskiä, koska heikossa suhdannetilanteessa palveluiden kysyntä sekä työttömyysturvamenot kasvavat sen lisäksi että suhdannetilanne heijastuu verotulokehitykseen. Kyberuhkien monipuolistuminen sekä tekoälyn mukanaan tuomat uudenlaiset tekniikat muodostavat myös uudenlaisia riskejä. Lainsäädännön muutoksista mm. hankintalain uudistus ja siihen liittyvä mahdollinen in-house-yhtiöiden aseman muutos on tunnistettu riskiksi. Toimintaympäristön muutosten aiheuttamien riskien tunnistamisen ohella keskeiseksi kehittämistarpeeksi on tunnistettu riskienhallinnan kytkeminen entistä tiiviimmäksi osaksi talouden ja toiminnan suunnittelun ja seurannan prosesseja.

120 Yleishallinto

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, vanhus- ja vammaisneuvoston kulut, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut- ja osuudet ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan. Tulosalueella on määrärahavaraus myös kaupungin ilmastotyön koordinointiin.

Uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2025 tapahtui toimielinmuutoksiin liittyvä organisaatiomuutos, jonka myötä markkinointi- ja tapahtumapalvelut sekä viestintäpalvelut siirtyivät osallisuus- ja vetovalmalautakunnan alaisuudesta kaupunginhallituksen alaisuuteen. Markkinoinnin- ja tapahtumapalveluiden tehtävänä on kaupungin markkinoinnin, matkailun ja tapahtumien edistäminen sekä Joensuun kaupungin vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden edistäminen alueellisesti, valtakunnallisesti kuin myös kansainvälisesti. Viestintäpalvelut vastaa kaupungin viestinnän välineistä ja yleisistä kanavista ja tukee asiantuntijoita viestimisessä.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Kaupunginhallituksen ja sen alaisen jaoston toimintaa leimasi vahvasti talouden sopeutusohjelman täytäntöönpano samoin kuin hyvinvointialueen kanssa käydyt neuvottelut sote-kiinteistöihin liittyen. Kaupunginhallitus myös seurasi ja ohjasi aktiivisesti Pohjois-Karjalan työllisyysalueen toiminnan ensimmäistä toimintavuotta. Vuoden 2024 lopulla hyväksytyyn konserniselvitykseen liittyen omistajaohjausjaosto (1.6.2025 alkaen konsernijaosto) edisti ja linjasi tarpeen mukaan konserniselvityksessä päätettyjä asioita, kuten mm. Joensuun kaupungin asumisen yhtiöiden Joensuun Kodit Oy:n ja Opiskelija-asunnot Joensuun Ellin fuusiota. Uusi yhtiö Joensuun Ellin Kodit Oy aloitti toimintansa 1.9.2025.

Edunajamisessa vuoden pääteemat olivat Joensuun reittilentoliikenteen turvaaminen ja Fingridin 400 kV:n kantaverkon saaminen Pohjois-Karjalaan. Maan hallituksen kehysriihi päätti keväällä 2025 rahoittaa Joensuun lentoliikenteen ostopalveluhankinnan helmikuuhun 2028 saakka. Samalla hallitus päätti käynnistää Huutokoski-Kontiolahti 400 kV:n kantaverkon YVA-selvityksen. Mediassa paljon näkyvyyttä saaneissa asioissa strateginen suunnittelu on tukenut päätösten toimeenpanoa ja kaupungin kannanmuodostusta Palokkiin ja Lykynlampeen liittyen.

Kaupunginhallituksen alaiset kehittämishankemäärärahat siirtyivät strategisen suunnittelun vastuulle kesäkuussa. Kaupungin hankeohje valmisteltiin kaupunginhallituksen päätettäväksi ja hanke-ryhmä aloitti työnsä. Kehittämishankkeiden strategista kytköstä strategian toteuttamiseen on vahvistettu. Hanketoiminnassa haettiin ja saatiin rahoitus Interreg Aurora -ohjelmasta, jossa päätavoite on vahvistaa yhteistyötä pohjoisen Ruotsin ja Norjan suuntiin.

Kaupungin markkinoinnissa toteutettiin useita kampanjoita vuoden 2025 aikana ja autettiin kaupungin eri yksiköitä markkinointisällön tuottamisessa sekä kampanjoiden suunnittelemisessa. Lisäksi käynnistettiin strategiatyön ohella kaupungin brändikäsikirjan päivitys. Kaupunki solmi suur tapahtumakumppanuuden kaikkiaan 14 eri toimijan kanssa, joihin kaupunkibrändiä jalkautettiin. Vuoden 2025 aikana kaupunki myönsi 66 hakemukseen perustuen 45 hakijalle pientapahtumatukea, joissa

kaupunki näkyi yhteistyökumppanina ja tämän lisäksi jalkautettiin kaupunkibrändiä asiakkaiden keskuuteen. Matkailun osalta toteutettiin talvimatkailuun liittyvä markkinointikampanja ja osallistuttiin valtakunnallisiin sekä paikallisiin matkailualan tapahtumiin, joissa kerrottiin Joensuun matkailusta.

Vuoden 2025 aikana viestintäpalveluissa vaihdettiin verkkosivujen tekninen alusta ja palveluntarjoaja. Samalla sivujen sisältöä ja rakennetta muokattiin saavutettavammaksi ja asiakaslähtöisemmäksi. Henkilöstöä koulutettiin palvelumuotoilusta ja selkokielisyydestä. Sivujen beta-versio julkaistiin marraskuussa 2025. Varsinaiset sivut julkaistaan maaliskuussa 2026. Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle toteutettiin brändiuudistus ja luotiin viestinnän ja markkinoinnin käytänteet. Viestintäpalvelut lähetti 365 tiedotetta (110 t. vastaanottajaa, tavoitettavuus 468 milj.).

Vanhusneuvoston toimintavuodesta 2024 on raportoitu erikseen kaupunginhallitukselle 24.2.2025 §75. Samoin vammaisneuvosto on antanut toimintakertomuksensa kaupunginhallitukselle 2.2.2026 § 38.

Ilmastotyön osuus on raportoitu tämän kirjan luvussa 1.6.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmakauden investointikehys on enintään 130 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä valmistellaan laaja-alainen talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Talouden sopeutus etenee kaupunginvaltuuston 17.6.2024 hyväksymien talouden sopeutuksen linjausten mukaisesti.	Talouden sopeutusohjelma toteutunut Vuoden 2025 osalta talousarviosta toistaiseksi puuttuvat sopeutustoimenpiteet tarkennetaan huhtikuun loppuun mennessä Talouden sopeutustoimien riittävyyttä arvioitu ja tarvittavista jatko-toimenpiteistä sovittu	Konsernipalvelut Toimialat	Vuodelle 2025 asetut talouden pysyvät sopeutustoimenpiteet ovat pääosin toteutuneet. Kertaluontoiset tavoitteet eivät sen sijaan toteutuneet. Toimenpiteiden kokonaisuus jää vuosina 2024-2025 kaupunginvaltuuston 17.6.2024 asettamaa tavoitetta matalammaksi, mutta osa tavoitteista toteutuu suunniteltua pidemmällä aikajaksolla. Vuodelle 2025 ei siten asetettu lisätavoitteita. On mahdollista, että sopeutustoimenpiteet eivät toteudu täysimääräisesti vuosina 2024-2030. Talous on tasapainossa, mutta liikkumavara on niukka.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennekeskustelulle. Vahvistamme markkinointia.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Seuraamme tehostetusti ja kuukausitasolla asukasluvun kehittymistä. Vahvistamme kansallista näkyvyyttä kotimaan muuttotaseen parantamiseksi. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään opiskelijoiden ja maahanmuuttajien kaupunkiin kiinnittämiseen.	Asukasluku 79 300 (31.12.2025)	Konsernipalvelut	Asukasluku 79 205.	ei toteutunut
Vahvistamme Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Jatkamme muuttajamarkkinointia ja toteutamme vähintään kaksi (2) kampanjaa valituille kohderyhmille. Vahvistamme yrittäjäkaupunki Joensuun ja painopisteenä olevien toimialojen markkinointiviestintää kahdella (2) uudella toimenpiteellä.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Toteutettiin Duudsonien Jarpin kanssa testaa Joensuu -kampanja ja avattiin avoin haku uudelle Joensuun testajalle. Kesällä toteutettiin Postia Joensuusta -kampanja Ilosaari-rock-festivaalin yhteydessä sekä toteutettiin jälkimarkkinointikampanja. Kesällä ja syksyllä toteutettiin vaikuttajamarkkinoinnin kampanja Esko Eerikäisen kanssa. Lisäksi syksyllä oli käynnissä jatkuva muuttoagentin markkinointikampanja. Toteutettiin Metsän ja Valon digitaalinen markkinointikampanja. Fotoniikan ja metsän ura-/muuttajatarinoiden julkaisu. Toteutettiin yritysmuuttoa edistäväsosiaalisen median kampanja yhteistyössä Business Joensuun kanssa.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vahvistamme Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Löydämme uusia keinoja kaupungin kansainvälisen tunnettavuuden lisäämiseksi.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Käynnistyneen Inno-kaupunki Joensuu 3 –hankkeen painopisteenä on kansainvälinen viestintä ja markkinointi. Hankkeen toimenpiteenä on laadittu vaikuttajayhteistyösopimus ja tehty viestintäaineistoja sekä käynnistetty markkinointityö, joka tähtää maaliskuuhun 2026.	toteutui
Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla sekä henkilö- että tavara-liikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään eri liikennemuotojen solmupisteeksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilöliikenne sekä teollisuuden kuljetukset.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun lentoliikenne jatkuu valtion maksamana ostoliikenteenä. Lentojen kysyntä on hyvällä tasolla. Keväällä 2025 maan hallituksen puoliväliriihi linjaa lentoliikenteen jatkosta vuosille 2026-2028 korkealla valtionrahoituksen tasolla.	Viikkolentovuorojen lukumäärä keskimäärin 10 / viikko Lentojen vuositason käyttöaste vähintään 60 %	Konsernipalvelut	Viikkolentovuorojen määrät toteutuivat ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Vaikuttamistyön tuloksena maan hallitus päätti Joensuun lentojen ostopalveluliikenteen option käyttämisestä. Ratkaisu turvaa Joensuun lennot helmikuun 2028 loppuun saakka. Koko vuoden käyttöaste nousi, mutta jäi alle tavoitetason. Kolmena kuukautena käyttöaste ylsi yli 59 prosenttiin, alimpien kuukausien ollessa 45 prosenttiin tasolla.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Itärata Oy toimii tehokkaasti ja Porvoo-Kouvola linjauksen suunnittelu etenee. Joensuun junamatkustajamäärät ovat kasvussa. Imatra-Joensuu ratayhteyden investoinnit etenevät.	<p>Aktiivinen osallistuminen osakkaana Itärata Oy:n toimintaan (osakas- ja yhtiökokoukset)</p> <p>Vähintään yksi yhteistoimintatapaminen VR:n kanssa</p> <p>Junavuorot Joensuusta 11 / arkipäivä</p>	Konsernipalvelut	<p>Joensuun kaupunki on osallistunut kaikkiin Itärata Oy:n osakas- ja yhtiökokouksiin. Kaupunki on tukenut ratayhtiön viestintää.</p> <p>VR-yhteistyön tuloksena Joensuun arkipäivien ensimmäistä lähtöä aikaistettiin tunnilla alueen asiakastoiveiden mukaisesti.</p> <p>Itärata Oy:n suunnittelu eteni tavoitteiden mukaisesti. YVA-selostus valmistui nähtäville.</p> <p>Imatra-Joensuu rataosuuden kuntakohtaiset ratasuunnitelmat etenevät ja ovat valmistumassa helmikuussa 2027.</p>	toteutui

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Tavoitelinjaus: Olemme ilmastotyön edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Toteutamme ilmastoviisasta rakentamista ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Ilmastotyön tavoitteiden asettaminen tulevalle valtuustokaudelle, siten että kaupunki saavuttaa vuoden 2030 loppuun mennessä asettamansa ilmastotavoitteen.	Ilmastotyön tavoite tulevalle valtuustokaudelle on asetettu ja toimenpiteet sen saavuttamiseksi on määritetty.	Konsernipalvelut/ Ilmastokoordinaattori	Ilmastotyön tavoitteet on asetettu kaupungin uudessa strategiassa.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu

Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Uudistamme joensuu.fi -verkkopalvelun	Beta-versio uusista verkkosivuista julkaistu.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Verkkosivut uudistettu. Verkkosivujen beta-versio julkaistiin marraskuussa 2025. Varsinaiset sivut julkaistaan maaliskuussa 2026.	toteutui
Työllisyysalueen viestinnän organisoiminen	Työllisyysalueen viestinnän kanavat määritelty ja käytössä. Asiakas- ja sidosryhmäviestinnän käytänteet luotu.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Kanavat, käytänteet ja työnjako luotu. Uusi brändi jalkautettu henkilöstölle marraskuussa 2025. Asiakas- sidosryhmämarkkinointi käynnistetty tammi-kuussa 2026.	toteutui

Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestävästi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmapalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun matkailutalvi on huomattu laajalti eri puolilla Suomea ja Joensuu on nostanut selkeästi profiiliaan talvi- matkailukohteena	Talvikaupungin markkinointikampanja. Talvikaupungin markkinointiin on luotu uusi kärkituote. Talvimatkailuse-sonkia aktivoidaan etsimällä ja kehittämällä kolme (3) talvitapahtumaa.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Talvimatkailun markkinointikampanja toteutettu. Talvikaupungin kärkituotteeksi luotiin talvimatkailijan edut ja laadittiin yhteistyösopimus Joensuun Botania Oy:n kanssa. Toteutettiin 12 talvitapahtumaa.	toteutui

Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suur tapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suur tapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuuhun löydetään uusia suur tapahtumia, kokouksia ja kongresseja.	Kolmen (3) valtakunnallisen suur tapahtuman tai tapahtuman saaminen Joensuun seudulle.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Toteutettiin viisi valtakunnallista tapahtumaa.	toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu

Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vahvistamme opiskelijakaupunki Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Toteutamme opiskelijamarkkinoinnin toimenpiteitä opiskelijakaupunki Joensuun ohjelmaan perustuen. Jalkaudumme vähintään kolmeen (3) opiskelijatapahtumaan. Mahdollistamme lukuvuoden avaustapahtuman toteuttamisen.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Jalkauduttiin useisiin opiskelijatapahtumiin. Kaupunginhallitus päätti tapahtuman Suur tapahtumakumppanuudesta 3.2.2025.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 564 400	0	4 564 400	4 099 244	-465 156
Toimintakulut	-9 728 100	311 000	-9 417 100	-9 469 706	-52 606
Toimintakate	-5 163 700	311 000	-4 852 700	-5 370 462	-517 762

Sitovuustason ylityksen selitys:

Tulosalueen talousarvio ylittyi runsaat 0,5 milj. euroa. Tulosalueen tulotavoite sisälsi myyntivoittotavoitteen tonttien myynnistä sekä Lykynlammen alueen metsäomaisuudesta luopumisesta. Vuoden 2025 tulosta paransi Pärnävaaran alueen metsäomaisuuden myynnin siirtyminen vuodelta 2024, mutta myyntivoittotavoitetta ei saavutettu kokonaisuutena, koska Lykynlammen alueen metsäomaisuudesta luopuminen ei toteutunut.

140 Työelämän ja kotoutumisen palvelut

Tilivelvollinen: työelämän ja kotoutumisen palvelujen päällikkö Eija Asikainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Työelämän ja kotoutumisen palvelujen vastuualue palvelee joensuulaisia työnhakijoita ja työnantajia sekä ulkomailta Joensuuhun muuttavia. Työnhakija-asiakkaita tuetaan työnhaussa, osaamisen kehittämässä ja työkykyyn liittyvissä kysymyksissä. Työnantajia autetaan löytämään ratkaisuja osaan työtekijän löytämiseksi.

International House Joensuu (IHJ) tukee ulkomailta tai muualta Suomesta Joensuuhun muuttavia asettautumisessa ja kotoutumisessa Joensuuhun yksilöllisen neuvonnan keinoin, toteuttamalla omakielisiä yhteiskuntaorientaatioita ja suomen kielen koulutusta sekä tarjoamalla oleskelulupaneuvontaa. IHJ vastaa kiintiöpakolaisten vastaanotosta Joensuussa.

Taitamo tarjoaa valmennuspalveluita joensuulaisille työttömille työnhakijoille osana kaupungin työllisyyden edistämistä. Valmennus toteutetaan eri ammattialoja edustavissa tiimeissä työ-, yksilö- ja ryhmävalmennuksen menetelmin. Kohderyhmänä ovat osatyökykyiset, pitkäaikaistyöttömät, nuoret ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt. Tavoitteena on vahvistaa työelämävalmiuksia ja edistää työllistymistä tai koulutukseen siirtymistä. Valmennuksen ohella Taitamo tuottaa työpalveluja kaupungin eri toimialoille, tarjoten osallistujille mahdollisuuden harjoitella työelämätaitoja käytännön tehtävissä ja tukien samalla kaupungin palvelutuotantoa.

Tulosalue sisältää määrärahavaruksen Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle. Vuoden 2025 talousarvion mukainen maksuosuus oli 11,12 milj. euroa. Maksuosuusarvio perustui työllisyyspalvelujen tehtävien laskennalliseen valtionosuuksien määrään. Lisäksi tulosalueelle kohdentuu kunnan osuus työttömyysturvan rahoitusvastuusta, vuodelle 2025 maksuosuutta budjetoitiin 13,01 milj. euroa.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuoden 2025 aikana tunnistettiin vastuualueen yhteisiä kehittämiskohteita. Keskeiseksi teemaksi valittiin vieraskielisten työnhakijoiden uraohjauksen ja työnantajayhteistyön kehittäminen. Tälle kohderyhmälle ei nähty olevan tarjolla heidän tarvettaan vastaavaa kohdennettua palvelua. Tavoitteena oli vahvistaa maahan muuttaneiden työelämä tietoutta sekä työllistymistä tukevia verkostoja ja sitä kautta parantaa työllistymistä. Pilotointi toteutetaan vuonna 2026, jolloin kerätään seurantatietoja ja laaditaan jatkosuositukset ja -suunnitelma.

Vuonna 2025 työelämäpalvelut tarjosivat duuniagentin yksilövalmennusta sekä työkykykoordinaattorin palveluita 602 joensuulaiselle. Alle 30-vuotiaille matalan kynnyksen palveluita tarjoavassa Ohjaamossa oli yhteensä 4 131 nuoren asiointikertaa. Nuorten parissa toimijoiden /huoltajien asiointikertoja oli 105 kpl ja ryhmätapaamisia 77 kpl. Ryhmätapaamiset tavoittivat yhteensä 1 513 nuorta. Duuniagenteilla nuorten asiointikertoja oli 965 kertaa, työkykykoordinaattorilla 584 kpl ja hyvinvointi- ja uraohjaajalla 546. Vuoden 2025 lopussa päättyi EU:n elpymisrahaston rahoittama valtioneuvoston tukema Ohjaamolla työskenteli hyvinvointi- ja uraohjaaja, jonka työ piti sisällään alle 30-vuotiaiden joensuulaisten nuorten uraohjausta sekä hyvinvointiohjausta yksilö- ja pienryhmäohjauksena. Hyvinvointi- ja uraohjaajan tehtävänkuvaan yhteiskehitettiin ja uraohjauspainotus jäi yhden duuniagentin tehtävänkuvaan kannustinmallirahoituksen päättyessä.

Työllistämisen kuntalisään oli kohdennettu 0,33 milj. euroa. Kuntalisän ehtoja kiristettiin vuodelle 2025 edellisestä vuodesta, jolloin kuntalisän määräraha haettiin loppuun jo vuoden alkupuoliskolla. Osittain kiristyneiden ehtojen ja osittain heikon työmarkkina- ja taloustilanteen johdosta kuntalisähakemuksia ei tullut alkuvuodesta ollenkaan. Ehtoja väljennettiin kevätkauden päätteeksi, mutta rahoitus jäi kuitenkin pääosin käyttämättä.

Joensuun kaupunki valmisteli yhdessä muiden Pohjois-Karjalan kuntien ja työllisyysalueen kanssa Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan (TOIMI) -hanketta. Hankkeen kokonaiskustannus hankkeajalla 1.3.2026 – 30.9.2029 on yhteensä 8,7 milj. euroa. ESR rahoitusta myönnettiin koko hankkeen ajalle yhteensä 6,9 milj. euroa. Joensuun kaupunki osallistuu hankkeeseen n. 0,8 milj. euron omarahoituksella.

Vuoden loppuun mennessä IHJ:n asiakkaiden kokonaismäärä oli noin 480, joista uusien asiakkaiden määrä oli 169. Uusista asiakkaista suurimmat ryhmät olivat tilapäistä suojelua saavat sekä perheystistä oleskeluluvan saaneet. Perhesyy oleskeluluvan perusteena on todennäköisesti kasvanut sen johdosta, että Joensuuhun on vuosien 2024 ja 2025 aikana saapunut aiempaa suurempi määrä opiskelijoita ulkomailta. Ulkomailta saapuvat opiskelijat saapuvat usein perheineen. Kiintiöpakolaisia saapui kuntaan 7 henkilöä vuoden 2025 aikana.

IHJ koordinoi vuoden 2025 alussa käynnistynyttä maakunnallista Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa –hanketta (ELO) jonka tavoitteena on vahvistaa asettautumis- ja kotoutumispalveluja maakunnallisesti. ELO –hankkeessa rakennetaan maakunnallista kotoutumistoimijoiden verkostoa ja maakunnallista toimintamallia yhdessä ELY-keskuksen hallinnoiman Work in North Karelia –hankkeen (WiNK) kanssa. ELO-hankkeen toteutusaika on 1.1.2025- 30.6.2027.

Joensuun kaupunki koordinoi maakunnallisen TNO- tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisien menestykseksi ESR+ ryhmähankkeen toimintaa. Hankkeen tavoitteena on tukea maakunnallisen työllisyysalueen sekä kunnan vapaaehtoisten palvelujen alkavaa yhteistyötä. Hankekokoaisuus edistää Pohjois-Karjalan asukkaiden nopeaa työllistymistä tai kouluttautumista matalan kynnyksen tieto- neuvonta- ja ohjaustyön avulla. Hankkeen toiminnan kautta muodostetaan Pohjois-Karjalan alueelle kattava palvelupisteverkosto, joka pitää sisällään sekä fyysisiä palvelupisteitä, että digitaalisia työkaluja. Hankkeessa neuvotellaan palvelupisteille työvoiman kohtaantoa edistävät palvelut yhteistyössä ekosysteemitoimijoiden kanssa. Hankkeen kesto on 1.3.2024 -31.12.2026. Joensuun kaupunki osallistuu hankkeeseen 0,2 milj. euron omarahoitusosuudella.

Taitamon valmennuksessa oli vuonna 2025 yhteensä 180 henkilöä ja valmennusjaksoja kertyi 370. Kuntouttavassa työtoiminnassa asiakkuuksia oli 28, joista osa siirtyi työkokeiluun tai uravalmennukseen jakson päätyttyä. Riverian perustutkinto-opiskelijoita oli 2 ja yhdyskuntapalvelua suorittaneita 3. Työkokeilun ja uravalmennuksen työhön- ja koulutukseen tähtäävässä palvelussa oli 39 henkilöä, maahanmuuttajille suunnatussa palvelussa 23 henkilöä, selvittelypalvelussa 49 henkilöä ja toiminnallisessa työkyvyn kartoituksessa Telma-palvelussa 7 henkilöä. Jaksonsa päättäneistä työhön tai koulutukseen kiinnittyi yhteensä 39 henkilöä. Tarkempiin työkyvyn selvittelyihin ja kuntoutukseen sijoittui 4 henkilöä, 19 henkilön kohdalla valmennus ei ollut ajankohtaista, syinä olivat mm. sairausloma, sosiaaliohjaukseen paluu tai asiakkuuden katkeaminen. Valmennuksellisia työsuhteita Taitamossa oli yhteensä 29, joista 8 ohjaajan oppisopimusperusteisia työsuhteita, 5 avustavan ohjaajan sekä 21 taitamotyöntekijän työsuhdetta. Valmentautujista alle 25-vuotiaita oli 56.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Tarjoamme joensuulaisille vaikuttavia työllisyyspalveluita sekä sovitamme toimintaa muuttuvaan työllisyyden edistämisen toimintaympäristöön.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työllisyyspalvelujen yksilölliset asiakaspalvelut ovat vaikuttavia	Duuniagenttien asiakkaina >700 joensuulaista, joista 70 % sijoittuu työhön tai koulutukseen asiakkuuden päättyessä.	Työelämän palvelut	Duuniagenteilla 316 asiakasta (44 % tavoitteesta), joista 142 henkilöä päättänyt asiakkuuden. Asiakkuuden päättäneistä henkilöistä on opiskelemassa 29 ja 76 henkilöä työssä (74 % päättäneistä asiakkaista). Duuniagenttien tavoitetta alhaisempaan asiakasmäärään on vaikuttanut muutokset alkuvuoden henkilöstöresurssissa.	toteutui osittain
	Työkykykoordinaattoreiden asiakkaina >180 joensuulaista, joista 70 % saavuttaa ratkaisun tai siirtymän työttömyydestä asiakkuuden päättyessä.	Työelämän palvelut	Työkykykoordinaattoreilla 286 asiakasta (159 % tavoitteesta), joista päättäneitä asiakkuuksia 286. Päättäneistä asiakkuuksista ratkaisun tai siirtymän työttömyydestä on saavuttanut 213 henkilöä (75 % päättäneistä asiakkaista). Työkykykoordinaattorien suureen asiakasmäärään on vaikuttanut se, että nykymuotoinen seuranta käynnistettiin vuoden 2025 alussa ja asiakkuuksia siirtyi seurantaan vuodelta 2024.	toteutui
	TNO-palveluneuvojien asiakkaina >420 asiakasta, joista 50 % käynnistää työnhaun, aloittaa koulutukseen tai siirtyy työelämään.			TNO hankkeessa valmennusasiakkaita 158 ja palveluohjausasiakkaita 2112 kpl. Joensuussa päättäneitä asiakkaita on ollut 57, joista ratkaisun on saanut 33 (opiskelu 8, työ 25). Ratkaisuprosentti 58 %.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työllisyyspalvelujen yksilölliset asiakaspalvelut ovat vaikuttavia	Työllisyyspalvelujen asiakastytyväisyys 8 asteikolla 1-10	Työelämän palvelut	Asiakastytyväisyyden keskiarvo 9,4	toteutui
Taitamo kehittää toimintaan osallistuvien osaamista ja työelämätaitoja sekä tuottaa tietoa asiakkaiden työelämään liittyvien ratkaisujen saavuttamiseksi	Taitamon Paikko-osaamistodistuksia myönnetään vuosittain vähintään 50 asiakkaalle. Työ- ja toimintakyvyn selvittelyprosessi TELMA:an osallistuu vähintään 10 asiakasta.	Työelämän palvelut	Paikko-todistuksia myönnettiin 67 Telma-palvelussa oli 7 asiakasta	toteutui toteutui osittain
Työllisyyspalvelujen, IHJ:n ja työllisyysalueen palvelut on sovitettu yhteen asiakaslähtöisesti	Asiakaspalvelut ja -prosessit toimivat sujuvasti ja ilman viiveitä.	Työelämän palvelut ja International House Joensuu	Työelämän- ja kotoutumisen palvelujen tulosalue aloitti toiminnan 1.1.2025 yhteisissä työtiloissa. Yhteinen kehittämistyö edennyt ja uusia toimintamalleja on sovittu. Yhteisenä kehittämisteemana oli vieraskielisten työnhakijoiden uraohjauksen ja työnantajayhteistyön kehittäminen.	toteutui
Laaditaan Joensuun kaupungille uusi kotoutumisen edistämisen ohjelma yhdessä ekosysteemin kanssa	Ohjelma on laadittu	International House Joensuu	Ohjelman sisällölliset työpajat kuntalasilta ja toimijoille toteutettiin syyskuussa. Ohjelman kirjoittaminen aloitettiin joulukuulla, ohjelma valmistuu alkuvuodesta 2026	toteutui osittain

Työelämäpalvelujen talousarvio alittui toimintakulujen osalta noin 0,3 milj. euroa. Suurin yksittäinen syy alitukselle on kuntalisä, johon varattiin talousarviossa 0,33 milj. euroa, mutta vaikean taloustilanteen vuoksi kuntalisälle ei kuitenkaan ollut kysyntää ja määrärahoja käytettiin vain 0,02 milj. euroa koko vuoden aikana.

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen maksuosuudet kirjataan työelämän ja kotoutumisen palveluiden tulosalueelle. Tuottoja kertyi talousarviosta poiketen n. 0,5 milj. euroa, joka on vuoden 2024 tai aiempien vuosien palveluvelan korvauksen palautusta. Palveluvelalla tarkoitetaan vuodenvaihteessa 2024-2025 kuntien vastuulle siirtyneitä valtion aikaisten päätösten mukaisia vuosille 2023-2024 kohdistuvia etuusmenoja, joita ei ollut maksettu tuen saajalle ennen toiminnan siirtoa kunnille. Työllisyysalueen maksuosuusmenot alittuivat n. 1,2 milj. euroa. Alitus johtuu ennen vuotta 2025 tehtyjen palkkatukipäätösten sekä muiden tukien ja korvausten maksatuksista sekä siitä, että palvelujen ostot

toteutuivat huomattavasti arvioitua pienempinä. Talousarviossa etuuskien määrät perustuivat valtion aikaisten päätösten mukaisiin sidontatietoihin.

Työttömyysturvan rahoitusvastuuseen varattiin talousarviossa 13,1 milj. euroa, mutta toteutuma oli 14,8 milj. euroa. Ylitystä talousarvioon on siis 1,7 milj. euroa. Valtionosuuksien kautta tullut kompen-saatio, noin 3 milj. euroa, kuntien työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvamisesta ei kattanut kus-tannusten kasvua.

Taitamon toiminta toteutui talousarvion mukaisesti. Työllistämisen määräraha toteutui noin 0,35 milj. euroa alle talousarvion. Tämä johtui mm. siitä, että työllisyysalueen aloittaessa toimintansa alku-vuonna 2025 asiakasohjaus Taitamon palveluihin oli hieman hitaampaa kuin aiemmin. Samoin Tai-tamon työllistämisen kriteerit ovat olleet korkeat asiakkaiden tarpeisiin nähden. Toisin sanoen työ-markkinat tai koulutus ei ole ollut asiakkaille ajankohtaista ja palkkatyösuhteiden ei ole nähty vievän asiakkaiden tilannetta eteenpäin.

Kotoutumisen kustannuspaikalle muodostui tuloja arvioitua merkittävästi enemmän. Tämä johtuu valtion maksamista laskennallisista korvauksista, joita kunta saa tilapäistä suojelua saavista pako-laisista. Laskennallisten korvausten rakenne myös muuttui vuoden 2025 alussa. Ensimmäisenä vuonna korvaussumma on huomattavasti suurempi kuin toisena tai kolmantena korvausvuonna. Nel-jännestä vuodesta eteenpäin korvauksia ei makseta.

Kuluja kustannuspaikalla syntyi puolestaan arvioitua vähemmän. Talousarvion alittumisesta merkit-tävä osa syntyi tulkkaus-kustannusten säästöistä. Osa vakituisista henkilöistä siirtyi ESR- rahoittei-seen ELO- hankkeeseen ja vakituisten henkilöiden sijaisiksi saatiin rekrytoitua venäjän kielen taitoi-sia henkilöitä tilapäistä suojelua saavien henkilöiden palveluihin. Tilapäistä suojelua saavat ovat IHJ:n suurin asiakaskohderyhmä tällä hetkellä. Asiakaskunta on muuttunut myös siten, että opiske-lijoiden perheenjäseniä on aiempaa enemmän. Heistä iso osa asioi englannin kielellä, mikä myös vaikuttaa tulkkausmenoihin pienentävästi. Kustannuspaikalla oli myös muita henkilöstömuutoksia, jotka vaikuttivat henkilöstökustannuksiin vähentävästi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 284 000	0	1 284 000	4 459 399	3 175 399
Toimintakulut	-28 532 000	0	-28 532 000	-29 000 027	-468 027
Toimintakate	-27 248 000	0	-27 248 000	-24 540 628	2 707 372

150 Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela, talousjohtaja Satu Huikuri, henkilöstöjohtaja Mari Pitkänen, strategiajohtaja Sami Laakkonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta. Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja.

Hallintopalvelujen tehtäviin kuuluu konsernin omistajaohjaus sekä kaupungin lakipalveluiden tuottaminen. Hallintopalvelut vastaa kaupungin asianhallinnan, asiakirjahallinnon ja arkistotoimen järjestämisestä. Myös asuntotoimen lakisääteiset tehtävät, kuten asunto-olojen kehittäminen kuuluu hallintopalvelujen vastuualueelle.

Talouspalvelut vastaavat kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, taloushallinnosta, laskentatoimesta, rahoituksesta, sijoitustoiminnasta ja konsernirahoituksesta. Talouspalvelut vastaa myös tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta sekä talouden raportointijärjestelmistä. Pohjois-Karjalan hankintatoimi siirtyi talouspalvelujen vastuualueelle 1.6.2025 alkaen.

Henkilöstöpalvelut johtaa ja valvoo kaupungin henkilöstöhallintoa, vastaa henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstösuunnittelusta, huolehtii henkilöstön uudistumiskyvystä ja osaamisen kehittämisestä sekä henkilöstön motivointi- ja kannustusjärjestelmistä. Henkilöstöpalvelut vastaa myös palvelussuhdeasioita koskevista työnantajaneuvotteluista, virka- ja työehtosopimusten tulkinnasta ja täytäntöönpanosta sekä vastaa henkilöstöpalveluiden, työhyvinvointiasioiden ja työsuojelun järjestämisestä. Lisäksi henkilöstöpalveluiden vastuulle kuuluu työterveyshuollon hankkiminen ja ohjaus sekä henkilöstöasioiden viestintä sekä johdon ja henkilöstön yhteistoiminnan kehittäminen.

Strategiajohtajan vastuualueelle kuuluu kaupungin strateginen suunnittelu sekä valmius- ja turvallisuusasiat. Lisäksi kaupunginhallituksen alaiset kehittämishankemäärärahat siirtyivät strategisen suunnittelun vastuulle kesäkuussa.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Asianhallintatiimi vastasi asianhallinnan palveluista ja niiden yhdenmukaisuudesta läpi koko kaupunkikonsernin. Asianhallintajärjestelmään tehtiin vuoden 2025 aikana runsaat 2 200 asianavausta, siellä valmisteltiin ja jaeltiin runsaat 1 600 viranhaltijapäätöstä sekä runsaat 200 esityslistaa ja pöytäkirjaa. Digitoijat skannasivat rakennusvalvonnan asiakirjoja. Dynasty asianhallintajärjestelmän päivitys tehtiin vuoden 2025 lopulla.

Kaupunginlakimies tuotti lakipalveluja sekä kaupungin omalle organisaatiolle että merkittävimmille tytäryhtiöille.

Asuntotoimen hallinnoimasta hissi- ja esteettömyysavustusten määrärahasta (TA 2025 135 000 euroa) maksettiin hissiavustusta yhdelle hakijalle (4 hissiä, v 2024 päätös) 86 409 euroa ja myönnettiin esteettömyysavustusta kuudelle hakijalle yhteensä 22 910 euroa. Avustuksista kolmen kohteen toteutuminen ja maksatus jäi vuodelle 2026. Kaupunginhallitukselle valmisteltiin yksi Valtion tukeman asuntorakentamisen keskukselle (Varke) annettava lausunto uudisrakentamisen korkotukilainahakemukseen. Vuoden aikana myytiin kolme osakehuoneistoa. Asuntotoimi haki ja sai Varkelta jatkoavustusta vuodelle 2026 asumisneuvontapalvelun laajentamiseksi kaikille joensuulaisille. Asumisneuvontaa toteutettiin yhdessä Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellin kanssa. Fuusion myötä yhtiön uusi nimi on Joensuun Ellin Kodit Oy. Asumisneuvonnan järjestämiseksi haettiin ja saatiin jatkora hoitusta vuodelle 2026. Asumisneuvonnalla on saatu estettyä häättöjä ja saatu tiivistettyä asumisneuvojen ja hyvinvointialueen asumisentuen henkilöstön välistä yhteistyötä asukkaiden auttamiseksi. Asumisneuvoja on auttanut erityisesti asunnottomien ja asunnottomuusuhkan alaisten asunnon etsinnässä sekä ohjannut hakemaan tarvittavia taloudellisia tukia. Yhteistyö isännöitsijäyhdistyksen kanssa on lisännyt tiedon välitystä myös asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöille sekä heidän asukkaalleen. Asunnottomuuden ja häättöjen määrä saatiin säilymään edellisvuoden tasolla. Kaupungin vuokrataloyhtiön vuokrasaatavien määrän väheneminen ei toteutunut, sillä saatavien määrä kasvoi, johtuen pitkälti asumiseen liittyvien tukimuotojen kriteerien tiukentumisesta ja vuokrien noususta.

Talospalveluiden toiminnassa keskiössä oli talouden sopeutustoimenpiteiden toimeenpanon tukeminen. Vuoden 2024 loppupuolella kilpailutettu uusi konsernitilisopimus tuli voimaan 1.3.2025 ja muutosta valmisteltiin alkuvuodesta. Taloustiimi toimi toista vuotta yhtenäisenä tiiminä. Taloustiimi käsittelee suurimman osan kaupungin ostolaskuista ja myyntilaskuista sekä erilaiset oikaisut, maksusoitoukset ja muita talouteen liittyviä tehtäviä. Talospalvelut on vastannut 1.1.2025 myös työllisyyspalveluiden etuuksien (palkkatuki, starttirahat, harkinnanvaraiset kulukorvaukset, työolosuhteiden järjestelytuki, matka- ja yöpymiskustannusten korvaukset) maksatuksesta. Maksatus saatiin hyvin käyntiin ja valtiolta kunnalle siirtynyt palveluvelka saatiin vuoden aikana purettua ja maksatus ajantasaiseksi.

Tietohallinnon toiminnassa vuoden 2025 aikana keskeisessä roolissa olivat Digitaalinen Joensuu 3.0 -hankkeen toimenpiteiden edistäminen sekä uudenlaisen asiakkuusmallin kehitys Meidän IT ja talous Oy:n (jäljempänä Meita) kanssa. Digitaalinen Joensuu 3.0 -hankkeessa kehitettiin kaupungin digitaalisia palveluita parantaen datan käytettävyyttä niin omassa toiminnassa kuin asukkaiden ja kumppaneiden suuntaan. Lisäksi tehtiin yhteistyötä oppilaitosten kanssa erilaisten IoT-toteutusten osalta sekä toteutettiin paikallisten yritysten kanssa erilaisia kehitysprojekteja. Meitan kanssa määriteltiin uudenlaista asiakkuusmallia, jossa keskeinen tavoite oli selkeyttää yhteistyötä kaupungin ja Meitan kanssa eri tasoilla. Uusi asiakkuusmalli otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa.

Tietojohtamisessa vuoden 2025 merkittävimpiä edistysaskeleita olivat Pohjois-Karjalan työllisyysalueen toiminnan seurannan raportoinnin rakentaminen ja käyttöönotto sekä peruskoulujen ja lukioiden raportointikonaisuuden käyttöönotto. Lisäksi kaupungin johtoryhmälle laadittu johdon työpöytä otettiin aktiiviseen käyttöön, ja sitä hyödynnetään säännöllisesti myös johtoryhmän kokouksissa.

Henkilöstöpalveluiden keskeisimmät muutokset liittyivät TE-palveluiden siirron aiheuttamiin järjestelyihin, KVTES:n tasopalkan käyttöönottoon sekä teknisen sopimuksen henkilökohtaisen lisän arviointiin. Pitkäjänteistä työtä henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn tukemiseksi jatkettiin. Työterveyshuoltoyhteistyö on ollut sujuvaa ja vaikuttavaa, joka on osaltaan vaikuttanut myönteisesti henkilöstön työhyvinvointiin. Kaikilla talousarvion mittareilla päästiin asetettuihin tavoitteisiin.

Strategisen suunnittelun yksikön päätyö vuonna 2025 oli kaupungin uuden strategian valmistelu. Strategiatyö aloitettiin heti kesäkuussa, kun uusi kaupunginvaltuusto käynnisti työnsä. Strategiaprosessi eteni tavoiteaikataulussa syyskuun valtuuston kokoukseen hyväksyttäväksi. Uusi strategia ohjasi vuoden 2026 talousarvion valmistelua.

Riskienhallintaa sekä valmiuden ja turvallisuuden kehittämistä on toteutettu suunnitelmien mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digiohjelman tavoitteiden toteuttaminen otetaan luontaiseksi osaksi kaupungin kaikkea toimintaa. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Dynasty-arkiston käyttöönotto	Dynasty-arkisto on käytössä vuoden loppuun mennessä	Asianhallinta-tiimi/tietohallinto	Joensuun kaupungin Dynasty-järjestelmän päivittäminen uuteen versioon toteutui joulukuussa. Versio-päivityksen jälkeen voidaan käynnistää Dynasty-arkiston käyttöönottoon liittyvät toimenpiteet. Järjestelmäpäivityksen takia arkiston käyttöönotto siirtyi vuodelle 2026.	ei toteutunut
Tietojohdamisen uuden keskitetyn tietovaraston teknologiavaihtoehtojen kartoitus sekä käyttöönotto	Otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä	Talousspalvelut	Uuden ympäristön määrittely sekä toteuttaminen on aloitettu yhdessä Meita Oy:n kanssa. Dataa tietovarastoon aloitetaan keräämään vuoden 2026 aikana.	toteutui osittain
Tietojohdamisen jalkautus	Käyttöönotettuja tietojohdamisen ratkaisuja hyödynnetään aktiivisesti	Talousspalvelut	Valmistuneiden ratkaisujen hyödyntäminen on alkanut tavoitteiden mukaisesti ja käyttöä myös seurataan säännöllisesti.	toteutui
Tekoälytyöryhmän määrittely ja käynnistäminen	Tekoälytyöryhmän toiminta on käynnistetty ja ryhmälle määritellyjä tavoitteita seurataan säännöllisesti	Talousspalvelut/tietohallinto	Tekoälytyöryhmä koontui vuoden 2025 aikana kahdeksan kertaa. Kokoontuminen on säännöllistä ja sitä jatketaan vuoden 2026 aikana.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tekoälyn käyttöönotolle tiekartta	Tekoälyn laajemmalle käyttöönotolle on laadittu tiekartta ja sen toteutus on aloitettu	Talospalvelut/tietohallinto	Tekoälyn laajempaan käyttöönottoon sekä tiekartan edistämiseen liittyen syksyllä 2025 alkoi yhdessä Karelia AMK:n kanssa toteutettava tekoälykoulutus. Koulutukseen osallistuu noin sata kaupungin työntekijää ja se kestää kevääseen 2026. Koulutuksen aikana tarkennetaan tekoälyn käyttöönoton tiekarttaa.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennekeskustelulle. Vahvistamme markkinointia.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Uudistamme kaupungin omistajapoliittiset linjaukset sekä konserniohjeen	Linjaukset ja ohje on päivitetty	Konserniohjaus	Kaupungin omistajapoliittisten linjausten valmistelu on käynnissä. Linjaukset tuodaan käsiteltäväksi keväällä 2026. Konserniohjeet on uudistettu ja hyväksytty valtuustossa 29.9.2025 § 111.	ei toteutunut toteutui

Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Olemme veto- ja pitovoimainen kaupunkityönantaja. Huomioimme työntekijän ja mahdollisen perheen muun elämän, tarjoten joustoja ja soviteltua ja räätälöityä työnantajapolitiikkaa. Lisäämme ja vahvistamme työnantajanäkyvyyttämme.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työmatkaliikkumisen tuet ovat käytössä, ja toimintamalli vakiintuu.	Vakituisesta henkilöstöstä 25 prosenttia (450 henkilöä) on ottanut käyttöön hiilineutraaliutta tukevan liikkumisen tuen.	Henkilöstöpalvelut	Hiilineutraalin liikkumistuen on valinnut 614 henkilöä. Toimintamalli on vakiintunut.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Anonyymejä rekrytointeja toteutetaan rekrytoinneissa ja toimintamalli vakiintuu	Anonyymeja rekrytointeja toteutetaan yli kymmenessä (>10) rekrytoinnissa vuodessa	Henkilöstöpalvelut	Anonyymejä rekrytointeja toteutettiin yhteensä 11 kpl.	toteutui
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työterveyshuolto on toimiva ja henkilöstö tyytyväinen	Sairauspoissaolopäivät suhteessa henkilötyövuosiin vähenevät (< 13) Työtyytyväisyyskyselyn tulos paranee: Työntekijöiden tyytyväisyys työterveyshuoltoon pysyy ennallaan tai kasvaa (> 3,2)	Henkilöstöpalvelut	8,9 pv/htv Työtyytyväisyyskyselyn tulos 3,5 väittämässä "Olen tyytyväinen työterveyshuollon palveluihin"	toteutui toteutui
Mentoritoiminta vakiinutetaan	Uusia mentoreita koulutetaan vähintään 20	Henkilöstöpalvelut	Uusia mentoreita koulutettiin yhteensä 30 henkilöä.	toteutui
Toteutetaan osaamiskartoituspilointi henkilöstölle	Kyllä/ei	Henkilöstöpalvelut	Työllisyysalueen henkilöstölle toteutettiin osaamiskartoitus keväällä 2025.	toteutui
Tavoitelinjaus: Kehitämme toimintatapojamme sekä johtamista vahvistamaan osallistumista, vastuunottoa ja onnistumista. Viestintä ja vuorovaikutteisuus on tärkeää, jotta työntekijä kokee olonsa tärkeäksi ja turvalliseksi.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toteutetaan monikanavaista viestintää	Tiedotteita lähetään säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa. Työtyytyväisyyskyselyn tulos paranee: Tiedonkulku työpaikallamme on hoidettu hyvin (> 2,9)	Henkilöstöpalvelut	Monikanavaista viestintää toteutettiin suunnitellusti. Tiedonkulku työpaikallamme on hoidettu hyvin 3,0	toteutui toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tyytyväisyys johtamiseen ja työnantajaan	Työtyytyväisyyskyselyn tulos pysyy ennallaan tai paranee: 1. työpaikkamme johtamistapa on hyvä (> 3,2) 2. suosittelisin nykyistä työnantajaani tuttavalleni (> 3,3)	Henkilöstöpalvelut	1. Työpaikkamme johtamistapa on hyvä 3,2 2. Suosittelisin nykyistä työnantajaani tuttavalleni 3,3	toteutui toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 888 464	0	1 888 464	2 361 975	473 511
Toimintakulut	-7 246 464	-26 000	-7 272 464	-7 272 201	263
Toimintakate	-5 358 000	-26 000	-5 384 000	-4 910 226	473 774

174 Ympäristöterveydenhuolto

Tilivelvollinen: talusjohtaja Satu Huikuri

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon maksusuudet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Pohjois-Karjalan maakunnan kunnat sekä hyvinvointialue ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettun lain (616/2021) 65 §:n mukaisesti, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hoitaa sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 1 §:ssä tarkoitetut ympäristöterveydenhuollon tehtävät.

Sopimuksen piiriin kuuluvat seuraavat tehtävät:

- terveydensuojelulain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan terveydensuojeluviranomainen),
- elintarvikelain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan elintarvikevalvontaviranomainen),
- tupakkalain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- lääkelain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- eläinlääkintähuoltolain ja eläinsuojelulain mukaiset kunnan tehtävät.

Sopimus on voimassa voimaantulolain mukaisesti 1.1.2023-31.12.2027 ja tämän jälkeen se on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen mukaan terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten

palvelujen maksuosuudet määräytyvät jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialueen osallistumisesta eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Talousarviovalmistelu perustui jäsenkuntien maksuosuuden 3 %:n kasvulle verrattuna vuoden 2024 toteutumaennusteeseen. Jakoperusteista seurasi, että Joensuun talousarvion mukainen maksuosuuden kasvu vuodelle 2025 oli hieman tätä suurempi.

Kuntien maksuosuudet hyvinvointialueelle ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä muodostuivat asetettua tavoitetta suuremmaksi. Hyvinvointialueen tuottamien palvelujen kustannukset ylittivät arvion erityisesti hyvinvointialueen sisäisten erien (mm. tilavuokrat, tukipalvelut). Hyvinvointialueen talousarvio näiden erien osalta oli mitoitettu varsin pieneksi huomioiden aiempien vuosien toteutuma eikä ylitystä pystytty kattamaan muiden toimintojen menoista.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 302 000	0	-1 302 000	-1 361 382	-59 382
Toimintakate	-1 302 000	0	-1 302 000	-1 361 382	-59 382

Sitovuustason ylityksen selitys:

Ympäristöterveydenhuollon ylitykseksi muodostui 0,06 milj. euroa. Hyvinvointialueen tuottamien palvelujen kustannukset ylittivät arvion erityisesti hyvinvointialueen sisäisten erien (mm. tilavuokrat, tukipalvelut). Hyvinvointialueen talousarvio näiden erien osalta oli mitoitettu varsin pieneksi huomioiden aiempien vuosien toteutuma eikä ylitystä pystytty kattamaan muiden toimintojen menoista.

184 Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen: elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikkö Seppo Tossavainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelujen tulosalueen määrärahat koostuvat pääasiassa Business Joensuu Oy:n ostopalveluista. Business Joensuu Oy on seudullinen yrityskehitysorganisaatio, joka tuottaa yleisen edunmukaisia elinkeino- ja yrityspalveluita Joensuun alueella. Joensuun kaupunki omistaa Business Joensuu Oy:stä 100 %, kun aiempien pienomistajien osakkeet on ostettu pois vuoden 2025 aikana. Muita omistajia aiemmin olivat Itä-Suomen Yliopisto (6,55 %), Joensuun Yliopiston tukisäätiö (1,86 %), Riveria koulutuskuntayhtymä (0,85 %) ja Karelia Ammattikorkeakoulu Oy (0,85 %).

Katsaus toimintavuoteen 2025

Joensuussa on perustettu runsaasti uusia yrityksiä 554 kpl. Luku on poikkeuksellisen suuri ja selittyy poikkeuksellisen runsaasta määrästä perustettuja ruokalähettiläpalveluyrityksiä. Business Joensuun palveluiden kautta perustettiin 91 yritystä.

Kasvuvalmennuksiin on joulukuun loppuun mennessä osallistunut 172 joensuulaista yritystä. Kasvuvalmennukset ovat koostuneet V!rtaa, Grow, Lead, !nnoo -tuotekehitysvalmennuksista sekä Digi- ja tekoälyvalmennuksista. Näiden lisäksi uudet ryhmävalmennuspalvelut GrowthBase StartUp -valmennus (7 yritystä) ja Imagoo - tulevaisuuden työnantajavalmennus (19 yritystä) on toteutettu ensimmäisiä kertoja ja ne ovat saaneet erinomaista palautetta asiakkailta. Imagoo – tulevaisuuden työnantajavalmennukseen on osallistunut myös suurten yritysten HR-vastaavia pk-yrittäjien lisäksi.

Joensuuhun sijoittuneita yrityksiä oli yhteensä 56 kpl, joiden toimialoja oli esimerkiksi konsultointi, teollinen muotoilu, rakentaminen, arkkitehtuuri, matkailu ja muuttopalvelut. Kaupungin ja TEM välistä ekosysteemisopimusta 2021–2027 toteuttavan innokaupunki -hankesarjan kolmas vaihe on menossa ja neljännen vaiheen 1.7.2026-31.12.2028 hakemukset on jätetty ja rahoituspäätöksiä odotetaan maakuntaliitolta kesäkuussa 2026. Yrityksien rahoituksen saatavuus on edelleen hankalaa. Sen osalta on toki myös poikkeavia esimerkkejä mm. onnistuneiden startup rahoituskierrosten osalta. Perustettujen yritysten suuri määrä korreloi talouden matalasuhdanteen kanssa. Omistajavaihdoksissa rahoituksen saatavuus ja hinta hidastavat vaihdoksia. Uuden kasvuyritystoimintaa elvyttävän pääomasijoitusrahaston North Karelia Growth Fund II:n valmistelu on edennyt positiivisesti ja se käynnistyy vuoden 2026 puolella. Sen pääoma koostuu yksityisistä ja julkisista sijoituksista. Joensuun kaupungin osallistuminen rahastoon ratkaistaan keväällä 2026, kun valtuusto päättää rahastoon osallistumisesta. Uusina sijoittajina mukana on esimerkiksi julkisesti esillä olleet Itä-Suomen yliopisto ja LähiTapiola.

Kokonaisuudessaan asiakastytyväisyys palveluihin osallistuneiden osalta oli raportointikauden päättyessä NPS 75 (N=1297).

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntyminen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määräajassa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
<p>Tiivistämme kaupungin ja Business Joensuun välistä yhteistyötä uudelle tasolle asiakkaidemme hyväksi.</p>	<p>Laadimme vuodelle 2025 yhteisen organisaatioiden välisen yhteistyösuunnitelman. Tavoite: Toimintasuunnitelma on toteutettu ja yhteinen avainasiakashallinta on käytössä.</p>	<p>Elinvoimapalvelut Business Joensuu</p>	<p>Yhteistyösuunnitelma on laadittu ja sen toteutus menossa.</p> <p>Avainasiakashallintaan on luotu organisaatioiden yhteinen Teams-kanava.</p>	<p>toteutui</p> <p>toteutui</p>
<p>Palvelemme asiakkaita tehokkaasti toimintaa jatkuvasti parantaen.</p>	<p>Toteutetaan yhteinen Business Joensuun ja kaupungin asiakastytyväisyyskysely. Tavoite: Kaupungin asiakastytyväisyyskysely (toukokuu 2023 7,5), tavoite 8,0, Business Joensuun palveluissa olleiden asiakastytyväisyyskyselyn tavoite NPS vähintään 60</p>	<p>Elinvoimapalvelut Business Joensuu</p>	<p>Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin syyskuussa Business Joensuun vetämänä samoilla kysymyksillä kuin 2024. Sitä aiemmat kyselyt on tehty Joensuun kaupungin osalta eri kysymyksillä, joten vastaukset ennen vuotta 2024 eivät ole vertailukelpoisia.</p> <p>Business Joensuun palveluissa olleiden asiakastytyväisyyskyselyn NPS 69 (N=744) (vastaajan kotikunta kysytty/tiedossa)</p> <p>Yleisarvosana Joensuun kaupungille yritys-kaupunkina oli Business Joensuun syksyllä 2025 toteuttamassa kyselyssä 7,6 (7,4)</p>	<p>toteutui</p>

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
<p>Tuemme entistä paremmin yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.</p>	<p>Asiakasvastaavamalli otetaan käyttöön. Tavoite: malli on käytössä</p>	Business Joensuu	<p>Asiakasvastaavamalli on käytössä. Nimettyjen yritysten määrää on laajennettu (9 entistä + 7 uutta).</p>	toteutui
	<p>Business Joensuun asiakasyritysten määrä kasvaa: Lähtötaso 900 yritystä, asiakasyritysten määrän muutos, tavoite +100 vs. 2024.</p>		<p>Asiakasyrityksiä tällä hetkellä 1066 joensuulaisyritystä.</p>	toteutui
	<p>Business Joensuun kasvualmennuksissa olleiden yritysten määrä: Lähtötaso 100 tavoite 120.</p>		<p>Kasvualmennuksissa on ollut 172 joensuulaisyritystä.</p>	toteutui
	<p>Uusia vientiyrityksiä Business Joensuun palveluista, tavoite 10.</p>		<p>Uusia vientiyrityksiä (Joensuuhun) 5 kpl.</p>	ei toteutunut
	<p>Uusia vientiavauksia nykyisillä yrityksillä Business Joensuun palveluista, tavoite 10.</p>		<p>Uusia vientiavauksia joensuulaisyrittäjillä 15 kpl.</p>	toteutui
	<p>Yrityksiin on Business Joensuun palveluiden avulla hankittu rahoitusta, tavoite: aloitetaan seuranta.</p>	Elinvoimapaalvelut Business Joensuu	<p>Seuranta on aloitettu. Toteuma: 17,06 M€</p>	toteutui
	<p>Business Joensuu valmistele uuden pääomasijoitusrahaston, jonka pääoma koostuu sekä yksityisten että kaupungin sijoituksista. Tavoite: rahasto on valmisteltu vuoden 2025 kuluessa.</p>		<p>Rahaston rakentaminen on käynnissä. Rahaston esittelytilaisuus on pidetty 8.9.2025 ja neuvottelut mahdollisten uusien sijoittajien kanssa jatkuvat. Joensuun kaupungin osallistuminen rahastoon ratkaistaan kevään 2026 aikana.</p>	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntyminen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määräajassa.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Synnytämme Joensuuhun lisää yrityksiä, liikevaihtoa ja uusia työpaikkoja täällä jo olevien toimijoiden kautta	<p>Joensuussa perustettuja yrityksiä, tavoite yhteensä 350.</p> <p>Business Joensuun palveluiden kautta perustetut yritykset, tavoite 100.</p> <p>Uusia työpaikkoja Business Joensuun rekrytointipalveluista, tavoite 50.</p> <p>Business Joensuun palveluissa olleiden yritysten liikevaihto ja sen kasvu €. Vuosimittari.</p>	Business Joensuu	<p>Joensuussa perustettuja yrityksiä 554 kpl.</p> <p>Business Joensuun palveluiden kautta Joensuuhun perustettuja yrityksiä 91 yritystä.</p> <p>Uusia työpaikkoja Joensuuhun Business Joensuun työnantajuus- ja rekrytointipalveluista (työnantajien valmennus) 32 kpl.</p> <p>Tämä on vuosimittari ja raportoidaan keväällä 2026 yritysten tilinpäätösten perusteella.*</p>	<p>toteutui</p> <p>toteutui osittain</p> <p>ei toteutunut</p> <p>toteutuu</p>
Investln: Houkuttelemme aktiivisesti tänne sijoittuvia yrityksiä ja tuemme investointien toteutumista. Laajennamme toiminnan tukemaan tänne sijoittuneiden yritysten toimintaa.	<p>Joensuuhun sijoittuneet yritykset, tavoite 45.</p> <p>Business Joensuun kautta Joensuuhun sijoittuneet yritykset, tavoite 10.</p> <p>Business Joensuun kautta Joensuuhun sijoittuneita investointeja, tavoite 30 milj. euroa.</p> <p>Business Joensuun kautta Joensuuhun sijoittuneisiin yrityksiin uusia työpaikkoja, tavoite 50.</p>	Business Joensuu	<p>Joensuuhun sijoittuneita yrityksiä 56 kpl. Konsultointi, teollinen muotoilu, rakentaminen, arkkitehtuuri, matkailu ja muuttopalvelut.</p> <p>Business Joensuun kautta Joensuuhun sijoittuneita yrityksiä 7 kpl.</p> <p>Yli 35 M€ (mm. Lakan Betoni Oy, Karelia-Ikkuna Oy, Waratah Om Oy, Nanocomp Oy)</p> <p>56 kpl</p>	<p>toteutui</p> <p>ei toteutunut</p> <p>toteutui</p> <p>toteutui</p>

*tiedot raportoidaan arviolta elokuussa 2026, toteuma on arvio

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Business Joensuun oma toiminta kehittyy ja ulkoinen vipurahoitus vahvistuu. Valmistaudutaan ennakoivasti seuraavan EU-ohjelmakauden 2028–2034 muu-toksiin.	Kansainvälisen esim. suorien EU-rahoitusten hyö-dyntäminen, haet-tuja strategian mu-kaisia rahoituksia 2 kpl ja 0,5 milj. eu-roa. Rakennerahastojen (EAKR, ESR) hyö-dyntäminen, myön-nettyjä rahoituksia 2 milj. euroa.	Business Joensuu	EU-rahoituksia 2 kpl ja 0,7 M€, Interreg Aurora ja NPA. Rakennerahaston ra-hoitukset: 2,0 M€	toteutui toteutui
Ekosysteemisopimuk-sen toteutuksen / Inno-kaupunki -projektisarjan kautta saatava vaikutta-vuus kasvaa.	Uusi Innovation Jo-ensuu -malli on val-mis ja käynnistetty tiiviissä yhteis-työssä Innokaupun-kitoimijoiden (Busi-ness Joensuu, Ka-relia, UEF, Luke, kaupunki) ja yritys-ten kanssa.	Elinvoimapal-velut Busi-ness Joensuu	Innokaupunki Joensuu strategiatyö 2026-2028 valmistui syyskuun ai-kana. Innovation Joen-suun missiona on hou-kutella alueelle kansain-välisiä suuria kasvuyri-tyksiä, osajia ja inves-tointeja, sekä edistää merkittävällä tavalla uu-sien yritysten ja työpaik-kojen syntymistä alu-eelle. Strategian toi-menpiteet tullaan sisäl-lyttämään syksyllä val-misteltavaan Innokau-punki Joensuu 4 – pro-jektihakemukseen. Innokaupunki Joensuu 3 –projektin toteutus käynnistyi 1.6.2025	toteutui

Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntyminen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määräajassa.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yritysten osallistuminen yhteisiin ekosysteemeihin, Forest ja Photonics, vahvistuu ja ne tuottavat kasvua ja kunnianhimoisia innovaatioita.	<p>Business Joensuu on aktiivinen metsäbiotalouden ja fotonikan kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa sekä -markkinoilla yhteistyössä muiden Forest - ja Photonics Joensuu -toimijoiden ml. yritysten kanssa. Tavoite: 6 yhteistyösuunnitelmassa nimettyä kv-verkostoa/markkinaa tuo alueelle business-delegaatioita. Tavoite, delegaatioita 10 kpl.</p> <p>Forest Joensuu ekosysteemin kasvuyritykset kasvavat ja kansainvälistyvät, liikevaihto ja sen kasvu €. Vuosimittari.</p> <p>Photonics Joensuu ekosysteemin kasvuyritykset kasvavat ja kansainvälistyvät, liikevaihto ja sen kasvu €. Vuosimittari.</p>	Business Joensuu	<p>Ekosysteemeihin osallistuneiden yritysten määrä on ollut kasvussa vuonna 2025. Yritykset osallistuivat Innokaupunki Joensuu 2026-2028 strategian valmisteluun, jonka yhtenä tavoitteena on osallistuvien yritysten määrän kasvattaminen ja myös tätä kautta toiminnan vaikuttavuuden kasvu.</p> <p>KV-Delegaatioita 13 kpl</p> <p>Tämä on vuosimittari, joka raportoidaan keväällä 2026 yritysten tilinpäätösten perusteella.*</p> <p>Tämä on vuosimittari, joka raportoidaan keväällä 2026 yritysten tilinpäätösten perusteella.*</p>	<p>toteutui</p> <p>toteutui</p> <p>toteutuu</p> <p>toteutuu</p>
Pääsemme paremmin kiinni uusiin nouseviin mahdollisuuksiin:	Mahdollistamme yritysten pilotointi- ja kokeilutoiminnan osana kaupunkikehittämistä ja näin luomme yrityksille referenssejä. Tavoite, 4 kpl pilotointi- ja kokeilutoimintoja.	Elinvoimapa-velut	5 kpl, Carbonaide Oy, Argolab Oy, Nanohalen Oy, Mecmetal Oy, Kata Safety Oy	toteutui

*tiedot raportoidaan arviolta elokuussa 2026, toteuma on arvio

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Pääsemme paremmin kiinni uusiin nouseviin mahdollisuuksiin: 1) vihreä siirtymä ml. energia ja vetytalous	1) Toimitaan aktiivisesti vetytalouden edistämiseksi alueella. Tavoite, vetytalouteen syntyy alueelle uusia yrityksiä 2 kpl.	Business Joensuu	1 kpl, Vireon Hydrogen	ei toteutunut
2) turvallisuus- ja puolustusala	2) Edistämme uutta digitaalisen rajaturvallisuuden klusteria (ml. Business Joensuu, kaupunki, UEF, yritykset, verkostot). Tavoite, klusteri on kasattu ja sen toteutus- ja rahoitussuunnitelma on valmis.		Borderland Europe -hankkeelle on saatu positiivinen rahoituspäätös ja hanke on käynnistynyt 1.12.2025.	toteutui
3) matkailu	3) Business Joensuu järjestää matkailuyritysten liiketoiminnan kehittämisen palvelut. Matkailuyritysten liiketoiminta ja yritysten tarjoamien matkailutuotteiden määrä kasvaa. Mittari: osallistuvien yritysten liikevaihto. Liikevaihto on vuosimittari, raportoidaan yritysten tilinpäätösten perusteella.		Matkailutuotteiden määrä kasvanut vuoden alusta +19 %.	toteutui
	Business Joensuun valmistelee projektin, joka edistää työn ja vapaa-ajan lentomat kustusta. Tavoitteena +5000 lentomat kustajaa. Mittari: lentotilasto, tapahtumamäärät, FCB:n viralliset kongressitilastot.		Ryhmähanke valmistelussa: Joensuun kaupunki, UEF ja Business Joensuu Oy. Hakemus jätetty ja sille on näytetty vihreää valoa. (Päätös saadaan 03/2026)	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Hyödynnämme eurooppalaisia ja kansallisia verkostoja sekä rahoitusmahdollisuuksia kaupunkikehittämisen kärjellä	Kaupungin uusi tapa toimia on suunniteltu, sisällytetty 2026–2030 strategiaan ja otettu käyttöön. Tavoite, olemme valinneet meille tärkeät kansalliset - sekä kansainväliset verkostot ja olemme niissä aktiivisia. Strategian mukaisia haettuja rahoituksia 1 milj. euroa.	Elinvoimapalvelut	Uuden toimintamallin kehittäminen on valmis ja otettu käyttöön. Verkostojen analysointi ja valinta on menossa. Valmistuu vuoden loppuun mennessä. Rahoitushakemukset jätetty noin 100 M€ kaupungille tärkeisiin investointeihin ja kehittämiseen.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	20 576	20 576
Toimintakulut	-2 705 000	35 000	-2 670 000	-2 675 043	-5 043
Toimintakate	-2 705 000	35 000	-2 670 000	-2 654 467	15 533

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Tilivelvollinen: hankintapäällikkö Mika Purmonen 30.4.2025 saakka, vs. hankintapäällikkö Päivi Halonen 1.5.2025 alkaen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 13 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 40 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee. Tavoitteemme on edistää kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla). Pohjois-Karjalan hankintatoimen palveluiden kysyntä on jatkanut kasvuaan, joka selittää talousarviossa

tapahtuneen nousun vuodelle 2025. Hankintatoimen henkilömäärä on noussut, joka vaikuttaa sekä henkilöstökuluihin, että myös ict-kustannuksiin sekä hallintotalon työtiloista aiheutuviin yleiskuluihin, joita maksetaan henkilömäärään perustuen. Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittäville komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Kilpailutusten määrä vuonna 2025 kasvoi edellisestä vuodesta, mutta hankintojen arvo oli pienempi kuin edellisenä vuonna. Hankintatoimi kilpailutti vuonna 2025 toimintahistoriansa eniten kilpailutuksia vuodessa, yhteensä 417 kilpailutusta, joiden ennakoitu arvo oli noin 267 milj. euroa.

Tarjouksia hankintatoimen julkaisemiin kilpailutuksiin saapui noin 5,5 tarjousta per kilpailutus, joka on parempi kuin Suomessa tutkimusten mukaan, sillä mediaani julkisiin hankintoihin saapuvien tarjousten lukumäärästä on 3.

Hankintatoimen yhtenä vuodelle 2025 asettamista tavoitteista oli tietopyyntöjen ja markkinavuoropuhelujen aktiivinen hyödyntäminen hankinnan laadukkaassa valmistelussa ja hankintatoimi hyödynsi tietopyyntöjä ja/tai markkinavuoropuhelua noin 19 % hankinnoissa, kun tavoitetaso oli 16 %.

Hankintojen laadukas valmistelu lisää myös tarjousten määrää. Hankintatoimi jatkoi edellisvuonna pilotoitua hankintojen vaikuttavuuden mittaamista Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa. Huolimatta hankintatoimen kasvaneesta kilpailutusmäärästä hankintojen arvo laski vuonna 2025. Tällä oli suora yhteys talouden perustana oleviin komissiomaksuihin. Oli myös selvästi havaittavissa talouden entisestään synkentyneet näkymät hankintojen toimeksiantojen peruuntumisina, hankintojen keskeyttämisinä määrärahojen riittämättömyyden vuoksi sekä sopimustoimittajilta tehtävien ostojen määrän hidastumisena.

Hankintatoimen talous jäi toista kertaa alijäämäiseksi. Vuosittaiset hankinnat ja siten myös komissioiden taso vaihtelee jonkin verran eri vuosien välillä, mutta komissiot eivät ole kattaneet kustannuksia vuosina 2024-2025. Tätä selittää hankintojen keskimääräisen arvon laskeminen sekä Pohjois-Karjalan hankintatoimen tilaajan puolesta hoitamien hallinnollisten tehtävien määrän kasvu (mm. sopimushallinta, reklamaatiot, hinnanmuutokset, jälki-ilmoitukset myös kansallisissa hankinnoissa, rikosrekisteriotteiden pyytäminen EU-hankinnoissa). Lisäksi pienemmissä kilpailutuksissa hallinnollisen työn osuus on tyypillisesti suurempi kuin euromääräisesti suuremmissa hankinnoissa. Nämä tekijät huomioiden Pohjois-Karjalan hankintatoimen komissioportaita- ja tasoja tarkistettiin, muutos tuli voimaan uusiin 12.1.2026 jälkeen toteutettaviin kilpailutuksiin

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti. Alueellisia/paikallisia yrityksiä hyödynnetään entistä paremmin.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kilpailutuksista saatujen palautteiden systemaattinen käsittely ja hyödyntäminen	Jokaisen päättyneen kilpailutuksen jälkeen tarjouspyyntöön tutustuneille on lähetetty palautekysely ja hankintatoimessa on luotu toimintamalli palautteiden käsittelyyn ja niiden hyödyntämiseen	Hankintatoimi	Jokaisen päättyneen kilpailutuksen jälkeen tarjouspyyntöön tutustuneille on lähetetty palautekysely ja hankintatoimessa on luotu toimintamalli palautteiden käsittelyyn ja niiden hyödyntämiseen	toteutui
Hyödynnämme aktiivisesti tietopyyntöjä ja markkinavuoropuhelua hankinnan laadukkaassa valmistelussa	16 % hankinnoista on käytetty tietopyyntöä ja/tai markkinavuoropuhelua	Hankintatoimi	19 %	toteutui
Hankintojen vaikuttavuutta mitataan Joensuun kaupungin hankinnoissa	Kaikissa Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta	Hankintatoimi	Kaikissa Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 448 000	0	1 448 000	1 271 863	-176 137
Toimintakulut	-1 448 000	0	-1 448 000	-1 406 943	41 057
Toimintakate	0	0	0	-135 080	-135 080

Sitovuustason ylityksen selitys:
Huolimatta hankintatoimen kasvaneesta kilpailutusmäärästä hankintojen arvo laski vuonna 2025. Tällä oli suora yhteys talouden perustana oleviin komissiomaksuihin. Oli myös selvästi havaittavissa talouden entisestään synkentyneet näkymät hankintojen toimeksiantojen peruuntumisina, hankintojen keskeyttämisinä määrärahojen riittämättömyyden vuoksi sekä sopimustoimittajilta tehtävien ostojen määrän hidastumisena.

Pohjois-Karjalan työllisyysalue

350 Pohjois-Karjalan työllisyysalue

Tilivelvollinen: työllisyysaluejohtaja Riikka Vartiainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut siirtyvät 1.1.2025 valtioneuvostolta Pohjois-Karjalan kuntien muodostamalle työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Työllisyysalueen tehtävänä on järjestää lakisääteiset työvoimapalvelut sekä koordinoita kumppanitoimijoiden muodostamaa Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemiä. Työllisyysalueen talousarvio vuonna 2025 oli kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruinen, 21,8 milj. euroa. Kustannukset jaetaan kunnille valtionosuuden jakoperusteilla sekä aiheuttamisperiaatteella. Työllisyysalueen lakisääteisissä tehtävissä työskentelee n. 170 henkilöä, joista osa sijoittuu Pohjois-Karjalan kuntiin. Joulukuussa 2025 työllisyysalueella oli 18 000 henkilöasiakasta, joista työttömiä työnhakijoita oli n. 11 000. Työnantajia työllisyysalueen aktiivisessa asiakkuudessa on n. 3 000.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Työllisyysalueen toiminta käynnistyi valtion aikaiseen toimintaan nähden noin 4,8 milj. euroa pienemmällä resursseilla. Vähennykset kohdentuivat henkilöstön määrään, myönnettävän palkkatukeen sekä ostopalveluihin. Määrärahojen vähentymisestä ja valtion aikaisemmin tekemistä sidonnoista johtuen palkkatukeen varatut määrärahat loppuivat helmikuussa 2025. Resurssien vähentymisen lisäksi yleinen työmarkkinatilanne haastoi työllisyysalueen toimintaa. Työttömyys lisääntyi ja avoimien työpaikkojen määrä väheni merkittävästi vuoden aikana. Alkuvuodesta toimintaan vaikuttivat myös organisaation järjestäytymiseen liittyvät YT-neuvottelut sekä uusien työkäytäntöjen muodostuminen siirrettäessä palvelutoimintaa valtiolta kunnalle.

Työllisyysalueen toiminta käynnistyi suunnitellusti kuntien oman työllisyyttä edistävän palvelutarjonnan yhteydessä. Lähipalveluna järjestettyjen viranomaispalvelujen lisäksi työllisyysalue järjesti muun muassa kotoutumiskoulutusta, valmennuspalveluita ja yrittäjäyyskoulutusta. Työnantajille järjestettiin palveluita rekrytointiin sekä tukea muutostilanteisiin. Työllisyysalue teki 224 myönteistä starttirahapäätöstä vuonna 2025. Loppuvuodesta maakunnallista työllisyyttä edistävää palvelutarjontaa sisältäen sekä viranomaispalvelut että vapaaehtoisesti tuotettavat palvelut alettiin markkinoida sekä työnhakija- että työnantaja-asiakkaalle saavutettavampana Luotsi Pohjois-Karjala -palvelukokonaisuutena. Luotsin palvelukokonaisuuteen kiinnitettiin myös Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemin palvelutarjonta.

Työllisyysalueen lakisääteisiä palveluita täydentää maakunnallinen hanketoiminta. TNO-tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestykseksi ESR+-ryhmähanke käynnistyi 1.3.2024. Joensuun kaupungin ja oppilaitosten ryhmähanke tavoitteena on muun muassa tukea maakunnallisen työllisyysalueen sekä kunnan vapaaehtoisten palvelujen alkavaa yhteistyötä. Hankekokonaisuudella edistetään Pohjois-Karjalan asukkaiden nopeaa työllistymistä tai kouluttautumista matalan kynnyksen tieto- neuvonta- ja ohjaustyön avulla. Hankkeen toiminnan kautta on muodostettu Pohjois-Karjalan alueelle kattava monikanavainen Luotsi- palvelupisteverkosto.

Pohjois-Karjalan työllisyysalue haki loppuvuodesta 2025 yhdessä maakunnan kuntien kanssa ESR+-rahoitusta maakunnan välityömarkkinoita kehittäväälle hankkeelle (TOIMI -Toimivat välityömarkkinat

Pohjois-Karjalaan) ajalle 1.3.2026 – 30.9.2029. Hankkeelle myönnettiin ESR+ -rahoitusta yhteensä 8,7 milj. euroa, josta maakunnan kuntien omavastuuosuus on 1,7 milj. euroa.

Työllisyysalueen talouden toteuma alitti talousarvion 12 %:lla vuonna 2025. Yleiset toimintakustannukset, kuten toimistokulut, toteutuivat n. 0,2 milj. euroa arvioitua suurempina. Aiheuttamisperusteiset kustannukset, kuten asiakaskohtaiset ostopalvelut ja etuudet, toteutuivat 2,9 milj. euroa arvioitua pienempinä. Aiheuttamisperusteisten kustannusten arvioitua vähäisempään toteumaan vaikuttivat palkkatuen sidontojen ennakoitua huomattavasti suurempi purkautuminen sekä yleisestä työmarkkinatilanteesta johtuva palvelujen, kuten yhteishankintakoulutusten, käytön vähäisyys. Talousarvion toteumaan nähden lähes kaikki työllisyysalueen kunnat saivat hyvitystä yhteensä n. 2,86 milj. euroa. Lisäksi kunnille hyvitetiin valtion aikaista palveluvelkaa yhteensä n. 1,1 milj. euroa.

Riskienhallinnan toteutuminen

Pohjois-Karjalan työllisyystilanne on heikko, mikä vaikuttaa kuntien elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvointiin. Maakunnan avoimien työpaikkojen määrä on vähäinen suhteessa työnhakijoiden määrään. Toisaalta maakunnassa kärsitään myös kohtaanto-ongelmasta, eli työnhakijat eivät täytä työnantajien osaajatarpeita. Työnhakijoiden työllistymisen edellytyksiä pyritään parantamaan monialaisella palvelutarjonnalla kiinnittäen huomiota työttömyyden pitkittymisen ehkäisyyn. Yritysten työntekijätarpeiden täyttymistä edistetään kehittämällä ennakoitintyötä ja kouluttautumismahdollisuuksia yhteistyössä työnantajien sekä palveluntarjoajien kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Tavoitelinjaus: Pohjois-Karjalan elinvoiman ja työllisyyden edistäminen, työttömyyden laskeminen erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien osalta, maahanmuuttajien työllistymisen parantaminen sekä työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaannon tehostaminen.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Lähipalvelujen ja kasvokkaisen asia-kas palvelun lisääminen työllisyysalueen kunnissa huomioiden eri asiakasryhmät	Alkuhaastatteluista 75 % ja työnhakukeskusteluista > 50 % toteutetaan kasvokkain. Monialaista palvelua tarvitsevien asiakkaiden palvelutarvearviointi on tehty 3 kk määräajassa.	Työllisyysalue	Alkuhaastatteluista 63 % sekä työnhakukeskusteluista 48 % on toteutettu kasvokkain. Mittaritiedon saaminen KEHA-keskustelulta ei toteutunut ennakkotiedoista poiketen.	ei toteutunut
Maahanmuuttajien työllisyyden lisääminen yhdistämällä työvoimapalveluita ja kuntien kotouttamispalveluita	Osaamis- ja kielitaitokartoituksissa hyödynnetään kaikkien työllisyysalueen kuntien maahanmuuttajapalvelujen tarjontaa. Odotusaika 80 %:lla kotoutumissuunnitelman laatimiseen < 30 vrk	Työllisyysalue	Kuntien maahanmuuttajapalvelujen sisältö on vaihtelevaa. Yhteinen kehittämistyö aloitettu yhteistyössä ELO- ja WINK-hankkeiden kanssa. Odotusaika 68 %:lla asiakkaista kotoutumissuunnitelman laatimiseen < 30 vrk.	toteutui osittain ei toteutunut

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kohtaannon edistäminen tehostamalla työnvälitystä	Työpaikkojen täytymisaika < 22 vrk Yrityskontaktien määrä > 2000 Jokainen työllisyysalueella henkilöasiakaspalvelussa asiakastyötä tekevä tekee työtarjouksia, -tiedotteita ja/tai esittelyjä.	Työllisyysalue	Työpaikkojen täytymisaika 34 vrk. Saatavissa oleva mittaritieto KEHA-keskuksesta 1-5/25 1 655 kpl. Työnvälitystyön tehostaminen käynnistetty vuonna 2025 painottamalla työnvälitystä henkilöstön tehtävänkuvissa.	ei toteutunut toteutui toteutui
Työllisyyden ekosysteemin kehittäminen ja toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen	Ekosysteemin kehittämisohjelma käynnistyy ja ryhmät työskentelevät yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.	Työllisyysalue	Ekosysteemin kehittämisohjelma, toimintamalli ja kehittämisryhmien tavoitteet muodostettu vuosille 2026–2029.	toteutui
Työllisyysalueen hankkimat työvoimakoulutukset ovat vaikuttavia	Työttömyys päättyy yli 50 %:lla koulutuksen suorittaneista 3 kk koulutuksen päättymisen jälkeen.	Työllisyysalue	Työttömyys päätynyt 53,7 %:lla koulutuksen suorittaneista 3 kk koulutuksen päättymisen jälkeen.	toteutui
Työllisyysalueen ja kuntien yhteiset palvelupisteet toimivat kaikissa kunnissa	Toiminta on käynnistynyt työllisyysalueen kaikissa 13 kunnassa. Palvelupisteet sisältävät nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelut.	Työllisyysalue	Toiminta käynnistyi suunnitellusti ja palveluita tarjotaan kaikissa työllisyysalueen kunnissa. Nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelut on sisällytetty Ohjaamoon tai kuntien Luotsi-palvelupisteisiin.	toteutui toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	21 811 000	0	21 811 000	19 081 378	-2 729 622
Toimintakulut	-21 811 000	0	-21 811 000	-19 081 378	2 729 622
Toimintakate	0	0	0	0	0

Hyvinvoinnin toimiala

Toimialan toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Lisäksi toimiala vastaa kaupungin tasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kuntalaisosallisuuden koordinoinnista. Hyvinvointipalvelut koordinoivat kaupungin tasolla ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 toimialalla jalkautettiin vuonna 2024 päätettyjä talouden sopeuttamisen päätöksiä. Toimialalla on pystytty toimenpanemaan päätetyt sopeutustoimet lähes täysimääräisesti.

Vuonna 2025 Joensuussa syntyi 546 lasta, joka on 12 lasta enemmän kuin vuonna 2024. Syntyvyyden lasku Joensuussa on viime vuosina tasaantunut ja syntyvyys näyttää asettuvan 500–550 lapsen välille. Muutos 2010-luvun alkuun on kuitenkin niin merkittävä, että varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa palvelutarjonnan ja palvelutarpeen epäsuhde jatkuu jo tehdyistä palveluverkkopäätöksistä huolimatta tulevina vuosina. Kaupungin eteläisellä alueella tehtiin palveluverkkotarkastelu ja lopputuloksena Reijolan koulu lakkautetaan, Niittylahden vanha koulu puretaan ja tilalle rakennetaan uusi 2-sarjainen koulu ja 3-ryhmäinen päiväkotit. Lisäksi Reijolaan rakennetaan 5 ryhmäinen päiväkotit Yhteisötalon yhteyteen. Alueelta lakkautetaan tulevaisuudessa vanhoja päiväkotiteja, jotka korvataan uusilla tiloilla. Vuonna 2025 tehtiin myös päätös Noljaan uuden 5-ryhmäisen päiväkodin rakentamisesta.

Toimialan investoinneista vuonna 2025 merkittävimpiä olivat kaupungintalon peruskorjaus museo Elieliksi, joka avautui lokakuussa 2025. Taidemuseon peruskorjaus aloitettiin vuonna 2025 ja peruskorjauksen odotetaan valmistuvan vuoden 2026 lopulla. Lisäksi Hammaslahteen valmistui uusi alakoulu, jonka kanssa samoissa tiloissa toimii kirjasto sekä nuorisotila.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet	Digiohjelma eteni suunnitellusti	toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Koulutus- ja nuorisopalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2025 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisohjaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)	100 %	toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologia-avusteisen oppimisinnovaation ja innovaatio otetaan osaksi koulun toimintaa.	Koulutus ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)	Kaikki koulut ovat talentaneet innovaation ja jakaneet sen toisten koulujen käytettäväksi. Innovaatioista mm. Karhunmäen koulun luokkakohtainen TVT-passi on levinnyt monen koulun käyttöön. Useammalla koululla kuten Nepenmäen koululla innovaatio liittyy tekoälyyn. GenAI-hankkeessa on toiminut 12 koulua.	toteutui
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen ja varmistetaan, että yrittäjyyskasvatus on osa koulun toimintaa.	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)	Yrittäjyyskasvatus toteutuu kaikissa kouluissa. Koulut ovat valinneet soveltuvat yrityskasvatuspolut Nuorten yrittäjyys ja talous NYT -materiaaleista. Yrityskasvatus on toteutettu mm. duuni- ja yrityssuunnistuksina, Vuosi yrittäjänä -ohjelmana ja Oma talous ja rahat -ohjelmana.	toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi.	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaalikasvatustiimi ja rehtorit)	Toteutunut. Yleisin osallistamisen menetelmä on aktiivinen oppilaskuntatoiminta, joka toteutuu joka koulussa. Lisäksi jokaisessa koulussa toimii jokin kiusaamisen ehkäisemiseen tähtäävä toimintamalli.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy korkealla tasolla	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskasvatus	Osallistumisaste 01–12/2025: 0–6-vuotiaat 76 % ja 1–6-vuotiaat 88 % (jos alle 1-vuotiaat eivät ole mukana).	toteutui osittain
Huoltajien tyytyväisyys kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun pysyy hyvällä tasolla.	Tyytyväisyys kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun 4,4 (ka) tai yli (asteikko 1–5).	Varhaiskasvatus	Asiakaskyselyn tulokset 4–5/2025 eli huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuksen laatuun kaupungin varhaiskasvatuksessa oli 4,7 ka ja eriteltyinä kaupungin päiväkodit 4,5 ka, perhepäivähoito 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka.	toteutui
Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatustpalvelut	Varhaiskasvatusta koskeva yhdenvertaisuuslain 6 a § astui voimaan 1.1.2025. Lain mukainen yhdenvertaisuutta edistävä suunnitelma tulee ottaa käyttöön varhaiskasvatuksessa viimeistään 1.1.2026. Varhaiskasvatuksessa jokaisessa yksikössä on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tehty ja käytössä. Kouluissa tasa-arvosuunnitelmat päivitetään kevään 2026 aikana.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut	Toteutunut. Yhteistyöhön osallistuneet mm. Karelia AMK, UEF, Riveria ja Luovi sekä opiskelijakunnan edustajia eri oppilaitoksista.	toteutui

Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee vuoden 2024 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, Henkilöstöpalvelut	Sairauspoissaolopäiviä 2025 oli 11 pv/htv eli sama kuin vuonna 2024 (11 pv/htv). Sairauspoissaolot eivät vähentyneet vuoden 2024 tasosta, mutta eivät nousseetkaan.	ei toteutunut

400 Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut

Tilivelvollinen: taluspäällikkö Matti Karttunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hallintopalvelujen toimintaan kuuluu koulusihteeripalvelut (Hyvo-tiimi), osallistuminen toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin sekä toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut.

Toukokuun loppuun asti hallintopalvelujen toimintaan kuului myös ehkäisevä päihdetyö, Lapsiystävällinen kunta -työ, hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toimien ja suunnitelmien koordinaatio sekä Yhteisötaalo Sataman ja Sepänpihan kerhotalon toiminta. Edellä mainitut toiminnot siirtyivät kesäkuun alussa hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakuntaan, jonka toimintakertomuksesta löytyy katsaus toimintavuoteen 2025.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Hyvo-tiimissä toimintaa kehitettiin ottamalla käyttöön matalalla kynnyksellä pieniä uudistuksia. Merkittävin työtehtäviin vaikuttava muutos oli uuden avaintenhallintajärjestelmän käyttöönotto.

Tilamuutoksia oli vuonna 2025 keskimääräistä enemmän. Useista tiloista luovuttiin, mutta myös uusia tiloja otettiin käyttöön. Lisäksi vuoteen mahtui paljon tulevien kohteiden suunnittelutyötä. Tiloihin liittyvistä asioista on kerrottu tarkemmin kunkin tulosalueen omassa osiossa.

Tulosalueen talousarvio ylittyi hieman. Tähän vaikutti pääasiassa siirtyminen tasopalkkajärjestelmään ja lisäksi vuodelle kohdistui talousarviossa huomioimattomia kertaluonteisia kustannuksia.

Riskienhallinnan toteutuminen

Hyvinvointipalveluiden hallintopalvelujen toimintaan ei kohdistunut vuonna 2025 merkittäviä riskejä. Henkilöstöresursseihin liittyvät riskit olivat konkreettisimpia riskejä. Niihin pystyttiin hyvin varautumaan vuonna 2025, eivätkä toteutuneet riskit vaikuttaneet hallintopalveluiden toimintaan.

Henkilöstöön liittyviin tapaturmariskeihin ja sekä toimintoihin ja tiloihin liittyviin riskeihin on varauduttu ja vastattu yksikkökohtaisella riskienarvioinnilla.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Toimintatulot	724 423	741 000	732 800	744 910
Toimintamenot	-1 188 865	-1 507 000	-1 207 000	-1 237 615
Toimintakate	-464 442	-766 000	-474 200	-492 706
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	24	21	21	23

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	732 800	0	732 800	744 910	12 110
Toimintakulut	-1 207 000	0	-1 207 000	-1 237 615	-30 615
Toimintakate	-474 200	0	-474 200	-492 706	-18 506

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Tilivelvollinen: koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen valmistava opetus, esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus sekä nuorisopalvelut. Tehtävänä on oppijoiden kasvatus ja opetus yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen, sekä vapaa-ajan toiminnan järjestäminen.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 kaupungin peruskouluissa oli yhteensä 5 300 oppilasta. Koulujen yhteydessä olevassa esiopetuksessa oli 44 oppilasta. Kaupungin lukioissa oli 1 286 opiskelijaa sisältäen aikuislukion 126 lukiotutkinnon opiskelijaa. Aikuisten perusopetuksessa (AIPE) opiskelijoita oli yhteensä 174 ja tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) 125 opiskelijaa. Opiskelijamäärissä on käytetty tilastopäivän 20.9.2025 lukuja.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden näkökulmasta vuosi 2025 oli onnistunut. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan. Vuoden 2025 tilinpäätös alittaa talousarvion noin 585 000 eurolla. Alitus on 0,6 % budjetista. Talousarvion alitus koostuu pääosin monikielisen opetuksen henkilöstökulujen alituksesta sekä talousarviota pienemmistä palvelujen ostoista.

Lukioiden yhteishaun aloituspaikat kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti säilyttää samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Aloituspaikkoja oli yhteensä 404. Kevään 2025 yhteishaussa seuraavat keskiarvot oikeuttivat sisäänpääsyyn: Lyseon lukio 8,17, Yhteiskoulun lukio 8,08 ja Pyhäselän lukio 6,58. Lyseon lukioon ja Yhteiskoulun lukioon hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja, myös lukioiden

erikoislinjoille. Pyhäselän lukion aloituspaikat eivät tulleet täyteen. Koko kaupungin tasolla keskiarvorajat laskivat edellisestä vuodesta.

Koulutus- ja nuorisopalvelujen henkilötövuosien määrä oli vuonna 2025 noin 821 henkilötövuotta. Henkilöstö koostuu rehtoreista, lehtoreista, luokanopettajista, pää- ja sivutoimisista tuntiopettajista, nuorisotyöntekijöistä sekä hallinnon henkilöstöstä. Opettajien määrä vaihtelee vuosittain etenkin määräraikaisten opettajien osalta (sijaiset, muut määräraikaiset). Toistaiseksi ja määräraikaisesti palkattavat opettajat lukuvuodelle 2025–2026 rekrytoitiin maaliskokuussa.

Vuonna 2025 koulutus- ja nuorisopalvelujen toiminnan keskiössä on ollut oppimisen tuen kokonaisuudistus. Oppimisen tuen kokonaisuudistuksessa on tehty tarvittavat päivitykset ja muutokset opetussuunnitelmaan ja viety lainsäädännön ja opetussuunnitelman vaatimat muutokset kouluille. Palvelupäällikkö ja opetuspäällikkö aloittivat oppimisen tuen kokonaisuudistuksen jalkauttamisen kouluille tammikuussa 2025. Lukuvuonna 2025–2026 jalkauttaminen jatkuu erityisopetuksen koordinaattorin (4pv/ vko) toimesta. Erityisopetuksen koordinaattorin tukemana oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat ja päätökset muutetaan uuden lainsäädännön mukaisiksi kevään ja kesän 2026 aikana. Oppimisen tuen uudistuksen osalta koulutettiin myös yhteistyötahoja, kuten lasten neurologian ja opiskeluhoitopalveluiden työntekijöitä. Lisäksi pohdittiin uudistusta osana hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakunnan ja kaupungin palveluiden järjestämistä eli perhekeskustoimintaa. 1.8.2025 alkaen ryhmämuotoista tukea (yleinen tukiopeutus, kielen tukiopeutus sekä erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä) tulee tarjota 0,122 vuosiviikkotuntia oppilasta kohti. Lain taustaselvitysten mukaan kunnat tarjoavat jo tällä hetkellä näitä 0,037 vuosiviikkotuntia oppilasta kohden, joten Joensuussa lisättiin 1.8.2025 alkaen oppilaiden ryhmämuotoiseen tukeen 0,085 vuosiviikkotuntia per oppilas.

Koulunkäynninohjaajina Joensuun kouluissa työskentelee noin 210 henkilöä, joista vakinaistettiin vuonna 2025 yhteensä 32.

Vuoden 2025 aikana tehtiin kouluverkkoselvitys alueelle Karhunmäki, Reijola, Niittylahti ja Suhmura. Kouluverkkoselvityksen tuloksena uusi koulu esitettiin rakennettavaksi Reijolaan ja Niittylahden koulu lakkautettavaksi. Kaupunginvaltuusto päätti rakentaa uuden koulun Niittylahden ja lakkauttaa Reijolan koulun. Kouluverkkoselvitys jatkuu vuonna 2026 Mutalan, Rantakylän ja Utran alueella.

Valmistavan opetuksen (VALO) oppilasmäärä pysyi edelleen suurena, enimmillään oppilaita oli samaan aikaan valmistavassa opetuksessa yli 200, pääsääntöisesti päiväkohtainen oppilasmäärä oli noin 150 oppilasta. Erityisesti yläkouluikäisiä valmistavan opetuksen oppilaita tuli Joensuuhun edellistä vuotta enemmän. Yläkouluikäisten ryhmiä oli enimmillään viisi Pielisjoen koulussa. Esikouluryhmien inklusiivista valmistavaa opetusta toteutettiin vuoden 2025 aikana vain Rantakylän alueen kahdessa päiväkodissa. Perusopetukseen valmistavaa opetusta ryhmämuotoisena järjestettiin kuudella eri koululla ja kielellisesti tuettua alkuvaiheen opetusta järjestettiin ryhmämuotoisesti kevään ajan kolmessa yläkoulussa ja yhdessä alakoulussa. Syyslukukaudella opetusta toteutettiin tuen uudistuksen myötä opetuskielen tukena sekä muun opetuksen tukena tarpeen mukaan. Suomi toisena kielinä -opetukseen osallistui 564 tukeen oikeutettua oppilasta säännöllisesti koko vuoden aikana. Oman äidinkielen opetusta annettiin yhdeksässä eri kielessä valtionavustuksen rahoituksella. Oman äidinkielen opetukseen osallistui keväällä 455 ja syksyllä 396 perusopetuksen oppilasta. Lisäksi yhden tai kahden äidinkielen tai aiemman koulukielen opetukseen osallistui suurin osa valmistavan opetuksen oppilaista.

Valmistavan opetuksen perhekoulutoimintaa järjestettiin läpi vuoden kerran viikossa osana kodin ja koulun yhteistyötä tukevaa toimintaa. Perhekouluun osallistumisaste on korkea ja toimintamalli tukee koko perheen kotoutumista hyvin. Perhekoulumallia esiteltiin erilaisissa tapahtumissa ja Joensuun mallin mukaista toimintaa aloitettiin jo muutamissa kunnissa vuoden aikana. Perhekoulun lisäksi lasten, nuorten ja perheiden kielenoppimista ja kotoutumista tuettiin monien vapaa-ajan taidetoimintojen ja toiminnallisen kieliopetuksen avulla. Kesätoiminnassa tuettiin valmistavan opetuksen oppilaiden kotoutumista ja kielitaidon kehitystä erilaisilla päivätoiminnoilla ja kielikursseilla. Kesällä järjestettiin laajennettu taideviikko Joen Kieku -kesäfestivaalipäivän oheen. Kansainvälisten nuorten teatteriryhmien sekä RanKidsin teatteriesityksiä nähtiin Joensuussa Bravura-viikon ajan. Tapahtumaan saatiin avustuksia. Aikuisille järjestettiin koko vuoden ajan nonstop-kursseja International House Joensuun (IHJ) kanssa. KIEKUn erilaisia oppimateriaaleja valmistettiin koko vuoden aikana paljon. KIEKU-tiimi järjesti vuoden aikana koulutuksia ja työpajoja eri kouluissa. Teemana oli kielitietoisuus ja kulttuurien kohtaaminen. Lisäksi hankkeen toiminnoissa valmisteltiin mm. oppimateriaaleja ja teatteriesitystä.

Hyvinvoinnin toimialalla hankerahoitusta saatiin vuonna 2025 yhteensä 2,73 milj. euroa ja siihen on käytetty omarahoitusta 0,83 milj. euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisiin hankkeisiin saatiin hankerahoitusta 2,2 milj. euroa vuonna 2025.

Liikkuva koulu hankkeessa on kehitetty Joensuun peruskoulujen MOVE- yhteistyötä, kouluPT- toimintaa ja liikuntaneuvontaa sekä kirjoitettu liikuntareseptejä vähän liikkuville lapsille ja nuorille. Tasa-arvoa ja laatua kehittävässä hankkeessa on tuettu varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa olevia tukea tarvitsevia lapsia ja kehitetty uudenlaisia toimintatapoja heidän tukemisekseen. Lukutaitopolku-hankkeessa tavoitteena on edistää Kansallisen lukutaitostrategian 2030 suuntaviivon ja toimenpiteiden toteutumista Joensuussa. Hankkeessa luodaan lukutaito-ohjelma, jonka avulla lukutaito ja lukeva toimintakulttuuri nostetaan Joensuussa keskeiseksi painopisteeksi.

Harrastamisen Suomen malli -hankkeessa harrastuksiin ilmoittautui 1 235 osallistujaa. Ilmoittautuneista 480 on kertonut kyseessä olevan ainut ohjattu harrastus, johon he osallistuvat. Harrastusryhmiä käynnistettiin yhteensä 118, joista 8 on keskeytetty liian pienen osallistujamäärän vuoksi.

Harrastava joensuunlainen -hankkeessa järjestettiin harrastustoimintaa alueille, joissa tarjontaa on vähemmän eli Heinävaarassa, Enossa, Tuupovaarassa ja Reijolassa. Lisäksi opetushallituksen tuella järjestettiin kerhoja useilla eri kouluilla.

Oppilaitosnuorisotyö keskustan oppilaitoksissa-hankkeessa tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen, oppilaitosnuorisotyön mallin luominen, opiskelijoiden yhteisöllisen työn vahvistaminen ja opiskeluun kiinnittymisen tukeminen ja nivelvaihtotyön mallin vahvistaminen.

Kulttuuripuolen lastenkulttuuriverkoston hankkeessa on järjestetty kulttuuritapahtumia, esityksiä ja työpajoja kouluilla, päiväkodeissa ja kulttuuritiloissa.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tulevaisuusrahastolta Joensuun kaupungin saamalla 0,02 milj. euron avustuksella sekä kaikkien kuntien että Itä-Suomen Yliopiston harjoittelukoulujen omarahoituksella seudullisen opetussuunnitelmakoordinaattorin työ laajentui maakunnalliseksi 1.9.2025-31.8.2027. Tavoitteena on syventää maakunnallista yhteistyötä yhteisesti sovittavista asioista esi- ja perusopetuksen kehittämisessä sekä parantaa ja yhtenäistää kasvatuksen ja opetuksen laatua sekä lisätä yhdenvertaisuutta maakunnassa. Yhteistyö on aloitettu yhteisellä työpajapäivällä 25.9.2025. Maakunnallinen sivistysjohdon ryhmä sekä pedagoginen ryhmä kokoontuvat joka kuukausi. Koko

maakunnan opettajille suunnattu yhteinen täydennyskoulutuspäivä järjestetään 5.9.2026. Aiemmat seudulliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat päivitetään maakunnallisiksi valtakunnallisten opetussuunnitelma perusteiden uudistusprosessin myötä.

Outokummun kaupungin hallinnoiman kahdeksan kunnan Pidä huolta -meijän koulumme Pohjois-Karjalassa-hankkeen tavoitteena on kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttuminen perusopetuksessa 1.8.2025-31.7.2027. Työskentely keskittyy pääasiassa seudun yläkouluihin (yhteensä 16) ja alakoulusta yläkouluun siirtyvien nivelvaiheeseen. Alueellinen hanketyöpari (2) kiersi syksyn aikana kaikki yläkoulut ja kartoitti koulujen tilannetta, keräsi hyviä käytänteitä, kehittämiskohteita sekä valmisteli yhteistyössä koulujen kanssa mm. koulukohtaisia tapahtumia, toimintaa, koulutuksia. Lisäksi syksyllä järjestettiin systeeminen ajattelu ja prosessien johtaminen kouluväkivallan selvittämisessä-koulutus, kouluttajina Heikki ja Kalle Turkka. Verkostoyhteistyötä jatkokehitetään mm. Ankkuritiimin ja Pohjois-Karjalan sovittelutoimiston kanssa.

Hammaslahden uusi koulu otettiin käyttöön syylukukauden alusta 2025.

Koulutuspalvelut järjestivät yhteistyökumppaneiden kanssa monipuolisia tapahtumia ja koulutuksia vuoden 2025 aikana. Perinteinen Suomen suven avaus järjestettiin Laululavalla 40. kerran. Koulut järjestivät painopisteisiin liittyviä teema- ja tapahtumapäiviä pitkin vuotta.

Nuorisopalveluissa vuoden 2025 suurimmat muutokset olivat kahden nuorisotilan muutot. Tuupovaaran nuorisotalo suljettiin keväällä 2025 ja toiminta siirtyi Tuupovaaran Ullakolle. Hammaslahden uudelle koululle aukesi uudet nuorisotilat. Tuupovaarassa järjestettiin kaikille avoimet nuorisotilan ovet. Hammaslahdessa pidettiin nuorisotyön, kirjaston ja koulun avoimet ovet.

Enon alueella nuorisotyötä järjestettiin 100 kertaa ja siellä kävi 2 432 osallistujaa. Uimaharjussa nuorisotyötä järjestettiin säännöllisesti sekä nuorisotilalla että koululla välituntinuorisotilan muodossa. Uimaharjussa näihin toimintoihin osallistui 163 kerralla 5 132 osallistujaa. Kiihtelysvaarassa nuorisotoimintaa oli 41 kertaa ja siihen osallistui 558 osallistujaa. Tuupovaarassa toimintaa oli 50 kertaa ja osallistujia oli 860. Heinävaarassa toimintaa oli 94 kertaa ja osallistujia oli 1 603. Hammaslahdessa nuorisotila oli auki 103 kertaa ja osallistujia oli 2 460. Reijolassa aukiolokertoja oli 105 ja osallistujia 2 061.

Rantakylän nuorisotalo oli auki 165 kertaa ja osallistujia oli 9 609. Rantakylän nuorisotilassa järjestettiin Valo-luokan opetusta lukukaudella 2024–2025 ja 2025–2026. Nuorisokeskus Whisper oli auki 228 kertaa ja käyntejä oli 25 027. Whisperin tiloissa jatkoi Ote-opetus koulua käymättömille nuorille. Sirkkalan liikkumiskeskus oli auki 142 kertaa ja siellä oli 9 366 käyntikertaa. Sirkkalan aukioloista yhdeksän oli koko perheen päiviä, joihin osallistui 3 067 kävijää.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimikautensa Outokummussa ryhmäytymisellä. Nuorisovaltuusto järjesti Joen Kesä -tapahtuman ja päättäjätapaamisen.

Etsivään nuorisotyöhön tuli virallisia yhteydenottopyyntöjä 485. Etsivään ohjautui eniten asiakkaita ammatillisesta koulutuksesta. Etsivä nuorisotyö tarjosi nuorille tukea, rinnalla kulkemista sekä tukea viranomaisasioiden hoitamiseen. Asiakkaita jatko-ohjattiin mm. liikunta- ja ulkoilutoimintaan sekä nuorisotoimen palveluihin. Sirkkalassa käynnistettiin toiminnalliset tiistait, jotka ovat 16–28-vuotiaiden omat liikunnalliset illat. Lisäksi asiakkaita jatko-ohjattiin mielenterveyden hoitoon, ilmoittautumaan työttömäksi työnhakijaksi ja Ohjaamolle.

Harrastepankin toimintaa järjestettiin 291 kertaa ja siinä oli osallistujia 2892. Suurin osa toiminnoista oli liikunnallisia.

Liikkuva nuorisotyö kohtasi 1 510 asiakasta 71 eri tilaisuudessa. Lukuvuoden päättymisen yhteydessä nuorisopalvelut vastasivat useiden toimijoiden yhteisestä jalkautumisesta, niihin paikkoihin, joissa nuoret kokoontuivat juhlimaan koulun päättymistä.

Etsivässä nuorisotyössä työskenteli viisi työntekijää, erityisnuorisotyössä kolme ja nuorisovaltuustossa osa-aikainen työntekijä. Nuorisotiloilla työskenteli 14 ohjaajaa, joista yksi puoli vuotiskauden ajan oppisopimuksella ja toinen koulun lukukausien ajan. Nuorisopalveluissa oli siviilipalvelushenkilö syksyn toimintakauden ajan. Hallinnossa työskenteli koulutus- ja nuorisajohtajan lisäksi kolme henkilöä, joista harrastamisen Suomen mallin koordinaattorin tehtävä vakinaistettiin nimikkeellä vastaava nuoriso-ohjaaja. Nyt – Nopean nuorisotyön yksikkö hankkeessa työskenteli yksi henkilö 31.5. saakka ja oppilaitosnuorisotyön hankkeessa työskenteli 1.8.–31.12. kaksi henkilöä.

Vuonna 2025 Päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkausavustusta myönnettiin 13 eri järjestölle yhteensä 0,06 milj. euroa. Toimintaryhmäavustuksia, koulutusavustuksia, leiriavustuksia ja tapahtumaavustuksia jaettiin 21 järjestölle. Toiminta-avustuksia jaettiin yhteensä 0,06 milj. euroa. Lisäksi nuorisovaltuustoavustusta myönnettiin kahdelle projektille; molemmille 500 euroa.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tulosalueen riskit ovat vuoden 2025 ajan olleet hallinnassa. Kuntatalouden heikkeneminen on tulosalueella näkynyt mittavana usean vuoden talouden sopeutuksena. Vuoden 2024 talouden sopeuttamisen päätöksiä on viety käytäntöön vuoden 2025 aikana. Taloutta on sopeutettu pääasiassa kouluverkkoa tiivistämällä, eli lakkauttamalla kouluja. Tapaturmariskit ovat keskeinen osa toiminnan riskejä. Tapaturmiin, kuten muihin toiminnan luonteesta ja tiloista johtuviin riskeihin, on vastattu toimipaikka kohtaisessa riskienarvioinnissa. Maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat heijasteet ovat näkyneet tulosalueella suurena määränä maahanmuuttajaoppilaita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut				
Tutkintokoulutukseen valmentava	82	75	75	125
Toimintatulot	243 148	0	0	90 359
Toimintamenot	-8 730 776	-8 629 197	-8 629 197	-8 271 998
Toimintakate	-8 487 628	-8 629 197	-8 629 197	-8 181 639
Monikielisten opetus *				
Oppilaat, valmistava opetus läsnäolo kuukaudet		1 600	1 600	1 530
Toimintatulot	635 902	906 000	906 000	622 412
Toimintamenot	-2 573 676	-3 028 700	-3 028 700	-2 540 585
Toimintakate	-1 937 774	-2 122 700	-2 122 700	-1 918 173

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	579 570	463 000	463 000	572 369
Toimintamenot	-13 114 380	-13 516 500	-13 516 500	-14 255 248
Toimintakate	-12 534 810	-13 053 500	-13 053 500	-13 682 879
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	2 303 183	3 000 000	3 000 000	1 443 374
Toimintamenot	-2 303 209	-3 000 000	-3 000 000	-1 443 374
Toimintakate	-26	0	0	0
Aamu- ja iltpäivätoiminta				
Lasten määrä	439	455	455	372
€/lapsi	-842	-1 109	-1 109	-863
Toimintatulot	661 571	575 500	575 500	827 357
Toimintamenot	-1 031 176	-1 080 000	-1 080 000	-1 148 424
Toimintakate	-369 606	-504 500	-504 500	-321 066
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut	65	60	60	44
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 409	5 396	5 396	5 300
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 255	1 235	1 235	1 238
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-8 864	-9 062	-9 062	-9 116
Toimintatulot	1 050 188	1 561 000	1 561 000	1 641 350
Toimintamenot	-60 119 022	-61 652 700	-61 652 700	-61 242 846
Toimintakate	-59 068 834	-60 091 700	-60 091 700	-59 601 496
Lukio				
Nuorten lukiokoulutus	1 137	1 253	1 253	1 160
Aikuisten lukiokoulutus	141	140	140	126
Aikuisten perusopetus	104	57	57	174
Opiskelijat	1 464	1 525	1 525	1 585
€/opiskelija	-7 165	-7 194	-7 194	-6 938
Toimintatulot	114 759	120 000	120 000	537 051
Toimintamenot	-10 603 822	-11 090 900	-11 090 900	-11 533 708
Toimintakate	-10 489 064	-10 970 900	-10 970 900	-10 996 657
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	188 471	143 500	143 500	184 588
Toimintamenot	-1 880 125	-2 064 000	-1 920 000	-2 047 098
Toimintakate	-1 691 654	-1 920 500	-1 776 500	-1 862 510
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	876	945	945	821
Toimintatulot	5 776 791	6 769 000	6 769 000	5 918 860
Toimintamenot	-100 356 187	-104 061 997	-103 917 997	-102 483 280
Toimintakate	-94 579 395	-97 292 997	-97 148 997	-96 564 420

*Monikielinen opetus on sisällytynyt v. 2024 koulutuspalvelujen yhteisiin palveluihin, nyt luvut on eroteltu uuden rakenteen mukaan

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 769 000		6 769 000	5 918 860	-850 140
Toimintakulut	-103 865 997	-52 000	-103 917 997	-102 483 280	1 434 717
Toimintakate	-97 096 997	-52 000	-97 148 997	-96 564 420	584 577

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Irja Seppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hänen hyvinvointiaan. Laadukas varhaiskasvatus, joka perustuu työntekijän ja lapsen vuorovaikutukseen (varhaiskasvatuksen pedagogiikka), kehittää erityisesti lapsen kielellisiä ja kognitiivisia taitoja, itsesäätelyä ja sosiaalisia taitoja sekä parantaa hänen kouluvalmiuksiaan. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen osallistumisesta päättävät hänen huoltajansa. Varhaiskasvatus tukee sekä täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Joensuun kaupungilla varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäiväkodeissa. Kunnallisten yksiköiden ohella varhaiskasvatusta järjestävät myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaista lasta hoidetaan kotona. Joensuun kaupungissa varhaiskasvatus vastaa lähes kokonaan myös esiopetuksen järjestämisestä.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 kaupungin varhaiskasvatus keskittyi talouteen (otettiin käyttöön maksu lomansa ajaksi peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta 1.6.–31.8. väliseltä ajalta) ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiseen, kuten myös edellisinä vuosina. Näissä tavoitteissa varhaiskasvatus onnistui erittäin hyvin. Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui 0,6 milj. eurolla, joka johtui erityisesti kesäajan ylimääräisten kustannusten vähenemisistä ("Älä varaa varalta", huoltajien toiminnan muutos), maltillisista sairauspoissaoloista sekä ateria- ja siivouspalvelujen talousarviota pienemmistä kustannuksista. Vuonna 2022 kaupungin varhaiskasvatuksessa oli sairauspoissaoloja 24 päivää/htv, vuonna 2023 niitä oli 15 päivää/htv ja vuonna 2024 luku oli 11 päivää/htv. Vuonna 2025 sairauspoissaoloja oli edelleen 11 päivää/htv.

Jokavuotinen asiakaskysely toteutettiin huoltajille 28.4-18.5.2025 välisenä aikana. Kyselyyn saivat vastata kaikki ne huoltajat, joiden lapsi oli Joensuun kaupungin päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai yksityisessä päiväkodissa. Kyselyyn vastaajia oli enemmän kuin koskaan aikaisemmin eli yhteensä 467 huoltajaa. Kyselyssä selvitettiin vastaajien tyytyväisyyttä liittyen varhaiskasvatuspaikan tiloihin, toimintaan, viestintään sekä varhaiskasvatuksen aloittamiseen. Väittämiin liittyvien vastausvaihtoehtojen vaihteluväli oli 1-5 (1 = erittäin huonosti, 2 = huonosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin ja 5 = erittäin hyvin). Huoltajat olivat erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,5 ka, pph 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa huoltajat pitivät edelleen todella ammattitaitoisena (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,6 ka, pph 4,9 ka ja yksityiset päiväkodit 4,4 ka). Myös toiminta varhaiskasvatuksessa oli huoltajien mielestä oikein tavoitteellista, monipuolista ja kehittävää (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,6 ka, pph 4,7 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Huoltajat toivoivat, että päiväkotien pihoja kehitettäisiin sekä uudistettaisiin ja että lasten päivästä kerrottaisiin vielä laajemmin: mitä tehtiin, miten ja miksi. Lisäksi toivottiin joitakin muutoksia päiväkodeissa tarjottavaan ruokaan, esimerkiksi

monipuolisempia salaatteja. Ruokapalvelut tuottava Pohjois-Karjalan tukipalvelut Polkka Oy on tehnyt muutoksia ruoan laatuun keväästä 2025 alkaen, esimerkiksi pinaattiraejuustonapit tulivat takaisin ja salaattit sekä leipätarjonta monipuolistuivat.

Toukokuussa Linnunlahden päiväkodissa tapahtui iso vesivahinko. Päiväkoti suljettiin vahingon vuoksi ja sen yhdeksän ryhmää sijoitettiin jo lopetettuihin Ollilan, Väisälänkadun ja Pääskyn päiväkoteihin sekä kaupungin muihin päiväkoteihin (lähinnä muiden päiväkotien liikuntasaleihin). Linnunlahden päiväkodin rakennuksen omistaa Parmaco Oy ja kaupunki on vuokralla näissä tiloissa. Parmaco Oy sai vahingoittuneet tilat kunnostettua ja korjattua jo loka-marraskuussa, mutta Linnunlahden tiloissa jatkettiin toimintaa vasta 5.1.2026, jolloin noin 145 lasta ja 40 työntekijää pääsi omaan päiväkotiinsa.

Elokuussa 2025 aloitettiin uusi toimintavuosi 2025–2026 ja toiminnan painopisteet olivat lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys, tyypillisesti etenevä kehitys), S2-opetus ja ohjaus sekä kestävästi. Näistä lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen ja kestävästi olivat myös edellisenä toimintavuonna painopisteinä, joita nyt syvennettiin. Myös S2-opetuksen ja ohjauksen vahvistaminen aloitettiin jo toimintavuonna 2024–2025. Esiopetuksessa painopisteinä alkoi taas matemaattiset taidot ja tulevaisuuden usko. Matemaattiset taidot ja lukutaidot ovat vuorovuosin esiopetuksen painopisteinä. Varhaiskasvatuksen hallinto ja henkilöstöpalvelut järjestivät useita täydennyskoulutuksia näihin painopisteisiin liittyen syksyllä 2025. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus jatkoi myös yhteistyötä kumppaninsa eli Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan teki maaliskuussa päätöksen (25.3.2025 § 20) maksusta peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikoista kesän ajalta. Kyseisen päätöksen ja maksun tavoitteena oli vähentää kesäajalle tehtyjä turhia varauksia. Lomien ajaksi lapsille tehdään varauksia huomattavasti enemmän, kuin heitä todellisuudessa on paikalla. Kaikista hoidontarpeen muutoksista ja poisoloista ei kuitenkaan ilmoiteta varhaiskasvatuksen yksiköihin. Tämän vuoksi lomien aikana lapsille varataan liikaa ruoka-annoksia ja henkilöstöresurssia. Kyseinen lautakunnan päätös perumatta jääneiden paikkojen lisämaksusta koski ainoastaan vanhempien lomiin liittyviä yli viikon mittaisia poisoloja 1.6.-31.8.2025 välisenä aikana, joista ei ollut ilmoitettu viimeistään 14 päivää etukäteen yksiköihin. Lisämaksu oli puolet kuukausimaksuksi määritellyn asiakasmaksun määrästä. Jos asiakasmaksu oli 0,00 euroa, perittiin asiakkaalta puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta. Lisämaksu toi säästöjä kesäkuulta 83 000 euroa ja heinäkuulta 95 000 euroa verrattuna vuoden 2024 kesä- ja heinäkuun menoihin.

Lasten oikeuksien viikolla 17.-18.11.2025 Joensuun kaupungin varhaiskasvatus järjesti kaikille kaupungin varhaiskasvatuksessa oleville lapsille ja työntekijöille lastenjuhlat. Vieraita oli noin 3 000 henkilöä. Lastenjuhlia järjestettiin viidet ja ne pidettiin Joensuun Urheilutalolla. Juhlat järjestettiin kiitosena siitä, että perheet lähtivät yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa muuttamaan kesän ajan varauskäytäntöjä. Tarpeettomien hoitoaikavarausten perumisten ansiosta (Älä varaa varalta) osa kesän aikana säästyneistä euroista käytettiin näihin lastenjuhliin. Lastenjuhlat olivat lasten valinta, sillä syyskuussa järjestettiin äänestys, jossa lapset saivat valita suosikkinsa kolmesta tapahtumavaihtoehdosta: elokuva elokuvateatterissa, liikunnallinen seikkailurata tai isot lastenjuhlat. Lastenjuhlat voitti äänestyksen ylivoimaisesti. Onnistuneet lastenjuhlat olivat yhteistyön tulos (kaupungin varhaiskasvatus, Riveria, Karelia, Polkka, Pokali ja kaupungin pääkirjasto).

Sovitun linjauksen mukaisesti kaupungin varhaiskasvatuksessa 3–6-vuotiaille lapsille järjestetään aina vuorovuosina luisteluesitys, teatteriesitys ja konsertti siten, että vuonna 2025 oli Joensuun kilpajäähallilla luisteluesitys (Frozen) ja vuonna 2026 on vuorossa teatteriesitys, 2027 konsertti ja vuonna 2028 taas luisteluesitys. Näin kaikki 3–6-vuotiaat pääsevät ainakin kerran varhaiskasvatusvuosiensa aikana luisteluesitykseen, teatteriin sekä konserttiin.

Joensuun kaupungin työtyytyväisyyskyselyyn vastasi 447 varhaiskasvatuksen työntekijää (2024 vastaajia oli 371). Kaupungin varhaiskasvatus sai kyselystä erittäin hyvät tulokset, sillä vastausten keskiarvo varhaiskasvatuksella oli 3,37 (vaihteluväli 1–4, koko kaupunki ka 3,27). Aikaisempiin vuosiin verrattuna varhaiskasvatus on koko ajan nostanut tuloksiaan, sillä vuonna 2024 vastausten keskiarvo oli 3,29 (vastaajia 371) ja vuonna 2023 se oli 3,20 (vastaajia 358). Vuoden 2025 tulokset toivat selkeästi esille sen, että varhaiskasvatuksen työntekijät tietävät, mitkä ovat varhaiskasvatuksen tavoitteet (ka 3,65 ja koko kaupunki ka 3,40) ja millaiset arvot työskentelyä ohjaavat (ka 3,57 ja koko kaupunki 3,37). Myös lapset saivat itse arvioida omaa varhaiskasvatuspaikkaansa Urkki-nimisellä palautelaitteella keväällä 2025. Arviointiin osallistuneista lapsista (677 lasta) neljä viidestä oli tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikkaansa päiväkodissa.

Vuonna 2025 varhaiskasvatuksessa oli lapsia keskimäärin yhteensä 2 976. Näistä lapsista yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 775 lasta eli 26 %. Kaikista päiväkotipaikoista yksityisiä paikkoja oli 29 % ja kaikista varhaiskasvatuspaikoista 27 %. Esioppilaita varhaiskasvatuksessa oli vuonna 2025 keskimäärin yhteensä 530, joista 426 oli kaupungin päiväkodeissa ja 104 yksityisissä päiväkodeissa. Perhepäivähoidossa lapsia oli keskimäärin yhteensä 188. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia kaupungin päiväkodeissa työskenteli yhteensä 26 ja varhaiskasvatuksen avustajia noin 50. Vuonna 2024 (31.12.2024) kaupungin varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 317 lasta eli 14 % kaikista kaupungin varhaiskasvatuksen lapsista. Vuonna 2025 (31.12.2025) tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 307 lasta eli edelleen 14 % kaikista kaupungin varhaiskasvatuksen lapsista. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa vuonna 2024 (31.12.2024) tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 47 lasta eli 6 % kaikista yksityisen varhaiskasvatuksen lapsista. Vuonna 2025 (31.12.2025) tukea tarvitsevia lapsia oli yhteensä 49 lasta eli edelleen 6 % kaikista yksityisen varhaiskasvatuksen lapsista. Vuoden 2025 alusta työnsä aloitti uusi jelppari-työpari, joka työskentelee vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten kanssa. Työntekijöitä varhaiskasvatuksessa työskenteli joulukuussa 2025 yhteensä noin 660 työntekijää. Ollilan, Väisälänkadun ja Pääskyn päiväkodit lopettivat toimintansa 31.7.2025. Kyseisissä päiväkodeissa toimi kuitenkin Linnunlahden päiväkodin ryhmiä 31.12.2025 saakka Linnunlahden päiväkodin vesivahingon vuoksi. Päätös Noljakan uuden 6-ryhmäisen päiväkodin rakentamisesta (korvaa Tarpojan ja Äkkiväärän päiväkodit) Erkinpellontielle tehtiin vuoden 2025 aikana.

Riskienhallinnan toteutuminen

Kaupungin varhaiskasvatuksessa riskejä liittyy erityisesti vanhoihin rakennuksiin ja niiden kuntoon sekä yleisesti talouteen. Vanhoissa päiväkodeissa (ja vähän uudemmissakin) voi tapahtua vesivahinkoja, lämmitys- tai ilmanvaihtojärjestelmien rikkoutumisia tai sähköt menevät poikki pitkäksi aikaa. Tällaisissa tilanteissa tarvitaan usein väistötiloja sekä äkillisiä uudelleenjärjestelyjä ja niitä varten tulee olla varautumissuunnitelmia. Vanhempiin yksiköihin liittyy joskus myös sisäilmahaasteita, jolloin joudutaan etsimään jo altistuneille työntekijöille nopeasti uudet sijoituspaikat. Varhaiskasvatuksen yksiköihin voi kohdistua myös tahallista ilkivaltaa (esimerkiksi Karsikon esiopetus ja Sinkkolan päiväkotit vuoden 2025 aikana). Varhaiskasvatuksen talousriski liittyy erityisesti peruuttamatta jätettyihin varhaiskasvatuspaikkoihin, joista voi aiheutua suuriakin summia turhia kustannuksia. Kesän

2024 ajalta peruttamattomista varhaiskasvatuspaikoista kertyi turhia kuluja 0,27 milj. euroa. Tähän puututtiin siten, että kasvatus- ja koulutuslautakunnan teki maaliskuussa 2025 päätöksen lisämaksusta peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikoista kesän ajalta. Lisämaksu muutti huoltajien käyttäytymistä selvästi (säästöjä 0,18 milj. euroa). Joulun aikana 2025 lisämaksu ei ollut käytössä ja seitsemän päivän ajalta hukkaan meni noin 0,06 milj. euroa eli vajaa 9 000 euroa/päivä. Myös uusien päiväkotien rakentamiseen ja käyttöönottoon liittyy riskejä, kuten vaikea taloustilanne, jolloin vanhojen yksiköiden tilalle ei voida rakentaa uusia, rakennusaikataulujen venyminen, talousarvion ylittyminen tai rakentajan konkurssi, joihin tulee varautua.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	237 783	100 000	100 000	232 959
Toimintamenot	-3 351 927	-3 956 000	-3 956 000	-3 759 186
Toimintakate	-3 114 144	-3 856 000	-3 856 000	-3 526 227
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	12	0	0	0
€/lapsi	-2 079	0	0	0
Toimintatulot	3 072	0	0	0
Toimintamenot	-28 021	0	0	0
Toimintakate	-24 949	0	0	0
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	206	185	185	188
€/lapsi	-11 595	-11 384	-11 384	-12 428
Toimintatulot	83 494	78 000	78 000	119 220
Toimintamenot	-2 471 962	-2 184 000	-2 184 000	-2 455 655
Toimintakate	-2 388 468	-2 106 000	-2 106 000	-2 336 435
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 122	2 172	2 172	2 013
€/lapsi	-15 143	-14 712	-14 712	-15 688
Toimintatulot	1 105 346	1 174 000	1 174 000	1 127 056
Toimintamenot	-33 238 187	-33 129 000	-33 129 000	-32 707 976
Toimintakate	-32 132 840	-31 955 000	-31 955 000	-31 580 920
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	599	600	600	581
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 021 751	-1 985 000	-1 985 000	-1 910 261
Toimintakate	-2 021 751	-1 985 000	-1 985 000	-1 910 261
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	734	785	785	775
€/lapsi	-10 607	-11 074	-11 074	-11 099
Toimintatulot	7 546	3 000	3 000	48 174
Toimintamenot	-7 793 053	-8 696 000	-8 696 000	-8 649 613
Toimintakate	-7 785 507	-8 693 000	-8 693 000	-8 601 439
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	603	605	605	593
Toimintatulot	1 437 240	1 355 000	1 355 000	1 527 409
Toimintamenot	-48 904 901	-49 950 000	-49 950 000	-49 482 692
Toimintakate	-47 467 660	-48 595 000	-48 595 000	-47 955 283

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 355 000	0	1 355 000	1 527 409	172 409
Toimintakulut	-49 950 000	0	-49 950 000	-49 482 692	467 308
Toimintakate	-48 595 000	0	-48 595 000	-47 955 283	639 717

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 856 800	0	8 856 800	8 191 179	-665 621
Toimintakulut	-155 022 997	-52 000	-155 074 997	-153 203 587	1 871 410
Toimintakate	-146 166 197	-52 000	-146 218 197	-145 012 409	1 205 788

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulos-alueet	Osa projekteista myöhästyi kaupungista riippumattomista syistä.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Lisätä sidosryhmien ja kuntalaisten tietoisuutta kaupungin soveltavan liikunnan palveluista ja koordinoinnista sekä tehostaa seniorikortin markkinointia.	Verkoston ja toimintamallin luominen liikuntapalvelujen ja eri toimijoiden välille	Liikunta-palvelut	Luotu pitäjien, kirjastojen ja kansalaisopiston kanssa yhteistyössä tapahtuvan yhteisen viestinnän periaatteet ja lisätty yhdistysten suuntaan tapahtuvaa viestintää. Markkinoitu seniorikorttia mm. kuntosali- ja laiteopastusten sekä erilaisten tapahtumien yhteydessä.	toteutui
Vakiinnuttaa liikunta-neuvonta ja vertaisohjatun toiminnan koordinointi osaksi kaupungin palveluita.	Sujuvan palveluketjun ylläpito ja kehittäminen.	Liikunta-palvelut	Vakiinnutettu liikunta-neuvonta osaksi kaupungin palveluita ja luotu palvelukuvaukset avoimelle liikunta-neuvonnalle. Luotu toimintamalli ikäihmisille kohdistetun vertaisohjatun toiminnan koordinoinnille.	toteutui

Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suur tapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suur tapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuuripalveluiden monimuotoisuuden hyödyntäminen ja yhteistyön lisääminen eri tahojen kanssa.	Kulttuuriohjelman luominen Joensuun kaupungille yhteistyössä Maakuntaliiton ja vapaan kentän kanssa.	Kulttuuri-palvelut	Kulttuuriohjelman päivitys on alkanut, valmistuu vuoden 2026 aikana.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Kulttuuri kuuluu kaikille tuottaen hyvinvointia ja elinvoimaa. Kulttuuri ja luovuus nähdään henkisenä voimavarana, joka lisää ihmisten vuorovaikutusta ja osallisuutta, vahvistaa kaupunkimme ainutlaatuisuutta, sekä tukee yrittäjyyttä, työllisyyttä ja kotoutumista.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuurista hyvinvointia	Tapahtumien lukumäärä 5 % enemmän peruspalveluissa	Kulttuuri-palvelut	Tapahtumien lukumäärä kasvoi yli 5% yleisen kulttuuritoiminnan puolella.	toteutui
	Kulttuurin TEA-viisarin tavoitetaso vähintään valtakunnallinen keskiarvo.	Kulttuuri-palvelut	Kulttuurin TEA-viisarin tulokset toteutuivat hienosti. Valtakunnan keskiarvo oli 77 pistettä ja Joensuu sai 84 pistettä.	toteutui
Kulttuurista elinvoimaa	Kulttuuripalveluiden kumppanuussopimukset mahdollistavat yhdistyksille jatkuvuutta sekä toiminnan kehittämistä.	Kulttuuri-palvelut	Kumppanuussopimusten uusi kausi alkaa ensi vuoden alusta. Haku kumppaneiksi toteutetaan syyskaudella. Päätävä lautakuntaelin muuttui kulttuuri- ja liikuntalautakunnasta hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakuntaan 1.6.2025 alkaen. Kumppanuussopimusten kausi muuttui 2 +2 entisen kolmivuotiskauden sijaan.	toteutui
Mahdollisuuksia kulttuurille	Yhteistyön tiivistäminen eri kulttuuritahojen kanssa -> kulttuuriohjelma -> poikkitaide.	Kulttuuripalvelut	Yhteistyötä tapahtumasisältöjen osilta on innovoitu eri taiteenalojen ja -toteuttajien kanssa läpi vuoden.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Jatkamme Urheilukaupunki Joensuu-ohjelman toimeenpanoa. Edistämme kuntalais-ten hyvinvointia ja terveyttä tukemalla kaiken ikäisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa sekä pa-nostamme laaja-alaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan. Kehitämme liikkumisen olosuhteita koko kaupungin alueella. Mehtimäen aluetta kehitetään Suomen hienoimmaksi keskellä kaupunkia sijait-sevaksi toiminnan ja palvelujen keskittymäksi. Toimimme ikäihmisten turvallisen ja aktiivisen arjen edistäjänä, ja toteutamme perheliikuntamarkkinointia perheellisille.				
Toiminnallinen ta-voite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Luoda kaupungin liikuntatoimijoista koostuvalle verkos-tolle (Liikkuva Joen-suu) yhteinen visio ja ohjelma liikunta-aktiivisuuden ja ur-heilumenestyksen edistämiseksi (2026-29)	Yhteisen ohjelmatyön koordinointi	Liikunta-palvelut	Luotu Liikkuva Joen-suu -verkoston yhtei-nen toiminta-ajatus ja tavoitteet, jotka ohjaa-vat yhteisten liikunta-aktiivisuutta ja urheilu-menestystä edistävien toimenpiteiden asetta-mista.	toteutui
Tarkentaa Mehti-mäen hyvinvoinnin ja liikunnan testaus-aseman toiminnan keskeiset vastuut, tehtävät ja työnjako	Testausaseman toimin-tamallin pilotointi	Liikunta-palvelut	Luotu toimintamalli Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan tes-tausaseman keskei-sistä vastuista, tehtä-vistä ja työnjaosta.	toteutui
Varmistaa Mehti-mäen testausase-man ja Mehtimäen alueen kehittämisen jatkuvuus.	Yhdessä Liikkuva Jo-ensuu -verkoston ja hanketoimijoiden kanssa suunnitella jat-kohanke Mehtimäen testausasema -hank-keelle	Liikunta-palvelut	Jätetty rahoitushake-mus Sport & Health IQ Mehtimäki -ryhmä-hankkeelle, jonka ta-voitteena on kehittää Mehtimäen testaus-asemaan kytkeytyvää TKI-toimintaa ja ver-kostoa.	toteutui
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestä-västi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.				
Toiminnallinen ta-voite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuuri vetovoima-tekijänä	Kulttuuritapahtumien tuottaminen ja sisältö-suunnittelu.	Kulttuuri-palvelut	Saavutettavia, osallis-tavia ja elämyksiä tuo-via tapahtumia tehtiin läpi kulttuuripalvelui-den. Tapahtumat luo-vat töitä taiteen alalle ja tuovat kerrannais-vaikutuksia eri muo-doissa kaupungille myös asiakaskunnan / yleisön kautta.	toteutui

Tavoitelinjaus: Edistämme kirjastopalveluilla ja kansalaisopistolla monipuolista elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta, sekä oman hyvinvoinnin edistämistä. Kirjastot turvaavat monilukutaitoa ja lukuintoa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Sivistyksen ja koulutuksen edistäminen	Kansalaisopiston kursistarjonnan monipuolisuuden sekä kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja lukemiseen innostavan otteen takaaminen -> osallistuja-, kävijämäärä- ja lainausmäärätilastointi	Kulttuuripalvelut	Asiakaslähtöinen ajattelu on vahvasti kansalaisopiston kurssitarjontaan sidottu. Lukemiseen innostavaa toimintaa jatketaan ja tulokset näkyvätkin kirjaston asiakaskäyntien ja lainausmäärien kasvuna. Lukutaitoa edistäviä hankkeita on aloitettu koulutuspalveluiden kanssa.	toteutui

660 Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: kulttuurijohtaja Katriina Leppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Taide ja kulttuuri ovat osa hyvää elämänlaatua ja ovat ihmisten kulttuurihyvinvoinnin perusta. Kulttuuripalvelut mahdollistavat toiminnallaan kulttuurin ja taiteen elämyksellisen kohtaamisen ja kokeamisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen. Kulttuurihyvinvointi on tärkeä osa-alue ihmisten kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa sekä mielen huoltovarmuuden vahvistamisessa.

Kulttuuripalveluiden toiminta on laajaa kulttuurillista kasvatus-, sivistys- ja opetustyötä sekä harrastustoimintaa mahdollistavaa. Kulttuuripalvelut tuottavat vapaapääsyisiä ja maksullisia kulttuuritapahtumia. Kulttuuripalveluiden tulosalue tekee tiivistä yhteistyötä siihen kuuluvien yksiköidensä kesken, kaupungin eri tulosalueiden kanssa kuin myös avustuspiiriin kuuluvan kulttuurin laajan kumppanuverkoston sekä eri yhdistyksien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Kulttuuripalveluiden kautta tehdään ylimaakunnallista yhteistyötä, joka mahdollistaa vaikuttavia kokonaisuuksia ja tiedon jakamisen.

Kulttuuripalveluiden tulosalue muodostuu seuraavien yksiköiden toiminnoista: Yleinen kulttuuritoiminta, Lastenkulttuurikeskus, Joensuun konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun seutukirjasto, Joensuun kaupunginorkesteri sekä Joensuun museot – Museo Eliel (entinen Pohjois-Karjalan museo), Joensuun taidemuseo Onni ja Joensuun bunkkerimuseo.

Seutukunnallinen yhteistyö ja vastuutehtävät ovat osa Joensuun kulttuuripalveluiden toimintaa. Joensuun seudun kansalaisopiston sekä seutukirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahdi, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Joensuun museot toimivat puolestaan Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Seutukunnallista yhteistyötä tekee myös konservatorio myyden musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle. Joensuun konservatorio vastaa musiikin laajan oppimäärän opetuksesta sekä musiikin

ammattillisen toisen asteen koulutuksen toteuttamisesta. Taiteen perusopetuksesta sekä yleisestä sivistystyöstä vastaa Joensuun seudun kansalaisopisto. Alueellisena toimijana toimii myös Joensuun kaupunginorkesteri, joka saa toimintaansa tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä niin kuin myös muut kulttuurin yksiköt saavat tukea toimintaansa valtiolta mm. valtionosuusjärjestelmän kautta yleistä kulttuurihyvinvointityötä lukuun ottamatta.

Lastenkulttuurikeskus koordinoi aktiivisesti maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa. Kulttuuripalveluiden yhtenä hyvin tärkeänä tehtävänä on lasten ja nuorten kulttuurikasvatuksellinen työ niin Kulttuuripolku –ohjelman kuin kirjastopalveluiden koululaisvierailuiden kautta. Myös yhdistyksien ja järjestöjen sekä taiteilijoiden ja luovan alan työryhmien tukeminen on ollut kulttuuripalveluiden yksi tärkeä tehtävä. Yleisen kulttuuritoiminnan kautta tuettiin eri tahoja jakamalla mittava määrä vuonna 2025 kulttuuriavustuksia. Kulttuurin kumppanuussopimuslaisia oli 21 tahoja, joiden kolmivuotisiin sopimuksiin sisällytettiin vapaa pääsyisen tapahtuman järjestäminen kerran vuodessa. Tämä oli mahdollistava toimenpide kulttuurin saavutettavuuden ja osallistavuuden parantamiseksi kaupungissa osana kulttuurilain velvoittavaa toimintaa. Kulttuuripalveluiden avustukset muuttuivat hyvinvointi- ja osallisuuslautakunnan alaisuuteen uuden valtuustokauden myötä eli kesäkuusta 2025.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Kulttuuripalveluiden kokonaisuus teki vaikuttavaa ja tuloksellista toimintaa vuonna 2025. Voitaneen todeta, että kulttuurin nousujohteisuus jatkui. Kävijämäärä kokonaisuutena oli saman suuntainen kuin vuonna 2024, vaikka Taidemuseo oli koko vuoden peruskorjauksessa ja Museo Eliel avautui uusiin tiloihin lokakuun alussa. Kulttuurin voimaannuttava vaikutus tulee ilmi kulttuurin yksiköiden toiminnassa sekä asiakaskyselyiden kautta.

Yleinen kulttuuritoiminta ja lastenkulttuurikeskus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päätti pienavustuksista kulttuuritapahtumiin, kulttuurin projektiavustuksista, Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston avustuksista ja taiteilijan työtila-avustuksista 26.2.2025 ja jakoi avustuksia yhteensä 0,04 milj. euroa. Hakemuksia tuli yhteensä 51, joka on enemmän kuin vuonna 2024 (42). Myönteisen avustuspäätöksen sai 27 hakijaa (myöntöprosentti 53 %). Helmi-kuussa päätettyjen avustusten lisäksi kulttuuriavustuksiin kuuluvat kulttuurin kumppanuussopimukset (0,2 milj. euroa), joita on vuosille 2023–2025 myönnetty 21 taholle. Vuonna 2025 kumppanit järjestivät erityyppisiä tapahtumia, konsertteja, näyttelyitä, työpajoja yhteensä 1 674 ja niissä on ollut 325 530 kävijää. Toimintavuoden 2025 aikana kulttuuriavustukset siirtyivät kulttuuri- ja liikuntalautakunnalta hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan alle.

Kulttuuritapahtumia järjestettiin monipuolisesti koko vuoden ajan. Määrällisesti tapahtumia toteutettiin enemmän kuin edellisenä vuonna (91 tapahtumaa v. 2025, 55 tapahtumaa v. 2024). Vastaavasti kävijämäärä jäi pienemmäksi (12 711 kävijää v. 2025, 15 387 kävijää v. 2024). Kävijämäärän pienempi määrä suhteessa tapahtumien määrään johtuu toiminnan painopisteistä sijoittaa tapahtumia tasaisesti Joensuun alueelle ja järjestää erityisesti matalan kynnyksen saavutettavia tapahtumia. Tapahtumista järjestettiin Joensuun kaupunkikeskustassa 50,55 %, esikaupunkialueilla 8,79 % ja pitäjissä 40,66 %.

Kulttuuritupsahduksia toteutti yhteensä 12 eri toimijaa ja 49 eri toteutusta. Lisäksi järjestettiin kolme kaupunginosatapahtumaa, kaksi Pitäjissä soi! -konserttikiertuetta (Veila ja Armas E. Leopold) sekä yhteistyössä konservatorion ja kansalaisopiston kanssa Pitäjillä porukassa -työpajoja ja konsertteja.

Yleinen kulttuuritoiminta vastaa Joensuun kaupunkikeskustassa toteutettavien kansalaisjuhlien koordinoinnista. Sotien 1939–1945 Joensuun perinnetoimikunnan kanssa on sovittu työnjako juhlien järjestämisestä ja juhlien kulut katetaan yleisen kulttuuritoiminnan budjetista. Sotien 1939–1945 Joensuun perinnetoimikunta järjestää kansallisen veteraanipäivän ja kaatuneitten muistopäivän juhllisuusudet sekä kunnianosoitukset sankarihaudoilla itsenäisyyspäivänä Joensuun kaupunkikeskustassa. Lisäksi järjestettiin kansallisen veteraanipäivän juhla Heinävaaran yläkoulun oppilaille. Yleinen kulttuuritoiminta vastasi itsenäisyyspäivän päiväjuhlasta Carelia-salissa.

Muiden tapahtumien osalta kulttuuripalvelut vastasi Joensuu-päivän koordinaatiosta ja oli mukana toteuttamassa 23.2.Taiteen tila ja tilanne -keskustelutilaisuutta yhdessä Taiken kanssa ja järjesti 18.3. Kulttuurillisen vaalipaneelin konservatorion konserttisalissa.

Joen Yö järjestettiin 15.8.2025. Joensuun Kaupunkikeskustayhdistys Virta järjestää tapahtuman ja yleinen kulttuuritoiminta rahoittaa tapahtuman järjestämistä vuositasolla 0,02 milj. eurolla. Teimme tiivistä yhteistyötä Virran kanssa ja tapahtuma onnistui erinomaisesti, kävijämäärä oli noin 26 000.

Kuntalaiskysely toteutettiin vuonna 2025 ja sillä kerättiin kokemuksia ja palautetta kaupungin kulttuuripalveluiden käytöstä. Kysely oli suunnattu Joensuussa ja sen lähialueilla asuville. Kyselyn vastaukset antoivat arvokasta pohjatietoa kulttuuripalveluiden kehittämiseen Joensuussa.

Kevään 2025 aikana kaikissa pitäjissä järjestettiin yhdessä osallisuuden ja INNO-hankkeen kanssa Pitäjien pyöreät pöydät-tilaisuuksia. Niissä keskusteltiin yhdessä asukkaiden kanssa, millaisia toiveita alueilla on kulttuuritapahtumien sisällöistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä yleisavustus lastenkulttuuriverkostolle vuonna 2025 oli aiempia vuosia suurempi. Toimintasuunnitelman mukaisesti saatua rahoitusta ohjattiin koulujen ja päiväkotien lukemaan innostaviin sisältöihin, yhteishankintoihin jäsenkuntien alueella sekä yhteistyökokeiluihin Siun soten neuvolatoiminnan kanssa. Lastenkulttuuritoiminta tavoittikin Joensuussa ennätysmäärän osallistujia, tapahtumissa (331 tapahtumaa) oli yhteensä kaikkiaan 11 756 osallistujaa.

Koululaisten kulttuuripolku toteutettiin aiempien vuosien tapaan tiiviissä yhteistyössä kulttuuri- ja taidelaitosten kanssa. Ekojen kirjastovierailut, Kakkosten taidetällit, Kolmosten konsertti ja kirjavinkkaukset toteutettiin yhteistyössä seutukirjaston ja kaupunginorkesterin kanssa. Kolmosten konsertissa esiintyi Marzi Nyman ja kirjaan perustuva konsertti Avain hukassa liittyi lukemaan innostamisen teemaan. Vitosten perinnepulahdus ja Kutosten kuviseikkailu suuntasivat molemmat syyskaudella Museo Elieliin. Museoiden tilamuutosten takia keväällä 2025 ei ollut kulttuuripolkutoimintaa, mutta museon taitavan suunnittelun avulla kulttuuripolku tavoittaa molemmat ikäluokat ja museovierailut järjestyvät kaikille lukuvuosittain. Nelosten kulttuurituunaus oli lastenkulttuurin omaa tuotantoa ja sisälsi koulun tiloissa toteutettavan tanssityöpajan.

Seiskojen tähtitehdas vei mediapajat yläkouluille ja lisäksi Kulttuuri itää -hankkeen kautta saatiin teatteriesitys kolmelle maaseutualueen yläkoululle. Koululaisten kulttuuripolun kaupunginorkesterin yläkoulukonserttien tarjontaa rytmitettiin lastenkulttuuriverkostossa uudella tavalla. Vuodesta 2025 alkaen toteutettiin konsertteja Joensuun maaseutualueiden lisäksi myös kantakaupungin yläkouluilla ja vuorovuosin konsertteja tulee kaikkiin kaupungin yläkouluihin. Kasien taidelöytöretki toteutuu kouluilla valtakunnallisen Taidetestaajat ohjelman kautta ja lisäksi yläkoululaiset saavat kulttuuri- ja liikuntaedut (K789), jotka liitetään nuorisokorttiin.

Eskarifestarit järjestettiin toukokuussa Urheilutalolla yhteistyössä kansalaisopiston kanssa, tapahtumaan osallistuivat esikoululaiset kouluista ja päiväkodeista. Konservatorion kanssa yhteistyössä toteutetut Musiikkia päivään koulutuskokonaisuudet päiväkodeissa jatkuivat uudistettuina. Neljäs koulutuskerta yhdistettiin käytännön työhön ja henkilökunta pääsi ohjatusti toteuttamaan muskarituokioita oman päiväkodin ryhmille. Varhaiskasvatukselle oli tavanomaista runsaampi tarjonta. Kaupunginteatterin Sotta Pyttyinen vieraili kolmella päiväkodilla ja ammattitaiteilijan vetämiä tarinallisia työpajoja oli tarjolla kahdella päiväkodilla. Pienimmät katsojat huomioiva sanaton nukketeatteriesitys Pallo vieraili kuudessa päiväkodissa ja myös jalkapallojonglööri Simon teki päiväkotivierailun.

Lastenkulttuuriverkosto panosti lukemaan innostamisen teemaan ja toteutti kaksi kilpailutuskokonaisuutta esityksistä ja työpajoista. Molemmat kilpailutuksen kautta valitut esiintymiskiertueet - Luku-toukka konsertit ja Tanssiva tarinseikkailu esitykset - ulottuivat myös Joensuun kouluille. Kilpailutuksessa menestyneet Luovuus ja tekoäly työpajat vierailivat kouluilla ja Karhusatupesä-työpajat päiväkodeissa. Sanataideyhdistys Sanarataan kanssa lastenkulttuuriverkosto toteutti kiertueen kaikkiin jäsenkuntiin ja kilpailutuksen perusteella Sanaratas toteutti draamallisia kirjavinkkauksia kolmen kunnan alueella.

Lastenkulttuuri toteutti useita maksuttomia yleisölle avoimia tapahtumia kirjastoissa (Runokoir Pentti ja Prinsessa Pikkiriikki teatteriesitys), torilla (sirkusesitys Kulinaarikaaos), koululaisten lomaviikon koko perheen tapahtumassa (Tiimi Viilkuvalot) sekä Joensuu-päivänä konservatorion salissa (Soiva metsä). Action-tanssiteos esitettiin Ahjossa osana osuuskunta Pokan toteuttamaa nuorille suunnattua Verso-festivaalia.

Lastenkulttuuriverkosto käynnisti 2025 yhteistyön Siun Soten kanssa. Keväällä Lastenkulttuurin kutsuvieras -kokeilussa jaettiin perheille pääsylippuja lastenkonserttiin ja teatteriesityksiin. Neuvolatuominnan kanssa aloitettiin vauva- ja taaperoperheille suunnattu maksuton kulttuuritarjonta, Pienet taidehetket. Pienet taidehetket -toiminnan konseptoinnissa ja sanataide- ja muskarihetket toteutuksessa kumppanina oli Joensuun seudun kansalaisopisto.

Museot

Joensuun museoiden vuoden 2025 toiminnan keskiössä ovat olleet Museo Elielin avaus vanhaan kaupungintaloon lokakuussa, taidemuseon hankesuunnitelman viimeistely tilakeskuksen kanssa, taidemuseon kesällä alkanut peruskorjaus sekä uusien näyttelyjen suunnittelu Elieliin ja taidemuseoon.

Museo Eliel avattiin yleisölle 11.10.2025. Uusi kohde on otettu positiivisesti vastaan ja museo on saanut runsaasti kiittävää palautetta näyttelyjen toteutuksesta. Kesällä oli avoinna vain Joensuun Bunkkerimuseo, joka oli avoinna edellistä kesää pidempään. Museo Eliel oli avoinna 65 päivää ja Bunkkerimuseo 30 päivää vuoden aikana. Joensuun museoiden kohteissa vieraili vuoden aikana 11 074 asiakasta.

Museoiden kokoelmakeskus on täynnä, kun museoiden kaikki kokoelmat ja muut kalusteet on sinne varastoitu. Kokoelmien järjestely on edelleen kesken vuoden 2024 muuttojen jäljiltä.

Pohjois-Karjalan museon esinekokoelmaan kuuluu noin 30 721 esinettä ja 264 900 valokuvaa. Joensuun taidemuseon taidekokoelmissa on 6 566 taideteosta. Pohjois-Karjalan museon valokuvarkisto on ollut suljettuna asiakkailta osan vuodesta Museo Elielin näyttelyiden rakentamisen takia.

Joensuun museot toimivat Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Kaikilla toiminta-alueilla – niin alueellisessa museotyössä, kulttuuriympäristötehtävissä kuin alueellisessa taidemuseotyössä – on edetty vastuumuseolle laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti. Kulttuuriympäristöön ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyviä viranomaislausuntoja on museossa annettu 500 lausuntoa, joista 393 arkeologiaan, 57 kaavoitus- ja muuhun maankäyttöön ja 50 rakennettuun kulttuuriperintöön.

Taidemuseon peruskorjauksen hankesuunnitelma valmistui keväällä. Arkeologinen kulttuuriperintö -hankkeessa inventoitiin Pielisjärven saaria.

Kaupunginorkesteri

Joensuun kaupunginorkesterin vuosi 2025 oli jälleen yleisömenestys. Kävijämäärä nousi edelleen vuoden 2024 ennätyksestä. Myytyjen konserttilippujen määrä kasvoi 9 % vuoteen 2024 verrattuna. Myös vuoden 2025 tulotavoite ylitettiin reilusti ennätyksellisen lipunmyyntituloksen sekä tilauskonserttien ansiosta.

Pääsymaksuttomia matalan kynnyksen tapahtumia oli 101 (+41 % edelliseen vuoteen verrattuna).

Kokonaisuudessaan orkesteri tavoitti toiminnallaan vuoden 2025 aikana yli 78 000 henkilöä. Kasvua edellisvuoteen oli 10 %.

Vuoden 2025 aikana kaupunginorkesterilla oli muutamia yhteistyö- ja tilauskonsertteja. Puolan suur- lähetystö kutsui kaupunginorkesterin soittamaan Helsinkiin Temppeleaukion kirkkoon suurlähetystön juhlistaessa alkavaa Puolan EU-puheenjohtajuuskautta. Ilosaarirockissa vuonna 2025 kaupunginorkesteri esiintyi Pehmoainon kanssa. Vappukonsertin iloitteluna orkesteri tarjosi kuulijoilleen Abba! -konsertin yhdessä Savonlinna Big bandin kanssa. Nina Tapio oli konsertin solisina. Yhdessä Joensuun yleisten kulttuuripalveluiden kanssa toteutimme upean itsenäisyyspäivän konsertin solistina sahan soittaja Volter Putro.

Orkesteri toteutti kuusi verkkokonserttia ja ne tavoittivat verkon välityksellä 9 556 kuulijaa. Maksuttomien verkkokonserttien tavoitteena on parantaa orkesterin saavutettavuutta toteuttaen lakia esittävistä taiteesta sekä tarjota elämyksiä kotisohville. Verkkokonserttien toteutukseen löytyy osaaminen orkesterin toimiston sisältä, joten teknistä tuotantoa ei tarvitse hankkia ostopalveluna. Talouden sopeutuksena kaupunki irtisanoi muusikoiden paikallisen sopimuksen tallennekorvauksista ja neuvotteli syksyllä uuden tallennesopimuksen, jonka johdosta verkkokonserttien määrä väheni syyskuudella merkittävästi ja tulevaisuudessa verkkokonsertteja toteutetaan maksimissaan kolme vuosittain.

Orkesteri teki suuren kiinnityksen ja sai uuden residenssisäveltäjän, maailmalla mainetta niittävän Outi Tarkiaisen. Yle radioi lokakuussa Rakkauten vuodenajat -konsertin juuri Outi Tarkiaisen säveltäjäresidenssiyden tiimoilta. Konserttiohjelmassa oli Tarkiaisen sävellys Seasons of love. Yle Areenassa konserttikuulijoita oli yhteensä 8 097.

Orkesterin muusikot tekivät huomattavan määrän maksutonta matalan kynnyksen kulttuurihyvinvointityötä kouluilla, päiväkodeissa, palvelutaloilla, kirjastoissa ja kahviloissa. At your service -jalkautumisviikot veivät muusikot esiintymään pääasiassa palvelutaloihin.

Taidetestaajat -hankkeen konserteissa tuhat 8-luokkalaista pääsi kuulemaan pelimusiikkia ja tietovisailemaan Joensuun suurimmassa taidevisailussa. Taidetestaajat on Suomen suurin

kulttuurikasvatusohjelma, jota rahoittaa Suomen kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden. Kaupunginorkesterin toteuttama pelimusiikkikonsertti arvioitiin Taidetestaajien taholta Pohjois-Karjalan parhaimmiston kuuluvaksi Taidetestaaja-kokemukseksi. Myös yleisökonserttina konserttikonsepti saavutti lähes täyden salin.

Joensuun lastenkulttuurikeskuksen kanssa yhteistyössä järjestetyt Koululaisten kulttuuripolut kokosivat satoja 2.-, 3.- ja 8.-luokkalaista musiikkiseikkailujen pariin. Muusikot vierailivat 2.-luokkalaisten luona luokissa, toteutimme 3.-luokkalaisten konsertit Joensuussa (4 kpl) ja Kiteellä sekä vierailimme konsertoiden maakunnan 8.-luokkalaisten luona.

Orkesterimme taiteellisen johtajan ja ylikapellimestarin Jukka Untamalan johdolla orkesterin ohjelmistotoimikunta onnistui kokoamaan upean, kuulijoita kiinnostavan monipuolisen ohjelman, joka houkutti saliin paljon erilaisia kuulijoita. Sinfoniakonserttien lisäksi orkesteri tarjosi konsertteja lapsille, viihdekonsertteja eri kohderyhmille, kirkkokonsertin, teemallisen barokkikonsertin ja ennen joulua täydet salit vetäneen Lumiukko –konsertin. Kaupunginorkesteri on iloinen voidessaan palvella kuntalaisiaan tarjoamalla jokaiselle jotakin.

Seutukirjasto

Seutukirjastossa oli ennakoitu, että vuonna 2025 lainat ja käynnit olisivat hieman edellistä vuotta matalammalla tasolla vuoden aikana toteutettujen talouden tasapainotusten ja sitä kautta palveluajan vähenemisten vuoksi. Palveluajat vähenivät ja omatoimiaika lisääntyi useassa toimipisteessä, mutta lainausten määrä kasvoi lopulta kuitenkin suuremmaksi kuin vuonna 2024 ja käyntienkin osalta jäätiiin vain hieman vuodesta 2024. Kirjastokäynteihin vaikuttivat lopulta eniten pääkirjaston keväinen kiinniolo asiakaspalvelu-uudistuksen vuoksi ja Hammaslahden kirjaston kiinniolo muuton vuoksi.

Lainaamisessa on näkynyt jo pitkään trendi, jossa lasten ja nuorten aineistojen lainaus kasvaa ja aikuisten aineistojen lainaus hitaasti vähenee. Toisaalta aikuiset ovat ottaneet hyvin haltuun uuden valtakunnallisen e-kirjaston, jonka käyttömäärät kasvavat koko ajan.

Eri toimipisteiden välillä on myös viime vuosien aikana tapahtunut tilastoin havaittavaa kehitystä. Pääkirjaston lainausmäärät ovat hiljaisessa laskusuunnassa, mutta erityisesti Rantakylän, Karsikon, Reijolan ja Ylämyllyn kirjastot sekä Joensuun kirjastoauto kasvattavat lainausmääriään. Ajanmukaiset tilat, omatoimimahdollisuus ja vilkas koulu yhteistyö selittänevät tätä kehitystä.

Hammaslahden uudet kirjastotilat otettiin käyttöön elokuussa. Kirjasto kiinnosti alueen asukkaita ja koululaisia. Loppuvuoden aikana kävijöitä oli hyvin. Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran kirjastojen omatoimimahdollisuuksien valmistelu on kesken.

Vuoden alussa kaupungin palvelupisteiden toimintamalli muuttui kylillä ja kaupungin kassapalveluja siirtyi Hammaslahden, Enon, Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran kirjastoihin. Samalla otettiin käyttöön malli, jossa yhteisökoordinaattori käy säännöllisesti näissä kirjastoissa asukkaiden tukena erilaisissa palvelutehtävissä.

Rantakylän ja Karsikon kirjastoissa on käytetty vuoden aikana vartijapalveluita levottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi. Karsikon kirjaston omatoimiaikaa myös rajoitettiin syksyllä joitakin viikkoja omatoimiajalla tapahtuneen toistuvan häiriköinnin vuoksi.

Itä-Suomen kirjastopäivät pidettiin lukutaitoteemalla kesäkuun alussa Joensuussa yhdessä seutu-kirjaston, AVI:n, UEF:n kirjaston ja Karelian kirjaston kanssa. Päivät järjestetään vuorotellen Joensuussa, Kuopiossa ja Mikkelissä ja ne keräävät ammattilaisia eri kirjastosektoreilta yhteisten koulutusten äärelle. Päivät saivat kiittävää palautetta ja osallistujia oli noin 100. Päivien jatkona seutukirjasto on jatkanut yhteisten koulutusten suunnittelua UEF:n ja Karelian kirjastojen kanssa.

Kirjastoauto Runo-Antin tilalle hankitaan uusi kirjastoauto vuonna 2026 ja auton kilpailutus käynnistyi syksyllä 2025. Auton hankintaprosessi kestää tyypillisesti lähes vuoden.

Kaksi Vaara-kirjastojen yhteistä hanketta käynnistettiin alkusyksyllä. Sovelluksista alustoille -hanke tuo aiemmin keskeytetyissä sovellushankkeissa tuotetut aineistot käyttöön uusilla alustoilla. Ympäristöhuolesta vaikuttavaan toimintaan -hankkeessa etsitään uusia toimintatapoja järjestöyhteistyölle ja hanke kokeilee uusia toimintatapoja erityisesti ympäristö- ja luontoasioissa. Seutukirjasto on myös mukana kaupungin lukutaitohankkeessa, jossa kouluille rakennetaan lukutaito-ohjelmaa ja samalla valmistellaan kaupungin lukutaitotyölle strategiaa.

Pyhäselän vankilan kanssa jatkettiin yhteistyötä lukemisen ja lukutaidon edistämiseksi. Toimintaa rahoittaa LVV ja kirjaston roolina on järjestää aktiivista toimintaa lukemisharrastuksen ympärille, mm. kirjailijavierailuja ja lukupiirejä.

Alueellisessa kehittämistehtävässä tavoitettiin hyvin pohjoiskarjalaiset kirjastolaiset. Vuoden aikana alkoi mm. benchmarking-periaatteella toimiva kaverikirjastotoiminta. Alueellinen kehittämistehtävä järjesti muiden koulutusten ohella kaksi koko alueen yhteistä koulutuspäivää, jolloin toimipisteet olivat kiinni. Vaara-kirjastoille kehitettiin myös uusi kehittämisen malli, jossa AKE ylläpitää kehittämissyöryhmiä ja kirjastokimppa yhteisten toimintojen ylläpitoon keskittyviä tiimejä.

Konservatorio

Konservatorion vuosi 2025 oli kaikin puolin onnistunut. Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä pysyi suunnitellulla tasolla, musiikkiopiston oppilasmäärässä oli pientä nousua ja musiikkileikkikoulussa oppilaita oli pienestä laskusta huolimatta hyvällä tasolla. Erityisesti musiikkiopiston ja musiikkileikkikoulun osalta on erinomainen asia, että ikäluokkien pienenemisestä huolimatta oppilasmäärät ovat pysyneet hyvällä tasolla ja hakijoiden määrä musiikkiopistoon on kasvanut viime vuosina selvästi. Ammatillisesta koulutuksesta sai koko tutkinnon todistuksen vuoden aikana 10 opiskelijaa ja tutkinnonosatodistuksen kolme opiskelijaa. Musiikkiopistosta perusopintojen todistuksen sai 18 oppilasta ja syventävien opintojen todistuksen neljä oppilasta.

Konserttitoiminta oli aiempien vuosien tapaan aktiivista koko vuoden ajan. Konsertteja järjestettiin vuoden aikana yhteensä 185, joissa yleisöä oli yhteensä liki 15 000 henkeä. Vuoden aikana toteutettiin säännöllisen konserttitoiminnan ohessa useita suuria, harvemmin tehtäviä produktioita. Maaliskuussa Orkesteri X, laulunopiskelijat ja Cat People- tanssikoulu toteuttivat dramatisoidun konserttiversion Cats-musikaalista. Esitys toteutettiin Opetushallituksen hankerahoituksella ja sen kolme esitystä konservatorion salissa olivat loppuun varattuja. Lisäksi järjestettiin esiintymismatka Etelä-Suomeen, jonka aikana toteutettiin koululaisesitykset Varkaudessa ja Nurmijärvellä sekä järjestettiin vierailu Helsingin kaupunginteatteriin, jossa tutustuttiin ammattiteatterin toimintaan. Huhtikuussa toteutettiin balettiproduktio, jossa balettikoulu Relevén oppilaat esiintyivät konservatorion Sinfoniaorkesterin solisteina täyden Carelia-salin yleisölle. Kolmas suurproduktio kevään aikana oli Pohjan neiti- ooppera, jonka toteuttamiseen saatiin hankerahoitusta Otsakorven säätiöltä.

Yhteistyö Joensuun kaupunginorkesterin kanssa jatkui aktiivisena vuoden ajan. Tammikuussa järjestettiin toista kertaa orkesteriakatemian koesoitto, jossa konservatorion opiskelijoita ja oppilaita valittiin mukaan soittamaan kaupunginorkesterin kausikonserttiin. Akatemian toimintaan liittyen kaupunginorkesterin muusikot kouluttavat konservatoriolaisia konserttiin valmistautumisen aikana.

Toinen yhteistyö vuoden aikana oli Nuori solistikonsertti toukokuussa, johon valittiin koesoiton kautta 8 konservatorion oppilasta ja opiskelijaa esiintymään kaupunginorkesterin solisteina. Rytmimusiikki-
linjan toiminta jatkui myös aktiivisena vuoden ajan. Rytmiklubeja järjestettiin konservatorion lisäksi Kerubin salissa ja muissa kaupungin keikkapaikoissa.

Vuoden aikana konservatorion oppilaat ja opiskelijat saavuttivat menestystä myös valtakunnallisesti. Jyväskylässä Juhani Heinonen -viulukilpailussa oli konservatoriolta viisi osallistujaa, joista kaksi saavutti paikan oman sarjansa finaalissa. Valtakunnallisiin soitinakatemioihin hyväksyttiin vuoden aikana koesoittojen kautta kuusi konservatorion oppilasta. Myös ammattiopiskelijoista hyväksyttiin aiempien vuosien tapaan useita opiskelijoita Sibelius-Akatemiaan ja ammattikorkeakoulujen musiikkipedagogikoulutuksiin. Tässä taustalla on ollut konservatorion opettajien laadukas työ. Tärkeää lisätukea tässä on antanut vuosia jatkunut, Otsakorven säätiön tuella toteutettu musiikkialan valtakunnallisen tason osaajien vierailusarja, joita järjestettiin vuoden aikana 20.

Kansainvälinen toiminta jatkui aktiivisena Erasmus+ -hankkeen kautta. Konservatorion opiskelijoita oli vaihtojaksolla Varsovassa ja Madridissa. Joensuussa vieraili jaksolla ryhmä opiskelijoita Madridista. Vaihdot toteutettiin yhteisen konsortion kautta, jonka muut jäsenet ovat Helsingin ja Lahden konservatoriot. Marraskuussa konservatorio sai myönteisen päätöksen omalle akkreditoinnille, jonka kautta vaihtotoimintaa jatketaan syksyllä 2027 konsortion lopettaessa toimintansa keväällä 2027.

Konservatorio jatkoi aktiivisesti mukana valtakunnallisten musiikkikoulutusliittojen toiminnassa. Rehtori Otto Korhonen valittiin jatkamaan Suomen Konservatorioliiton hallituksessa ja apulaisrehtori Anneli Hynnisen kausi Suomen Musiikkioppilaitosten liiton hallituksessa jatkuu.

Kansalaisopisto

Vuoden 2025 alusta käynnistyi sopimuskuntien uusi kolmen vuoden tilauskausi. Sopimuskunnat vähensivät tuntitilaustaan 2 306 tuntia kuntien haasteellisen taloustilanteen vuoksi. Tuntileikkausta on hankala toteuttaa kesken opiskelijoiden lukuvuotta, joten vähennykset tunneissa tehtiin pääosin kesä- ja syyslukukaudella.

Vuonna 2025 kansalaisopistossa opiskeli yhteensä 24 305 opiskelijaa, joka on 1 236 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2024. Heistä naisia oli 19 187 ja miehiä 5 118. Opiston henkilöstö suunnitteli 2 667 kurssia vuonna 2025 ja niistä käynnistyi 2 128. Huomattavaa on, että kansalaisopiston kursseille osallistui enemmän opiskelijoita, vaikka tunteja oli tarjolla edellistä vuotta vähemmän.

Joensuun seudun kansalaisopiston taloudessa tuntitilausten leikkaus kesken lukuvuotta näkyi 0,05 milj. euron ylityksenä katteen osalta. Tulotavoite ylittyi (toteutuma 102,8 %) ja myös menot ylittyivät (toteutuma 102,7 %). Menojen osalta suurimmat ylitykset tulivat opettajien palkoissa sivukuluneen sekä työterveyspalveluissa, jonka kustannusten nousu oli yli 500 % (0,04 milj. euroa).

Joensuun seudun kansalaisopisto oli erittäin aktiivinen erilaisten tapahtumien järjestäjänä tai muutoin on mukana muiden toimijoiden tapahtumissa, joita kertyi vuoden aikana yhteensä 36 kappaletta.

Eniten kansalaisia tavoitettiin Joen Yössä, Parafestissä, Eskarifestareissa, Liikkeelle- tapahtumassa sekä Ikäihmisten terveyspäivässä. Osallistujia ja kävijöitä kaikissa 36:sa tapahtumassa oli yhteensä 10 468.

Joensuun seudun kansalaisopistossa oli vuonna 2025 käynnissä kaksi opetushallituksen laatu- ja kehittämishanketta. Osaava arvioija- hankkeessa tavoitteena on kehittää opiston arviointiosaamista ja -kulttuuria erityisesti taiteen perusopetuksessa sekä osaamisperustaisessa opetuksessa. Tavoitteena on laatia yhteiset käytänteet sisältävät arviointioppaat sekä Moodle-verkkoon sähköinen arviointialusta kaikkien opiston opettajien käyttöön ja perehdyttämisen tueksi. Hanke jatkuu suunnitelman mukaisesti ja kestää vuoden 2026 kesäkuuhun saakka.

Esteet nurin -hankkeessa puolestaan tavoitteena on ollut edistää tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden toteutumista kansalaisopistojen opetuksessa ja toiminnoissa. Hankkeessa on ollut mukana kuusi muuta kansalaisopistoa ja heidän kanssaan on vaihdettu hyviä kokemuksia ja käytäntöjä. Hankkeen myötä opistotalossa tehtiin esteettömyyskartoitusta ja sen pohjalta on esteettömyyttä parannettu. Opistotalon sisäänkäynteihin saatiin sähköisesti avautuvat ovet ja opastusta parannettiin. Myös digitaalisen ympäristön selkokielisyyttä kehitettiin.

Olemme yhdessä International House Joensuun kanssa valmistelleet maahanmuuttajien suomen kielen opetusta, kun opetus- ja kulttuuriministeriön valtion tuki ko. toiminnalle vapaassa sivistystyössä päättyi. Kansalaisopisto järjestää ja kehittää opetusta edelleen yhteistyössä IHJ:n kanssa.

Kansalaisopisto kysyy kurssitoiveita ja asiakaspalautteita seuraavan lukuvuoden suunnittelun pohjaksi. Opetustarjontaa kehitetään jatkuvasti opiskelijapalautteiden ja kurssitoiveiden perusteella peruskurssitarjonnan ylläpidon sekä muun kehittämistyön ohella. Asiakaspalautteiden perusteella kansalaisopiston opetustoimintaan oltiin vuonna 2025 erittäin tyytyväisiä. Tyytyväisyyskyselyssä opiskelijoiden arvosana oli 4,6 (asteikko 1–5).

Riskienhallinnan toteutuminen

Kuntatalouden ja valtion talouden haasteellinen tilanne koetaan nykytilanteessa riskiksi kautta eri kulttuuripalveluiden yksiköiden. Innovatiivisuus, priorisointi sekä yhteistyö nousevat uuteen ulottuvuuteen talouden haasteiden ja sitä kautta riskienhallinnan myötä, jotta palveluiden laatu, saavutettavuus sekä vaikuttavuus pystytään pitämään tasolla, mikä halutaan toteutuvan olemassa olevan työvoimaresurssin realiteetit huomioiden.

Riskien näkökulmasta pitkä usean vuoden sitoutuminen kumppanuusavustukseen muodostaa riskin, kun kysymyksessä ovat kaupunkiorganisaation ulkopuoliset toimijat. Muutokset toimijakentässä ovat aina mahdollisia ja tähän voivat vaikuttaa yleisesti yhdistyksen oma sisäinen toiminta, ulkoiset seikat esimerkiksi pandemia tai rahoituksen romahtaminen. Olemme kulttuuripalveluissa huomioineet riskit jokaisen kumppanin kanssa tehtävässä keskinäisessä sopimuksessa, johon on myös kirjattu toimenpiteet sopimuksen purkuun liittyen. Sopimuksessa myös edellytetään avustuksen valvontaa ja raportointia kaupungin käytänteiden mukaisesti ja tätä toteutetaan vuositasolla kumppaneiden kanssa.

Museoiden perusparannuksissa Museo Elieliin sijoitetut laiteasennukset, ohjelmistojen teko sekä materiaalin valmistuminen viivästyivät ja museon näyttelyjen avaamista jouduttiin siirtämään viivästysten vuoksi. Riskit ulkoisten toimijoiden kanssa tehtävässä yhteistyössä ovat juuri aikataulutuksen onnistuminen sekä laitteiden toimitusten aikataulut, jotka eivät ole henkilösidonnaisia asioita.

Taidemuseon osalta käydään tiiviisti keskusteluja suunnittelijoiden ja rakentajatahon kanssa, jotta tiedonkulku olisi turvattu ja niin sanottuja tyhjiä aikaslotteja ei pääsisi muodostumaan kokonaisuuteen. Käyttäjä on esittänyt varhaisessa vaiheessa toiveensa ja kommentoi tehtyjä suunnitelmia ja ratkaisuja, jotta tuleva toiminta tulee varmuudella huomioiduksi ja toteutuskelpoiset suunnitelmat etenevät jouhevasti toteutukseen.

Molemmissa museoprojekteissa ovat asioiden valvonnassa olleet mukana rakennusvalvonnan lisäksi Museovirasto sekä Joensuun museoiden korjausrakentamisen amanuenssi.

Hankinnoissa Joensuun kaupungilla on käytettävissään hankintatoimen yksikkö, joka ammattitaidollaan auttaa ja ohjeistaa kilpailutuksissa sekä hankinnoissa. Laajojen museoprojektien myötä edellä mainittu asia saa edelleen kiitosta kulttuuripalveluista, kun toinen suuri museokohde on peruskorjauksen alla.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen lkm	55	45	45	91
kävijämäärä	15 387	14 000	14 000	12 711
Kulttuuriavustukset *				
Myönnetty avustukset kpl	43	40		48
Avustukset yhteensä	-255 899	-249 400		-243 015
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	366	280	280	331
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	9 382	7 600	7 600	11 756
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	3	3	3	5
Toimintatulot	21 860	11 000	11 000	23 932
Toimintamenot	-699 661	-682 900	-433 500	-468 834
Toimintakate	-677 801	-671 900	-422 500	-444 902

*Avustukset siirretty talousarviomuutoksessa hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan alle

Museot	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Pohjois-Karjalan museo + Bunkkerimuseo				
Kävijöiden lkm	9 627	25 000	25 000	11 074
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	824	2 000	2 000	1 952
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	4	50	50	12
Tapahtumat, osallistujat	408	1 500	1 500	426
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	10 398	0	0	0
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 085	0	0	0
Tapahtumien määrä	25	0	0	0
Tapahtumiin osallistujat	2 639	0	0	0
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	19	18	18	18
Toimintatulot	90 309	91 000	91 000	61 549
Toimintamenot	-2 045 353	-2 423 000	-2 423 000	-2 348 204
Toimintakate	-1 955 044	-2 332 000	-2 332 000	-2 286 655

Kaupunginorkesteri	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	42	28	28	41
Esiintymiset pienryhmäkoonpanossa, lkm	13	25	25	19
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	72	50	50	101
Myytyjen lippujen lkm	13 360	11 000	11 000	14 570
Kuulijoiden lkm	71 230	45 000	45 000	78 111
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	38	42	42	39
Toimintatulot	302 015	220 000	220 000	316 169
Toimintamenot	-2 940 756	-2 764 200	-2 764 200	-2 965 048
Toimintakate	-2 638 741	-2 544 200	-2 544 200	-2 648 879

Joensuun seutukirjasto	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 207 539	2 130 000	2 130 000	2 259 860
Aukiolotunnit	26 413	24 300	24 300	22 841
Aukiolotunnit: omatoimiaukio	50 265	51 400	51 400	50 981
Käynnit lkm	1 145 821	1 090 000	1 090 000	1 127 788
Verkkokäyntien lkm	850 007	800 000	800 000	934 341
Tapahtumat	890	700	700	775
Käyttäjäkoulutus	386	660	660	429
Aineistohankinnat €/asukas	6	6	6	6
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	84	83	83	80
Toimintatulot	1 858 756	1 866 300	1 866 300	1 890 106
Toimintamenot	-6 577 000	-6 716 000	-6 716 000	-6 660 165
Toimintakate	-4 718 244	-4 849 700	-4 849 700	-4 770 059

Konservatorio	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	981	950	950	969
- musiikkiopistotaso	555	540	540	578
- varhaisiän musiikkikasvatus	373	360	360	347
- avoin osasto	53	50	50	44
Musiikkiopiston opetustunnit	25 856	25 800	25 800	26 253
Avoimen osaston opetustunnit	1 169	1 000	1 000	1 263
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	63	65	65	63
Konserttien/tapahtumien lkm	187	190	190	185
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	15 239	14 000	14 000	14 918
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	47	54	54	47
Toimintatulot	552 331	520 000	520 000	595 620
Toimintamenot	-4 345 451	-4 315 700	-4 315 700	-4 352 303
Toimintakate	-3 793 120	-3 795 700	-3 795 700	-3 756 683

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	22 832	23 000	23 000	23 560
opetustunnit	41 583	42 000	42 000	41 134
Joensuun opetustunnit, joista	29 298	30 000	30 000	29 194
Lapset ja nuoret	5 665	5 800	5 800	5 759
Kuvataide	2 328	2 900	2 900	2 370
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	792	600	600	768
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	499	500	500	437
Musiikki	4 421	4 100	4 100	4 542
Digitaidot	342	450	450	464
Kielet	4 515	4 400	4 400	3 875
Kädentaidot ja muotoilu	2 808	3 100	3 100	2 719
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	460	500	500	472
Puutarha, luonto ja koti	158	350	350	224
Ruoka	495	500	500	473
Liikunta ja tanssi	6 605	6 700	6 700	6 848
Muu koulutus	75	100	100	19
Maksullinen palvelutoiminta	135	50	50	224
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	58	55	55	20
Toimintatulot	1 840 471	1 959 700	1 959 700	2 015 346
Toimintamenot	-3 971 279	-4 048 200	-4 048 200	-4 153 408
Toimintakate	-2 130 808	-2 088 500	-2 088 500	-2 138 062

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 668 000	0	4 668 000	4 902 721	234 721
Toimintakulut	-20 700 600	0	-20 700 600	-20 947 962	-247 362
Toimintakate	-16 032 600	0	-16 032 600	-16 045 240	-12 640

Sitovuustason ylityksen selitys:

Kulttuuripalvelujen tulosalueen vastuualueista osalla talous toteutui talousarviota parempana, mutta osalla talousarvio ylittyi hieman. Kokonaisuutena kulttuuripalveluiden talousarvion ylitys on vähäinen, 12 640 €. Kansalaisopiston talouden toteutumaan vaikuttivat suuresti kuntien tuntitilausten leikkaukset kesken lukuvuoden. Kaupunginorkesterilla puolestaan ylitykseen vaikutti merkittävimmin sijaiskulujen kasvu.

690 Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen: liikuntajohtaja Timo Heinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta sekä Joensuun Urheiluakatemiasta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun Kansalaisopiston kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Hallinto ja avustukset

Liikuntapalvelujen hallinnon yksi keskeinen tehtävä on koordinoida ja kehittää liikuntatilojen ja -alueiden varauksiin liittyviä järjestelmiä ja käytänteitä. Alkusyksystä 2025 toteutettiin pitäjien liikunta- ja kuntosalien kulunvalvontajärjestelmään muutos. Vanha järjestelmä vaihdettiin Abloy OS-järjestelmään, mikä mahdollistaa vuoroille kulkemisen koodin avulla. Sama muutos on tehty jo aiemmin keskusta-alueiden tiloihin pois lukien Joensuu Areena, missä järjestelmä vaihdettiin myös vuoden 2025 aikana. Muutoksiin liittyen maaseudun kuntosalien kausikorttilaisille toimitetaan mobiilitunniste, mikä vähentää kulkutunnisteiden tarvetta. Järjestelmä on toistaiseksi toiminut varsin epävarmasti ja työllistänyt paljon.

Vuoden 2025 aikana liikuntapalvelujen avustukset siirrettiin hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan alaisuuteen. Liikunnan avustuksia haki yhteensä 43 eri seuraa tai jaostoa. Tämä on kaksi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Avustuksia haettiin vahvaa tunnistautumista edellyttävän sähköisen järjestelmän kautta.

Vuoden 2025 aikana päivitettiin vuonna 2019 hyväksytty (KV 25.02.2019 § 22) liikuntapaikkasuunnitelma. Päivitetyt Joensuun liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelman tehtävänä on ohjata pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti Joensuun liikunta- ja urheiluolosuhteiden kehittämistä. Suunnitelma on myös osa Liikkuva Joensuu -verkoston laajempaa yhteistyötä liikunta-aktiivisuuden ja urheilumenestyksen edistämiseksi.

Joensuun urheilu- ja liikkumisolosuhteiden kehittämissuunnitelma on laadittu vuosille 2026–2035. Olosuhdesuunnitelmaa laatiessa on huomioitu myös muut kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävät Joensuun kaupungin tavoiteasiakirjat, jotka sisältävät liikkumisolosuhteiden kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Olosuhdesuunnitelman työstämiseen osallistuivat kaupungin eri toimialojen lisäksi liikunta- ja urheiluseurat. Evästyttä saatiin myös vaikuttamistoimielimiltä (nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto) sekä lautakunnilta (kulttuuri- ja liikuntalautakunta, kaupunkirakennelautakunta sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta). Kuntalaisten ääni kuuluu suunnitelmassa lukuisten kyselyjen ja osallistavien tapaamisten kautta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi suunnitelman joulukuun 2025 (8.12.2025 § 138) kokouksessaan.

Liikkuva Joensuu -verkoston toimintaa kehitettiin edelleen määrittämällä verkostolle yhteinen toiminta-ajatus, tavoitteet sekä yhteistyötä ohjaajat toiminnan pelisäännöt. Asetetuista tavoitteista tullaan jatkossa vuosittain johtamaan verkoston yhteistä tekemistä ohjaavat toimenpiteet. Työn taustoittoamiseksi käytiin läpi lukuisia eri aineistolähteitä sekä toteutettiin eri kohderyhmien kuulemistilaisuuksia. Yhteisistä tavoitteista viestimistä sekä tavoitteiden koko verkostolle jalkauttamista jatketaan vuoden 2026 aikana.

Pohjois-Karjalan liikuntakysely toteutettiin keväällä yhteistyössä Pohjois-Karjalan liikunnan ja alueen kuntien kanssa. Kysely järjestetään neljän vuoden välein, ja sen avulla kerätään tietoa kuntalaisten liikunta-aktiivisuudesta sekä näkemyksistä kuntien liikuntapalveluista. Kyselyyn vastasi 1 447 henkilöä, ja vastaajien keski-ikä oli 52 vuotta. Vastaajista 32 % liikkui liikuntasuosituksen mukaisesti. Suosituimpia liikuntalajeja olivat muun muassa kävely, pyöräily, vesiliikunta ja voimaharjoittelu. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin muun muassa edellä mainitun liikuntapaikkasuunnitelman päivytyksen sekä Liikkuva Joensuu -verkoston tavoitteiden asettamisen yhteydessä.

Liikuntapalvelujen hallinto vahvistui kolmella uudella työntekijällä, kun loppuvuodesta valittiin kaksi liikuntakoordinaattoria sekä olosuhdeasiantuntija vakituisiin työsuhteisiin. Koordinaattoreista toisen toimenkuvassa painottuu lasten ja nuorten liikunta toisen keskittyessä enemmän soveltavan liikunnan ja ikääntyneiden liikunnan kehittämiseen. Työnkuvista jälkimmäinen jatkaa kolmivuotisessa ikäihmisten liikuntaneuvonnan kehittämishankkeessa tehtyä työtä.

Vuonna 2025 liikuntapalvelujen koordinoitavana oli kolme ulkopuolisella osarahoituksella toimivaa kehittämishanketta.

Ikäihmisten liikuntaneuvonta Joensuussa -hankkeessa määritettiin liikuntaneuvonnan palveluketju ja -prosessit yhdessä hyvinvointialueen, yhdistysten sekä Pohjois-Karjalan kuntien kanssa. Hankkeessa pilotoitiin ja käynnistettiin myös liikunnallinen ikäihmisten vertaisohjaajatoiminta sekä kaiken ikäisille tarkoitettu avoin liikuntaneuvonta.

Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema -ryhmähankkeessa rakennettiin Joensuu Areenaan alusta, joka mahdollistaa oppimis- ja tutkimusympäristön sekä uuden liiketoiminnan palveluiden, ja yrittäjyyden kehittämisen hyvinvoinnin ja liikunnan toimialoille. Liikuntaneuvonnan ja testausaseman kehittämishankkeet päättyivät vuoden 2025 lopussa. Mehtimäen testausaseman tutkimuskehittämisen- ja innovaatiotoiminnan (TKI) alustan kehittämistä jatketaan uudessa hankkeessa, mikäli ko. hankkeelle myönnetään rahoitus vuosille 2026–27.

Harrastamisen Suomen Mallin (HSM) kerhoista polkuja seuratoimintaan kehittävä hanke oli luku- vuodelle 2025–26 tehty uusi avaus, jota työstettiin yhdessä nuorisopalvelujen kanssa. Syksyn 2025 aikana hankkeessa on mm. kontaktoitu 15 joensuulaista urheiluseuraa ja selvitetty seurojen harrastuspolkuja. Lisäksi on selvitetty muiden kaupunkien toimintamalleja, joita voisi mahdollisesti soveltaa Joensuuhun. Tavoitteena on lähitulevaisuudessa lisätä HSM:iin osallistuvien seurojen määrää sekä lisätä matalan kynnyksen toimintoja Joensuussa.

Vuoden 2025 liikuttajaksi kulttuuri- ja liikuntalautakunta valitsi Joensuun Cheerleadingseura ry:n.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Lapset ja nuoret

5–15-vuotiaiden lasten ja nuorten uimakouluja toteutettiin Vesikon ja Rantakylän uimahalleissa sekä uimarannoilla Kiihtelysvaarassa, Tuupovaarassa, uimaharjussa, Enossa ja Pyhäselässä. Rantauimakoulut kestivät yhden viikon ja halliuimakoulut kaksi viikkoa. Uimakouluihin osallistui yhteensä 379 henkilöä ja ryhmien keskimääräinen täyttöaste oli 77 %. Uimakoulun palautekyselyn (n=106) mukaan asteikolla 1–5 tyytyväisyys uimakouluihin oli 4,7.

Vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikkumista tuettiin jakamalla Joensuun kaupungin lahjoitusrahastosta 0,02 milj. euroa liikuntavälineiden hankintaan. Rahastosta jaettiin yhteensä 98 apurahaa. Apurahaa pystyivät hakemaan vähävaraiset, alle 18-vuotiaan joensuulaisen huoltajat tai 18–29-vuotta täyttäneet joensuulaiset henkilöt. Hakijalta edellytettiin toimeentulotuen saamista tai sosiaalipalveluiden asiakkuutta. Hakuajalla jätettiin 184 apurahahakemusta, joista 158 täytti hakuohjeiden mukaiset kriteerit. Koska apurahoja haettiin enemmän, kuin määrärahaa oli varattu, apurahat jaettiin ensisijaisesti alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä monilapsisiin tai yhden huoltajan perheisiin.

Koululaisten lomien aikaan (viikot 10, 42 sekä 29.–31.12.) järjestettiin kaikille avoimia ja maksuttomia yleisövuoroja Joensuu Areenalla sekä Mehtimäen jäähallissa. Talvilomaviikolla pitäjien liikuntasaleja oli mahdollista varata maksutta, ja vuoroja varattiin yhteensä 21 kappaletta.

Helmikuussa järjestettiin Pielisjoen koulun 9.-luokkalaisille hyvinvointitapahtuma Sirkkalan liikuntakeskuksessa yhteistyössä Itä-Suomen liikuntaopiston ja Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa. Tapahtuma toimi sekä nuorille suunnattuna hyvinvointipäivänä että ammattikorkeakouluopiskelijoiden ohjausharjoitteluna. Tapahtumaan osallistui yhteensä 199 oppilasta.

Aikuiset

Vuoden 2025 aikana järjestettiin kaikille avoimia kuntosaliopastuspäiviä Joensuun uimahallien sekä Reijolan, Hammaslahden, Kiihtelysvaaran, Tuupovaaran, Enon ja Uimaharjun kuntosaleilla. Opastusten aikana osallistujat saivat ohjausta laitteiden käyttöön ja liikkeiden suorittamiseen sekä mahdollisuuden mitata puristusvoimaa. Kuntosaliopastukset olivat suosittuja, ja niihin osallistui yhteensä 584 kävijää. Maaseutualueen liikunta- ja kuntosalikortteja ostettiin yhteensä 1 989 kpl, mikä on noin neljännes enemmän kuin edellisenä vuonna. Korteista noin puolet ostettiin verkkokaupasta.

Ohjattua liikuntaa järjestettiin yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa keväällä 70 kurssia, kesällä 5 kurssia ja syksyllä 65 kurssia. Kursseista yhteensä 15 peruttiin liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Soveltavaan ja senioreiden liikuntaan painottuvat yhteistyökurssit liikuttivat reilua tuhatta eri henkilöä vuoden aikana allas- ja vauvauinnit mukaan lukien (kesä + syksy yhteensä 1 084 osallistujaa).

Liikuntapalvelut osallistuivat Itä-Suomen liikuntaopiston ja muiden Liikkuva Joensuu -toimijoiden järjestämään Liikkeelle-tapahtumaan Joensuu Areenalla 23.8. Tapahtumassa oli tarjolla monipuolisesti lajikokeiluja, liikuntaan ja terveyteen liittyviä esittelypisteitä, luentoja sekä ohjattua liikuntaa. Tapahtuma tavoitti yhteensä 2 255 kävijää.

Seniorit ja soveltava liikunta

Kuluneena vuonna seniorikorttien myynti jatkoi kasvuaan. Keskusta-alueen seniorikortteja (3kk, 6kk ja 12kk) myytiin yhteensä 2 215 kpl, mikä on 841 kpl edellistä vuotta enemmän. Maaseutualueiden seniorikortteja (12kk) myytiin yhteensä 457 kpl.

Joulukuusta alkaen Joensuu Areenalla sekä Reijolan, Enon, Hammaslahden, Kiihtelysvaaran ja Tuupovaaran liikuntahalleilla järjestetään kävely- ja kelausvuoroja. Vuorot on tarkoitettu kaikille yli 65-vuotiaille sekä henkilöille, joiden toimintakyky on heikentynyt esimerkiksi vamman tai pitkäaikaissairauden vuoksi. Vuorojen tavoitteena on lisätä talvikauden liikuntamahdollisuuksia erityisesti henkilöille, joilla on kohonnut kaatumisriski tai jotka käyttävät liikkumiseen pyörätuolia tai muuta apuvälinettä.

Liikuntapalvelut osallistuivat Itä-Suomen liikuntaopiston sekä muiden Liikkuva Joensuu -toimijoiden järjestämiin Sennarimaanantai-tapahtumiin Joensuu Areenalla. Vuonna 2025 tapahtumia järjestettiin seitsemän kertaa, ja niihin osallistui yhteensä 674 kävijää. Liikuntapalvelut osallistuivat myös Pohjois-Karjalan Liikunnan sekä Suomen Seniorikorttien järjestämään ikäihmisten terveyspäivään. Terveyspäivään osallistui yhteensä 1 500 kävijää.

Paralympiakomitean ja Karelia-ammattikorkeakoulun yhteistyönä toteutettuun Valtti-ohjelmaan haki yhteensä 8 lasta ja nuorta. Ohjelman Kick Off -tilaisuus järjestettiin elokuussa Joensuun urheilutalolla. Tilaisuudessa olivat mukana ohjelmaan hakeneet perheet sekä 23 Karelia-ammattikorkeakoulun fysioterapiaopiskelijaa (valtit).

Joensuun liikuntapalvelut osallistuivat Joensuun Parafest -tapahtumaan 13.-14.8.2025 yhteisellä esittelypisteellä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa. Tapahtumassa esiteltiin muun muassa soveltavan liikunnan toimintavälineitä sekä EU- ja vammaisliikuntakorttia ja erityisliikuntakorttia. Soveltavan liikunnan toimintavälineet ovat varattavissa Joensuun liikuntapalveluilta yksityishenkilöiden, oppilaitosten ja ryhmien käyttöön. Tapahtuman aikana esittelypisteellä kävi arviolta 600 henkilöä.

Joensuu Areenalla järjestettiin soveltavan liikkumisen testipäivä 11.12., joka tavoitti noin 30 henkilöä. Maksuttomassa testipäivässä osallistujat pääsivät tutustumaan uuteen testausasemaan ja toimintavälineisiin sekä tekemään fyysisen toimintakyvyn mittauksia.

Joensuu lähti mukaan Ikäinstituutin koordinoimaan Voimaa Vanhuuteen -ohjelmaan. Kolmivuotiseen ohjelmaan osallistuvat kaikki Pohjois-Karjalan kunnat sekä useat yhdistykset. Ohjelman tavoitteena on kehittää ikäihmisille suunnattuja liikkumismahdollisuuksia sekä vahvistaa kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä.

Sisä- ja ulkoliikunta sekä Joensuu Areena

Vuoden aikana kahdessa uimahalleissa oli yhteensä 260 588 käyntiä, mikä on lähes 10 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Seniorikorteilla tehtiin yhteensä 77 446 uimahallikäyntiä, mikä on lähes 30 % kaikista uimahallikäynneistä. Vammaisliikunta-, vammaisavustaja- ja EU:n vammaiskorteilla toteutui yhteensä 9 429 käyntiä. Erityisliikuntakortilla käynnejä oli 8 585.

Joensuu Areenassa oli vuoden 2025 aikana yhteensä 232 700 käyntiä, mikä on jonkin verran edellistä vuotta vähemmän. Tapahtumia järjestettiin 30 kappaletta. Tapahtumien järjestämiset painottuvat loppuvuoteen. Konserttien osalta tuli myös muutamia peruuntumisia.

Ulkoliikunnan talvikausi oli huono. Ulkojäällä tuli monia katkoksia ja ulkojääkausi loppui poikkeuksellisen aikaisin jo helmikuun puolella. Hiihtokausi saatiin huonon lumitilanteen vuoksi aloitettua vasta tammikuussa. Maaliskuussa jouduttiin sulkemaan latuosuuksia ja kausi päättyi huhtikuun alussa. Jäälatuja ei saatu tehtyä juuri lainkaan.

Liikuntapaikkarakentamisen saralla kuluneen vuoden aikana valmiiksi saatiin Mehtimäen jalkapallo-tekunurmen huoltorakennus. Vastaavasti alulle laitettiin Mehtimäen tekunurmen valoremontti ja huoltorakennuksen vesivahinkojen korjaukset sekä Niinivaaran hiekkatekonurmen uusinta. Myös Mehtimäki-alueelle tulevan uuden uimahallin suunnittelu käynnistyi.

Muita kuluneen vuoden liikuntaolosuhteita parantavia hankkeita olivat keskusta-alueella mm. Pataluodon luisteluolosuhteiden parantaminen (kaukaloiden paikkojen muuttaminen ja valojes uusinta), Niinivaaran uusi kaukalo, Koillispuiston ulkokuntosali ja parkkialueen laajentaminen sekä Rantakylän latupohjien parantaminen ja opastuksen uusiminen sekä Jaama-trailin opastuksen parantaminen. Lykynlammen frisbeegolf-radalle tehtiin väylien paranteluja vuoden 2026 SM-kisoja silmällä pitäen yhteistyössä liitokiekon kanssa. Lykynlammen myynti toi muutoksia ylläpitoon ja toimintaan Lykynlammella.

Pitäjissä jatkettiin reittirakennekunnostuksia Oravantaipaleella ja Vekaruksen ulkoilualueella. Pyhäselän Kalliojärven kierroksen pitkospuut uusittiin kokonaan. Reijolassa Hernesuon kuntoradan pinta viimeisteltiin kiviaineksin. Pieniä hiihtolatusiltoja uusittiin kirvesmiestyönä ja isompien siltarakenteiden kunnostamistarpeita ja –mahdollisuuksia tutkittiin kaupunkirakennepalveluiden kanssa (Kiihtelysvaara). Aktiivisesta toimijayhteistyöstä esimerkkinä on Louhiojan uimarannan toimintojen ylläpitojärjestelyt ja alueen jatkokehittämissuunnittelu. Tuupovaarassa ja Reijolassa oikaistiin tenniskenttien pintoja, Hammaslahden urheilukentällä tehtiin vesien johtumisen parantamistoimia. Kiihtelysvaaraan saatiin uusi kaukalo ja Enon liikuntahalliin toteutettiin kattoremontti.

Ulkona pidettävien tapahtumien rakentamiseen ja ylläpitoon osallistuttiin laulurinteen ja raviradan alueella järjestettyyn Lumipuistotapahtumaan, maakuntaviestiin sekä Snowcrossin MM-kisat.

Urheiluakatemia

Joensuun Urheiluakatemia toimintavuosi 2025 oli menestyksenkäs. Urheilijat saavuttivat yli 100 SM-mitalia ja 7 arvokisamitalia sekä lukuisia maajoukkue/arvokisaedustuksia. Joensuun Urheiluakatemia urheilijamäärä on 553.

Oppilaitosyhteistyötä kehitettiin aiempien vuosien tapaan. Riveria sai vuonna 2025 urheilijoiden ammatillisen koulutuksen järjestämisluvan. Yläkoulutoiminnan osalta pilotoitiin perjantain harrasteaukko kahdessa yläkoulussa.

Joensuun Urheiluakatemia uusi menestyssuunnitelma vuosille 2026–2030 valmistui vuonna 2025. Menestyssuunnitelma rakentaa vahvan perustan urheilijan kaksoisuralle, huippu-urheilumenestykselle ja alueelliselle vaikuttavuudelle. Yhdessä tehden, vastuullisesti ja oppien – kohti elämän mitausta menestystä.

Marraskuussa 2025 julkaistun Mehtimäen valmennuskeskuksen taustavoimina ovat Joensuun urheiluakatemia, Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy (ISLO) ja Joensuun kaupunki. ISLO kouluttaa liikunnan

ja urheilun kärkiosaajia ja vastaa valmennuspalvelujen tuottamisesta, urheiluakatemia tukee urheilijoiden kaksoisuria ja kaupunki tarjoaa laadukkaat olosuhteet ympärivuotiseen harjoitteluun monipuolisessa Mehtimäen urheilupuistossa.

Mehtimäen valmennuskeskus kokoaa yhteen urheilun huippuosaajat, valmentajat ja oppilaitokset. Valmennuskeskuksen missiona on parantaa Itä-Suomen urheilumenestystä hyödyntämällä alueen vahvaa osaamista, korkeatasoisia olosuhteita ja tiivistä yhteistyöverkostoa.

Valmennuskeskus tarjoaa urheilijoille sekä kuntoilijoille fysiikkavalmennusta, urheilufysioterapiaa, psyykkistä valmennusta, testauspalveluita ja asiantuntijaluentoja. Testauspalveluista vastaa Joensuu TestLab Mehtimäki, joka on Joensuu Arenalla toimiva Suomen monipuolisin ja modernein testausympäristö ja osa valmennuskeskuksen toimintaa.

Riskienhallinnan toteutuminen

Liikuntapalveluissa ei todettu merkittäviä riskejä vuonna 2025. Liikuntapalveluilla on palvelurakenteita kattavasti koko laajan Joensuun (2700 km²) alueella. Tämä haastaa liikuntaolosuhteiden ylläpitoa ja niiden turvallisuutta yhä vahvemmin. Uusi kuluttajaturvallisuuslaki hyväksyttiin vuonna 2025. Laki velvoittaa entistä tarkemmin huolehtimaan myös vapaa-ajanpalveluista, joita liikuntapalvelutkin tuottavat. Samalla kun lailla edellytetään palvelun tuottajalta entistä tarkempaa otetta palveluiden riskeistä huolehtimisesta, se tuo haasteita kaupungin liikuntaolosuhteiden ylläpitoon. Näihin haasteisiin ja riskeihin vastaa myös kaupunginvaltuustossa 2025 hyväksytty uusi Joensuun liikkumis- ja urheiluolosuhteiden kehittämissuunnitelma.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Avustukset*				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	45	45		43
Avustukset yhteensä (brutto)	-218 791	-213 750		-213 750
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukum.	1 070	1 000	1 000	1 084
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	62 558	50 000	50 000	77 446
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	532	530	530	553
Toimintatulot	478 587	379 600	379 600	485 953
Toimintamenot	-1 223 987	-1 221 200	-1 007 450	-1 140 922
Toimintakate	-745 401	-841 600	-627 850	-654 969

*Avustusmäärärahat siirretty talousarviomuutoksessa hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan alle

Sisäliikuntapaikat	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Uimahallit				
Käynnit lkm	237 549	280 000	280 000	260 588
Toimintatulot	1 000 113	1 049 900	1 049 900	996 490
Toimintamenot	-4 178 254	-4 349 900	-4 349 900	-4 272 781
Toimintakate	-3 178 141	-3 300 000	-3 300 000	-3 276 291

Mehdimäen urheilukeskus	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	50	40	40	30
Tapahtumakäyttö vrk	26	35	35	27
Liikuntakäyttö vrk	316	318	318	314
Suljettu vrk	15	12	12	20
Kokonaiskävijämäärä	242 100	250 000	250 000	232 700
Jäähallit				
Käyttöaste %	70 %	65 %	65 %	58 %
Toimintatulot	1 302 109	1 555 300	1 555 300	1 479 917
Toimintamenot	-6 773 279	-8 601 700	-8 601 700	-8 756 313
Toimintakate	-5 471 170	-7 046 400	-7 046 400	-7 276 396

Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Toimintatulot	100 893	87 200	87 200	120 155
Toimintamenot	-1 955 132	-1 799 200	-1 799 200	-1 765 568
Toimintakate	-1 854 239	-1 712 000	-1 712 000	-1 645 413

Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	76	81	81	76
Toimintatulot	2 881 702	3 072 000	3 072 000	3 082 515
Toimintamenot	-14 130 652	-15 972 000	-15 758 250	-15 935 584
Toimintakate	-11 248 950	-12 900 000	-12 686 250	-12 853 069

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 072 000	0	3 072 000	3 082 515	10 515
Toimintakulut	-15 972 000	213 750	-15 758 250	-15 935 584	-177 334
Toimintakate	-12 900 000	213 750	-12 686 250	-12 853 069	-166 819

Sitovuustason ylityksen selitys:

Tulotavoite ylittyi 10 000 euroa. Tulojen kertymää haastaa yhä enemmän se, että huolimatta uimahallien kävijämäärien kasvusta uimahallien tulot kuitenkin samalla laskevat. Tuloja nosti kuitenkin 63 000 euroa kertaluonteiset koneiden luovutusvoitot. Vastaavasti koneiden leasing hankinnoista tuli lisäkustannuksia 75 000 euroa. Lisäksi ylitystä selittää siivouksen ostopalveluiden kasvu. Näiden yhteisvaikutuksesta toimintakate ylittyi 167 000 euroa.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 740 000	0	7 740 000	7 985 237	245 237
Toimintakulut	-36 672 600	213 750	-36 458 850	-36 883 546	-424 696
Toimintakate	-28 932 600	213 750	-28 718 850	-28 898 309	-179 459

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Testaamme uusia digitaalisia vaihtoehtoja osallistua ja arvioimme niiden käytettävyyttä.	Uusia digitaalisia vaihtoehtoja on kokeiltu ja käyttäjäkokemuksia on kartoitettu.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Potentiaalisia digitaalisia osallistumisalustoja on kartoitettu. Käyttäjäkokemuksia kaupungilla käytössä olevista osallistumisalustoista on selvitetty.	toteutui
Keinot monipaikkaisen asukkaiden tavoittamiseksi on vakiinnutettu.	Monipaikkaisten kokemus osallistumisesta on lisääntynyt. Mitataan kyselyin.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Teemme yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston Monipaikkaisten Pohjois-Karjala – Potentiaalipuheista tekoihin! -hankkeen kanssa. Joensuulaisten kiinnostusta kyläkummitoimintaan on kartoitettu yhdessä Pohjois-Karjalan kylät ry:n kanssa.	toteutui osittain
Toteutamme osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallia ja arvioimme sen toimivuutta.	Kutsumme asukkaat ja käyttäjät suunnittelemaan kanssamme talousarviokirjaan määriteltyjä osallistuvan budjetoinnin kohteita.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Talousarviokirjaan määritellyistä kahdestakymmenestä osallistuvan budjetoinnin kohteista asukkaita on kuultu kolmessatoista kohteessa. Osa investoinneista siirtyi valtuuston päätöksen vuoksi tuleville vuosille.	toteutui osittain
Kaupungin tilojen käyttämättömyyksiä järjestöjen käyttöön on pilotoitu.	Pilotointi on tehty ja sen toimivuutta on arvioitu.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Tilapilotin kohteet viety Tilava-tilavaraussivustolle ja varausjärjestelmä otettu käyttöön. Tilat järjestöjen käytettävissä.	toteutui
Luomme mallin alueellisen osallisuuden edistämiseksi kaupunkirakennepalvelujen kanssa.	Malli on luotu ja toimivat käytännöt vakiinnutettu.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Vuorovaikutussuunnitelma-mallin ensimmäinen luonnos on valmis ja pilotointia valmistellaan Joensuun kaavoituksen kanssa.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Pitäjäpalvelupistemalli on kehitetty valtuuston linjausten mukaisesti ja sen toimivuutta arvioidaan ensimmäisen kolmen vuoden aikana osallisuus- ja vetovoimalautakunnassa	Pitäjäpalvelupistemalli on luotu pitäjittäin pitäjien erityistarpeet huomioiden ja asukkaita osallistaen. Käyttäjäkokeuksia on kartoitettu	Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	Pitäjäpalvelupistemalli on käynnissä. Palautetta on kerätty asukasilloissa ja palautekyselyllä.	toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteutuma	Toteuma
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta –malliin tehdään uusi toimintasuunnitelma vuosille 2025–2026	Toimintasuunnitelma on tehty ja hyväksytty	Koko kaupungin hallinto, koordinoiti konsernipalvelut	Toimintasuunnitelma on laadittu ja hyväksytty, ja sen toteutus etenee suunnitellussa aikataulussa.	toteutui

480 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö Heini Lehikoinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta aloitti toimintansa uutena toimielimenä kesäkuussa 2025. Samassa yhteydessä lakkautettiin osallisuus- ja vetovoimalautakunta. Osa osallisuus- ja vetovoimalautakunnan tehtävistä siirtyi hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueelle. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueelle siirrettiin lisäksi tehtäviä kasvatus- ja koulutuslautakunnasta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunnasta. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueeseen kuuluvat kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistäminen. Lautakunnan tehtävänä on vastata kaupungin palvelupisteistä ja kohtaamispaikoista, järjestöavustusten linjauksista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta, kuntalaisten hyvinvoinnin raportoinnista ja hyvinvointikertomuksen valmistelusta, sekä maaseutuhallinnon viranomaispalvelujen yhteistyön järjestämisestä. Lautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Lautakunnan talous toteutui 0,36 milj. euroa talousarviota parempana. Sopeutustoimet toteutettiin suunnitelmien mukaisesti, mutta taloudelliset vaikutukset olivat ennakoitua suuremmat. Säästöä syntyi mm. henkilöstökuluista, ict-palveluista ja tilavuokrista.

Hyvinvoinnin edistäminen

Joensuun kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaava laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 24.2.2025 (§ 15) ja sen toteuttamiseen on siirrytty vaiheittain alkuvuoden aikana. Syyskuussa laadittiin ehkäisevän päihdetyön työsuunnitelma vuodelle 2026. Suunnitelma täydentyy, kun hyvinvointialue on laatinut maakunnan yhteisen ehkäisevän päihdetyön suunnitelman.

Ehkäisevää päihdetyötä toteutettiin osallistumalla maakunnallisiin viestintäkampanjoihin, toteuttamalla päihdekasvatusta ja päihteisiin puuttumisen toimintamallia kouluissa, tarjoamalla huoltajille päihdeteemaisia huoltajailtoja sekä koulutusta työntekijöille. Lisäksi tehtiin maakunnallista yhteistyötä mm. tilannekuvan päivittämiseksi järjestöjen, viranomaisten ja elinkeinoelämän kanssa.

Lapsiystävällinen kunta -työ eteni suunnitelman mukaisesti. Haavoittuvassa asemassa olevia lapsiryhmiä selvitettiin keväällä ja selvityksen pohjalta käynnistettiin yhteistyötä Joensuun kaupungin kulttuuripalvelujen ja neuvolan kanssa. Lisäksi lasten harrastamisen monia tukimuotoja koottiin yhteen lasten kanssa työskentelevien tahojen käyttöön ja sidosryhmille viestittiin aktiivisesti em. koonnin lisäksi kaupungin maksuttomista vapaa-ajanviettomahdollisuuksista. Kaupungin henkilöstölle koottiin lasten ja nuorten mielenhyvinvointiin liittyvää koulutussuunnitelma ja koulutuksiin osallistuneiden arviota osaamisen lisääntymisestä seurattiin. Lapsiystävällinen kunta ja Perhekeskusverkoston työskentelyä nivottiin tiiviimmin yhteen; Joensuun kaupunki ja P-K:n hyvinvointialue käynnisti ensimmäisen yhteisen lapsivaikutusten arviointiprosessin Pelastakaa Lapset ry:n tukemana. Lapsivaikutusten arviointi laaditaan yhdyspinnalla tapahtuvan asiakastyön prosessin kehittämiseksi. Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä kokoontui syyskuussa tilannekatsauksen äärellä.

Yhteisötalo Sataman nykyiset tilat vaatisivat mittavia korjauksia, ja kaupunki tulee luopumaan Yläsatamankadun kiinteistöstä. Peruspalvelujen tukirahastosta saatiin 20 000 euroa Sataman ja sen toimintaympäristön suunnitteluun yhteiskehittämisen menetelmällä. Rahoitus käytettiin yhteiskehittämisen prosessia vetävän ulkopuolisen fasilitaattorin hankintaan ja Sataman työntekijän sijaiskuluihin kehittämisen prosessin ajaksi. Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen fasilitoima yhteiskehittämisen prosessi Sataman ja sen toimintaympäristön suunnittelun saatiin päätökseen marraskuussa. Selvitysten pohjalta hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päätti (18.12.2026 § 50), että Yhteisötalo Satama siirtyy Koivupihan palvelutalon 1. kerroksen tiloihin osoitteeseen Kirkkokatu 13.

Osallisuuden edistäminen

Joensuun kaupungin kaikille avoimia asukasilloja järjestettiin yhteensä 11 kpl. Tilaisuudet järjestettiin kantakaupungin alueella Rantakylässä, Nolja-kassassa ja Hukanhaudalla sekä kaksi kertaa Kiihtelysvaaran, Enon, Hammaslahden sekä Tuupovaaran pitäjissä. Iltojen aikana kaupungin viranhaltijajohdtoa jalkautui keskustelemaan asukkaiden kanssa alueilla puhuttavista ajankohtaisista asioista sekä kuulemaan evästyksiä strategian valmisteluun. Tilaisuuksissa vieraili yhteensä noin 400 asukasta.

INNO Pohjois-Karjala -hankkeessa pilotoitiin uusia toimintamalleja Joensuun kaupungin, Kareliamattikorkeakoulun, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian, sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Siun Soten yhteistyön lisäämiseksi. Pitäjien pyöreät pöydät -innovointityöpajoissa pohdittiin yhdessä asukkaiden ja järjestöjen kanssa, millaisilla konkreettisilla toimilla kulttuurihyvinvointia voidaan edistää pitäjissä. Hankkeessa toteutettiin yhdessä asukkaiden ja oppilaitosten kanssa mm. videosisäältäjä ja pilotoitiin uudenlaisia digitaalisia keinoja tuoda alueiden kulttuuriperintöä esille.

Järjestöyhteistyö

Koko kaupungin yhteiset järjestötapaamiset järjestettiin huhtikuussa ja lokakuussa. Tapaamisiin osallistui yhteensä 75 järjestöjen edustajaa. Rantakylässä, sekä Enon, Kiihtelysvaaran ja Pyhäselän pitäjissä järjestettiin omat järjestötapaamiset, joissa oli paikalla yhteensä 63 osallistujaa. Kaupunki kutsui koolle kaksi verkostotapaamista haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden parissa työskentelevien järjestöjen kanssa. Kaupungin järjestämien tapaamisten lisäksi vuoden aikana osallistuttiin järjestöjen asukastilaisuuksiin eri puolilla Joensuuta. Lisäksi tuettiin muun muassa Rantakylässä toimivia järjestöjä yhteisen toritapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa elokuussa. Yhdistysten toiveesta Lähellä.fi -perehdytykset järjestettiin Enon ja Kiihtelysvaaran pitäjissä yhteistyössä Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksen kanssa. Kiihtelysvaarassa paikallisia järjestöedustajia koontui yhteiseen Porinat-iltaan keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja yhteistyön paikoista. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Pohjois-Karjalan kyllien kanssa ja paikalla oli 13 järjestöedustajaa.

Palvelupisteet

Uusi pitäjäpalvelupistemalli käynnistettiin tammikuun alussa. Osa palveluista on saatavilla pitäjien kirjastoista niiden aukioloaikoina ja osaa palveluista tarjotaan yhteisökoordinaattorien toimesta kirjastoilla tai muissa kaupungin tiloissa. Vuoden 2025 aikana yhteisökoordinaattorit jalkautuivat Enon, Kiihtelysvaaran, Pyhäselän ja Tuupovaaran pitäjien kirjastoille ja liikuntapaikkoihin 183 kertaa ja heidän kanssaan asioi yhteensä 1 175 asiakasta. Elokuussa pitäjien kuntosalien kulunhallintajärjestelmä vaihdettiin. Vaihdoxesta johtuen jokainen asiakas joutui vaihtamaan tunnisteensa uuteen ja elo-syyskuussa pitäjäpalvelupisteillä kävi 541 asiakasta. Carelicumin Joensuun kaupungin palvelupisteellä asioi vuoden aikana 20 168 asiakasta.

Pitäjäpalvelupistekysely toteutettiin elo-syyskuussa 2025. Kyselyssä kartoitettiin pitäjien asukkaiden tyytyväisyyttä uuteen pitäjäpalvelupistemalliin. Vastauksia kyselyyn saatiin 99 kpl. Vastanneista 81 % oli joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun.

Avustukset ja kumppanuussopimukset

Hyvinvoinnin toimialan jakamat avustukset sekä osa rahastoista siirtyivät hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan alaisuuteen ja niitä jaettiin avustusohjeiden mukaisesti. Samalla lautakunta perehtyi eri avustusmuotoihin sekä rahastoihin. Yhteistyösopimusta Sinkkolan nuoriso- ja asukastalon sekä kotieläinpihan toiminnasta jatkettiin yhdellä vuodella koskien vuoden 2026 toimintaa.

Riskienhallinnan toteutuminen

Henkilöstön, talouden ja toiminnan riskien osalta ei huomioita. Lautakunnan alaiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta talousarviokirjaan määriteltyjen osallistuvan budjetoinnin kohteiden lukumäärää sekä monipaikkaisten osallistumisen mahdollisuuksien kokemusten mittaamista, jotka toteutuivat osittain. Lautakunnan alaista toimintaa sopeutettiin kohtaamispaikkoihin kohdistuen 36 000 euroa. Organisaattiorakenteen muutosten vuoksi osallisuus- ja vetovalaulakunnan alaiset toiminnot jakaantuivat konsernipalveluihin ja hyvinvoinnin toimialalle kesken vuoden.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Avustukset	TP 2024*	TA 2025*	Muutettu TA 2025	Toteuma
Kulttuuriavustukset				
Myönnetty avustukset kpl	43	40	40	48
Avustukset yhteensä	-255 899	-249 400	-249 400	-243 015
Liikunnan avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	45	45	45	43
Avustukset yhteensä (brutto)	-218 791	-213 750	-213 750	-213 750

*Vuonna 2024 ja 2025 toukokuuhun saakka kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaisuudessa

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	55 100	0	55 100	92 660	37 560
Toimintakulut	-2 033 600	-161 750	-2 195 350	-1 873 073	322 277
Toimintakate	-1 978 500	-161 750	-2 140 250	-1 780 413	359 837

Kaupunkiympäristön toimiala

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimialan toiminnan kuvaus

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin toimitila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä joukkoliikenne- ja rakentamispalveluita ja vastaa rakentamislain, alueidenkäyttölain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä. Joensuun Vesi-liikelaitos kuuluu toimialaan, mutta liikelaitoksen tilinpäätösasiat on esitetty erillisenä.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää kaupungin strategiassa määriteltyjä vaikuttavuustavoitteita toteuttamalla mm. kestäväää kaupunkiympäristöä ja hiilineutraalisuuteen tähtäviä toimia sekä huolehtimalla toimitilojen korkeasta käyttöasteesta, omaisuuden kunnosta ja tonttutuotannon aktiivisesta kehittämisestä.

Kaupunkirakennepalvelujen ja tilakeskuksen investointiohjelmilla varmistetaan toiminnan edellytykset, hallitaan korjausvelan kasvua ja toteutetaan kaupungin kehittämisen edellyttämiä hankkeita.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 jatkettiin Joensuun strategia 2021–2025 toteuttamiseksi laadittujen, strategiaa täydentävien ohjelmien ja niistä muodostettujen tavoitteiden toteuttamista. Samalla valmistauduttiin uuteen strategiakauteen vuoden 2026 talousarviovalmistelun yhteydessä. Toiminnan laatu- ja palvelutasotavoitteissa noudatettiin aiemminkin käytössä olleita tavoitetasoja. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista raportoitiin säännöllisesti toimielimille ja keskeiset tavoitteet saavutettiin pääosin myös vuonna 2025. Organisaatiossa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Henkilöstöpoistuma paikattiin rekrytoinneilla, jotka onnistuivat hyvin.

Vuosi 2025 oli edellisten vuosien tapaan yhteiskunnassamme vallitsevan epävarmuuden aikaa. Rakentaminen oli edelleen vähäistä. Tämä vaikutti osaltaan yhdyskuntatekniikan investointienkin kohdentamiseen, sillä painopistettä siirrettiin uusinvestoinneista enemmän peruskorjauspainotteiseksi. Toimitilarakentamisessa merkittävimmät valmistuneet kohteet olivat Kaupungintalon muutos museoksi ja Hammaslahden koulu. Joukkoliikenteen matkustajamäärissä saavutettiin jälleen uusia matkustajaennätyksiä, sillä Joensuun seudun joukkoliikenteellä tehtyjen matkojen määrä vuonna 2025 oli hieman yli kolme miljoonaa matkaa.

Kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2024 päättämien talouden sopeutuslinjausten toimeenpanoa jatkettiin. Linjauksista toteutuivat vain osittain kaupungin hallinnollisen alueen ulkopuolella olevan maaomaisuuden myynti ja kiinteistökehityksen toimenpiteet, muilta osin talouden sopeutuksen tavoitteet saavutettiin.

Kaupungin elinvoiman kehittämisen kannalta merkittävä symmetrisen kaupungin visio päivitettiin tavoitevuoteen 2040. Vision päätavoitteena on Rohkea ja kansainvälinen Joensuun symmetrisen kaupunki luo kasvua. Visiossa asetetut kasvun tavoitteet symmetrisen kaupungin käsittämällä alueella vuoteen 2040 mennessä ovat asukasmäärän lisääminen 6 000 asukkaalla, työpaikkojen määrän

lisääminen 3 000 työpaikalla ja investointeja 1,1 miljardin euron edestä. Mehtimäen alueen kehittämiseksi laadittiin Mehtimäki master plan -ohjelma. Symmetrisen kaupungin visiota toteuttavan toimenpidesuunnitelman laatiminen käynnistettiin ja toimenpidesuunnitelmaan sisällytetään myös Mehtimäki master planin toteuttamiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

Kaupungin ulkopuolista rahoitusta saatiin useasta eri rahoituslähteestä. Mehtimäen skeittiparkin peruskorjaukseen, Niinivaaran hiekkatekonurmen uusintaan ja Noljakan lähivirkistysalueen kehittämiseen saatiin AVI:n rahoitusta. Traficomilta saatiin rahoitusta pyöräilyn pääverkon liikennejärjestelyihin, Karjalankatu/Tikkamäentien kierto liittymään ja Utrantien jk+pp -tiehen. Lisäksi saatiin Lukkotien ja Avainkujan pyörätiehen EAKR-tukea sekä Suomi liikkeelle ohjelmasta avustusta lähivirkistysalueiden kunnostukseen ja Rantakylän ulkoilualueen kehittämiseen. Toimitilahankkeista valtion avustusta saatiin Kaupungintalon muutokseen museoksi, Taidemuseon peruskorjaukseen ja Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen toteutukseen. Joensuun seudun yleiskaavan päivitykseen liittyviin energiainfrastruktuuriselvitykseen ja ekologisen kompensaation selvitykseen saatiin rahoitusta ympäristöministeriöltä ja ELY-keskukselta. Ympäristöministeriöltä saatiin rahoitusta myös rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistamiseen.

Asuntorakentamisessa valmistui vuonna 2025 vain 135 asuntoa, mikä on pienin määrä vuodesta 1992 alkaneen seurantajakson aikana. Pientaloja valmistui 65 kappaletta, mikä on 10 enemmän kuin vuonna 2024. Kerrostaloasuntojen määrä sen sijaan väheni 68 kappaleella edellisvuoteen verrattuna ja vuonna 2025 valmistui vain 70 kerrostaloasuntoa. Asumiseen kohdistuvien rakennuslupien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 15 %, mikä voisi ennakoita tulevaisuudessa asuntotuotannon hienoista kasvua. Väestökehitys oli tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan jälleen positiivinen väestönmuutoksen ollessa +464 henkeä. Väestömäärän kasvu oli vahvan maahanmuuton ansiota, sillä kuntien välinen nettomuutto oli negatiivinen. Syntyvyys oli hieman edellisvuotta suurempi, sillä vuonna 2025 syntyneiden määrä oli 546, mikä on 12 lasta enemmän kuin vuonna 2024.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tässä osiossa on kuvattu riskienhallinnan toteutuminen koko toimialan osalta Joensuun Vesi -liikelaitosta lukuun ottamatta, joten kuvaus sisältää kaupunkirakennelautakunnan, rakennus- ja ympäristölautakunnan ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan riskienhallinnan raportoinnin.

Kaupunkiympäristön toimialalla riskienhallinta on kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Riskejä hallitaan esimerkiksi erilaisten toimintaohjeiden, toimintasuunnitelmien ja sisäisen valvonnan avulla.

Strategian toimeenpanossa onnistuminen on ensisijaisen tärkeää. Strategian toimeenpanon riskit kaupunkiympäristön toimialalla ovat pääasiassa talouteen, henkilöresurssien riittävyyteen ja erilaisten asioiden käsittelyvaiheiden etenemiseen liittyviä. Näiden riskien hallitsemiseksi laadimme osana talousarvioprosessia vuosikohtaiset, konkreettiset tavoitteet, joiden toteutuminen raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsausten yhteydessä ja erikseen myös tässä toimintakertomuksessa. Vuoden 2025 talousarviossa asetetut tavoitteet onnistuimme pääosin saavuttamaan.

Kaupunkiympäristön toimialalla suurin osa riskeistä on kohtuullisesti ennakoitavissa ja riskiluettelo ei juurikaan muutu vuosien välillä, jolloin riskeihin pystyy varautumaan ja vaikuttamaan ajoissa. Kaupunkiympäristön toimialan merkittävimmät riskit ovat:

- asuinalueiden eriytyminen ja segregaaation lisääntyminen (voi aiheuttaa erilaisia yhteiskunnallisia ongelmia)

- kaupungin toimitiloihin kohdistuvat vahinkoriskit (tulipalo, ilkivalta) ja rakennevauriot (sisäilmaongelmat, rakenteen heikkoudet) sekä sähkön- ja energiansaannin puute
- toimintaympäristön olosuheriskit (sää- ja keliolosuhteet, liukkaus, tulviminen, myrskyt)
- työmaariskit (liikenne, kaivannot, melu, pöly, kemikaalit)
- sopimushallinnan epäonnistuminen (rahoitusriski, aikatauluriski, laadullinen riski)
- henkilöstöriski, mikäli ei saada riittävää ja riittävän osaavaa henkilöstöä
- rahoituksen riittämättömyys (korjausvelan kasvu)
- lainsäädäntömuutosten vaikutus (valvontamahdollisuudet, kustannusten hallinta)
- pitkäjänteisyyden puute ja tiedon sivuuttaminen päätöksenteossa sekä päätösprosessien etenemisen haasteet (päätösten muuttuminen, valitukset)
- valtion liikenneinfran heikkeneminen, joka heikentää saavutettavuutta (yritysten sijoittumis- halukkuus vähenee).

Riskien arvioinnissa käytetään Inklus- järjestelmää. Lisäksi esimerkiksi kemikaaleille on oma järjestelmänsä, joka sisältää dokumentaation käytettävistä kemikaaleista, niistä mahdollisesti aiheutuvien riskien kuvaukset ja kuvaukset riskien ehkäisytöistä.

Riskejä hallitaan kunkin tulosalueen erityistarpeet huomioiden. Esimerkiksi eri suunnitteluvaiheissa aikataulujen realistinen laadinta, riittävien resurssien varmistaminen, hyvä viestintä ja lainmukaisuuden sekä hyväksyttävyyden varmistaminen ovat tärkeitä. Uusien henkilöiden hyvä perehdys luo onnistumisen mahdollisuudet myös riskienhallinnassa. Erilaisissa työmaatehtävissä työmaiden aika- taulu- ja työvaihesuunnitelmat sekä työkohtainen perehdytys korostuvat. Hankintaprosesseissa hankinta-aikataulujen realismi, asiakirjojen kattavuus ja oikeellisuus sekä kustannustehokkaan kilpailun varmistaminen ovat tärkeitä riskienhallinnan osia. Erilaisissa viranomais- ja valvontatehtävissä lainsäädännön ja voimassa olevien määräysten sekä ohjeiden tuntemus ja ajantasaisen osaamisen varmistaminen minimoivat riskit. Kaikissa toimissa tärkeässä roolissa on asioiden huolellinen, tietoon perustuva valmistelu. Toimialan toimielinten jäsenille tuotetaan tietoa ajankohtaisista ja päätökseen tulevista asioista usein jo ennen varsinaista asian käsittelyä. Tällä pyritään osaltaan varmistamaan tulevien esitysten hyväksyttävyys ja yllätyksettömyys.

Riskienhallinta on kaupunkiympäristön toimialalla tarkoituksenmukaisella tasolla. Varsinaisia puutteita ei vuoden aikana ilmennyt.

Riskienhallinnan ja seurannan vastuut ovat lähtökohtaisesti selkeät, sillä kunkin tulosalueen vastuuhenkilö vastaa myös tulosalueen riskienhallinnasta. Lisäksi yksittäisten tehtävien osalta on tehtävästä vastaavalla henkilöllä velvollisuus huolehtia myös riskienhallinnasta. Vastuuhenkilöillä on riittävä koulutus ja perehtyminen tehtäviin riskienhallinnan näkökulmasta.

Riskienhallintaprosessin kehittämistarpeet liittyvät asuinalueiden eriytymishaasteisiin ja asioiden valmistelun kehittämiseen päätösprosessien yllätyksettömyyden vähentämiseksi. Lisäksi yhteiskunnan ääri-ilmiöiden lisääntyminen edellyttää riskienhallinnan tarkastelua.

Kaupunkirakennelautakunta

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennepalveluista ja tilakeskuksesta vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennelautakunnan vastuualueeseen kuuluvat maaomaisuus, kiinteistönmuodostus, kiinteistörekisterinpito, yhdyskuntasuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja tilakeskus toimitilainvestointeja lukuun ottamatta. Lautakunta huolehtii vastuualueensa lainsäädännön mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä. Lautakunnan tehtävänä on vastata vastuualueensa palveluista ja palvelujen yhteensovittamisesta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat keskeisimpinä strategia ja siitä johdetut tavoitteet, maapoliittinen ohjelma, asuntopoliittikka, omistajapolitiikka ja maankäytön toteutusohjelma (MATO-30).

Katsaus toimintavuoteen 2025

Kaupunkirakennelautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 20 kertaa. Päätösasioiden lisäksi kaupunkirakennelautakunnan kokouksissa esiteltiin keskeisiä valmistelussa olevia asioita ja tutustuttiin toiminnan eri osa-alueisiin. Varsinaisia iltakouluja ei järjestetty. Kaupunkirakennelautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto kokoontui viisi kertaa.

Kaupunkirakennelautakunnan käyttötalouden toimintakate toteutui kokonaisuutena noin 2,6 milj. euroa talousarviota parempana. Toimintatuotot ylittyivät yli 0,8 milj. euroa ja suurin tuloylitys oli yhdyskuntatekniikan tuloissa. Toimintamenot alittuivat kokonaisuutena lähes 1,8 milj. euroa. Suurimmat menoalitukset olivat tilakeskuksessa, erityisesti energiakustannuksissa ja liikennealueiden hoidossa, millä osaltaan kompensoitiin joukkoliikenteen heikkoa tulosta. Joukkoliikenteen lipputuotto-kertymä jäi talousarviota heikommaksi ja kulut ylittivät talousarviovarauksen, minkä vaikutuksena joukkoliikenteen tulos toteutui yli 1,5 milj. euroa talousarviota heikommin. Valtuuston sitovuustasolla kaupunkirakennepalvelujen toimintakate toteutui noin 0,2 milj. euroa talousarviota heikommin ja tilakeskuksen tulos toteutui noin 1,5 milj. euroa talousarviota paremmin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmakauden investointikehitys on enintään 130 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä valmistellaan laaja-alainen talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Investoinnit toteutuivat talousarvion laadintaohjeissa määrätellyn mukaisesti	Talousarvion mukainen investointikehitys ei ylity	Tilakeskus Yhdyskuntatekniikka	Yhdyskuntatekniikassa hankkeet toteutuivat kokonaisuutena talousarvion mukaisena.	toteutui
Keskeiset maksut ovat kustannusvastaavuus- ja arvonnäilyperusteisia	Hulevesimaksu on käytössä Tontinvuokraperusteet on määritellyt maanarvon paremmin huomioiviksi.	Yhdyskuntatekniikka Maaomaisuus	Hulevesimaksu on käytössä ja ensimmäiset laskut lähetettiin. Tonttien vuokranmääräytymistä tarkastellaan maapoliittisen ohjelman vuoden 2026 päivityksen jatkona.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdantamisen keinoin. Digiohjelman tavoitteiden toteuttaminen otetaan luontaiseksi osaksi kaupungin kaikkea toimintaa. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Asiakirjojen siirto sähköiseen arkistoon	On löydetty hyväksyttävä toimintatapa verkkoresurssissa olevien suunnitelmien (katusuunnitelmat) siirtämiseen sähköiseen arkistoon ja siirto on käynnissä.	Kaupunkiympäristön hallinto	Toteutui täysimääräisesti tavoitteen mukaisesti ja suuri osa suunnitelmista saatiin siirrettyä kansallisarkiston pysyvässäilytyshyväksynnän saaneella tavalla sähköiseen arkistoon.	toteutui
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet.	Kaikki tulosalueet	Ohjelman toteutus eteni vain osittain, sillä merkittävä osa toimenpiteistä jäi toteutumatta.	ei toteutunut

Tavoitelinjaus: Vastuullinen omaisuuden hoito. Toimitilojen käyttöaste pidetään korkealla ja omaisuuden korjausvelka alhaalla ennakoivalla toimitila-, palveluverkko- ja investointisuunnittelulla.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toimitilojen vuokrausaste säilyy korkealla	Vuokrausastetavoite 92,5 %	Tilakeskus	Vuokrausaste vuoden lopussa oli 95,4 %.	toteutui
Toimitilojen korjausvelka ei kasva	Investointiohjelmassa varataan korjaushankkeisiin riittävästi rahaa ja käyttötalouden kunnossapidon resurssit käytetään tehokkaasti. Korjausvelka tavoite 36 milj. euroa.	Tilakeskus	Toimitilojen korjausvelka vuoden 2025 lopussa 34,6 miljoonaa euroa.	toteutui
Katujen korjausvelka ei kasva	Hankkeet on ohjelmoitu investointiohjelmassa ja talousarviossa varattu riittävä rahoitustaso peruskorjaukseen.	Yhdyskuntatekniikka	Katuja saneerattiin investointiohjelman mukaisesti. Liikennealueiden peruskorjausinvestointeihin käytettiin yhteensä 7,4 M €.	toteutui
Kiinteistökehityksestä on malli, joka tukee kaupungilta tarpeettomiksi jääneiden kiinteistöjen jatkokäyttöä	Kiinteistökehityksen malli on valmis ja hyväksytty.	Tilakeskus	Kiinteistökehityksen malli valmisteltiin tavoitteen mukaisesti, mutta viimeistelyvaiheessa tehtävä yhteensovitus uusien omistajapolitiittisten linjausten kanssa jää vuoden 2026 tehtäväksi.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennepöytäkeskustelulle. Vahvistamme markkinointia.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun yleiskaava 2040 eteneminen	Joensuun seudun yleiskaava 2040 luonnos on asetettu nähtäville ja lausunnoille.	Yhdyskuntasuunnittelu	Rakennemallit asetettiin nähtäville ja seuraavaksi siirrytään luonnosvaiheeseen. Luonnoksen arvioidaan valmistuvan alkuvuodesta 2026.	toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kärkiteollisuusalueiden kehittämistoimien edistäminen	Palvelualueen vastuulla olevat, tiekartassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet toteutuvat	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus	Vuoden 2025 kaavoitusohjelma tehtiin elinkeinopainotteiseksi edellisvuoden tapaan. Elinkeinokaavoja käynnistettiin suunnitelman mukaisesti. Tärkeä elinkeinokaava menee käynnissä olevan asuintonttikaavatyön edelle siirtäen edellisen toteutusaikataulua.	toteutui
Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla sekä henkilö- että tavaliikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään eri liikennemuotojen solmupisteeksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilöliikenne sekä teollisuuden kuljetukset.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan kirjautut toimenpiteet etenevät	Aiesopimuksessa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet.	Yhdyskuntasuunnittelu	Tavoitelinjauksen mukaiset toimenpiteet etenevät suunnitellusti ja suurin osa aikataulussa. Osa hankkeista ei käynnistynyt aiotussa aikataulussa, osan toteuttamista on harkittava uudelleen.	toteutui osittain
Vuoksen altaan kehittämishanke Logistiikan vuoksi etenee	Hankeessa vuodelle 2025 määritellyt, kaupunkiympäristön toimialalle määritetyt toimet ovat toteutuneet.	Yhdyskuntateknikka	Vuodelle 2025 ei oltu määritelty hankkeeseen liittyviä toimenpiteitä kaupunkiympäristön toimialalle.	toteutui
Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määräjassa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Hyödynnämme vihreän/puhtaan siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat	Kaikissa kehittämiss-hankkeissa on haettu ulkopuolista rahoitusta, mikäli hanke täyttää hakuehdot.	Kaikki tulosalueet	Ulkopuolista rahoitusta haettiin aktiivisesti ja rahoitusta saatiin noin 15 hankkeeseen.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yrityskaupunkiohjelman palvelulupaukset toteutuvat	Ohjelmassa maaomaisuudelle ja yhdyskuntasuunnittelulle määritellyt tavoiteajat ovat toteutuneet (asema-kaavaprosessi ka. 1½ vuotta, kiinteistönmuodostus ja tontinluovutus 14 vrk siitä, kun päätökset ja sopimukset ovat laillisesti tehävissä)	Maaomaisuus Yhdyskuntasuunnittelu	Henkilöressin väjyys, henkilökunnan vaihtuvuus ja luontoselvitysraporttien valmistuminen hidastivat asemakaavojen valmistamista. Kiinteistönmuodostus ja tontinluovutus ovat toteutuneet tavoitteen mukaisesti.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Olemme ilmastotyön edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Toteutamme ilmastoviisasta rakentamista ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Ilmasto-ohjelman toimenpiteet etenevät ohjelmoidusti	Ilmasto-ohjelmassa kaupunkiympäristön vastuulle vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet.	Tilakeskus Maaomaisuus Yhdyskuntasuunnittelu Yhdyskuntatekniikka	Toimenpiteet huomioitiin eri hankkeiden yhteydessä.	toteutui
Joukkoliikenteen matkamäärät jatkavat kasvua JOJO-liikenteessä	Matkamäärätavoite vuodelle 2025 on 3 miljoonaa matkaa.	Yhdyskuntasuunnittelu	Toteutunut matkamäärä oli 3,0 milj. matkaa.	toteutui
Selkeytetään Joensuun seudun Waltti lippu- ja vyöhykejärjestelmää	Joukkoliikenteen lippu- ja vyöhykeuudistus on toteutettu.	Yhdyskuntasuunnittelu	Uudistettu lippu- ja vyöhykejärjestelmä otettiin käyttöön 2.6.2025 alkaen.	toteutui
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta alueena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja niiden uudistuminen sekä lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun yleiskaava 2040 on edennyt luonnosvaiheeseen	Yleiskaavan luonnos on valmistunut ja asetettu nähtäville ja lausunnoille.	Yhdyskuntasuunnittelu	Työ on käynnissä, mutta luonnos siirtyi vuodelle 2026.	toteutui osittain
Viheralueiden RAMS-kunnossapitoluokitus etenee.	Vähintään 50 % viheralueista on RAMS-luokiteltu ja alueiden ylläpitoa tehdään luokituksen mukaisesti.	Yhdyskuntatekniikka	Noin puolet kaupungin asemakaava-alueesta on luokiteltu ja henkilökunnan koulutus on käynnissä. Luokitus jatkuu vuonna 2026.	toteutui
Kiinteistöjen hulevesien lupaprosessin selkeyttäminen	Lupaprosessi ja vastuut on määritetty selkeästi.	Yhdyskuntatekniikka	Prosessikaavio on tehty ja vastuutettu.	toteutui

Tavoitelinjaus: Aktiivisella maapolitiikalla turvaamme vetovoimaisen ja monipuolisen tonttivarannon kasvavan kaupungin asuntojen ja yritystonttien tarpeeseen. Yhteensovittamme maa- ja asuntopoliittiset ohjelmat. Toteutamme symmetristä kaupunkia suunnitelmallisesti.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Maapoliittinen ohjelma päivitetään mm. asuntopoliittisen ohjelman yhteensovittaminen huomioiden	Uusi maapoliittinen ohjelma on hyväksytty.	Maaomaisuus	Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuonna 2026.	ei toteutunut
Yhdyskuntatekniikan investointiohjelmassa kaupungin strategisesti merkittävimmät hankkeet toteutetaan	Toimenpiteet ovat toteutuneet suunniteltuun valmiuteen.	Yhdyskuntatekniikka	Pääosa hankkeista toteutui suunnitellusti. Salpakatu – Voimatie - yhteyden ja Nolja Kantien eritasoliittymien suunnittelu on siirtynyt suunnittelukaudella eteenpäin.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Kehitämme kaupunkikeskustaa elinvoimaiseksi kaikkien yhteiseksi olohuoneeksi, ympärivuotiseksi kulttuurin ja kohtaamisten paikaksi ja halutuksi asumispaikaksi. Torin ja ydinkeskustan vetovoimaa lisätään yhä halutummaksi paikaksi yrityksille ja ihmisille.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Mehtimäen alueen tulevan kehittämisen taustaksi on laadittu kehittämissuunnitelma	Kehittämissuunnitelma on valmis ja hyväksytty ohjeellisena noudatettavaksi	Yhdyskuntasuunnittelu Kaupunkiympäristön hallinto	Kehittämissuunnitelma on valmis ja hyväksytty tavoitteen mukaisesti.	toteutui
Keskustaan saadaan monipuolinen asukasrakente ja mahdollistetaan kohtuuhintaisten perheasuntojen rakentaminen	Toimenpiteet tavoitteiden määrittämiseksi on hyväksytty.	Maaomaisuus Yhdyskuntasuunnittelu	Työ siirtyi vuodelle 2026, koska vaatii Jns seudun yleiskaavan yhteydessä tehtävien taustaselvitysten valmistumista.	ei toteutunut

Tavoitelinjaus: Hyödynnämme Pielisjoen ja Pyhäselän täysimääräisesti symmetrisen kaupungin vision mukaisesti ja esim. ideakilpailujen kautta. Kehitämme joenrantojen tonttivarantoja.

Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Rantapuistot asemakaava on kehittämissuunnitelman pohjana	Asemakaava on hyväksytty.	Yhdyskuntasuunnittelu	Viitesuunnitelmat ja rakennushistoriaselvitykset valmistuivat 2025. Asemakaava tulee viivästymään noin vuodelle.	ei toteutunut
Symmetrinen kaupunki -vision tarkistus	Symmetrinen kaupunki -visio on tarkistettu ajantasaiseksi ja visiotyö on hyväksytty.	Kaupunkiympäristön hallinto Yhdyskuntasuunnittelu	Vision päivitys valmistui ja sai kaupunginvaltuuston hyväksynnän.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoite-taso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupunki jatkaa vuorovaikutteisen suunnittelun parantamista	Uusia menetelmiä on kokeiltu kaupungin tiedotuksen avustamana	Yhdyskuntasuunnittelu Yhdyskuntatekniikka	Uusia menetelmiä ei otettu käyttöön mutta kohteiden suunnittelussa kuullaan kaupunkilaisia.	toteutui osittain

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto ja talous

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto ja talous vastasi koko toimialan yleis- ja taloushallinnosta.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Paperisten asiakirjojen digitointia jatkettiin edelleen pysyvästi säilytettävien asiakirjojen viennillä sähköiseen arkistoon kansallisarkiston vaatimalla tavalla. Tulosalueen talous toteutui hieman talousarviota paremmin.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,8	3,3	3,3	1,0
Toimintatulot	88 197	10 000	10 000	8 921
Toimintamenot	-575 734	-1 939 000	-1 939 000	-1 824 017
Toimintakate	-487 536	-1 929 000	-1 929 000	-1 815 097

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	10 000	0	10 000	8 921	-1 079
Toimintakulut	-1 959 000	20 000	-1 939 000	-1 824 017	114 983
Toimintakate	-1 949 000	20 000	-1 929 000	-1 815 097	113 903

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen: kaavoituspäällikkö Pauli Sonninen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta sekä joukkoliikenteestä. Yhdyskuntasuunnittelu seuraa ja ennakoii yhdyskuntarakenteen, rakennustoiminnan, väestön ja liikenteen kehitystä Joensuun alueella.

Joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla ja tuottaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle Waltti lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Joensuun seudun yleiskaava 2040 eteni rakennemallivaiheeseen, luonnoksen valmistumisen siirtyessä vuodelle 2026. Tuulivoiman osalta yleiskaavoitus on edelleen pysähdyksissä maanpuolustussellisten syiden takia. Aurinkoenergiahankkeiden aloitukset olivat 2025 jäissä sähkön hinnan ollessa alhainen. Useita poikkeamislupia myönnettiin vuoden aikana energiavarastojen rakentamiseen.

Asemakaavoituksessa lainvoiman saavutti seitsemän asemakaavaa/asemakaavamuutosta. Tavoitteeseen ei aivan ylletty kahden kaavatyön hyväksymisen siirryttyä vuoden 2026 puolelle, kun konsultin luontoselvitysraportit valmistuivat vasta loppuvuodesta. Henkilökunnassa oli vaihtuvuutta vuoden aikana. Kahden maankäytönsuunnittelijan virkasuhde päättyi ja heidän sijalleen saatiin palkattua uudet loppuvuodesta. Henkilökunnan vaihtuvuus ja uusien työntekijöiden sisään ajaminen hidastivat suunnitellun kaavoitustyöohjelman toteuttamista. Joensuun valmistuneiden kaavojen määrä suhteessa kaavoittajien määrään on tällä hetkellä suurimpien kaupunkien vertailun kärkeä, mutta henkilöresurssi 15 suurimman kaupungin tuoreessa vertailussa kaupungeista heikoin. Henkilökunnan määrä pysyy 2026 samana, mutta muutoin kaavojen valmistumiseksi on ryhdytty toimenpiteisiin, jotta jatkossa onnistuttaisiin pääsemään parempaan tulokseen nykyisillä resursseilla. Kaavojen riski- ja ennakkovaikutusten arviointi otetaan käyttöön ja kaavaprosessit jaetaan jatkossa vaatimusten mukaan kolmeen luokkaan (S, M, L). Kumppanuus- ja kokeilukaavoitusta viedään vuoden 2026 aikana eteenpäin.

Joensuun seudun joukkoliikenteen toimintakate toteutui muutettua talousarviota 37 %:a heikompana. Tähän vaikuttivat toimintatulojen pieneneminen ja toimintamenojen merkittävä kasvaminen. Liikenteen alennettu arvonlisävero nousi 10 %:sta 14 %:iin 1.1.2025 alkaen, mikä vaikutti osaltaan liikennöinnin tulojen kertymään. Arvonlisäveron korotusta ei viety asiakashintoihin tammi-toukuussa 2025, vaan vasta 2.6. alkaen uuden järjestelmän mukaisessa hinnastossa. Tuolloin tuli voimaan uudistettu lippu- ja vyöhykejärjestelmä, jolla tavoiteltiin selkeyttämistä ja joukkoliikenteen käytön helppoutta. Tehtyjen muutosten vaikutuksia seurataan. Toimintamenojen kasvuun vaikuttivat erityisesti 2.6.2025 alkaneet uudet sopimuskaudet liikennöintikohteissa 2 ja 3 sekä päivitettyjen palvelutasotavoitteiden voimaantulo. Kasvaneen matkustajamäärän vuoksi tarjontaa on jouduttu lisäämään myös paikallisliikenteen linjoille. Lisäksi vuoden 2025 aikana tehtiin muita parannustoimenpiteitä matkojen määrän kasvattamiseksi ja laadun parantamiseksi, kuten toteutettiin ensimmäinen markkinointikampanja. Joukkoliikenteellä tehtyjen matkojen määrä toteutui noin 1 % muutettua talousarviota suurempana ylittäen tavoitteena olleen kolmen miljoonan matkan rajan.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	91 803	40 000	40 000	88 041
Toimintamenot	-1 191 023	-1 265 000	-1 265 000	-1 331 760
Toimintakate	-1 099 220	-1 225 000	-1 225 000	-1 243 720
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 911 363	3 000 000	3 000 000	3 015 976
Toimintatulot	8 715 073	9 312 000	9 312 000	8 885 319
Toimintamenot	-13 393 100	-13 490 000	-13 490 000	-14 626 540
Toimintakate	-4 678 027	-4 178 000	-4 178 000	-5 741 221
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	14,5	15,6	15,6	16,0
Toimintatulot	8 806 876	9 352 000	9 352 000	8 973 360
Toimintamenot	-14 584 123	-14 755 000	-14 755 000	-15 958 301
Toimintakate	-5 777 247	-5 403 000	-5 403 000	-6 984 941

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	9 352 000	0	9 352 000	8 973 360	-378 640
Toimintakulut	-14 755 000	0	-14 755 000	-15 958 301	-1 203 301
Toimintakate	-5 403 000	0	-5 403 000	-6 984 941	-1 581 941

Sitovuustason ylityksen selitys:

Seudullisen joukkoliikenteen ylitykset kohdentuvat erityisesti liikennöintisopimusten korvauksiin: menoarvio ylittyi 1,16 milj. euroa. Talousarviossa 2.6.2025 alkaneiden uusien sopimusten vaikutus menoihin oli alimitoitettu. Liikenteen lisästarve palvelutasoparannusten ja kasvaneiden matkustajamäärien vuoksi ovat kasvattanut liikennöinnin toimintamenoja.

Henkilöstökulujen lisäys aiheutui eläköitymisen yhteydessä toteutetusta päällekkäisestä henkilöstöjärjestelystä osaamisen siirron turvaamiseksi.

Toimintatulojen heikentymiseen vaikuttavat erityisesti liikennöinnin tulojen jääminen arvioidusta matkamäärien myönteisestä kehityksestä huolimatta sekä Kelan koulumatkatuen määrän pieneeminen entisestään. 1.8.2025 alkaen koulumatkatukeen ovat oikeutettuja vain maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat, tuen ulkopuolelle jäi suurilta osin aikuisopiskelijoita. Liikennöinnin tulojen jäämiseen arvioidusta vaikutti myös arvonlisäverokannan muutos 10 %:sta 14 %:iin, mitä ei huomioitu lippujen hinnoissa tammi-toukokuussa 2025, vaan vasta lippu- ja vyöhykejärjestelmän uudistamisen yhteydessä 2.6.2025 alkaen. Lisäksi myös maksutta matkustaneiden, kuten lastenvaunujen ja rollaattoreiden kanssa matkustavien, asiakkaiden määrä liikenteessä on jatkanut kasvuun.

270 Maaomaisuus

Tilivelvollinen: kaupungingeodeetti Kalle Sivén

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatietoaineistojen ylläpidosta, kartastotehtävistä ja maastomittaustoiminnasta sekä kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Taloudellisesti maaomaisuuden tulosalueella vuosi 2025 meni talousarviota paremmin. Toimintakate oli noin 0,49 milj. euroa talousarviota parempi.

Omakotitonttien kysyntä pysyi aiempien vuosien 2023 - 2024 tavoin alhaisella tasolla 18 tontissa. Tämä kysyntätaso tulee jatkumaan myös vuonna 2026. Tontteja on tarjolla edelleen kysyntää enemmän ja tonttivarannolla on pystytty turvaamaan kaupungin asuntorakentamisen edellytykset. Osoitteesta Penttilänkatu 7-9 myytiin kaksi kerrostalotonttia rakennuksineen. Tässä yhteydessä kaupunki sai myytyä suojellun rakennuksen uuden omistajan vastattavaksi. Tontteja kaupungilla on luovuttaa heti rakentajan ilmaantuessa kerrostalorakentamiseen sekä Penttilänrannassa että Niinivaaralla ja rivitalorakentamiseen Multimäessä ja Karhunmäessä useamman vuosikymmenen ajaksi.

Pilkosta Linjatieltä myytiin liiketontti Biltema Real Estate Finland Oy:lle. Teollisuustontteja vuokrattiin mm. Waratah Om Oy:lle, Joensuun Rauhanyhdistys ry:lle, Kiinteistö Oy Joensuun Suppakuja 2:lle ja kaksi tonttia toimitilarakentamiseen Joensuun yritysikiinteistöt Oy:lle.

Vuonna 2025 tehtiin uusia maanvuokrasopimuksia, tehtiin muutoksia sopimukseen ja uusittiin päättyviä sopimuksia yhteensä noin 250 kpl. Maanvuokratulot kasvoivat 11,01 milj. eurosta 11,52 milj. euroon. Tämä oli 0,37 milj. euroa talousarviossa ennustettua tavoitetta parempi tulos. Maakäyttösopimustulot toteutuivat vain hieman talousarviota alhaisempina. Tuloja kertyi 0,45 milj. euroa talousarvion ollessa 0,48 milj. euroa.

Metsien kustannuspaikan vuosi sujui taloudellisesti ennakkoidusti. Pysty- ja hankintakauppoina myydyistä leimikoiden korjuista saadut korvaukset olivat riittävät, ja toimintakate jäi positiiviseksi.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Luovutetut tontit lkm	22	25	25	28
- joista omakotitalotontteja	15	18	18	18
- joista kerros- ja rivitalotontteja	1	2	2	2
- joista yritystontteja	6	5	5	8
Puun myynti m ³	51 969	58 000	58 000	50 589
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	27,5	27,8	27,8	28,5
Toimintatulot	14 232 465	14 558 000	14 558 000	14 893 512
Toimintamenot	-2 766 574	-2 872 000	-2 872 000	-2 717 751
Toimintakate	11 465 890	11 686 000	11 686 000	12 175 761

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	14 558 000	0	14 558 000	14 893 512	335 512
Toimintakulut	-2 872 000	0	-2 872 000	-2 717 751	154 249
Toimintakate	11 686 000	0	11 686 000	12 175 761	489 761

280 Yhdyskuntatekniikka

Tilivelvollinen: kaupungininsinööri Tero Toivanen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniikka vastaa kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Lisäksi yhdyskuntatekniikka vastaa muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä sekä kaupungin yhteiskäyttöautojen hallinnoinnista.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Yhdyskuntatekniikassa talous toteutui lähes 0,8 milj. euroa talousarviota parempana. Suurimmat säästöt tulivat mm. liikennealueiden talvihoidossa sekä asiantuntijapalveluiden hankinnassa. Ensimmäistä kertaa käytössä ollut hulevesimaksu herätti paljon keskustelua ja palautetta. Hulevesilaskuja lähetettiin kaikkiaan noin 12 500 kpl. Hulevesien kokonaisuuden hallintaa varten palkattiin uusi henkilö hulevesi-insinöörin tehtävään. Hulevesiverkon siirtyessä peruskaupungin hallinnoitavaksi ja kunnossapidettäväksi tuli yhteensä 20 000 sadevesikaivoa, 400 km hulevesiviemäriä ja useita kymmeniä kilometrejä avo-ojia. Hulevesimaksutuotot käytettiin kokonaisuudessaan verkoston ylläpitoon ja peruskorjaukseen.

Kunnossapidossa talvihoidon kustannuksiin vaikutti positiivisesti keskimääräistä selvästi helpompi talvi. Syntyneitä säästöjä käytettiin kuitenkin katuverkon muuhun korjaukseen ja päällystystöihin (uutta pintausta n. 75 000 m²). Uuden tieliikennelain vaatimusten mukaisten ajoratamaalausten ja liikennemerkkien uusimista (mm. 1000 kpl suojatiemerkkejä) jatkettiin edelleen. Osana hulevesien hallintaa puhdistettiin sadevesikaivoja n. 560 kpl ja avo-ojia perattiin eri puolilla kaupunkia noin viiden kilometrin matkalla. Pumppaamoista uusittiin kolme hulevesipumppua. Vuonna 2025 kaupungille tuli 11 kpl uutta täyssähköautoa pääosin leasingsopimuksilla. Kaikkiaan sähköautoja on työkäytössä 16 kpl ja yhteiskäyttöautoja kahdeksan kappaletta. Työturvallisuuteen ja työturvallisuushavaintojen tekoon on edelleen kiinnitetty erityistä huomiota, joka onkin johtanut kunnossapidon osalta tapaturmattomaan vuoteen.

Viheralueiden hoidossa tehtiin yksikön perustehtäviä: nurmialueiden, katu- ja puistopuiden, istutusryhmien ja puistokalusteiden hoitoa sekä yleisten alueiden puhtaanapitoa. Vieraslajien torjuntaa tehtiin jälleen runsaasti. Torjunnassa keskityttiin jättiputkeen, palsamiin ja viitapihlaja-angervoon. Uusia roska-astioita lisättiin kaupunkialueelle n. 30 kpl. Tupakkaroskiksia hankittiin lisää puistoihin SUP-

direktiivin mukaisesti 100 kpl. SUP-direktiiviin perustuvaa palautusta kaupunki sai noin 0,17 milj. euroa. Uusia katupuita istutettiin yli 100 kpl. Kesäkukkia istutettiin puistoihin, ruukkuihin ja ampeleihin yli 7 000 kpl. Talouden sopeuttamistoimien myötä poistettiin kuusi vanhaa leikkikenttää. Karsikon vanha mattolaituri poistettiin mutta tilalle rakennettiin uusi matonpesupaikka maalle. RAMS-kunnossapitoluokitusta jatkettiin Pielisjoen länsipuolisella alueella ja työ jatkuu edelleen tulevina vuosina koskien myös muita kaupungin viheralueita.

Vuonna 2025 myönnettiin yhteensä 276 kpl katutyölupaa ja erilaisia sijoitussopimuksia tehtiin 151 kpl. Katuluvista laskutettiin yhteensä n. 0,16 milj. euroa. Katutilavalvontaa työllisti edellisvuosien tapaa lukuisat valokuitutyömaat, joskin määrä oli jo edellisvuotta pienempi. Yksityisteiden kunnossapitoavustusta maksettiin 285 tiekunnalle yhteensä 0,22 milj. euroa ja perusparannusavustusta kahdelle tiekunnalle yhteensä 2 600 euroa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Yhdyskuntatekniikan yhteiset				
Toimintatulot	708 687	1 914 000	1 914 000	2 461 840
Toimintamenot	-1 512 211	-1 968 000	-1 968 000	-1 659 986
Toimintakate	-803 524	-54 000	-54 000	801 855
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	821	824	824	820
- joista ajoratoja	437	438	438	435
- joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	352	354	354	353
- joista ruutukaavan jalkakäytäviä	32	32	32	32
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-2 603 858	-2 990 000	-2 990 000	-2 693 101
€/m ²	-0,61	-0,71	-0,71	-1
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-877 026	-879 000	-879 000	-624 289
€/m ²	-0,15	-0,15	-0,15	-0,11
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-181 771	-220 000	-220 000	-195 782
Hoitokustannukset €/km	-4 642	-5 163	-5 163	-4 458
Liikennealueiden hoito yhteensä	-3 662 655	-4 089 000	-4 089 000	-3 513 172
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet ha	188	190	190	189
€/ha	-5 889	-6 142	-6 142	-6 692
Viheralueiden hoito yhteensä	-1 107 053	-1 167 000	-1 167 000	-1 264 796
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	21 853	21 700	21 700	21 985
€/valopiste	-40	-42	-42	-41
Energiankulutus MWh	3 492	3 500	3 500	3 155
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-865 449	-920 000	-920 000	-896 320
Muu kunnossapito				
Uudelleen päällystys €/m ²	-16,0	-15,4	-15,4	-13,8
Uudelleen päällystys m ²	60 919	45 000	45 000	56 158
Muu kunnossapito yhteensä	-2 128 253	-1 641 000	-1 641 000	-2 518 985
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	95 636	21 000	21 000	212 933
Toimintamenot	-7 763 409	-7 817 000	-7 817 000	-8 193 274
Toimintakate	-7 667 773	-7 796 000	-7 796 000	-7 980 342

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Rakentaminen				
Toimintatulot	1 258 630	1 930 000	1 930 000	1 157 221
Toimintamenot	-1 260 108	-1 930 000	-1 930 000	-1 175 768
Toimintakate	-1 478	0	0	-18 547
Yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto				
Toimintatulot	2 356 836	1 951 500	1 951 500	2 235 616
Toimintamenot	-2 365 075	-2 031 500	-2 031 500	-2 156 567
Toimintakate	-8 239	-80 000	-80 000	79 048
Liikenne-, viher- ja muiden erityisaluiden investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	2 170 026	2 130 000	2 130 000	2 753 050
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	60,7	57,3	57,3	66,0
Toimintatulot	4 419 789	5 816 500	5 816 500	6 081 050
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	2 170 026	2 130 000	2 130 000	2 753 050
Toimintamenot	-15 070 829	-15 876 500	-15 876 500	-15 983 377
Toimintakate	-8 481 014	-7 930 000	-7 930 000	-7 149 277

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 946 500	0	7 946 500	8 834 100	887 600
Toimintakulut	-15 876 500	0	-15 876 500	-15 983 377	-106 877
Toimintakate	-7 930 000	0	-7 930 000	-7 149 277	780 723

Tulosalueet 210 - 280 yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	31 866 500	0	31 866 500	32 709 892	843 393
Toimintakulut	-35 442 500	0	-35 442 500	-36 483 446	-1 040 946
Toimintakate	-3 576 000	0	-3 576 000	-3 773 554	-197 554

295 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen

Tilakeskuksen toimintakertomustiedot on esitetty omana liitteenään, koska taseyksikön erillistilinpäätös esitetään kaupungin tilinpäätöksessä kohdassa erillistilinpäätökset.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	61 086 586	0	61 086 586	60 866 904	-219 682
Toimintakulut	-35 872 586	0	-35 872 586	-33 061 808	2 810 778
Toimintakate	25 614 000	0	25 614 000	28 419 388	2 805 388

Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	93 353 086	0	93 353 086	94 191 089	838 003
Toimintakulut	-71 315 086	0	-71 315 086	-69 545 254	1 769 832
Toimintakate	22 038 000	0	22 038 000	24 645 835	2 607 835

Joensuun alueellinen jätelautakunta

810 Joensuun alueellinen jätelautakunta

Tilivelvollinen: jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Alueellinen jätelautakunta toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Se hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Alueellinen jätelautakunta kokoontui vuonna 2025 kuusi kertaa.

Jätelautakunnan toimialueella siirryttiin kunnan järjestämään saostus- ja umpisäiliölietteiden jätteenkuljetukseen portaittain 1.4.2025 ja 1.1.2026. Kuljetuksen järjestää Puhas Oy, joka on kuntien omistama jätehuolto-yhtiö. Lietejätehuoltoa koskevat tehtävät painottuivat jätelautakunnan neuvontatyössä sekä omatoimisen lietteen käsittelyn ilmoitusten suurena määränä. Jätelautakunta hyväksyi alkuvuodesta alueen ensimmäisen, yhteistyössä jäteyhtiön kanssa valmistellun, saostus- ja umpisäiliölietteen jätetaksan. Taksa päivitettiin vuoden lopussa koskemaan koko toimialuetta. Jätehuoltomääräyksiin ja palveluverkostoon tehtiin vähäisiä muutoksia.

Jätelautakunnan päivittäistä toimintaa on jätehuoltoa koskeva seuranta, viranomaisrekisterin ylläpito sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Neuvontaa ja ohjeistusta annettiin sähköpostitse ja puhelimitse. Jätehuoltoon liittymiseen kehoitettiin 416 vakinaisen tai vapaa-ajan kiinteistön haltijaa. Näistä kehoitetuista kiinteistöistä 82 % oli tammikuun 2026 puoliväliin mennessä liitetty jätehuoltoon. Muiden kehoitettujen osalta jätehuolto oli jo päättynyt, maksuvelvoite poistettu tai maksua kohtuullistettu, tai maksun kohtuullistamisprosessi vielä kesken. Biojätteen erilliskeräyksen järjestämiseen kehoitettiin yli 1500 Joensuun keskustaajamassa sijaitsevan kiinteistön haltijaa.

Viranhaltijapäätöksiä jätemaksun kohtuullistamista tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa tehtiin 168 kiinteistölle. Jätehuoltoa koskevia ilmoituksia käsiteltiin 215 kappaletta, joista 80 % oli lietteen omatoimisen käsittelyn ilmoituksia. Lisäksi lähetettiin yli 80 jätehuoltoa koskevaa kirjettä (tiedotteet, kehotukset, päivityspyynnöt). Tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöiltä merkittiin kuljetusrekisteriin.

Lautakunnan toimintakulut ylittyivät määräaikaisen henkilöstön palkkaamisen vuoksi. Talousarvion ylittävät kulut katettiin aikaisempien vuosien ylijäämällä.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Viranhaltijapäätökset, kpl	117	150	150	168
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,6	2,75	2,75	3,4
Toimintatulot	207 773	226 000	226 000	247 965
Toimintamenot	-207 773	-226 000	-226 000	-247 965
Toimintakate	0	0	0	0

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	226 000	0	226 000	247 965	21 965
Toimintakulut	-226 000	0	-226 000	-247 965	-21 965
Toimintakate	0	0	0	0	0

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen 30.6.2025 saakka, rakennustarkastaja Tomi Rautiainen 1.7.2025 alkaen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueita ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja koko toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Vuonna 2025 toiminta pyöri pääsääntöisesti vakiintuneen käytännön mukaisesti ja kehitystyössä painuduttiin toimintaympäristön muuttumisen aiheuttamiin asioihin, kuten esimerkiksi vielä maankäyttö- ja rakentamislain muuttumiseen rakentamislakiksi. Tämä aiheutti vielä totuttelua toiminnoissa ja aiheutti asiakkaiden ohjaustarvetta. Henkilöresurssia kului rakennusjärjestyksen uusimiseen vastaamaan rakentamislakia.

Henkilöstön osaaminen on kokeneen henkilökunnan myötä edelleen hyvällä tasolla. Henkilöstössä oli vaihtuvuutta, kun rakennustarkastajan eläköitymisen seurauksena uusi rakennustarkastaja aloitti heinäkuun alussa, sekä aluetarkastaja aloitti elokuussa. Kesällä rakennusvalvonnassa oli harjoittelussa insinööriopiskelija. Henkilöstö osallistui koulutuksiin ja ammattitaidon ylläpitämiseen vaadittaviin tapahtumiin. Koulutuksiin osallistuttiin paljolti etänä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana kahdeksan kertaa. Uusi 7-jäseninen lautakunta aloitti toimintansa kesäkuussa.

Pysäköintivirhemaksujen määrä oli 15 299 kpl, mikä oli noin 12 % enemmän kuin edellisvuonna. Pysäköinnin valvonnassa aloitti uusi tarkastaja syksyllä. Toimintakate toteutui talousarviota parempana, koska toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempinä.

Valmistuneiden rakennuksien kuutiomäärä määrä oli vuonna 2025 samansuuruinen kuin edellisenä vuonna. Myönnettyjen rakennuslupien kuutiomäärä taas kasvoi noin 57 % edellisestä vuodesta. Rakennusten kerrosneliömäärä kasvoi noin 55 % edellisestä vuodesta. Asuinrakennusten kerrosneliömetrimäärä oli 18 381 kerrosneliömetriä, joka on noin sama kuin edellisenä vuonna. Tämä on vertailutilaston (alkaa vuodesta 1992) pienimpiä lukemia Joensuussa. Uusi rakentamislaki vapautti alle 30 kerrosneliömetriset rakennukset rakentamisluvasta, joten niiden puuttuminen on vaikuttanut myös lupamääriin. Rakennusvalvonnan ohjaus- ja neuvontatyö suuntautui lupavapaiden rakennusten aiheuttamaan ohjaustarpeeseen, sekä hulevesilaskutuksen aiheuttamaan rekisteri- ja laskutusvirheiden selvittämiseen. Ympäristövalvontaan panostettiin edelleen. Uusi rakennusjärjestys laadittiin ja saatettiin voimaan 2025.

Arkistossa olevia paperisia rakennuslupia siirretään omana hankkeena sähköiseen muotoon ja tämä tulee tulevaisuudessa helpottamaan sekä nopeuttamaan arkiston käyttöä.

Vuoden aikana tehtiin ympäristönsuojelulain, maa-ainelain ja jätelain mukaista valvontaa. Ympäristölupien valvontaa toteutettiin valvontasuunnitelman mukaisesti. Maa-ainesvalvonta suoritettiin syys-lokakuussa.

Tarkastusohjelman mukaisia valvontakohteita oli yhteensä 26. Muita tarkastuksia tehtiin yhteensä 25. Tarkastukset koskivat muun muassa öljysäiliöiden maahan jättämistä, vaarallisia jätteitä, roskaantumislmoituksiin liittyviä tarkastuksia sekä ylimääräisiä tarkastuksia valvontakohteisiin.

Maa-aineslupia käsiteltiin 5 kpl, joista neljä oli yhteislupia sisältäen myös ympäristöluvan (2 kpl murskaus sekä 2 kpl murskaus ja louhinta sekä jätteen ammattimainen käsittely). Ympäristölupia käsiteltiin vuoden 2025 aikana 1 kpl (pilaantumattomien ylijäämämaiden maankaatopaikka ja jätteen ammattimainen käsittely). Meluilmoituksia käsiteltiin 15 kappaletta. Meluilmoituksista yhdeksän koski ulkoilmakonsertteja, neljä rakentamisen toimenpiteitä ja yksi moottoriurheilukilpailua.

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn määräyksiin liittyen käsiteltiin 64 hakemusta, jotka koskivat poikkeamista puhdistustasovaatimuksista. Lisäksi käsiteltiin yksittäisiä vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia verkostoihin liittymisvelvollisuudesta.

Hakemuksia ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta käsiteltiin 11 kpl, jotka kaikki koskivat öljysäiliöiden maahan jättämistä.

Perhosseuranta tehtiin Lykynlammella osana SYKE:n valtakunnallista yöperhosseuranta. Osana ympäristön tilan seuranta on toteutettu vesistötarkkailua. Vesistöseurannassa oli vuonna 2025 mukana 5 valikoitua kohdetta Joensuun alueelta.

Ympäristönsuojeluyksikössä työskenteli kolme asiantuntijaa ja syksyllä 2025 yksikön resurssointiin saatiin 0,5 henkilötyövuoden lisäys. Lisäksi ympäristönsuojelussa oli korkeakouluharjoittelija huhtikuussa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2025

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta alueena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja niiden uudistuminen sekä lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.				
Toiminnallinen tavoite 2025	Mittari ja tavoitetaso 2025	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kiinteistöjen hulevesien lupaprosessin selkeyttäminen	Luvitusprosessi ja vastuut on määritetty selkeästi.	Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu	Hulevesien käsittelystä on saatu selkeät linjaukset sovittua ja näistä ohjeistetaan asiakkaita. LVI-tarkastaja tarkastaa kootusti.	Toteutuu

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Tomi Rautiainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimintatulot	1 946	0	0	0
Toimintamenot	-171 786	-127 000	-124 000	-99 736
Toimintakate	-169 840	-127 000	-124 000	-99 736

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-127 000	3 000	-124 000	-99 736	24 264
Toimintakate	-127 000	3 000	-124 000	-99 736	24 264

860 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvollinen: yhdyskuntalakimies Juha Martikainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä ja huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Pysäköintivirhemaksut kpl	13 573	15 000	15 000	15 229
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	6,1	6,3	6,3	4,4
Toimintatulot	703 626	852 000	852 000	814 900
Toimintamenot	-370 516	-471 000	-471 000	-372 906
Toimintakate	333 110	381 000	381 000	441 994

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	852 000	0	852 000	814 900	-37 100
Toimintakulut	-471 000	0	-471 000	-372 906	98 094
Toimintakate	381 000	0	381 000	441 994	60 994

870 Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Tomi Rautiainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä oli yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta. Rakentamislaki korvasi maankäyttö- ja rakennuslain vuoden 2025 alusta.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Saapuneet lupahakemukset	524	500	500	380
Myönnetyt rakennusluvut kpl	547	490	490	401
- joista asumisen luvat	66	55	55	72
- joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	38	35	35	64
- joista muita lupia	443	400	400	265
Keskim. käsittelyaika vrk	24	20	20	21
Lupa-asioista käsitelty 80 %	10 vrk	11 vrk	11 vrk	11
Myönnetyt luvat m³	255 471	235 000	235 000	402 958
- joista asuinrakennuksia m ³	67 610	60 000	60 000	67 722
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	167 239	100 000	100 000	297 371
- joista muita rakennuksia m ³	20 622	75 000	75 000	37 865
Valmistuneet rakennukset m³	250 341	260 000	260 000	246 609
- joista asuinrakennuksia m ³	81 098	80 000	80 000	58 695
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	81 861	100 000	100 000	145 287
- joista muita rakennuksia m ³	87 382	80 000	80 000	42 627
€/lupa (brutto)	-1 617	-1 939	-1 939	-2 184
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	10,9	11,0	11,0	10,0
Toimintatulot	534 392	535 000	535 000	610 326
Toimintamenot	-884 435	-950 000	-950 000	-875 920
Toimintakate	-350 043	-415 000	-415 000	-265 594

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	535 000	0	535 000	610 326	75 326
Toimintakulut	-950 000	0	-950 000	-875 920	74 080
Toimintakate	-415 000	0	-415 000	-265 594	149 406

880 Ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen: ympäristönsuojelupäällikkö Aino Heikura

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,9	3,5	3,5	3,5
Toimintatulot	45 684	31 000	31 000	64 627
Toimintamenot	-247 357	-305 000	-305 000	-272 229
Toimintakate	-201 673	-274 000	-274 000	-207 602

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	31 000	0	31 000	64 627	33 627
Toimintakulut	-305 000	0	-305 000	-272 229	32 771
Toimintakate	-274 000	0	-274 000	-207 602	66 398

Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 418 000	0	1 418 000	1 489 852	71 852
Toimintakulut	-1 853 000	3 000	-1 850 000	-1 620 790	229 209
Toimintakate	-435 000	3 000	-432 000	-130 937	301 063

6.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ei sis. liikelaitosta eikä rahastoja)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2025	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	42 704 564,00	-155 975,00	42 548 589,00	42 013 354,63	-535 234,37	20 895 845,17
Maksutulot	7 380 439,00	0,00	7 380 439,00	7 723 788,04	343 349,04	5 384 572,06
Tuet ja avustukset	7 315 944,00	30 000,00	7 345 944,00	7 712 555,95	366 611,95	9 751 740,88
Muut toimintatulot	82 802 903,00	125 975,00	82 928 878,00	82 755 744,47	-173 133,53	77 447 790,54
Toimintatulot yhteensä	140 203 850,00	0,00	140 203 850,00	140 205 443,09	1 593,09	113 479 948,65
Valmistus omaan käyttöön	2 530 000,00	0,00	2 530 000,00	3 381 842,79	851 842,79	2 908 409,97
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-126 604 494,00	789 999,00	-125 814 495,00	-124 790 403,48	1 024 091,52	-115 808 202,37
Palvelujen ostot	-103 970 358,00	204 750,00	-103 765 608,00	-100 099 443,95	3 666 164,05	-83 511 736,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 401 880,00	-45 000,00	-15 446 880,00	-15 058 521,12	388 358,88	-14 379 957,72
Avustukset	-27 221 932,00	-213 750,00	-27 435 682,00	-27 830 200,63	-394 518,63	-16 254 253,72
Muut toimintamenot	-67 390 183,00	-475 999,00	-67 866 182,00	-66 673 425,05	1 192 756,95	-64 901 542,99
Toimintamenot yhteensä	-340 588 847,00	260 000,00	-340 328 847,00	-334 451 994,23	5 876 852,77	-294 855 693,79
Toimintakate	-197 854 997,00	260 000,00	-197 594 997,00	-190 864 708,35	6 730 288,65	-178 467 335,17
Verotulot						
Kunnan tulovero	125 000 000,00	0,00	125 000 000,00	124 044 813,38	-955 186,62	122 564 846,76
Kiinteistövero	25 200 000,00	0,00	25 200 000,00	22 633 958,28	-2 566 041,72	24 407 908,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 700 000,00	0,00	20 700 000,00	20 103 855,69	-596 144,31	21 503 463,33
Verotulot yhteensä	170 900 000,00	0,00	170 900 000,00	166 782 627,35	-4 117 372,65	168 476 219,02
Valtionosuudet	51 000 000,00	1 300 000,00	52 300 000,00	52 850 445,49	550 445,49	39 938 031,45
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	585 000,00	0,00	585 000,00	821 722,25	236 722,25	840 292,94
Korkotulot liikelaitoksilta	315 000,00	0,00	315 000,00	315 000,00	0,00	315 000,00
Muut rahoitustulot muilta	2 019 000,00	-123 000,00	1 896 000,00	1 821 344,94	-74 655,06	1 600 962,29
Korv. peruspääom. liikelait.	818 000,00	0,00	818 000,00	817 699,08	-300,92	817 699,08
Korv. peruspääom. muilta taseyks.	5 363 000,00	123 000,00	5 486 000,00	5 485 620,72	-379,28	5 485 620,72
Korkomenot	-6 000 000,00	0,00	-6 000 000,00	-5 668 685,12	331 314,88	-6 636 699,26
Muut rahoitusmenot	-5 500 000,00	0,00	-5 500 000,00	-5 516 303,26	-16 303,26	-5 503 504,22
Rahoitustulot ja -menot	-2 400 000,00	0,00	-2 400 000,00	-1 923 601,39	476 398,61	-3 080 628,45
Vuosikate	21 645 003,00	1 560 000,00	23 205 003,00	26 844 763,10	3 639 760,10	26 866 286,85
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 100 000,00	0,00	-31 100 000,00	-29 484 225,31	1 615 774,69	-28 745 717,39
Arvonalentumiset	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-2 238 777,23	-2 038 777,23	-3 103 536,98
Tilikauden tulos	-9 654 997,00	1 560 000,00	-8 094 997,00	-4 878 239,44	3 216 757,56	-4 982 967,52
Poistoeron lisäys	0,00	0,00	0,00	-1 117 743,05	-1 117 743,05	-368 425,12
Poistoeron vähennys	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	2 220 943,57	220 943,57	2 329 725,08
Varausten vähennys	0,00	0,00	0,00	1 117 743,05	1 117 743,05	368 425,12
Rahastojen lisäys	0,00	0,00	0,00	-604,69	-604,69	
Rahastojen vähennys	0,00	0,00	0,00	1 500,00	1 500,00	2 700,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 654 997,00	1 560 000,00	-6 094 997,00	-2 656 400,56	3 438 596,44	-2 650 542,44

Koko kaupungin toiminta (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2025	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	43 217 616,00	-155 975,00	43 061 641,00	43 572 869,32	511 228,32	32 487 527,15
Maksutulot	8 580 439,00	0,00	8 580 439,00	8 873 841,39	293 402,39	6 367 079,16
Tuet ja avustukset	7 315 944,00	30 000,00	7 345 944,00	7 486 520,96	140 576,96	9 490 227,29
Muut toimintatulot	35 548 964,00	125 975,00	35 674 939,00	33 465 606,89	-2 209 332,11	30 755 242,39
Toimintatulot yhteensä	94 662 963,00	0,00	94 662 963,00	93 398 838,56	-1 264 124,44	79 100 075,99
Valmistus omaan käyttöön	3 230 000,00	0,00	3 230 000,00	4 295 317,40	1 065 317,40	3 791 879,44
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-129 414 447,00	789 999,00	-128 624 448,00	-127 659 069,65	965 378,35	-118 566 648,20
Palvelujen ostot	-92 202 457,00	204 750,00	-91 997 707,00	-89 489 848,45	2 507 858,55	-81 968 568,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 031 880,00	-45 000,00	-18 076 880,00	-17 544 361,92	532 518,08	-16 642 690,03
Avustukset	-27 221 932,00	-213 750,00	-27 435 682,00	-27 593 732,26	-158 050,26	-15 978 273,96
Muut toimintamenot	-20 557 244,00	-475 999,00	-21 033 243,00	-17 817 053,89	3 216 189,11	-18 469 735,45
Toimintamenot yhteensä	-287 427 960,00	260 000,00	-287 167 960,00	-280 104 066,17	7 063 893,83	-251 625 916,23
Toimintakate	-189 534 997,00	260 000,00	-189 274 997,00	-182 409 910,21	6 865 086,79	-168 733 960,80
Verotulot						
Kunnan tulovero	125 000 000,00	0,00	125 000 000,00	124 044 813,38	-955 186,62	122 564 846,76
Kiinteistövero	25 200 000,00	0,00	25 200 000,00	22 633 958,28	-2 566 041,72	24 407 908,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 700 000,00	0,00	20 700 000,00	20 103 855,69	-596 144,31	21 503 463,33
Verotulot yhteensä	170 900 000,00	0,00	170 900 000,00	166 782 627,35	-4 117 372,65	168 476 219,02
Valtionosuudet	51 000 000,00	1 300 000,00	52 300 000,00	52 850 445,49	550 445,49	39 938 031,45
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	975 000,00	0,00	975 000,00	1 448 324,38	473 324,38	1 391 841,56
Muut rahoitustuotot	10 220 000,00	0,00	10 220 000,00	7 632 075,11	-2 587 924,89	7 777 463,06
Korkokulut	-6 000 000,00	0,00	-6 000 000,00	-5 478 925,76	521 074,24	-6 489 100,15
Muut rahoituskulut	-5 800 000,00	0,00	-5 800 000,00	-1 296 067,01	4 503 932,99	-1 145 016,70
Rahoitustulot ja -menot	-605 000,00	0,00	-605 000,00	2 305 406,72	2 910 406,72	1 535 187,77
Vuosikate	31 760 003,00	1 560 000,00	33 320 003,00	39 528 569,35	6 208 566,35	41 215 477,44
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 315 000,00	0,00	-36 315 000,00	-34 703 672,70	1 611 327,30	-34 435 627,07
Arvonalentumiset	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-2 238 777,23	-2 038 777,23	-3 103 536,98
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-4 754 997,00	1 560 000,00	-3 194 997,00	2 586 119,42	5 781 116,42	3 676 313,39
Poistoeron lisäys	0,00	0,00	0,00	-7 988 743,05	-7 988 743,05	-368 425,12
Poistoeron vähennys	2 250 000,00	0,00	2 250 000,00	2 832 199,20	582 199,20	2 553 740,45
Varausten lisäys	0,00	0,00	0,00	-2 110 000,00	-2 110 000,00	-3 200 000,00
Varausten vähennys	0,00	0,00	0,00	7 988 743,05	7 988 743,05	368 425,12
Rahastojen lisäys	0,00	0,00	0,00	-1 002 462,20	-1 002 462,20	
Rahastojen vähennys	0,00	0,00	0,00	1 500,00	1 500,00	2 700,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 504 997,00	1 560 000,00	-944 997,00	2 307 356,42	3 252 353,42	3 032 753,84

Koko kaupungin tuloksen muodostuminen (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Peruskaupunki	Elinkeino- rahasto	Tulevaisuus- rahasto	Joensuun Vesi- liikelaitos	Eliminoinnit	Yhteensä
Toimintatulot						
Myyntitulot	27 779 761,66	0,00	0,00	17 083 583,55	-1 290 475,89	43 572 869,32
Maksutulot	7 608 404,09	0,00	0,00	1 267 211,30	-1 774,00	8 873 841,39
Tuet ja avustukset	7 475 562,55	0,00	0,00	10 958,41	0,00	7 486 520,96
Muut toimintatulot	33 783 591,82	0,00	0,00	33 427,42	-351 412,35	33 465 606,89
Toimintatulot yhteensä	76 647 320,12	0,00	0,00	18 395 180,68	-1 643 662,24	93 398 838,56
Valmistus omaan käyttöön	3 381 842,79	0,00	0,00	913 474,61	0,00	4 295 317,40
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-124 790 403,48	0,00	0,00	-2 868 666,17	0,00	-127 659 069,65
Palvelujen ostot	-85 801 963,86	-6 192,44	-22 503,54	-4 477 765,91	818 577,30	-89 489 848,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 036 891,23	0,00	0,00	-2 981 143,28	473 672,59	-17 544 361,92
Avustukset	-27 591 802,44	0,00	0,00	-1 929,82	0,00	-27 593 732,26
Muut toimintamenot	-17 672 810,25	0,00	0,00	-495 655,99	351 412,35	-17 817 053,89
Toimintamenot yhteensä	-270 893 871,26	-6 192,44	-22 503,54	-10 825 161,17	1 643 662,24	-280 104 066,17
Toimintakate	-190 864 708,35	-6 192,44	-22 503,54	8 483 494,12	0,00	-182 409 910,21
Verotulot						
Kunnan tulovero	124 044 813,38	0,00	0,00	0,00	0,00	124 044 813,38
Kiinteistövero	22 633 958,28	0,00	0,00	0,00	0,00	22 633 958,28
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 103 855,69	0,00	0,00	0,00	0,00	20 103 855,69
Verotulot yhteensä	166 782 627,35	0,00	0,00	0,00	0,00	166 782 627,35
Valtionosuudet	52 850 445,49	0,00	0,00	0,00	0,00	52 850 445,49
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1 136 722,25	49 669,90	576 932,23	189 759,36	-504 759,36	1 448 324,38
Muut rahoitustuotot	2 639 044,02	906 167,84	4 891 648,39	12 913,94	-817 699,08	7 632 075,11
Korkokulut	-5 668 685,12	0,00	0,00	-315 000,00	504 759,36	-5 478 925,76
Muut rahoituskulut	-30 682,54	-184 204,84	-1 081 179,63	-817 699,08	817 699,08	-1 296 067,01
Rahoitustulot ja -menot	-1 923 601,39	771 632,90	4 387 400,99	-930 025,78	0,00	2 305 406,72
Vuosikate	26 844 763,10	765 440,46	4 364 897,45	7 553 468,34	0,00	39 528 569,35
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-29 484 225,31	0,00	0,00	-5 219 447,39	0,00	-34 703 672,70
Arvonalentumiset	-2 238 777,23	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 238 777,23
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-4 878 239,44	765 440,46	4 364 897,45	2 334 020,95	0,00	2 586 119,42
Poistoeron lisäys	-1 117 743,05	0,00	0,00	-6 871 000,00	0,00	-7 988 743,05
Poistoeron vähennys	2 220 943,57	0,00	0,00	611 255,63	0,00	2 832 199,20
Varausten lisäys	0,00	0,00	0,00	-2 110 000,00	0,00	-2 110 000,00
Varausten vähennys	1 117 743,05	0,00	0,00	6 871 000,00	0,00	7 988 743,05
Rahastojen lisäys	-604,69	0,00	-1 001 857,51	0,00	0,00	-1 002 462,20
Rahastojen vähennys	1 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 656 400,56	765 440,46	3 363 039,94	835 276,58	0,00	2 307 356,42

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	125 000 000,00	0,00	125 000 000,00	124 044 813,38	-955 186,62
Kiinteistövero	25 200 000,00	0,00	25 200 000,00	22 633 958,28	-2 566 041,72
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 700 000,00	0,00	20 700 000,00	20 103 855,69	-596 144,31
	<u>170 900 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>170 900 000,00</u>	<u>166 782 627,35</u>	<u>-4 117 372,65</u>

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos			
2016	20,50	1 161,0	1,20 %			
2017	20,50	1 160,0	-0,09 %			
2018	20,50	1 194,0	2,98 %			
2019	20,50	1 229,9	2,96 %			
2020	20,50	1 263,0	2,69 %			
2021	20,50	1 315,5	3,99 %			
2022	20,50	1 367,6	3,96 %			
2023	7,86	1 434,2	4,87 %			
2024	7,90	1 510,5	5,32 %			
2025	8,10					
	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Kiinteistövero-%:						
Yleinen kiinteistövero			1,10	1,10	1,10	1,10
Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,10	1,10				
Yleinen kiinteistövero, maapohja*	1,30	1,30				
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muut asuinkiinteistöt	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00				

* Yleinen kiinteistövero eriteltynä maapohjalle ja rakennuksille sekä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero määriteltiin ensi kerran vuodelle 2024.

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet ja verotulojenmenetysten korvaus

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valt.os., ml. tasaukset	40 500 000,00	182 000,00	40 682 000,00	40 802 240,09	120 240,09
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	2 500 000,00	480 000,00	2 980 000,00	3 410 147,00	430 147,00
Verotulomenetysten korvaus	8 000 000,00	638 000,00	8 638 000,00	8 638 058,40	58,40
	<u>51 000 000,00</u>	<u>1 300 000,00</u>	<u>52 300 000,00</u>	<u>52 850 445,49</u>	<u>550 445,49</u>

6.2.2 Investointien toteutuminen

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sitovat erät esitetty vahvennettuna					
Myyntituloihin sisällytetty myyntivoitot ja -tappiot					
Kaupunginvaltuusto					
100 Valtuusto					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	16 000,00	16 000,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	16 000,00	16 000,00
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Hankinnat	-1 250 000,00	0,00	-1 250 000,00	-490 311,75	759 688,25
Myynnit	3 900 000,00	0,00	3 900 000,00	2 869 927,70	-1 030 072,30
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	2 650 000,00	0,00	2 650 000,00	2 379 615,95	-270 384,05
150 Konsernipalvelut					
Hankinnat	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00
Kaupunginhallitus yhteensä					
Hankinnat	-1 300 000,00	0,00	-1 300 000,00	-490 311,75	809 688,25
Myynnit	3 900 000,00	0,00	3 900 000,00	2 869 927,70	-1 030 072,30
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	2 600 000,00	0,00	2 600 000,00	2 379 615,95	-220 384,05

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
420 Koulutus- ja nuorisopalvelut					
Hankinnat	-727 000,00	0,00	-727 000,00	-711 147,59	15 852,41
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-727 000,00	0,00	-727 000,00	-711 147,59	15 852,41
410 Koulutuspalvelut					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Hankinnat	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-34 000,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-34 000,00	0,00
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä					
Hankinnat	-761 000,00	0,00	-761 000,00	-745 147,59	15 852,41
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-761 000,00	0,00	-761 000,00	-745 147,59	15 852,41
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Hankinnat	-1 161 000,00	-547 000,00	-1 708 000,00	-1 065 688,46	642 311,54
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 161 000,00	-547 000,00	-1 708 000,00	-1 065 688,46	642 311,54
690 Liikuntapalvelut					
Hankinnat	-150 000,00	-378 000,00	-528 000,00	-280 109,92	247 890,08
Myynnit	0,00	0,00	0,00	80 355,74	80 355,74
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-150 000,00	-378 000,00	-528 000,00	-199 754,18	328 245,82
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä					
Hankinnat	-1 311 000,00	-925 000,00	-2 236 000,00	-1 345 798,38	890 201,62
Myynnit	0,00	0,00	0,00	80 355,74	80 355,74
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 311 000,00	-925 000,00	-2 236 000,00	-1 265 442,64	970 557,36

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kaupunkirakennelautakunta					
210 Kaupunkirakennelautakunnan hallinto ja talous					
Hankinnat	-386 000,00	0,00	-386 000,00	-337 081,06	48 918,94
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-386 000,00	0,00	-386 000,00	-337 081,06	48 918,94
280 Yhdyskuntatekniikka					
Hankinnat	-22 174 000,00	-63 000,00	-22 237 000,00	-22 245 087,13	-8 087,13
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	639 000,00	0,00	639 000,00	659 487,77	20 487,77
Netto	-21 535 000,00	-63 000,00	-21 598 000,00	-21 585 599,36	12 400,64
295 Tilakeskus					
Hankinnat	-11 357 000,00	0,00	-11 357 000,00	-11 072 330,63	284 669,37
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	66 848,00	-233 152,00
Rah.osuudet	203 000,00	0,00	203 000,00	458 345,00	255 345,00
Netto	-10 854 000,00	0,00	-10 854 000,00	-10 547 137,63	306 862,37
Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Hankinnat	-33 917 000,00	-63 000,00	-33 980 000,00	-33 654 498,82	325 501,18
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	66 848,00	-233 152,00
Rah.osuudet	842 000,00	0,00	842 000,00	1 117 832,77	275 832,77
Netto	-32 775 000,00	-63 000,00	-32 838 000,00	-32 469 818,05	368 181,95
Kaupungin oma toiminta yhteensä:					
Hankinnat	-37 289 000,00	-988 000,00	-38 277 000,00	-36 235 756,54	2 041 243,46
Myynnit	4 200 000,00	0,00	4 200 000,00	3 033 131,44	-1 166 868,56
Rah.osuudet	842 000,00	0,00	842 000,00	1 117 832,77	275 832,77
Netto	-32 247 000,00	-988 000,00	-33 235 000,00	-32 084 792,33	1 150 207,67
Joensuun Vesi -liikelaitos:					
Hankinnat	-10 220 000,00	0,00	-10 220 000,00	-9 793 962,81	426 037,19
Myynnit	10 500 000,00	0,00	10 500 000,00	10 562 850,70	62 850,70
Rah.osuudet	970 000,00	0,00	970 000,00	256 830,65	-713 169,35
Netto	1 250 000,00	0,00	1 250 000,00	1 025 718,54	-224 281,46
Koko kaupunki yhteensä:					
Hankinnat	-47 509 000,00	-988 000,00	-48 497 000,00	-46 029 719,35	2 467 280,65
Myynnit	14 700 000,00	0,00	14 700 000,00	13 595 982,14	-1 104 017,86
Rah.osuudet	1 812 000,00	0,00	1 812 000,00	1 374 663,42	-437 336,58
Netto	-30 997 000,00	-988 000,00	-31 985 000,00	-31 059 073,79	925 926,21

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
Kaupunkirakennelautakunta										
280 Yhdyskuntatekniikka										
1. Uudisrakentaminen										
Hankinnat			-2 946 000,00	0,00	-2 946 000,00	-2 127 371,00	818 629,00	-2 127 371,00		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			122 500,00	0,00	122 500,00	154 718,00	32 218,00	154 718,00		
Netto			-2 823 500,00	0,00	-2 823 500,00	-1 972 653,00	850 847,00	-1 972 653,00		
2. Peruskorjaus										
Hankinnat			-7 488 000,00	0,00	-7 488 000,00	-7 991 802,00	-503 802,00	-7 991 802,00		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			496 500,00	0,00	496 500,00	355 770,00	-140 730,00	355 770,00		
Netto			-6 991 500,00	0,00	-6 991 500,00	-7 636 032,00	-644 532,00	-7 636 032,00		
3. Satama- ja ulkoliikuntapaikkahankkeet										
Hankinnat			-1 240 000,00		-1 240 000,00	-1 563 063,00	-323 063,00	-1 563 063,00		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			20 000,00	0,00	20 000,00	149 000,00	129 000,00	149 000,00		
Netto			-1 220 000,00	0,00	-1 220 000,00	-1 414 063,00	-194 063,00	-1 414 063,00		
4. Hulevesiviemäriverkoston siirto										
Hankinnat			-10 500 000,00	-63 000,00	-10 563 000,00	-10 562 851,00	149,00	-10 562 851,00		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-10 500 000,00	-63 000,00	-10 563 000,00	-10 562 851,00	149,00	-10 562 851,00		
280 Yhdyskuntatekniikka yhteensä										
Hankinnat			-22 174 000,00	-63 000,00	-22 237 000,00	-22 245 087,00	-8 087,00			
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rah.osuudet			639 000,00	0,00	639 000,00	659 488,00	20 488,00			
Netto			-21 535 000,00	-63 000,00	-21 598 000,00	-21 585 599,00	12 401,00			

Edellä esitettyihin investointien hankeryhmiin sisältyy merkittävimmät kehittämishankkeet. Niiden toteutuminen on erikseen esitetty seuraavassa taulukossa:

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
2719 Papinkankaan teollisuusalue*										
Hankinnat	3 159 000	-1 254 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 254 000,00	39,7	2032
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 254 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 254 000,00		
2665 Niittyahdenranta IV alue										
Hankinnat	880 000	0,00	-730 000,00	0,00	0,00	-399 636,00	330 364,00	-399 636,00	45,4	2028
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-730 000,00	0,00	0,00	-399 636,00	330 364,00	-399 636,00		
Siltakadun sillat yht.										
Hankinnat	4 700 000	-235 919,00	-700 000,00	0,00	-700 000,00	-675 347,11	24 652,89	-911 266,11	19,4	2 028
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-235 919,00	-700 000,00	0,00	-700 000,00	-675 347,11	24 652,89	-911 266,11		
2986 Itäsilta										
Hankinnat		0,00	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-537 743,00	-37 743,00	-537 743,00		2025
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-537 743,00	-37 743,00	-537 743,00		
2987 Länsisilta										
Hankinnat		0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-137 604,11	62 395,89	-137 604,11		2028
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-137 604,11	62 395,89	-137 604,11		
2751 Repokalliontie ja p-alue										
Hankinnat	535 305	0,00	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-445 304,52	-45 304,52	-445 304,52	83,2	2026
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-445 304,52	-45 304,52	-445 304,52		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
2981 Pyöräilyn pääverkon merkinnät										
Hankinnat	300 000	0,00	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-207 774,98	92 225,02	-207 774,98		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69,3	2025
Rah.osuudet		0,00	122 500,00	0,00	122 500,00	103 744,00	-18 756,00	103 744,00		
Netto		0,00	-177 500,00	0,00	-177 500,00	-104 030,98	73 469,02	-104 030,98		
2755 Karjalankatu/Tikkamäentie kiertoliittymä										
Hankinnat	1 565 000	-63 478,77	-1 500 000,00	0,00	-1 500 000,00	-1 956 374,11	-456 374,11	-2 019 852,88	129,1	2025
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	350 000,00	0,00	350 000,00	261 699,00	-88 301,00	261 699,00		
Netto		-63 478,77	-1 150 000,00	0,00	-1 150 000,00	-1 694 675,11	-544 675,11	-1 758 153,88		
2707 Papinkadun liikennejärjestelyt										
Hankinnat	2 170 000	-7 911,32	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-13 558,52	86 441,48	-21 469,84	1,0	2028
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-7 911,32	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-13 558,52	86 441,48	-21 469,84		
2669 Yhteys Salpakatu-Voimatie										
Hankinnat	2 650 000	0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-55 879,07	94 120,93	-55 879,07	2,1	2028
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-55 879,07	94 120,93	-55 879,07		

* Kustannusarvio ja edellisten vuosien käyttö yhteensä sisältää ko. ryhmään kuuluneet jo aikaisempina vuosina päättyneet projektit.

Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu 2025

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
9103 Muut rakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myyntit		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	63 227,30	236 772,70	63 227,30		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	63 227,30	236 772,70	63 227,30		
9105 Muut koneet ja kalusto										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	3 519,70	-3 519,70	3 519,70		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	3 519,70	-3 519,70	3 519,70		
9107 Osakkeet ja osuudet										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	101,00	-101,00	101,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	101,00	-101,00	101,00		
9108 Rakennukset/asuinrakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nimetyt hankkeet										
1570 Hammaslahden koulu ja liikuntasali KV 12.12.2022 § 145 (11 655 000 €)										
Hankinnat	11 655 000,00	-8 034 240,74	-4 002 000,00	0,00	-4 002 000,00	-3 586 276,97	-415 723,03	-11 620 517,71	99,7	2025
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-8 034 240,74	-4 002 000,00	0,00	-4 002 000,00	-3 586 276,97	-415 723,03	-11 620 517,71		
1576_1581 Kaupunginteatterin esitystekniikka ja kaupungintalon muutos museoksi KV 3.10.2022 § 112 (6 500 000 €)										
Hankinnat	6 500 000,00	-3 379 601,77	-1 300 000,00	0,00	-1 300 000,00	-2 252 662,85	952 662,85	-5 632 264,62	86,7	2025
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		810 000,00	0,00	0,00	0,00	90 000,00	90 000,00	900 000,00		
Netto		-2 569 601,77	-1 300 000,00	0,00	-1 300 000,00	-2 162 662,85	862 662,85	-4 732 264,62		

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
1584_1582 Mehtimäen jäärheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennus KV 12.12.2022 § 145 (15 096 000 €) KH lisämääräraha 19.6.2023 § 263 (17 950 000 €)										
Hankinnat	17 950 000,00	-18 420 472,92	-220 000,00	0,00	-220 000,00	-658 630,54	438 630,54	-19 079 103,46	106,3	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	750 000,00		
Netto		-17 670 472,92	-220 000,00	0,00	-220 000,00	-658 630,54	438 630,54	-18 329 103,46		
8300 Taidemuseon perusparannus KV 2.10.2023 § 95, (7 350 000 €)										
Hankinnat	7 350 000,00	-119 888,15	-3 100 000,00	0,00	-3 100 000,00	-2 280 297,82	-819 702,18	-2 400 185,97	32,7	2026
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00		
Netto		-119 888,15	-3 100 000,00	0,00	-3 100 000,00	-2 080 297,82	-1 019 702,18	-2 200 185,97		
8301 Mehtimäen pallokentän huoltotilat KH 18.12.2023 § 481, (1 115 000 €)										
Hankinnat	1 115 000,00	-266 431,94	-735 000,00	0,00	-735 000,00	-718 906,49	-16 093,51	-985 338,43	88,4	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		121 655,00	203 000,00	0,00	203 000,00	168 345,00	-34 655,00	290 000,00		
Netto		-144 776,94	-532 000,00	0,00	-532 000,00	-550 561,49	18 561,49	-695 338,43		
Nimetyt hankkeet yhteensä										
Hankinnat	44 570 000,00	-30 220 635,52	-9 357 000,00	0,00	-9 357 000,00	-9 496 774,67	1 092 437,52	-45 349 674,81		
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet	0,00	1 681 655,00	203 000,00	0,00	203 000,00	458 345,00	255 345,00	2 140 000,00		
Netto	44 570 000,00	-28 538 980,52	-9 154 000,00	0,00	-9 154 000,00	-9 038 429,67	1 347 782,52	-43 209 674,81		
Pienet hankkeet										
Hankinnat			-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-1 575 555,96	-424 444,04			
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Netto			-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-1 575 555,96	-424 444,04			
Yhteensä										
Hankinnat			-11 357 000,00	0,00	-11 357 000,00	-11 072 330,63	-284 669,37			
Myynnit			300 000,00	0,00	300 000,00	66 848,00	233 152,00			
Rahoitusosuudet			203 000,00	0,00	203 000,00	458 345,00	-255 345,00			
Netto			-10 854 000,00	0,00	-10 854 000,00	-10 547 137,63	-306 862,37			

6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupungin toiminta (ilman liikelaitoksen ja rahastojen yhdistelyä)

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	21 645	1 560	23 205	26 845	-3 640
Tulorahoituksen korjaukset	-3 750	0	-3 750	-2 642	-1 108
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-37 289	-988	-38 277	-36 236	-2 041
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	842	0	842	1 118	-276
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	4 200	0	4 200	3 033	1 167
Toiminta ja investoinnit, netto	-14 352	572	-13 780	-7 882	-5 898
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	0	0	-7	7
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille					
Antolainasaamisten lisäykset sis.taseyksiköille					
Antolainasaamisten vähennykset muilta	1 700		1 700	1 356	344
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta		7 000	7 000	7 000	0
Antolainasaamisten vähennykset sis.taseyksiköiltä					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 000	0	36 000	10 000	26 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32 800	0	-32 800	-32 779	-21
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)				23 330	-23 330
Vaikutus maksuvalmiuteen	-9 452	7 572	-1 880	1 016	-2 896

6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty toimintakertomuksessa.

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	43 572 869,32	32 487 527,15
Maksutuotot	8 873 841,39	6 367 079,16
Tuet ja avustukset	7 486 520,96	9 490 227,29
Muut toimintatuotot	33 465 606,89	30 755 242,39
Toimintatuotot yhteensä	93 398 838,56	79 100 075,99
Valmistus omaan käyttöön	4 295 317,40	3 791 879,44
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-103 497 353,65	-95 948 352,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-21 195 324,72	-20 267 478,21
Muut henkilösivukulut	-2 966 391,28	-2 350 817,71
Palvelujen ostot	-89 489 848,45	-81 968 568,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 544 361,92	-16 642 690,03
Avustukset	-27 593 732,26	-15 978 273,96
Muut toimintakulut	-17 817 053,89	-18 469 735,45
Toimintakulut yhteensä	-280 104 066,17	-251 625 916,23
Toimintakate	-182 409 910,21	-168 733 960,80
Verotulot		
Kunnan tulovero	124 044 813,38	122 564 846,76
Kiinteistövero	22 633 958,28	24 407 908,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 103 855,69	21 503 463,33
Verotulot yhteensä	166 782 627,35	168 476 219,02
Valtionosuudet	52 850 445,49	39 938 031,45
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 448 324,38	1 391 841,56
Muut rahoitustuotot	7 632 075,11	7 777 463,06
Korkokulut	-5 478 925,76	-6 489 100,15
Muut rahoituskulut	-1 296 067,01	-1 145 016,70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 305 406,72	1 535 187,77
Vuosikate	39 528 569,35	41 215 477,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 703 672,70	-34 435 627,07
Arvonalentumiset	-2 238 777,23	-3 103 536,98
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-36 942 449,93	-37 539 164,05
Tilikauden tulos	2 586 119,42	3 676 313,39
Poistoeron lisäys	-7 988 743,05	-368 425,12
Poistoeron vähennys	2 832 199,20	2 553 740,45
Varausten lisäys	-2 110 000,00	-3 200 000,00
Varausten vähennys	7 988 743,05	368 425,12
Rahastojen lisäys	-1 002 462,20	0,00
Rahastojen vähennys	1 500,00	2 700,00
Tilikauden ali-/ylijäämä	2 307 356,42	3 032 753,84

7.2 Rahoituslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	39 528 569,35	41 215 477,44
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-2 575 909,51</u>	<u>-10 898 022,23</u>
	36 952 659,84	30 317 455,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-35 466 868,65	-51 362 489,65
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 374 663,42	2 094 274,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	<u>3 033 131,44</u>	<u>2 499 830,12</u>
	-31 059 073,79	-46 768 385,11
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 893 586,05	-16 450 929,90
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7 330,00	-4 610,00
Antolainasaamisten vähennys	<u>1 355 579,27</u>	<u>2 009 870,92</u>
	1 348 249,27	2 005 260,92
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	80 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32 779 188,14	-40 744 095,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	<u>16 747 880,95</u>	<u>-10 156 110,02</u>
	-6 031 307,19	29 099 794,18
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-94 747,48	-529 351,41
Saamisten muutos	1 149 688,84	-677 375,56
Korottomien velkojen muutos	<u>1 765 508,79</u>	<u>-7 296 873,38</u>
	2 820 450,15	-8 503 600,35
Rahoituksen rahavirta	-1 862 607,77	22 601 454,75
Rahavarojen muutos	4 030 978,28	6 150 524,85
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	120 240 468,78	116 209 490,50
Rahavarat 1.1.	<u>116 209 490,50</u>	<u>110 058 965,65</u>
	4 030 978,28	6 150 524,85

7.3 Tase

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

Vastaavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 217,42	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	1 152 305,41	1 577 820,40
	<u>1 160 522,83</u>	<u>1 577 820,40</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	71 217 108,00	71 370 149,10
Rakennukset	211 714 493,28	188 374 273,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet	149 966 499,36	144 940 231,83
Koneet ja kalusto	7 291 762,91	7 577 360,37
Muut aineelliset hyödykkeet	6 034 980,00	6 034 980,00
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	9 301 727,42	38 970 414,01
	<u>455 526 570,97</u>	<u>457 267 408,76</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	53 544 941,84	54 770 140,11
Muut lainasaamiset	13 931 376,93	15 279 656,20
Muut saamiset	711 609,90	711 579,90
	<u>68 187 928,67</u>	<u>70 761 376,21</u>
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	1 707 008,67	2 144 224,58
Lahjoitusrahastojen varat	1 823 344,75	1 754 723,67
Muut toimeksiantojen varat	2 049 659,26	1 924 656,76
	<u>5 580 012,68</u>	<u>5 823 605,01</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	9 384 935,24	8 894 131,70
Lainasaamiset	3 430 438,52	3 959 355,10
Muut saamiset	1 920 092,43	1 634 441,12
Siirtosaamiset	5 215 209,37	5 387 659,98
	<u>19 950 675,56</u>	<u>19 875 587,90</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	242 727,68	242 727,68
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	9 058 125,89	8 977 194,98
Joukkovelkakirjalainasaamiset	57 547 636,42	58 901 167,00
Muut arvopaperit	48 137 090,73	42 278 669,89
	<u>114 985 580,72</u>	<u>110 399 759,55</u>
Rahat ja pankkisaamiset	5 254 888,06	5 809 730,95
Vastaavaa yhteensä	<u>670 646 179,49</u>	<u>671 515 288,78</u>

Vastattavaa	2025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	210 231 795,88	210 231 795,88
Arvonkorotusrahasto	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot	66 635 558,14	65 634 595,94
Edellisten tilikausien ylijäämä	48 401 175,22	45 368 421,38
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>2 307 356,42</u>	<u>3 032 753,84</u>
	332 308 919,55	329 000 600,93
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	36 101 844,59	30 945 300,74
Vapaaehtoiset varaukset	<u>7 861 384,20</u>	<u>13 740 127,25</u>
	43 963 228,79	44 685 427,99
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	<u>205 000,00</u>	<u>280 867,00</u>
	205 000,00	280 867,00
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	1 707 008,67	2 144 224,58
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 888 681,96	2 787 555,86
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>2 500 979,25</u>	<u>2 503 229,25</u>
	7 096 669,88	7 435 009,69
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	184 026 242,28	207 870 582,18
Saadut ennakot	1 437 499,99	1 716 666,66
Liittymismaksut ja muut velat	3 482 612,49	3 482 612,49
Siirtovelat	<u>0,00</u>	<u>24 543,07</u>
	188 946 354,76	213 094 404,40
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	12 000 000,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 844 339,90	32 779 188,14
Lainat muilta luotonantajilta	16 582 419,02	11 834 538,07
Saadut ennakot	294 993,19	590 443,53
Ostovelat	9 572 640,89	11 858 339,54
Liittymismaksut ja muut velat	5 823 286,22	1 995 029,81
Siirtovelat	<u>20 008 327,29</u>	<u>17 961 439,68</u>
	98 126 006,51	77 018 978,77
Vastattavaa yhteensä	<u>670 646 179,49</u>	<u>671 515 288,78</u>

7.4 Konsernilaskelmat

7.4.1 Konsernituloslaskelma

	2025	2024
Toimintatuotot	178 315 331,62	162 814 677,51
Toimintakulut	-388 148 005,88	-358 479 184,64
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	371 314,80	463 748,42
Toimintakate	-209 461 359,46	-195 200 758,71
Verotulot	166 782 627,35	168 476 219,02
Valtionosuudet	111 421 170,32	99 707 921,19
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 460 916,78	1 354 593,09
Muut rahoitustuotot	8 485 718,24	9 150 082,98
Korkokulut	-10 179 408,47	-11 645 876,67
Muut rahoituskulut	-1 626 744,77	-1 080 011,48
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 859 518,22	-2 221 212,08
Vuosikate	66 882 919,98	70 762 169,41
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-57 282 580,78	-63 869 764,15
Arvonalentumiset	-1 630 507,30	-937 615,06
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-58 913 088,08	-64 807 379,21
Tilikauden tulos	7 969 831,90	5 954 790,20
Tilinpäätössiirrot	-1 170 394,49	13 818,81
Tilikauden verot	-634 448,29	-797 588,07
Laskennalliset verot	135 731,54	-134 942,07
Vähemmistöosuudet	52 083,09	-22 180,93
Tilikauden yli-/alijäämä	6 352 803,76	5 013 897,94

7.4.2 Konsernirahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2025	2024
Vuosikate	66 882 919,98	70 762 169,41
Tilikauden verot	-634 448,29	-797 588,07
Tulorahoituksen korjauserät	-2 724 820,89	-11 770 260,84
	<u>63 523 650,81</u>	<u>58 194 320,49</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-49 595 886,51	-70 030 766,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	2 131 624,27	2 601 800,01
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	3 524 103,29	4 287 645,02
	<u>-43 940 158,95</u>	<u>-63 141 321,15</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	19 583 491,86	-4 947 000,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7 330,00	-4 610,00
Antolainasaamisten vähennys	7 300,00	866 198,30
	<u>-30,00</u>	<u>861 588,30</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 923 647,01	78 943 491,42
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 389 405,50	-50 792 864,05
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	11 861 824,09	-7 835 361,49
	<u>-14 603 934,40</u>	<u>20 315 265,88</u>
Oman pääoman muutokset	-1 685 463,50	2 276,69
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-633 517,82	-1 167 714,90
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 236,49	2 417,23
Saamisten muutokset	-542 141,57	2 854 552,04
Korottomien velkojen muutokset	-1 062 937,92	-4 594 644,78
	<u>-2 240 833,81</u>	<u>-2 905 390,41</u>
Rahoituksen rahavirta	-18 530 261,71	18 273 740,46
Rahavarojen muutos	1 053 230,15	13 326 739,81
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	164 175 267,96	163 122 037,82
Rahavarat 1.1.	163 122 037,82	149 795 298,01
	<u>1 053 230,15</u>	<u>13 326 739,80</u>

7.4.3 Konsernitase

Vastaavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 660 817,66	2 684 301,82
Muut pitkävaikutteiset menot	3 292 066,26	3 139 625,63
	<u>5 952 883,92</u>	<u>5 823 927,45</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	90 832 896,52	90 985 937,62
Rakennukset	459 592 570,87	443 743 666,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	154 261 374,93	150 511 580,49
Koneet ja kalusto	13 785 810,26	15 074 453,97
Muut aineelliset hyödykkeet	8 682 781,71	9 002 971,31
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	11 430 993,89	40 709 850,82
	<u>738 586 428,18</u>	<u>750 028 460,21</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	7 879 608,42	6 979 751,78
Muut osakkeet ja osuudet	4 936 963,05	5 647 347,11
Muut lainasaamiset	2 116 263,83	2 116 263,83
Muut saamiset	799 427,74	799 397,74
	<u>15 732 263,04</u>	<u>15 542 760,46</u>
Toimeksiantojen varat	7 946 152,23	7 493 299,91
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	12 405,54	10 169,05
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	756 712,98	1 047 524,31
Lyhytaikaiset saamiset	25 775 093,56	23 717 364,17
Rahoitusarvopaperit	141 062 413,37	136 082 049,40
Rahat ja pankkisaamiset	23 112 854,59	27 039 988,41
Vastaavaa yhteensä	<u>958 937 207,42</u>	<u>966 785 543,39</u>

Vastattavaa	2025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	210 231 795,88	210 231 795,88
Arvonkorotusrahasto	6 591 580,00	6 591 580,00
Muut omat rahastot	80 427 834,65	80 920 514,79
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	85 999 976,60	79 000 013,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>6 352 803,76</u>	<u>5 013 897,94</u>
	389 603 990,89	381 757 802,07
Vähemmistöosuudet	8 504 011,71	10 132 315,78
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	<u>11 022 119,99</u>	<u>10 656 637,50</u>
	11 022 119,99	10 656 637,50
Toimeksiantojen pääomat	10 304 820,53	10 485 486,04
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	407 969 279,44	435 149 771,17
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 079 955,78	5 400 044,52
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	59 044 010,09	46 467 452,74
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	<u>67 409 018,99</u>	<u>66 736 033,56</u>
	539 502 264,30	553 753 301,99
Vastattavaa yhteensä	<u>958 937 207,42</u>	<u>966 785 543,39</u>

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu verohallinnon tilitysajankohdan mukaan kalenterikuukausittain tilikauden verotuloksi.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on pääsääntöisesti aktivoitu välittömään hankintamenoon. Hankkeissa, joissa kiinteiden kulujen osuus kokonaishankintamenoista on olennainen, myös kiinteät kulut on aktivoitu Kirjanpitolautakunnan antaman yleisohjeen mahdollistamissa puitteissa.

Kuluvien pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksen vuoksi, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi kaupungin toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Ne tytäryhteisöt, jotka kirjanpitolain mukaan voivat poistaa pysyvät vastaavat ilman ennalta laadittua suunnitelmaa, ovat omien tilinpäätöstensä liitetiedoissa ilmoittaneet suunnitelman mukaisten poistojen kertyneet määrät sekä pysyvät vastaavat suunnitelman mukaan poistamatta olevat määrät tilivuoden lopussa. Mikäli suunnitelmapoistojen mukaan laskettu kuluvien pysyvien vastaavien poistamaton määrä yhteensä on alittanut yhteisön taseeseen aktivoitujen määrän, suunnitelman mukaisen jäännösarvon ylittävä osa on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Sama määrä on vähennetty tytäryhteisön vapaasta omasta pääomasta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisessä tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Kaupunki on mukana kahdessa pääomasijoitusrahastossa. StartUp -rahasto Joensuun Ky:n osalta rahaston sisältämien sijoitusten arvostus kaupungin taseessa on tehty kohdekohtaisesti rahastoreportin (31.12.2025) mukaisesti. Sijoitukseen kohdistuvaan hallinnointipalkkioon on tehty arvonalennus, mikäli kohdeyhtiön toiminta on loppunut tai yhtiö on hakeutunut tai haettu konkurssiin.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia sekä sähkönhintaan liittyviä suojauksia. Kaupungilla ei ollut 31.12.2025 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Takausvastuu Maitoa Markkinoille -säätö

Kaupunginvaltuusto päätti 27.8.2012 § 108 Maitoa Markkinoille säätöön perustamisesta yhdessä alueen kuntien kanssa ja antoi Maitoa Markkinoille säätöille takaustappioiden vastaamisesta euromääräisen sitoumuksen 2 769 500 euron määrään saakka. Säätö on perustettu 6.11.2014 ja varsinainen toiminta alkoi vuoden 2015 alusta. Kaupunki on maksanut säätöille peruspääoman 12 000 euroa ja lisäpääoman 20 880 euroa 15.1.2015. Säätöillä oli 31.12.2025 kaksi voimassa olevaa takausta. Vuonna 2016 allekirjoitettu takaussitoumus oli 250 000 euroa ja siitä oli 31.12.2025 jäljellä 25 000 euroa. Vuonna 2018 allekirjoitettu takaussitoumus oli 500 000 euroa ja siitä oli 31.12.2025 jäljellä 150 000 euroa. Uusia takauspäätöksiä ei tehty vuoden 2025 aikana.

Oikeusprosessit

Yleisissä tuomioistuimissa vireillä olevat oikeusprosessit

Kaupunki ei tilinpäätöspäivänä ole osallisena kärjäoikeudessa (tai ylemmissä oikeusasteissa) vireillä olevissa merkittävässä riita-asioissa. Kärjäoikeudessa on vuosittain tyypillisesti vireillä muutama (1-5) tavanomainen yksittäinen oikeudenkäynti (tai vireillä on poliisissa esitutkintaprosessi), joissa kaupunki on rikosasiassa asianosaisena. Kyse on tapauksista, joissa on rikottu kaupungin omaisuutta (ikkunoita, liikennemerkkejä tai muuta kaupungin omaisuutta) ja/tai anastettu irtainta kaupungin tiloista. Näissä kaupunki on korvauksen vaatijana, ja kaupungin korvausvaatimukset ovat yleensä muutamasta sadasta eurosta korkeintaan muutamaan tuhanteen euroon.

Lisäksi perintätoimiston hoidossa tai muuten perittävänä on vuosittain tavanomaisia maksamattomia saatavia (maanvuokrasaatavia, palvelumaksuja, vesimaksuja jne.), joihin haetaan kärjäoikeudessa tuomio. Yksittäiset perittävät määrät eivät ole euromääräisesti merkittäviä.

Hallintotuomioistuimissa vireillä olevat

Hallinto-oikeudessa oli tilinpäätöspäivänä valitusasioina vireillä toimielinten päätöksiä koskevia yksittäisiä valituksia, joista ei ole odotettavissa kaupungin maksettavaksi tulevia korvauksia. Lisäksi hallinto-oikeudessa oli tilinpäätöspäivänä vireillä rakennuslupamaksusta tehty valitus sekä kolme maksutonta koulukuljetusta koskevaa valitusta. Mikäli valitukset menestyvät, näillä voi olla vähäisiä rahallisia vaikutuksia (lupamaksu jää saamatta ja koulukuljetuskustannukset voivat ko. oppilaiden osalta lisääntyä). Niin ikään hallinto-oikeudessa on vireillä muutama jätemaksuja koskeva valitus, joilla ei ole merkittävää rahallista vaikutusta.

Hallinto-oikeudessa oli tilinpäätöspäivänä vireillä myös kaupungin valitus valtionvarainministeriön tekemästä päätöksestä koskien kunnan peruspalvelujen vuoden 2024 valtionosuuksia. Asia liittyy lakautetun Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän palkkaharmonisaatiokustannusten huomioimiseen kuntien valtionosuuksien laskemisessa. Kaupunki on vaatinut, että hallinto-oikeus muuttaisi valtiovarainministeriön päätöstä siten, että valtionosuuslaskelmissa ei huomioida Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän palkkaharmonisaatiokustannuksia vuosilta 2021 ja 2022 ja niiden viivästyskorjoja ja että kyseiset kustannukset poistetaan siirtolaskelmista.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoiset laadintaperiaatteiden näkökulmasta.

Lakisääteiset TE-palvelut siirtyivät kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025 alkaen, mikä vaikutti toimintatuottojen ja toimintakulujen määrään sekä valtionosuuksien määrään. Lisäksi kaupungin lomapalkkavelka kasvoi. Tältä osin vuosien 2024 ja 2025 luvut eivät ole vertailukelpoisia.

Konsernitilin käsittely

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryritysten konsernitilille talletetut rahavarat 16 582 419,02 euroa (ed. vuonna 11 834 538,07 euroa) esitetään kaupungin taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä.

Joensuun kaupungin konsernitilisopimus kilpailutettiin vuonna 2024 ja uusi sopimus astui voimaan 1.3.2025 lähtien. Tällä oli vaikutusta siihen, että Joensuun Vesi-liikelaitoksen konsernitiliin yhdistetyllä pankkitilillä olevat rahavarat esitetään nyt saamisena kunnalta. Liikelaitoksella on tämän tilin lisäksi toinen pankkitili, jonka saldo esitetään liikelaitoksen rahavaroissa. Aiemmin kaikki liikelaitoksen rahavarat esitettiin rahavaroissa. Muutoksella oli merkittävä vaikutus liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnuslukuun kassan riittävyys, kun tunnusluku vuonna 2024 oli 100 pv ja vuonna 2025 se oli 1 pv. Tosiasiassa liikelaitoksen rahavarat eivät pienentyneet.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kaupungin konserniin kuuluu 12 tytäryhtiötä, neljä tytäryhtiön tytärtä, yksi kommandiittiyhtiö, jossa tytäryhtiön tytär on vastuunalainen yhtiömies, sekä kaksi kuntayhtymää. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 11 tytäryhtiöt ja niiden tyttäret sekä kuntayhtymät. Kiinteistöosakeyhtiö Uimaharjunhaka on asetettu selvitystilaan vuoden 2025 aikana eikä se laatinut tilinpäätöstä 31.12.2025 tilanteesta, joten sitä ei ole yhdistelty kaupungin tilinpäätökseen. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen (10 kpl) voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Joensuun kaupunki omistaa Meidän IT ja talous Oy:stä 18,19 %. Koska Joensuun kaupungin konserniin kuuluvat kuntayhtymät Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto omistavat myös osuuden Meidän IT ja talous Oy:stä, katsotaan Meidän IT ja talous Oy:n olevan Joensuun kaupungin osakkuusyhteisö. Konsernin kautta omistus on 21,65 %. Meidän IT ja talous Oy on yhdistelty osakkuusyhteisönä Joensuun konsernitilinpäätökseen tilinpäätöksessä 2025. Vuoden 2024 vertailutietoja ei ole muokattu.

Muutokset konsernirakenteessa

Joensuun Kodit Oy ja Opiskelija-asunnot Joensuun Elli Oy fuusioituivat 1.9.2025 Joensuun Ellin Kodit Oy:ksi. Uuden yhtiön ensimmäinen tilikausi oli 1.9. – 31.12.2025.

Kaupungin tytäryhtiön Business Joensuu Oy hankki muiden osakkaiden omistamat osakkeet omaan omistukseensa. Hankinnan jälkeen Joensuun kaupungilla on 100 % äänivalta Business Joensuu Oy:ssä, koska osakeyhtiölain mukaan yhtiön omassa omistuksessa olevilla osakkeilla ei ole äänivaltaa.

Kiinteistö Oy Uimaharjunhaka asetettiin vuoden 2025 aikana selvitystilaan. Yhtiö ei laatinut tilinpäätöstä 31.12.2025 tilanteesta vaan viimeinen tilinpäätös laaditaan yhtiön purkautuessa. KOY Uimaharjunhaka ei ole yhdistelty kaupungin tilinpäätökseen.

Kaupunki myi kaksi asuinhuoneistoa As Oy Juhannusmorsiamesta. Kauppojen jälkeen kaupungin omistusosuus yhtiöstä oli 19,52 %, joten As Oy Juhannusmorsian ei enää ole Joensuun kaupungin osakkuusyhteisö.

Joensuun kaupunki omistaa Meidän IT ja talous Oy:stä 18,19 %. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän ja Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton omistusten kautta konsernin omistusosuus Meidän IT ja talous Oy:stä nousee 21,65 %:iin, jolloin Meidän IT ja talous Oy katsotaan Joensuun kaupungin osakkuusyhteisöksi.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryhteisön osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Eliminoinnissa syntynyt eliminointiero on vähennetty konsernin muusta omasta pääomasta.

Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymän ja Karelia ammattikorkeakoulu Oy:n yksikköhintarahoituksen mukainen valtionosuus on yhdistelty konsernituloslaskelmassa riville Valtionosuudet vastaamaan emon tuloslaskelman laatimisperiaatteita. Kuntayhtymien tase- ja liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaikkien konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Muiden osakkuusyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyritysten yhdistelyssä ei ole huomioitu poistojen oikaisua eikä poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksia.

Vuoden 2024 konsernin rahoituslaskelmassa osakkuusyhteisöjen voitto/tappio oli esitetty investointimenojen lisäyksenä. Vuoden 2025 rahoituslaskelmassa erä on esitetty oikean sisältönsä mukaisesti tulorahoituksen korjauserissä. Esitystapamuutoksella ei ole vaikutusta konsernin tulokseen tai rahavarojen muutokseen.

Vuoden 2024 konsernitilinpäätöksen poisto-oikaisussa on ollut virhe, joka on oikaistu vuoden 2025 liiketapahtumissa. Virheen vaikutus on vuoden 2024 osalta ollut 3 milj. euroa tulosta heikentävä, kun taas vuoden 2025 tuloksen osalta vaikutus on saman verran parantava.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhteisöjen taseiden mukaisista oikaistuista omista pääomista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Olennaiset pysyvien vastaavien kaupoista syntyneet konsernin sisäiset katteet on eliminoitu. Liittymismaksuja ei ole eliminoitu, koska liittymismaksuista ei ole kattavia luetteloita. Aiempina vuosina rakennettujen kiinteistöjen liittymismaksut sisältyvät kiinteistöjen hankintahintaan, niitä ei ole kirjattu eikä luetteloitu erikseen. Konsernitilinpäätökseen yhdistettyjen yhteisöjen kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Poistosuunnitelma on päivitetty kv. 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201. Taseeseen aiemmin aktioidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut aineettomat oikeudet	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot*	3 vuotta	tasapoisto
Vuokrahuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Osakehuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset		
Asuinrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset		
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tilapäiset rakennelmat	Käyttöaika	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, muut väylät, liikennelaitteet, sillat	15%	menojäännösp.
Puistot, urheilu- ja virkistysalueet	15%	menojäännösp.
Vedenjakeluverkko	8%	menojäännösp.
Viemäriverkko	8%	menojäännösp.
Hulevesiviemäriverkko	8%	menojäännösp.
Sähköjohdot ja ulkovaistutus	15%	menojäännösp.
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	20%	menojäännösp.
Kiinteistöjen välinen tietoliikenneverkko	20%	menojäännösp.
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10%	menojäännösp.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20%	menojäännösp.
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30%	menojäännösp.
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25%	menojäännösp.
Muut koneet ja laitteet		
Laituskoneet ja laitteet	30 %	menojäännösp.
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30%	menojäännösp.
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30%	menojäännösp.
Tietokone-laitteet		
Atk-laitteet	40%	menojäännösp.
Viestintälaitteet		
Televiestintä-, audio-, video- ja muut ICT-laitteet	30%	menojäännösp.
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	20%	menojäännösp.
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen	
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoa	
Muut hyödykkeet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Ennakkomaksu	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat (pysyvät vastaavat)	Ei poistoa	
Pysyvät vastaavat arvopaperit ja muut		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

* KV 18.6.2012 § 92 vt 6 parantaminen Joensuun KV kohdalla välillä Reijola-Repokallio –hankkeen kaupungin taseeseen kirjattavien muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikana käytetään 20 vuotta

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kaupunginvaltuusto	94 869,12	449 450,40	94 869,12	449 450,40
Tarkastuslautakunta	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaupunginhallitus	71 195 865,70	71 227 193,74	10 723 831,00	8 485 084,98
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta	0,00	241 589,10	0,00	249 982,30
Pohjois-Karjalan työllisyysalue*	9 207 356,50		9 207 356,50	0,00
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	20 866 897,15	19 179 964,37	7 396 933,20	7 184 405,74
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	9 795 131,38	9 569 070,01	7 789 258,86	7 339 167,81
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta**	48 878,33		57 310,08	0,00
Kaupunkirakennelautakunta	49 783 957,34	45 338 917,08	38 693 419,32	36 412 988,85
Jns alueellinen jätelautakunta	247 964,64	207 772,78	247 964,64	207 772,78
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 407 586,69	1 237 527,67	1 466 482,27	1 265 180,62
Joensuun Vesi -liikelaitos	15 666 824,77	15 363 192,35	17 721 413,57	17 506 042,51
Toimintatuotot yhteensä	<u>178 315 331,62</u>	<u>162 814 677,51</u>	<u>93 398 838,56</u>	<u>79 100 075,99</u>

* Pohjois-Karjalan työllisyysalueen toiminta alkoi 1.1.2025.

** Osallisuus- ja vetovoimalautakunta lakkasi 31.5.2025, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta aloitti 1.6.2025.

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon on esitetty tuloslaskelmassa luvussa 7.

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	40 802 240,09	27 067 902,98
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	23 199 948,61	23 417 808,91
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	3 410 147,00	197 249,00
Verotulomenetysten korvaus	8 638 058,40	12 672 879,47
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	<u>52 850 445,49</u>	<u>39 938 031,45</u>

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	15 974 291,29	20 390 640,80
Muiden palvelujen ostot	73 515 557,16	61 577 927,79
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>89 489 848,45</u>	<u>81 968 568,59</u>

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

	Kunta	
	2025	2024
Joensuun Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	6 686,21	7 110,75
Keskustan Joensuun valtuustoryhmä	4 333,91	6 605,00
Kokoomuksen Joensuun valtuustoryhmä	4 208,34	4 572,00
Joensuun Vihreiden valtuustoryhmä	1 636,64	3 116,50
Joensuun Vasemmiston valtuustoryhmä	2 847,18	2 336,39
Joensuun Perussuomalaiset valtuustoryhmä	2 246,00	4 064,00
Joensuun KD-valtuustoryhmä	229,24	0,00
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	<u>22 187,52</u>	<u>27 804,64</u>

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Esitetty luvussa 8.1

Liitetieto 12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Eläkevastuuvaraus 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuuvaraus 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>		
Muut vastuuvaukset 1.1.	10 656 637,50	20 463 175,69	280 867,00	10 154 522,00
Lisäykset tilikaudella	451 349,49	262 116,81	205 000,00	195 000,00
Vähennykset tilikaudella	<u>85 867,00</u>	<u>10 068 655,00</u>	<u>280 867,00</u>	<u>10 068 655,00</u>
Muut vastuuvaukset 31.12.	<u>11 022 119,99</u>	<u>10 656 637,50</u>	<u>205 000,00</u>	<u>280 867,00</u>

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	2 472 347,15	834 111,47	2 472 347,15	834 111,47
Rakennusten luovutusvoitot	262 721,07	1 253 693,46	52 900,88	322 800,00
Osakkeiden/kuntayhtymäosuuksien luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	114 839,74	56 820,62	63 371,16	
Luovutusvoitot yhteensä	<u>2 849 907,96</u>	<u>2 144 625,55</u>	<u>2 588 619,19</u>	<u>1 156 911,47</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				
Rakennusten luovutustappiot	1 336,36		1 336,36	
Osakkeiden luovutustappiot	62 829,99	132 544,24	20 899,00	132 544,24
Muut luovutustappiot	66 753,03	48 358,65	66 341,32	
Luovutustappiot yhteensä	<u>130 919,38</u>	<u>180 902,89</u>	<u>88 576,68</u>	<u>132 544,24</u>

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ole

Liitetieto 14) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	76 429,23	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 784 470,18	1 930 592,58
	<u>1 860 899,41</u>	<u>1 930 592,58</u>

Liitetieto 15) Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-5 156 543,85	2 185 315,33
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>-5 156 543,85</u>	<u>2 185 315,33</u>

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 16) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole

Liitetieto 17) Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	711 965,45	711 965,45		
Arvonkorotukset	0,00	0,00		
Arvonkorotuksen purku	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	711 965,45	711 965,45		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Arvo 1.1.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Arvo 31.12.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 146 580,66	1 146 580,66		
Arvonkorotuksen muutos	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	1 146 580,66	1 146 580,66		
Sijoitukset/Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	<u>6 591 580,00</u>	<u>6 591 580,00</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>

Taidemuseon lahjoituksena saamat kokoelmat on otettu taseeseen tilinavauksessa 1.1.1997 museon asiantuntijan laatiman laskelman perusteella. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Muut aineelliset hyödykkeet"

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on kirjannut lisää peruspääomaa tilinpäätöksessään 31.12.1998. Kaupungin osuus peruspääoman lisäyksestä esitetään arvonkorotuksena. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Sijoitukset / osakkeet ja osuudet".

Taseen vastattavissa sisältyvät kohtaan 'Arvonkorotusrahasto'.

Toimintaperiaatteena on pääsääntöisesti pidättäytyä arvonkorotusten kirjaamisesta.

Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liitetieto 18)	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet			Muut aineell. hyödykkeet	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaik. menot	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto		kesk.er.hankinnat Ennakkomaksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	1 577 820,40	71 370 149,10	188 374 273,45	144 940 231,83	7 577 360,37	6 034 980,00	38 970 414,01	458 845 229,16
Lisäykset tilikauden aikana	9 876,94	35 851,10	348 390,21	8 598 195,97	15 652 405,21	2 172 176,99	0,00	8 504 827,87	35 321 724,29
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-258 345,00	-791 619,43	0,00	0,00	-324 698,99	-1 374 663,42
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-299 379,85	-11 662,78	-66 341,32	-20 504,28	0,00	0,00	-397 888,23
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	28 591 231,87	9 011 223,98	217 864,84	0,00	-37 820 320,69	0,00
Tilikauden poisto	-1 659,52	-411 485,40	0,00	-12 841 744,47	-18 793 648,30	-2 655 135,01	0,00	0,00	-34 703 672,70
Arvonlenn. ja niiden palautukset	0,00	-49 880,69	-202 051,46	-737 455,76	0,00	0,00	0,00	0,00	-989 387,91
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 217,42	1 152 305,41	71 217 108,00	211 714 493,28	149 952 251,97	7 291 762,91	6 034 980,00	9 330 222,20	456 701 341,19
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 217,42	1 152 305,41	71 217 108,00	211 714 493,28	149 952 251,97	7 291 762,91	6 034 980,00	9 330 222,20	456 701 341,19

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Arvonlennus liittymät sotekiinteistöt	193 424,47
Arvonlennus Rantakylän terveysasema	268 364,26
Arvonlennus Enon kunnanpalvelupiste/kunnantalo	395 191,76
Arvonlennus Pyhäselän terveysasema	73 899,74
Muut arvonalentumiseet	58 507,68
Maa-alueisiin sisältyvät siirtokelpoiset, ei-palautettavat liittymismaksut	2 100 395,12

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Liitetieto 18)

	Osakkeet ja osuudet		Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Sijoitukset yhteensä
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt			Vaihtovelka- kirjalaina- saamiset	Pääoma- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt sis.kuntayhtymät	
Hankintameno 1.1.	39 498 725,55	4 320 029,32	6 866 558,48	4 084 826,76	0,00	1 529 807,22	13 683 330,15	523 825,00	523 825,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	109 394,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-489 340,31	-31 000,00	0,00	-104 200,71	0,00	545 454,56	802 824,71	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	382 335,45	0,00	-382 335,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	39 009 385,24	4 671 364,77	6 866 558,48	3 707 684,85	0,00	984 352,66	12 880 505,44	523 825,00	523 825,00
Arvonlennukset tilikaudella	-489 340,31	-69 349,34	0,00	-640 702,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	38 520 044,93	4 602 015,43	6 866 558,48	3 066 982,68	0,00	984 352,66	12 880 505,44	523 825,00	67 444 284,62

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Liitetieto 19-21) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus, €		tilikauden voitosta / tappiosta
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	0167924-6	100,00	100,00	954 976,32	340 509,43	165 065,72
***** Jns Ellin Kodit Oy	3519028-9	100,00	100,00	14 330 398,66	238 043 979,77	-0,64
* Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	2264168-5	0,00	63,83	264 899,16	5 720,27	-17 165,53
Jns Pysäköinti Oy	0347890-7	67,00	83,55	8 842 936,91	130 390,38	111 739,74
** Joensuun Niskaparkki Oy	2889476-3	57,45	57,45	2 596 082,58	34 271,78	-177 443,99
Joensuun Satama Oy	2473936-0	100,00	100,00	114 795,95	114 795,95	70 023,31
*** Jns Satamarakennus Oy	0656596-9	0,00	54,86	239 478,26	2 061,80	5 252,21
Puhas Oy	1067047-0	68,50	68,50	8 699 885,61	942 228,96	362 798,47
Business Joensuu Oy	2921270-1	89,89	100,00	21 788 341,74	11 328 870,00	1 083 395,74
**** Joensuun Startup Kehitys Oy	2924512-4	0,00	100,00	150 253,80	6 474,98	12 641,32
***** Startup -Rahasto Joensuu Ky	3093233-5	0,00	70,00	618 174,49	18 709,61	-193 464,89
Jns Yrityskiinteistöt Oy	0168064-2	100,00	100,00	9 389 034,18	15 515 050,86	450 307,79
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	0659780-5	55,85	55,85	253 190,64	1 616,76	-2 165,70
***** Ki Oy Uimaharjunhaka	01675333-3	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
As Oy Enon Tuuliharju	2056674-9	42,43	79,29	1 035 736,04	1 653,50	3 634,29
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	1728549-5S	55,79	55,79	254 461,80	3 037,27	-17 715,22
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	2454377-1	100,00	100,00	15 592 249,66	8 696 539,51	2 295 919,69

* Joensuun Ellin Kodit Oy:n tytäryhteisö

** Jns Pysäköinti Oy:n tytäryhteisö

*** Saimaan Satamat Oy:n tytäryhteisö

**** Business Joensuu Oy:n tytäryhteisö

***** Business Joensuun Oy:n hallinnoima ky

***** Fuusio Joensuun Kodit Oy ja Opiskelija-asunnot Joensuun Ellit

***** Ki Oy Uimaharjun Haka ei yhdistellä, yhtiössä selvitystilä

	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus, €		tilikauden voitosta / tappiosta
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	
Kuntayhtymät						
Riveria	0212371-7	55,50	55,50	51 143 446,83	4 320 771,67	1 306 261,29
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0927140-5	42,56	42,56	915 006,24	622 599,14	-29 772,95
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Suvituuli	0590346-0	37,22	37,22	602 541,26	38 690,45	4 080,22
As Oy Pikku-Ukko	0656600-5	23,14	23,14	173 865,15	1 000,27	-2 039,10
Jns Kuivakenkä Oy	1613789-6	38,55	38,55	395 202,43	34 273,46	39 181,14
Jns Rantaparkki Oy	2139023-9	30,07	30,07	867 507,09	1 528,40	1 210,77
Jns Ravirata Oy	0365190-9	24,82	24,82	287 888,10	15 504,35	-11 483,90
Kiint Oy P-K:n Maakuntatalo	0568790-5	28,30	28,30	3 398 473,72	54 467,20	77 559,18
Kiint Oy Enon Kauppakeskus	0664620-8	29,38	29,38	132 883,01	880,77	2 359,26
Polkka - P-K:n tukipalvelut Oy	2775939-1	32,60	32,60	924 633,95	3 089 366,69	71 789,23
Meita Oy	2945110-1	18,20	21,65	1 081 216,11	1 508 177,46	-392 764,41

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	6 688 952,10	4 643 450,14	2 096 096,76	2 280 678,01
Muut maa- ja vesialueet	<u>84 143 944,42</u>	<u>86 342 487,48</u>	<u>69 121 011,24</u>	<u>69 089 471,09</u>
Yhteensä	<u>90 832 896,52</u>	<u>90 985 937,62</u>	<u>71 217 108,00</u>	<u>71 370 149,10</u>

Liitetieto 22) Saamisten erittely

	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		341 895,10		353 242,11
Lainasaamiset		3 430 438,52		3 959 355,10
Muut saamiset		56,08		157,36
Siirtosaamiset		51 395,30		86 802,64
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>3 823 785,00</u>	<u>0,00</u>	<u>4 399 557,21</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		169 490,40		204 854,67
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		0,00		18 429,70
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>169 490,40</u>	<u>0,00</u>	<u>223 284,37</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		14 144,62		12 991,01
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>14 144,62</u>	<u>0,00</u>	<u>12 991,01</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		8 859 405,12		8 323 043,91
Lainasaamiset				
Muut saamiset		1 920 536,35		1 634 283,76
Siirtosaamiset	0,00	5 163 314,07	0,00	5 282 427,64
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>15 943 255,54</u>	<u>0,00</u>	<u>15 239 755,31</u>
Saamiset yhteensä	<u>0,00</u>	<u>19 950 675,56</u>	<u>0,00</u>	<u>19 875 587,90</u>

Liitetieto 23) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Siirtyvät korot	1 242,96		51 395,30	73 688,29
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	988 902,23	761 160,04	782 531,46	663 474,96
EU-tuet ja -avustukset	5 378 450,48	5 880 645,36	3 150 142,18	3 855 653,67
Muut siirtosaamiset	<u>3 033 090,91</u>	<u>2 406 481,13</u>	<u>1 231 140,43</u>	<u>794 843,06</u>
Siirtosaamiset yhteensä	<u>9 401 686,58</u>	<u>9 048 286,53</u>	<u>5 215 209,37</u>	<u>5 387 659,98</u>

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 24) Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	210 231 795,88	210 231 795,88	210 231 795,88	210 231 795,88
Peruspääoma 31.12.	<u>210 231 795,88</u>	<u>210 231 795,88</u>	<u>210 231 795,88</u>	<u>210 231 795,88</u>
Arvonkorotusrahasto 1.1.	6 591 580,00	6 591 580,00	4 733 033,89	4 733 033,89
Lisäys				
Vähennys				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	<u>6 591 580,00</u>	<u>6 591 580,00</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>
Muut omat rahastot 1.1.	80 593 725,16	80 476 596,92	65 634 595,94	65 637 295,94
Lisäys	1 316 387,60	580 431,22	1 001 857,51	0,00
Vähennys	-1 482 278,11	-136 513,35	-895,31	-2 700,00
Muut omat rahastot 31.12.	<u>80 427 834,65</u>	<u>80 920 514,79</u>	<u>66 635 558,14</u>	<u>65 634 595,94</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	79 000 013,46	79 333 611,34	48 401 175,22	45 368 421,38
Edellisten tilikausien oikaisu	6 999 963,14	-333 597,88		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>85 999 976,60</u>	<u>79 000 013,46</u>	<u>48 401 175,22</u>	<u>45 368 421,38</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>6 352 803,76</u>	<u>5 013 897,94</u>	<u>2 307 356,42</u>	<u>3 032 753,84</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>389 603 990,89</u>	<u>381 757 802,07</u>	<u>332 308 919,55</u>	<u>329 000 600,93</u>

Kunnan kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	48 401 175,22	45 368 421,38
Tilikauden yli-/alijäämä	2 307 356,42	3 032 753,84
Muut omat rahastot 31.12.	66 635 558,14	65 634 595,94
Investointivaraukset	7 861 384,20	13 740 127,25
Kertynyt poistoero	<u>36 101 844,59</u>	<u>30 945 300,74</u>
Yhteensä	161 307 318,57	155 044 885,76

Investointivaraukset

	Kunta
Investointivaraukset 1.1. 2025	13 740 127,25
Lisäys	
Rantakylän alikalontilaitoksen tehostaminen ja saneeraus	700 000,00
Enon alavesisäiliö	610 000,00
Tuupovaaran vesitornin saneeraus	400 000,00
Kiihtelysvaaran paineenkorottamon saneeraus ja varastovesisäiliö	400 000,00
Vähennys	
Karjalankatu-Tikkamäentien risteys	-580 000,00
Itäsiila	-537 743,05
Niinivaaran ylävesisäiliö	-6 871 000,00
Investointivaraukset 31.12. 2025	<u>7 861 384,20</u>

Liitetieto 25) Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	<u>36 101 844,59</u>	<u>30 945 300,74</u>
Poistoero yhteensä	<u>36 101 844,59</u>	<u>30 945 300,74</u>

Liitetieto 26) Pitkäaikaiset velat

Tarkoitetaan velkoja, jotka eräännyvät 1.1.2031 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	<u>77 596 222,87</u>	<u>99 440 576,03</u>
	<u>77 596 222,87</u>	<u>99 440 576,03</u>

Liitetieto 27) Joukkovelkakirjalainat

	Kunta	
	2025	2024
Alle vuoden kuluessa eräännyvät kuntatodistuslainat	<u>12 000 000,00</u>	<u>0,00</u>
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	<u>12 000 000,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 28) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus				
Potilasvakuutusvaraus				
Ympäristövastuut				
Muut	<u>11 022 119,99</u>	<u>10 656 637,50</u>	<u>205 000,00</u>	<u>280 867,00</u>
Pakolliset varaukset yhteensä	<u>11 022 119,99</u>	<u>10 656 637,50</u>	<u>205 000,00</u>	<u>280 867,00</u>

Liitetieto 29) Vieras pääoma

	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		253 360,48		353 887,36
Muut velat		19 479,93		
Siirtovelat		4 102,55		24 087,48
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>276 942,96</u>	<u>0,00</u>	<u>377 974,84</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		65 474,36		9 920,02
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>65 474,36</u>	<u>0,00</u>	<u>9 920,02</u>
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		-142 434,16		11 552,75
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>-142 434,16</u>	<u>0,00</u>	<u>11 552,75</u>
Velat muille				
Saadut ennakot	1 437 499,99	294 993,19	1 716 666,66	590 443,53
Ostovelat		9 396 240,21		11 482 979,41
Muut velat	3 482 612,49	5 803 806,29	3 482 612,49	1 995 029,81
Siirtovelat		20 004 224,74	24 543,07	17 937 352,20
Yhteensä	<u>4 920 112,48</u>	<u>35 499 264,43</u>	<u>5 223 822,22</u>	<u>32 005 804,95</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>4 920 112,48</u>	<u>35 699 247,59</u>	<u>5 223 822,22</u>	<u>32 405 252,56</u>

Liitetieto 30) Sekkitililimiitti

	Kunta	
	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	3 000 000,00

Liitetieto 31) Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	3 588 200,96	3 588 200,96	3 482 612,49	3 482 612,49
Muut velat	8 978 161,68	5 602 534,50	5 823 286,22	1 995 029,81
Muut velat yhteensä	<u>12 566 362,64</u>	<u>9 190 735,46</u>	<u>9 305 898,71</u>	<u>5 477 642,30</u>

Liitetieto 32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut menojäämät	16 225,00	24 543,07	0,00	24 543,07
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	5 540 591,49	6 237 426,60	1 459 761,69	1 322 963,51
Menojäämät				
Lomapalkkavelan/muiden palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	18 040 237,34	17 243 073,76	13 023 960,24	11 278 381,06
Korjojaksotukset	1 863 013,40	1 981 856,69	696 714,59	856 664,21
Muut menojäämät	8 207 604,49	7 432 367,57	4 827 890,77	4 503 430,90
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>33 651 446,72</u>	<u>32 894 724,61</u>	<u>20 008 327,29</u>	<u>17 961 439,68</u>
Siirtovelat yhteensä	<u>33 667 671,72</u>	<u>32 919 267,68</u>	<u>20 008 327,29</u>	<u>17 985 982,75</u>

8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 33) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	106 988 992,44	100 691 372,38		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	138 926 178,22	135 591 178,22		
Lainat julkisyhteisöiltä	4 700 053,89	8 961 499,28		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	64 445 942,79	64 445 942,79		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	<u>203 372 121,01</u>	<u>200 037 121,01</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetiedot 34-36) Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 250 000,00	1 250 000,00		
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00		
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Vakuudet yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 37) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut*	104 732 200,65	112 200 989,09	123 388 972,71	133 203 698,29
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 586 891,39	2 386 893,05	1 664 833,21	1 204 405,82
Maa-alueiden vuokravastuut**	1 499 078,15	1 652 583,71	1 299 727,16	1 271 545,69
Muut vuokravastuut	2 632 972,35	2 905 182,81	2 631 175,55	2 905 182,81
Vuokravastuut yhteensä	111 451 142,54	119 145 648,66	128 984 708,63	138 584 832,61
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	10 352 440,25	11 540 135,14	12 118 942,80	13 533 511,35
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	18 053 955,68	18 027 269,80	18 053 955,68	18 026 269,80

* Sisältää kiinteistöleasingosimuksiin sisältyvän jäännösarvovastuun. Sopimusten mukaan kaupungilla on oikeus ostaa kohde vuokrasopimuksen päättyessä tai mikäli kaupunki ei käytä osto-oikeutta, kaupungilla on velvollisuus osoittaa kohteelle ostaja. Vastuu jäännösarvosta esitetty lunastusvelvoitteiden kohdassa.

** Vuodesta 2023 alkaen ilmoitettu vuokra- ja leasingkohteiden maanvuokrien osuus.

Liitetieto 38-39) Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma			227 798 272,79	221 348 272,79
Jäljellä oleva pääoma			136 965 236,44	138 012 240,44
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 444 600,00	2 444 600,00	2 444 600,00	2 444 600,00
Jäljellä oleva pääoma	1 751 649,65	1 863 024,10	1 751 649,65	1 863 024,10

*) Joensuun Yrityskiinteistöille on myönnetty 80 % takaus 3,6 miljoonan euron lainalle, josta on 31.12.2025 mennessä nostettu 0,6 milj. euroa. Tästä lainasta ilmoitettu 31.12.2025 tilanteen mukaisesti 0,6 milj. euron pääoma ja 0,48 milj. euron takausvastuu.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	731 410 143,00	674 652 129,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	936 192,00	723 967,00

Liitetieto 40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennus- ja ympäristö- ja paikallisten palvelujen osuus				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen	430 201,53	587 485,64	430 201,53	587 485,64
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	146 684,00	133 868,00	146 684,00	133 868,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset*	22 583 150,69	34 677 660,50	22 574 797,69	34 659 277,04
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	18 786 858,43	17 611 642,52	18 779 430,43	17 602 907,20
Tilikauden päättymisen jälkeen alkavat vuokrasopimukset				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	23 013 352,22	35 265 146,14	23 004 999,22	35 246 762,68
Arvonlisäveron palautusvastuu	7 482 168,24	8 929 059,26		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Muut vastuut				

* sisältää tilinpäätösvoiton jälkeen voimaantulevien tilavuokrasopimusten mukaisen vuokratavastuun

8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 41) Henkilöstön lukumäärä henkilötyövuosina toimielimittäin 31.12.

	Kunta	
	2025	2024
Kaupunginvaltuusto	0	4
Kaupunginhallitus*	163	199
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta**	14	22
Pohjois-Karjalan työllisyysalue	156	0
Kasvatus- ja koulutuslautakunta***	1440	1452
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	301	305
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta**	3	0
Kaupunkirakennelautakunta	173	172
Jns alueellinen jätelautakunta	4	3
Rakennus- ja ympäristölautakunta	19	20
Joensuun Vesi -liikelaitos	48	47
Yhteensä	2 321	2 223

*Kaikki työllisyyslaitosten palkatut työntekijät sisältyvät vuonna 2024 kaupunginhallituksen lukuihin.

** Osallisuus- ja vetovoimallat:n kertymä 31.5.2025 mennessä. Henkilöstö jakautui uuden Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan ja kaupunginhallituksen alle. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan toteuma 1.6.2025 lähtien.

Liitetieto 42) Taseeseen aktivoitujen henkilöstömenot

	Kunta	
	2025	2024
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	103 502 294,33	96 437 551,96
Henkilöstökorvaukset ja muut henk.menojen korj.erät	-593 497,35	-1 114 341,44
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	21 095 913,32	20 153 183,84
Muut henkilösivukulut	2 948 815,33	2 337 595,15
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	126 953 525,63	117 813 989,51
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	705 544,02	752 658,69
Henkilöstökulut yhteensä	127 659 069,65	118 566 648,20

Liitetieto 43) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2025	2024
Joensuun Keskustan kunnallisjärjestö	18 451,00	17 693,00
Keskustan P-K:n piiri	870,00	480,00
Kokoomuksen Joensuun kunnallisjärjestö	16 235,00	18 137,50
Pohjois-Karjalan Kokoomus		
Savo-Karjalan Kokoomus	150,00	365,00
SDP:n Joensuun kunnallisjärjestö	22 321,50	21 166,00
Savo-Karjalan Sosiaalidemokraatit	40,00	80,00
Joensuun vasemmistoliitto	7 349,50	6 362,00
Joensuun Vihreät ry	9 759,50	12 773,50
Savo-Karjalan Vihreät		25,00
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	1 291,00	1 073,50
Joensuun perussuomalaisten paikallisjärjestö	3 719,75	5 928,50
Perussuomalaiset P-K:n piiri		90,00
Liike Nyt		436,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>80 187,25</u>	<u>84 610,00</u>

Liitetieto 44) Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2025	2024
Tilintarkastuspalkkiot		
BDO Auditor Oy	44 676,51	35 164,41
Tilintarkastajan lausunnot		
BDO Auditor Oy		19 795,02
Tarkastuslautakunnan avustaminen	13 200,00	
Muut palkkiot		
BDO Auditor Oy	1 187,83	
BDO Oy	10 200,00	
Palkkiot yhteensä	<u>69 264,34</u>	<u>54 959,43</u>

Liitetieto 45) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on 21.8.2023 hyväksytty kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen päättyessä.

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamilleen Joensuun Ellin Kodit Oy:lle ja Business Joensuu Oy:lle pääoma-, kolmassija- sekä osakaslainoja, joissa lainojen takaisinmaksua on sidottu rahalaitoslainojen/valtion lainojen takaisin maksuun tai yhtiön tilikauden tulokseen.

Kaupunki on vuokrannut toimitiloja sekä autopaikkoja tytäryhtiöilleen ja tytäryhtiöiltään. Vuokrasopimukset on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Kaupunki on tehnyt tytäryhtiöiden kanssa maanvuokrasopimuksia, jotka on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Kaupungin ja intressitahojen välisten liiketoimien tarkastusten perusteella ei ole havaittu olennaisia liiketoimiamia, joita ei olisi toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

9 Erillistilinpäätökset

9.1. Liikelaitoksen erillistilinpäätös

Joensuun Vesi -liikelaitos

Joensuun Veden tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Hulevesien viemäroinnistä on huolehtinut peruskaupunki 1.1.2025 lukien. Siten Joensuun Veden tilinpäätöksessä ei enää käsitellä huleveteen liittyviä tietoja.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimii Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta, joka vaihtui toimintavuonna kunnallisvaalien jälkeen.

Laitoksen arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2025 oli Joensuun Veden 98. toimintavuosi. Liikelaitoksena Joensuun Vesi on toiminut vuodesta 1997 alkaen ja vuodesta 2009 alkaen kuntalain mukaisena kunnallisena liikelaitoksena.

Veden laadun pysyttäminen hyvänä

Veden laadun pysyttäminen hyvänä oli edelleen tärkein toiminnan tavoite. Talousvesi täytti sille asetetut laatuvaatimukset.

Veden tuotannon toimintavarmuutta turvaavista hankkeista jatkui merkittävimpana hankkeena Niinivaaran uuden vesitornin rakentaminen. Vesitorni saatiin otettua tuotantokäyttöön heinäkuun aikana, jonka jälkeen purettiin vanha vesitorni ja viimeisteltiin piha-alueita. Joitakin viimeistelytyöitä jäi tehtäväksi vuoden 2026 puolelle, kuten piha-alueen asfaltointi.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos vuonna 2025 oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti kaikki ympäristölupaviraston asettamat vaatimukset. Lisäksi täyttyivät valtioneuvoston asetuksen yhdyskuntajätevesistä (888/2006) mukaiset vaatimukset.

Enon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti kaikki ympäristöluvan asettamat pitoisuus- ja puhdistustehovaatimukset. Puhdistamo saavutti valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukaiset vaatimukset CODCr:n ja kiintoaineen osalta.

Tuupovaaran jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli pääosin hyvä ja täytti ympäristöluvan asettamat pitoisuusvaatimukset, paitsi fosforin puhdistustehovaatimuksista jäätin hieman alle raja-arvojen kevään takia. CODCr:n ja kiintoaineen yksittäistulokset täyttivät myös ympäristöluvassa mainitut vaatimustasot.

Toimintavarmuuden säilyttäminen ja parantaminen

Talousveden toimintavarmuuden osalta onnistuttiin tarkasteltaessa koko laitoksen toiminta-alueella, vaikka vesijohtovuotoja oli parikymmentä eri puolilla kaupunkia. Korjaustöiden aikaiset vedenjakelukatkokset pystyttiin pääsääntöisesti tiedottamaan asiakkaille etukäteen. Ennakoon tiedossa olleet verkoston liitostyöt, joita oli nelisenkymmentä, pyrittiin tekemään mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavina. Vuoden aikana sattui muutama jätevesiviemärin putkirikko.

Erolanniemen vedenottamon vedentuotannon kapasiteetin lisäykseen liittyvä kaivon rakentaminen saatiin toteutettua ja lisäksi aloitettiin koepumppaus. Ukko-Puhakan vedenottamon kaivolla jatkettiin koepumppausta. Enossa saatiin otettua käyttöön uudet vesijohdon joenalitysputket. Niinivaaran wanh, käytöstä poistetun vesisäiliön (n. 500 m³) saneerauksen suunnittelua jatkettiin. Kuluvana vuonna kunnostetaan sen ulkokuori sekä ympäristö, koska rakennus on suojeltu. Samalla valmistaudutaan Joensuun Veden ensi vuoden juhlavuoteen, jolloin laitos täyttää 100 vuotta.

Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalvelujen kanssa yhdessä rakennettavista hankkeista uudiskohteita toteutettiin Niittylahdenrannassa ja Utrassa Savikujalla. Yhteisiä peruskorjauskohteita toteutettiin mm. Repokalliontiellä, Karjalankadun kiertoliittymässä, Itäsillalla, Saukonkadulla ja Kauppatiellä sekä Jussintien alueella. Joensuun Veden omista saneeraushankkeista saatiin valmiiksi suunnitellut osiot Jukolankadun sekä Ruuhitien alueen saneerauksista. Verkostosaneerausohjelman kohteista jatkettiin Kiihtelysvaaran jäteveden siirtolinjan ja Rantakylässä runkovesilinjan saneerausta. Lisäksi aloitettiin Hasanniemen jäteveden vesistöalituksen toteuttaminen. Kuvaniemen alueen toteutussuunnitelua jatkettiin, kun lupaprosessi saatiin päätökseen.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkettiin uuden ympäristöluvan edellyttämän kolmannen puhdistuslinjan suunnittelua sekä toteutettiin hankkeen kilpailutusvaihe. Siellä myös mm. saneerattiin mädätämöpumppaamo ja uusittiin kaivolietteen vastaanottoasema sekä väliselkeytysvaiheen ketjukaavinjärjestelmä. Lisäksi Uimaharjussa saneerattiin kaivolietteen vastaanottoasema.

Kaluston uudistamiseksi hankittiin kuorma-auto vedentuotannon tarpeisiin.

Kuntien välinen yhteistyö

Jätevesien keskitetty käsittely Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkui sopimusten mukaisesti Kontiolahden, Liperin ja Polvijärven kuntien kanssa.

Kontiolahden kunnan kanssa saatiin valmiiksi toimenpideohjelma vedenhankinnan ja vedenjakelun toimintavarmuuden parantamiseksi.

Kehittäminen

Laitoksen johdosta, tulosityksiköiden vastaavista ja henkilöstön edustajista koostuva johtoryhmä käsiteli kokouksissaan kuukausittain henkilökunnan yhteisiä asioita, laitoksen taloutta ja kehittämistä.

Vuonna 2025 Joensuun Vesi toteutti yhteistyössä Innolink Research Oy:n kanssa asiakastyytyväisyyskyselyn, jonka avulla selvitettiin Joensuun Veden kuluttaja-, avain- ja isännöitsijäasiakkaiden sekä Joensuussa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden näkemyksiä Joensuun vedenlaadusta, vesilaitoksen toiminnasta ja palveluista. Vastaavanlainen tutkimus toteutettiin edellisen kerran vuonna 2023. Suurin osa vastaajista (87 %) koki Joensuun veden olevan maailman parasta. Lisäksi vettä pidettiin

hyvänmakuisena ja Joensuun Vettä luotettavana, tunnettuna sekä näkyvänä toimijana. Kehityskoh-teista nousivat esiin hinnoitteluperusteiden ymmärrettävyyden parantaminen, häiriötilanneviestintäpal-velun tunnettuuden lisääminen ja vastuullisuuden vahvistaminen.

Valvomoympäristön kehittämiseen liittyen jatkettiin aluemittausjärjestelmän rakentamista. Sen avulla on tarkoitus seurata vesijohtoverkoston kuntoa sekä havaita maanalaisia pienempiä vesivuotoja.

Etäluettavia vesimittareita asennettiin noin 2300 kappaletta mm. Marjalassa, Multimäessä ja Py-häselän alueella ja niitä oli vuoden lopussa kaikkiaan noin 9 850 kappaletta, joka on 68 % noin 14 400 mittarin kokonaismäärästä.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamo täytti 50 vuotta ja sitä juhlistettiin viettämällä avoimien ovien päivää esittelemällä kiinnostuneille jätevedenpuhdistamon toimintaa. Puhdistamo oli edelleen mukana Ter-veyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämässä näytetutkimuksissa (Sars-Cov-2 sekä huumausaineet).

Joensuun kaupungin kanssa tehtyyn ilmastositoumukseen liittyvän aurinkoenergiaselvityksen perusteella vuonna 2025 toteutettiin aurinkosähkövoimalat Koveron ja Heinävaaran alkalointilaitoksille. Ke-rolan alkalointilaitokselle vuonna 2020 rakennetun aurinkosähkövoimalan sähköntuotanto oli noin 87 000 kWh. Lisäksi vuonna 2022 Onttolan alkalointilaitokselle rakennetulla aurinkosähkövoimalalla tuo-tettiin sähköä 42 000 kWh sekä Erolanniemen vedenottamon järjestelmällä 27 000 kWh. Vuonna 2023 rakennettujen Enon ja Tuupovaaran jätevedenpuhdistamojen voimaloiden sähköntuotanto oli yh-teensä 24 000 kWh. Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle vuonna 2024 rakennetun voimalan sähköntuotanto oli noin 108 000 kWh. Kaikkien aurinkosähkövoimaloiden yhteistuotanto oli vuonna 2025 288 000 kWh.

Valtakunnan tasolta saatiin mm. ohjeistusta kriittisenä toimialana toimimiseen sekä ilmoitusmenette-lyihin ja tiedot otettiin huomioon valmiussuunnittelussa.

Vuonna 2024 toteutettiin Joensuun Vesi -liikelaitoksen liiketoimintaselvitys, jossa tarkasteltiin vesi-huoltoliiketoimintaa ja sen kehittämismahdollisuuksia nykytilanteessa ja toimintaympäristön muutok- sessa. Pitkän aikavälin talousmallinnoksen kautta analysoitiin investointien ja taksamuutosten vaiku- tusta vesihuoltoliiketoiminnan talouteen. Selvityksessä tarkasteltiin organisoinnin vaihtoehtoja Joen- suun kaupungin sisällä sekä yhteistyön vaihtoehtoja naapurikuntien kanssa. Selvitys sisälsi myös yh- tiöittämisvaihtoehdon, kaupungin myyntivoittoarvion sekä toiminnan kehittämisehdotuksia ja toimen- pidesuosituksia. Liiketoimintaselvitys saatettiin tiedoksi kaupungin omistajaohjaukselle mahdollisia jat- kotoimenpiteitä varten. Tilanteeseen ei toimintavuonna kuitenkaan tullut muutosta liiketoiminnan tar- kastelun ja sen kehittämismahdollisuuksien osalta.

Toimialan merkittävimmät riskit ja riskienhallinnan järjestäminen

Toimialan merkittävimmät riskit liittyvät veden saastumiseen, erilaisten järjestelmien ja rakenteiden vaurioitumisiin, sähkökatkoihin, luonnonilmiöihin sekä inhimillisiin virheisiin.

Joensuun Veden käytössä on talousveden riskienhallintasuunnitelma Water Safety Plan (WSP) ja jä- tevesiin liittyvä vastaava suunnitelma Sanitation Safety Plan (SSP). Suunnitelmien laadinnassa ja yl- läpidossa käytetään valtakunnallista työkalua, jolla tuotetaan riskianalyysiaineisto, riskiraportit ja toi- menpideohjelma sekä seuranta. WSP ja SSP perustuvat Maailman terveysjärjestön WHO:n suositte- lemaan malliin ja se on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla, yhteistyössä muiden minis-

teriöiden, niiden hallinnonalojen, vesihuoltolaitosten ja järjestöjen kanssa. Riskienhallintaa on toteutettu WSP- ja SSP-toimenpideohjelman mukaisesti ja suunnitelma päivitettiin vuoden 2025 aikana. Prosessia on täydennetty ja täydennetään yleispiirteisemmällä kaupunkikonsernin ja vakuutusyhtiön välisellä riskienhallintayhteistyöllä. Lisäksi osallistutaan mm. Huoltovarmuuskeskuksen ja Vesihuoltopoolin toimintaan (mm. koulutuksia, kehittämishankkeita ja testauksia).

Riskienhallinnan johtaminen kuuluu liikelaitoksen johtajan vastuulle ja riskienhallinta huomioidaan jokapäiväisessä toiminnassa. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa. Oman henkilöstön osaamisen ja sitoutumisen lisäksi varmistetaan yhteistyökumppaneiden luotettavuus. Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden riittävä riskienhallinnan osaaminen varmistetaan kouluttamalla henkilökuntaa ja osallistamalla riskienhallinnan toimenpide- ja kehittämishankkeisiin sekä raportoimalla toiminnasta luottamushenkilöille.

Vuoden 2025 aikana osallistuttiin Huoltovarmuuskeskuksen järjestämään SUOKO-projektin työpaajaan, jossa tunnistettiin ja arvioitiin suojattavia, huoltovarmuuden kannalta kriittisiä kohteita yhtenevin periaattein Joensuun Veden osalta. Lisäksi puolustusvoimien kanssa pidettiin vesihuollon varautumiseen liittyvä yhteistyötapaaminen. Toimintaan liittyen Joensuun Vesi on tietoinen kansallisesti esillä olleista murtautumisista kriittiseen infraan ja siten suojauksien tarkistuksia jatkettiin. Vuoden 2026 aikana tuotetaan kybermittarin avulla kyberturvallisuuden tilannekuva. Myös vesihuoltolain uudistus (laki voimaan 1.1.2026) vahvistaa vesihuoltolaitosten veloitetta turvata vesihuoltopalvelujen saatavuus mm. häiriötilanteissa. Lisääntyvällä omaisuudenhallinta- ja varautumissuunnittelulla puututaan vesihuoltoinfrastruktuurin korjausvelkaan ja varmistetaan turvallinen talousvesi ja toimiva jätevesihuolto nyt ja tulevaisuudessa.

Toimialan osalta riskienhallinnan kehittämisessä on jatkossakin arvioitava siihen liittyvää talouspohjan riittävyttä. Lisäksi kyberhaasteiden kasvaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osaamisresurssin riittävyteen. Resursseja tarvitaan myös WSP- ja SSP-toimenpideohjelmien toteuttamiseen.

1.2 Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Joensuun Veden liikevaihto oli 18,35 milj. euroa ja liikeyljäämä 3,26 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi ennen satunnaisia eriä ja varauksia muodostui 2,33 milj. euroa. Kaupungin laitokselle asettama 2,2 milj. euron tulostavoite ylittyi noin 0,13 milj. eurolla. Tähän vaikutti liikevaihdon osalta asiakkaiden vedenkäytön lisääntyminen, liittymismaksujen toteutuminen isoja rakennushankkeita toteuttaneiden liittyvien myötä ennakoitua suurempana ja samoin tapahtui myös yhteisviemäröinnin käyttötalouteen liittyvien tulojen kohdalla. Toisaalta materiaaleihin ja palveluihin kului n. 0,84 milj. € arvioitua enemmän. Siihen vaikuttivat eniten asiantuntijapalvelujen ostot (mm. WSP- ja SSP-riskienhallintasuunnitelmien päivitys), alueiden rakentamisen ja kunnossapidon osalta Niskakadun jätevesiviemärin puhdistustyö, joka osoittautui arvioitua hankalammaksi sekä rakennusmateriaaleissa vesimittarien vaihtaminen etäluettaviksi. Toisaalta toimintavuonna saatiin vaihdettua vuoteen 2024 verrattuna 1 200 vesimittaria enemmän ja samalla saatiin kurottua kiinni tuolloin vajaaksi jäänyttä 1 700 vesimittaria asennettuna/vuosi -tavoitetta.

Kaupungille tuloutettiin sijoitetun pääoman korkoina 1,13 milj. euroa, joka koostuu peruspääoman korvauksesta ja 7 milj. euron 31.12.2025 erääntyneestä bullet-lainan korosta. Bullet-lainasta on maksettu

kiinteää 4,5 % korkoa. Lainan takaisinmaksu huomioitiin osana hulevesiverkoston siirtoa ja peruskau-punki maksoi liikelaitokselle erääntyvän lainan ja hulevesiviemäriverkoston arvon erotuksen 3,563 milj. euroa. Lainan takaisinmaksu on huomioitu bruttoperusteisesti rahoituslaskelmassa.

Syksyllä 2025 tehtiin talousarvion muutos, jossa tarkennettiin hulevesiviemäriverkoston arvoa vastaa-maan vuoden 2024 tilinpäätöstä, jolloin tarkentunut hulevesiviemäriverkoston arvo Joensuun Vesi-liikelaitoksen taseessa oli keskeneräiset hankinnat huomioiden 10,63 milj. euroa. Hulevesiverkoston kohdistui lisäksi poistoeroa 0,066 milj. euroa. Samalla talousarviossa tarkistettiin pysyvien vastaavien luovutustuloa 10,5 milj. eurosta 10,563 milj. euroon. Poistoeron muutos ja pysyvien vastaavien luovu-tustappio eivät aiheuttaneet muutosta talousarvioon.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2025	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	18 320 000,00		18 320 000,00	19 409 455,29	1 089 455,29	19 284 724,39
Liikevaihto	17 600 000,00		17 600 000,00	18 451 594,85	851 594,85	18 364 482,27
Valmistus omaan käyttöön	700 000,00		700 000,00	913 474,61	213 474,61	883 469,47
Muut liiketoiminnan tulot	20 000,00		20 000,00	33 427,42	13 427,42	21 143,54
Muut tuet ja avustukset	0,00		0,00	10 958,41	10 958,41	15 629,11
Toimintamenot	-9 970 000,00		-9 970 000,00	-10 925 961,17	-955 961,17	-9 524 895,94
Materiaalit ja palvelut	-6 719 047,00		-6 719 047,00	-7 559 709,19	-840 662,19	-6 426 129,76
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 125 000,00		-3 125 000,00	-2 981 143,28	143 856,72	-2 792 175,66
Palvelujen ostot	-3 594 047,00		-3 594 047,00	-4 578 565,91	-984 518,91	-3 633 954,10
Henkilöstökulut	-2 809 953,00		-2 809 953,00	-2 868 666,17	-58 713,17	-2 758 445,83
Palkat ja palkkiot	-2 257 896,00		-2 257 896,00	-2 332 827,64	-74 931,64	-2 229 283,53
Henkilösivukulut	-552 057,00		-552 057,00	-535 838,53	16 218,47	-529 162,30
Muut liiketoiminnan menot	-441 000,00		-441 000,00	-497 585,81	-56 585,81	-340 320,35
Toimintakate	8 350 000,00	0,00	8 350 000,00	8 483 494,12	133 494,12	9 759 828,45
Rahoitustulot ja -menot	-935 000,00		-935 000,00	-930 025,78	4 974,22	-783 657,93
Korkotulot (sisäiset)	100 000,00		100 000,00	189 759,36	89 759,36	147 599,11
Korkotulot	90 000,00		90 000,00	0,00	-90 000,00	187 371,07
Muut rahoitustulot	8 000,00		8 000,00	12 913,94	4 913,94	14 070,97
Korkomenot (sisäiset)	-315 000,00		-315 000,00	-315 000,00	0,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-818 000,00		-818 000,00	-817 699,08	300,92	-817 699,08
Muut rahoituskulut	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
Vuosikate	7 415 000,00	0,00	7 415 000,00	7 553 468,34	138 468,34	8 976 170,52
Poistot ja arvonalentumiset	-5 215 000,00		-5 215 000,00	-5 219 447,39	-4 447,39	-5 689 909,68
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 215 000,00		-5 215 000,00	-5 219 447,39	-4 447,39	-5 689 909,68
Tilikauden tulos	2 200 000,00	0,00	2 200 000,00	2 334 020,95	134 020,95	3 286 260,84
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	-1 498 744,37	-1 748 744,37	-2 975 984,63
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	250 000,00	0,00	250 000,00	-6 259 744,37	-6 509 744,37	224 015,37
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00		0,00	4 761 000,00	4 761 000,00	-3 200 000,00
Tilikauden ylijäämä	2 450 000,00	0,00	2 450 000,00	835 276,58	-1 614 723,42	310 276,21

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu, 1000 euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Toiminnan rahavirta	7 415	0	7 415	7 554	139
Satunnaiset erät			0		0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	66	66
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 220	0	-10 220	-9 794	426
Rahoitusosuudet investointimenoihin	970	0	970	257	-713
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	10 500	63	10 563	10 563	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 665	63	8 728	8 646	-82
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-7 000	-7 000	-7 000	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos	-10 500	10 500	0	-6 824	-6 824
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	341	341
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 835	3 563	1 728	-4 837	-6 565

Investoinnit

Investointeihin käytettiin 9,79 milj. euroa, josta verkostojen uudisrakentamiseen 0,68 milj. euroa ja saneeraukseen 4,97 milj. euroa. Verkostojen uudisrakentamisen puolella merkittävin projekti oli Niitylahdenrannan alueen jatkorakentaminen 0,25 milj. euroa ja saneerauksen osalta Jussintien alue Uimaharjussa 0,56 milj. euroa. Vedenhankintaan ja -käsittelyyn investoitiin 2,71 milj. euroa ja jätevedenpuhdistamoihin 0,20 milj. euroa. Kaluston hankintaan käytettiin 0,20 milj. euroa. Investointituloja kertyi kaikkiaan 10,76 milj. euroa. Tulot muodostuivat pääosin kertaluonteisesta pysyvien vastaavien myynnistä 10,56 milj. euroa (hulevesien viemäröinnin siirtyminen peruskaupungin vastuulle) sekä yhteisviemäröintisopimuskuppaneiden rahoitusosuuksista 0,26 milj. euroa. Nettoinvestoinneiksi jäi +1,09 milj. euroa. Nettoinvestoinnit toteutuivat syksyiseen talousarvion muutokseen verrattuna noin 0,22 milj. euroa heikomminkin, koska Kuhasalon jätevedenpuhdistamon kolmannen puhdistuslinjan rakentamiseen kohdistuvia rahoitusosuuksia siirtyi rakentamisen siirtymisen takia.

Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
9210	Yhteishankkeet (vesi) Kaupunkirakennepalvelut/Joensuun Vesi v. 2025										
	Hankinnat	-1 120 000	-	-1 120 000	0,00	-1 120 000,00	-1 789 616,45	-669 616,45	-1 789 616,45	160	2025
	Myyntit (huleveden viemäröinnin siirtyminen peruskaupungille budjetoitu kp 9210, toteutuma näkyy kp 9510)			10 500 000	63 000,00	10 563 000,00	0,00	-10 563 000,00	-		
	Netto			9 380 000	63 000,00	9 443 000,00	-1 789 616,45	-11 232 616,45	-1 789 616,45		
9310	Yhteishankkeet (jätevesi) Kaupunkirakennepalvelut/Joensuun Vesi v. 2025										
	Hankinnat	-1 120 000	-	-1 120 000	0,00	-1 120 000,00	-1 422 871,81	-302 871,81	-1 422 871,81	127	2025
	Netto			-1 120 000	0,00	-1 120 000,00	-1 422 871,81	-302 871,81	-1 422 871,81		
9510	Hulevesiviemäriverkosto v. 2025 (hv-viemäröinnin siirtyminen peruskaupungille)										
	Hankinnat	-	-	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		-
	Myyntit			0	0,00	0,00	10 614 944,63	10 614 944,63	10 614 944,63		
	Netto			0	0,00	0,00	10 614 944,63	10 614 944,63	10 614 944,63		
2164	Verkostosaneeraukset v. 2025										
	Hankinnat	-715 000	-	-715 000	0,00	-715 000,00	-310 026,65	404 973,35	-310 026,65	43	2025
	Netto			-715 000	0,00	-715 000,00	-310 026,65	404 973,35	-310 026,65		
2169	Etäluentajärjestelmän rakentaminen v. 2025										
	Hankinnat	-10 000	-	-10 000	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	0	2025
	Netto			-10 000	0,00	-10 000,00	0,00	10 000,00	0,00		
2178	Kiirtelysvaaran jv-siirtolinjan saneeraus v. 2025										
	Hankinnat	-500 000	-	-500 000	0,00	-500 000,00	-435 528,07	64 471,93	-435 528,07	87	2025
	Netto			-500 000	0,00	-500 000,00	-435 528,07	64 471,93	-435 528,07		
2186	Höytiäisen kanavan alitus										
	Hankinnat	-265 000	-	-250 000	0,00	-250 000,00	-14 438,70	235 561,30	-14 438,70	5	2027
	Netto			-250 000	0,00	-250 000,00	-14 438,70	235 561,30	-14 438,70		
2190	Jätevesiviemäreiden saneeraus välillä Hasanniemi-Kuhasalo sis. alitus										
	Hankinnat	-850 000	-84 129,23	-450 000	0,00	-450 000,00	-698 774,52	-248 774,52	-782 903,75	92	2026
	Rahoitusosuudet			0	0,00	0,00	122 323,88	122 323,88	122 323,88		
	Netto			-450 000	0,00	-450 000,00	-576 450,64	-126 450,64	-576 450,64		
2199	Valliniemi-Eno vj- ja jv-vesistöalitus										
	Hankinnat	-380 000	-108 831,41	-100 000	0,00	-100 000,00	-319 109,21	-219 109,21	-427 940,62	113	2025
	Netto			-100 000	0,00	-100 000,00	-319 109,21	-219 109,21	-427 940,62		
2201	Mitta-asetat v. 2025										
	Hankinnat	-150 000	-	-150 000	0,00	-150 000,00	-258 626,52	-108 626,52	-258 626,52	172	2025
	Netto			-150 000	0,00	-150 000,00	-258 626,52	-108 626,52	-258 626,52		

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
2210	Hammasl.vj.verkoston muutokset										
	Hankinnat	-220 000	-	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	0	2026
	Netto			-20 000	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00	0,00		
2211	Runkovj.saneeraus Rantakylä-Raatekangas v. 2025										
	Hankinnat	-250 000	-	-250 000	0,00	-250 000,00	-420 700,88	-170 700,88	-420 700,88	168	2025
	Netto			-250 000	0,00	-250 000,00	-420 700,88	-170 700,88	-420 700,88		
2212	VT9 alitus Kaislaku-Kuurnankatu										
	Hankinnat	-230 000	-1 215,00	-200 000	0,00	-200 000,00	-35 720,70	164 279,30	-36 935,70	16	2026
	Netto			-200 000	0,00	-200 000,00	-35 720,70	164 279,30	-36 935,70		
2213	Kuvaniemen alueen vesihuolto										
	Hankinnat	-485 000	-	-250 000	0,00	-250 000,00	-7 492,41	242 507,59	-7 492,41	2	2026
	Netto			-250 000	0,00	-250 000,00	-7 492,41	242 507,59	-7 492,41		
2222	Jukolankatu v. 2025										
	Hankinnat	-300 000	-	-300 000	0,00	-300 000,00	-434 771,01	-134 771,01	-434 771,01	145	2025
	Netto			-300 000	0,00	-300 000,00	-434 771,01	-134 771,01	-434 771,01		
2223	Koskikatu väli Sepänkatu-Koulukatu										
	Hankinnat	-120 000	-	-100 000	0,00	-100 000,00	-190,00	99 810,00	-190,00	0	2026
	Netto			-100 000	0,00	-100 000,00	-190,00	99 810,00	-190,00		
2224	Ruuhitien alue v. 2025										
	Hankinnat	-300 000	-	-300 000	0,00	-300 000,00	-448 886,34	-148 886,34	-448 886,34	150	2025
	Myynnit			0	0,00	0,00	14 247,39	14 247,39	14 247,39		
	Netto			-300 000	0,00	-300 000,00	-434 638,95	-134 638,95	-434 638,95		
2232	Runkovj. saneeraus Onttola v. 2025										
	Hankinnat	-30 000	-	-30 000	0,00	-30 000,00	-197,65	29 802,35	-197,65	1	2025
	Netto			-30 000	0,00	-30 000,00	-197,65	29 802,35	-197,65		
2233	Runkovj.saneeraus Niinivaarantie v. 2025										
	Hankinnat	-25 000	-	-25 000	0,00	-25 000,00	-4 245,14	20 754,86	-4 245,14	17	2025
	Netto			-25 000	0,00	-25 000,00	-4 245,14	20 754,86	-4 245,14		
4020	Erolanniemen vedenottamo, vedentuotannon kapasiteetin lisäys										
	Hankinnat	-100 000	-	-100 000	0,00	-100 000,00	-60 668,09	39 331,91	-60 668,09	61	2025
	Netto			-100 000	0,00	-100 000,00	-60 668,09	39 331,91	-60 668,09		
5013	Pienet pumppaamot/koneisto v. 2025										
	Hankinnat	-200 000	-	-200 000	0,00	-200 000,00	-77 906,08	122 093,92	-77 906,08	39	2025
	Netto			-200 000	0,00	-200 000,00	-77 906,08	122 093,92	-77 906,08		

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
6021	Niinivaaran ylävesisäiliö										
	Hankinnat	-6 700 000	-4 914 077,06	-1 200 000	0,00	-1 200 000,00	-2 480 150,48	-1 280 150,48	-7 394 227,54	110	2025
	Netto			-1 200 000	0,00	-1 200 000,00	-2 480 150,48	-1 280 150,48	-7 394 227,54		
6029	Tuupovaaran vesitornin saneeraus										
	Hankinnat	-460 000	-73 716,66	0	0,00	0,00	-24 787,81	-24 787,81	-98 504,47	21	2027
	Netto			0	0,00	0,00	-24 787,81	-24 787,81	-98 504,47		
6032	Valvomoympäristön kehittäminen v. 2025										
	Hankinnat	-100 000	-	-100 000	0,00	-100 000,00	-35 851,10	64 148,90	-35 851,10	36	2025
	Netto			-100 000	0,00	-100 000,00	-35 851,10	64 148,90	-35 851,10		
6033	Aurinkoenergiaselvityksen mukaiset kohteet v. 2025										
	Hankinnat	-150 000	-	-150 000	0,00	-150 000,00	-27 800,00	122 200,00	-27 800,00	19	2025
	Netto			-150 000	0,00	-150 000,00	-27 800,00	122 200,00	-27 800,00		
6034	Kiihtysvaaran pk saneeraus ja varastovesisäiliön käyttöönotto										
	Hankinnat	-400 000	-17 879,00	-400 000	0,00	-400 000,00	-25 488,09	374 511,91	-43 367,09	11	2026
	Netto			-400 000	0,00	-400 000,00	-25 488,09	374 511,91	-43 367,09		
6035	Niinivaaran vanhan vesisäiliön saneeraus										
	Hankinnat	-220 000	-	-20 000	0,00	-20 000,00	-37 045,48	-17 045,48	-37 045,48	17	2026
	Netto			-20 000	0,00	-20 000,00	-37 045,48	-17 045,48	-37 045,48		
6036	Ahvenisen alkalointilaitoksen IV-kone										
	Hankinnat	-10 000	-	-10 000	0,00	-10 000,00	-6 500,00	3 500,00	-6 500,00	65	2026
	Netto			-10 000	0,00	-10 000,00	-6 500,00	3 500,00	-6 500,00		
6037	Heinävaaran alkalointilaitoksen saneeraus										
	Hankinnat	-45 000	-	-45 000	0,00	-45 000,00	-2 119,70	42 880,30	-2 119,70	5	2026
	Netto			-45 000	0,00	-45 000,00	-2 119,70	42 880,30	-2 119,70		
6038	Matossärkän vedenottamo, vedentuotannon kapasiteetin lisääminen										
	Hankinnat	-50 000	-	-50 000	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0	2028
	Netto			-50 000	0,00	-50 000,00	0,00	50 000,00	0,00		
6039	Koveron ylävesisäiliön saneeraus										
	Hankinnat	-120 000	-	-20 000	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	0	2026
	Netto			-20 000	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00	0,00		
6040	Huosiolammen kaivot										
	Hankinnat	-15 000	-	-15 000	0,00	-15 000,00	-11 752,62	3 247,38	-11 752,62	78	2025
	Netto			-15 000	0,00	-15 000,00	-11 752,62	3 247,38	-11 752,62		

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed.vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
7001	Kuhasalon jätev.puhdistamo,koneisto v. 2025			0	0,00	0,00	-138 218,68	-138 218,68			ks. proj. 7012 2025
	Hankinnat								-138 218,68		
	Rahoitusosuudet	970 000	-	970 000	0,00	970 000,00	94 154,74	-875 845,26	94 154,74		
	Netto			970 000	0,00	970 000,00	-44 063,94	-1 014 063,94	-44 063,94		
7012	Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, rakenteet v. 2025										
	Hankinnat	-1 800 000 (Kuhasalo yht.)	-	-1 800 000	0,00	-1 800 000,00	-50 900,65	1 749 099,35	-50 900,65	11	2025
	Rahoitusosuudet			0	0,00	0,00	33 626,69	33 626,69	33 626,69		
	Netto			-1 800 000	0,00	-1 800 000,00	-17 273,96	1 782 726,04	-17 273,96		
7016	Prosessin tehostaminen, Kuhasalo koneisto										
	Hankinnat	-	-	0	0,00	0,00	-10 610,94	-10 610,94	-10 610,94	-	2026
	Rahoitusosuudet			0	0,00	0,00	6 725,34	6 725,34	6 725,34		
	Netto			0	0,00	0,00	-3 885,60	-3 885,60	-3 885,60		
1001	Kalusto v. 2025										
	Hankinnat	-220 000	-	-220 000	0,00	-220 000,00	-202 967,03	17 032,97	-202 967,03	92	2025
	Netto			-220 000	0,00	-220 000,00	-202 967,03	17 032,97	-202 967,03		
	Investoinnit yhteensä										
	Hankinnat			-10 220 000	0,00	-10 220 000,00	-9 793 962,81	426 037,19			
	Myyntit (ei sis.voitto/tappio)			10 500 000	63 000,00	10 563 000,00	10 629 192,02	66 192,02			
	Rahoitusosuudet			970 000	0,00	970 000,00	256 830,65	-713 169,35			
	Netto			1 250 000	63 000,00	1 313 000,00	1 092 059,86	-220 940,14			

1.3 Henkilöstö

Joensuun Veden palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa 45 henkilöä vakituisessa ja kolme henkilöä määräaikaaisessa työsuhteessa. Vesihuoltoinsinöörin eläköidyttyä tilalle palkattiin henkilö sisäisenä siirtona kehitysinsinöörin paikalta ja kehitysinsinöörin tehtävät on hoidettu sijaisjärjestelyin varsinaiseen rekrytointiin saakka. Vesihuoltoinsinöörin tehtäviä hoidettiin myös sijaisjärjestelyin loppuvuoden osalta vakituisen henkilön ollessa vapaalla. Henkilöstön määrän odotetaan pysyvän aikaisemmin määritetyllä tasolla (vakituiset 46). Uudet rekrytoinnit toteutetaan edelleen erikseen laaditun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

1.4 Tavoitteiden toteutuma

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Strateginen painopiste	Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Vakaan talouden Joensuu	Hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden.	Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verokkikaupunkeja alhaisemmat.	toteutui Tehtiin vertailu valtakunnalliseen vertailuhintalaskelmaan ja sen perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verokkikaupunkeja alhaisemmat.
Vakaan talouden Joensuu	Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan.	Tulostavoite on saavutettu sekä sijoitetun pääoman ja lainan korot kaupungille on tuloutettu.	toteutui Tulostavoite saavutettiin ja ylitettiin n. 0,13 milj. €. Tähän vaikuttivat liikevaihdon osalta asiakkaiden vedenkäytön lisääntyminen, liittymismaksujen toteutumisen isoja rakennushankkeita toteuttaneiden liittyvien myötä ennakoitua suurempana ja samoin tapahtui myös yhteisviemäröinnin käyttötalouteen liittyvien tulojen kohdalla. Toisaalta materiaaleihin ja palveluihin kului n. 0,84 milj. € arvioitua enemmän.
Vakaan talouden Joensuu	Etäluentateknologiaa otetaan käyttöön vaiheittain suunnitelman mukaisesti.	Etäluettavia vesimittareita on vaihdettu n. 1 700 kpl/vuosi.	toteutui Etäluettavia vesimittareita asennettiin vuonna 2025 n. 2 300 kappaletta ja niitä oli vuoden lopussa käytössä n. 9 850 kappaletta, joka on n. 68 % kokonaismäärästä (n. 14 400 kpl).
Vakaan talouden Joensuu	Vesihuollon liiketoimintaselvityksen mahdollisten jatko-toimenpiteiden toteuttaminen.	Laaditun selvityksen ja saadun omistajaohjauksen perusteella tarkastellaan liiketoimintaa ja sen kehittämismahdollisuuksia nykytilanteessa ja toimintaympäristön muutoksessa.	ei toteutunut Tilanteeseen ei ole tullut muutosta vuoteen 2024 verrattuna.
Vakaan talouden Joensuu	Hulevesivastuiden muutoksen toteuttaminen yhteistyössä peruskaupungin kanssa.	Uusitaan kaupungin ja vesihuoltolaitoksen välinen sopimus hulevesien viemäröinnistä.	toteutui Kaupungin ja vesihuoltolaitoksen välinen sopimus hulevesien viemäröinnistä uusittiin.
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta.	Asiakastyytyväisyyden säilyttäminen hyvällä tasolla, palvelun kokonaisuutena.	toteutui Asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin yhteistyössä Innolink Research Oy:n kanssa. Kokonaisarvosana Joensuun Veden toiminnasta oli 4,2 asteikolla 1–5 (2023: 4,2).

Strateginen painopiste	Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteutuma
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Oman sähköenergiatuotannon kasvattaminen.	Aurinkoenergiaselvityksen mukaiset investoinnit. Oman energiatuotannon kasvattaminen noin 40 000 kWh:lla.	toteutui Aurinkoenergiaprojektit toteutettiin Koveron ja Heinävaaran alkointilaitoksille.
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Viemäriverkoston hulevesikuormituksen vähentäminen.	Tehdään vuotovesiselvityksessä todettujen kehityskohtien toteuttamisen seuranta.	toteutui Tilannetta niiden kiinteistöjen osalta seurattiin, joita on ohjeistettu korjaamaan hulevesijärjestelmiään.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet	TA	Toteutuma
Taloudellinen tulostavoite, milj. euroa	2,20	2,33
Liikevaihto, milj. euroa	17,60	18,35
Investoinnit, milj. euroa (netto)	(1,25) muutos 1,31*	1,09
Vesijohtoverkosto (km)	965	967
Viemäriverkosto (km)	669	669
- jätevesiviemäriverkosto	669	669
- hulevesiviemäriverkosto*	0	0
Veden myynti (1 000 m ³ /a)	3 950	4024
Veden hinta €/m ³ sis. alv	2,36	2,36
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³ /a)	3 300	3 410
Jäteveden hinta €/m ³ sis. alv	2,84	2,84

* Hulevesien viemäroinnin siirtyminen peruskaupungille v. 2025 alusta alkaen.

1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2026 tulostavoite on 2,50 milj. euroa. Tulostavoitteessa on huomioitu Joensuun Veden hinnaston maksujen korotus noin 3 % kaupungin talouden sopeutusta koskevien linjausten mukaisesti (kaupungin päätösvallassa oleviin taksoihin ja maksuihin tehtiin kuntien kustannustason muutosta vastaavat korotukset peruspalvelujen hintaindeksin muutos huomioiden 3 %:n mukaisesti). Tulot perustuvat pitkäaikaisen seurannan ja ennusteen perusteella tarkistettuihin vedenkulutus- ja jätevesimääräennusteisiin sekä edellä mainittuihin maksujen muutoksiin. Toimintamenojen arvioidaan hieman kasvavan yleisen hintatason ja hinnantarkistusten sekä henkilöstökulujen kasvun myötä.

Investointeja tehdään verkoston laajetessa yhdyskuntatekniikan kanssa laaditun yhteisohjelman mukaisesti. Yhteisohjelma sisältää myös suunnitelmallisen etenemisen verkoston saneerausinvestointien osalta. Nämä saneeraukset tehdään katutöiden ja vesihuollon osalta lähtökohtaisesti samanaikaisesti. Lisäksi toteutetaan Joensuun Veden oman verkostosaneerausohjelman mukaisia toimenpiteitä. Jätevesipumppaamoiden saneerauksissa huomioidaan energiaa säästävät ratkaisut ja varastosäiliörakentamisessa toteutuvat verkostomallinnuksen mukaiset toimenpiteet. Vesimittareiden etäluentaan liittyvät toimenpiteet jatkuvat. Kuhasalon jätevedenpuhdistamon prosessin tehostaminen kolmannella puhdistuslinjalla on vuoden 2026 merkittävin investointihanke. Lisäksi käynnistetään omaisuudenhallintasuunnitelman laatiminen muutetun vesihuoltolain (voimaan 1.1.2026) vaatimusten mukaisesti.

1.6 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Joensuun Vesi – liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on liikelaitoksella järjestetty.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Joensuun Veden toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että toiminta ja omaisuus turvataan.

Valvontaympäristö

Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo Joensuun Veden toimintaa. Johtokunnan tehtävät määräytyvät kuntalain 9-luvun ja kaupungin hallintosäännön mukaan. Johtokunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa käsittelemään toimialaansa kuuluvia asioita. Viranhaltijapäätöksistä tiedotetaan johtokuntaa heti päätöksentekopäivänä, ettei päätöksenteosta johtuvia viiveitä pääse syntymään. Joensuun Veden näkemyksen mukaan johtokunnan työskentely on tehokasta, joustavaa ja hyvän hallintotavan mukaista.

Joensuun Veden johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena Joensuun Veden toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Organisaation toimintaa ohjaavat hallintosäännöt, toimialaan ja kunnalliseen toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä ohjeet. Tehokkaan ja taloudellisen toiminnan takaamiseksi laitoksen organisaatio on matala, jokaiselle yksikölle on määritetty selkeät vastualueet ja tehtäviä hoitavat itseohjautuvat työryhmät.

Tilien käyttäjä on koko laitoksen osalta liikelaitoksen johtaja johtokunnan erillisellä päätöksellä. Laskujen tiliöinnin ja asiatarastuksen hoitavat osa-alueiden vastuuhenkilöt. Johtokunta on delegoinut toimivaltaansa johtajalle ja johtaja edelleen muulle henkilöstölle asianmukaisen ja joustavan toiminnan takaamiseksi. Esihenkilöiden tehtävät ja vastuut käydään läpi vuosittain pidettävissä kehityskeskusteluissa.

Henkilökunnan riittävyyden, osaamisen ja ammattitaidon varmistamiseksi on Joensuun Vedelle tehty osana kaupungin henkilöstösuunnitelmaa oma rekrytointiohjelma, joka päivitetään vuosittain ja jossa huomioidaan uuden henkilöstön osalta vallitsevat tarpeet myös koulutuksen suhteen. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan niin, että ammattitaito kaikilla osa-alueilla on ajantasaista.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on laitoksen ja sen henkilöstön toiminnan, omaisuuden ja maineen puolustamista. Joensuun Vedellä riskienhallinnan keinoina on käytetty sisäistä raportointia, johtoryhmätyöskentelyä, kehityskeskusteluja ja erillisiä riskikartoituksia ja -arviointeja.

Riskienhallinnan johtaminen kuuluu liikelaitoksen johtajan vastuulle. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa jatkuvuudenhallinta kaikissa olosuhteissa. Oman henkilöstön osaamisen ja sitoutumisen lisäksi varmistetaan yhteistyökumppaneiden luotettavuus.

Käytössä on talousveden riskienhallintasuunnitelma Water Safety Plan (WSP) ja jätevesiin liittyvä vastaava suunnitelma Sanitation Safety Plan (SSP). Suunnitelmien laadinnassa ja ylläpidossa käytetään valtakunnallista työkalua, jolla tuotetaan riskianalyysiaineisto, riskiraportit ja toimenpideohjelma sekä seuranta. WSP ja SSP perustuvat Maailman terveysjärjestön WHO:n suosittelemaan malliin ja se on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla, yhteistyössä muiden ministeriöiden, niiden hallinnonalojen, vesihuoltolaitosten ja -järjestöjen kanssa.

Vesihuollon erityistilanteisiin pyritään varautumaan vesihuollon valmiussuunnitelmassa esitetyillä erityistilanteiden toimintaohjeilla. Joensuun Veden valmiussuunnitelma toimii normaaliolojen ja kriisinajan johtamisen apuna ja on osa koko kaupungin valmiussuunnitelmaa. Laitoksen valmiussuunnitelman päivitys on selkeästi vastuutettu tehtäväksi kerran vuodessa tai aina tarvittaessa.

Viime vuosien tapaan on vuonna 2025 kiinnitetty erityistä huomiota laitoksen varavoimakaluston kunnossapitoon, kohteiden laitosturvallisuuteen ja yleiseen huoltovarmuuden ylläpitoon. Vuoden 2025 aikana osallistuttiin Huoltovarmuuskeskuksen järjestämään SUOKO-projektin työpajaan, jossa tunnistettiin ja arvioitiin suojattavia, huoltovarmuuden kannalta kriittisiä kohteita yhtenevin periaattein Joensuun Veden osalta. Lisäksi puolustusvoimien kanssa pidettiin vesihuollon varautumiseen liittyvä yhteistyötapaaminen.

Toimintaan liittyen Joensuun Vesi on tietoinen kansallisesti esillä olleista murtautumisista kriittiseen infraan ja siten suojauksia on tarkistettu edelleen. Automaatioyhteyksien varmentamisilla, laitospäristön kulunvalvonnan rajoituksilla ja erityisillä kalustohankinnoilla on parannettu toimintavalmiutta operoida häiriö- ja poikkeusolosuhteissa.

Toimialan osalta riskienhallinnan kehittämisessä on jatkossakin arvioitava siihen liittyvää talouspohjan riittävyttä. Kyberhaasteiden kasvaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osaamisresurssin riittävyteen etenkin NIS2-direktiivin mukanaan tuomien tietoturvaan ja sen parantamiseen liittyvissä toimenpiteissä.

Erilliset työpaikkojen riskienarviointit suoritetaan yksiköittäin ja määräajoin. Arviointivälineinä käytetään Joensuun kaupungin riskienarviointityökaluja.

Kontrollitoimenpiteet ja lainmukaisuus

Joensuun Veden omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa ei ole havaittu menetyksiä, arvon alennuksia eikä laitoksen taholta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Hankintamenettelyn oikeellisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, ettei mahdollinen virheellinen menettely aiheuta viivästyksiä hankkeiden aikatauluihin tai tuo korvausvastuita oikeuskäsittelyistä. Huomattavaa on, että vesihuoltolaitos noudattaa hankinnoissa erityisalan hankintalakia, jonka mukaisesti hankintalain mukaisia kynnysarvoja ylittäviä hankintoja on harvoin. Lähes kaikki hankinnat ovat kynnysarvot alittavia ns. pienhankintoja, joiden menettelytavat on kaupunkikonsernilla erikseen ohjeistettu.

Laitoksella noudatetaan alan yleisiä hyväksi havaittuja sopimuskäytäntöjä ja yleisiä sopimusehtoja, eikä laitoksen johdolla ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia laitoksen toiminnalle. Hankinnoissa ja sopimuksissa huomioidaan varautumiseen ja huoltovarmuuteen liittyvät tekijät.

Joensuun Vedellä muuttuneesta lainsäädännöstä, ohjeista ja määräyksistä tiedotetaan sähköpostitse, työyksikkökokouksissa, johtoryhmässä ja vuosi-infoissa. Toimivaltuuksien noudattamista seurataan ja otto-oikeutta hyödynnetään tarvittaessa. Tehdyistä päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Oman sisäisen tarkastussuunnitelman mukaan jatkuvassa seurannassa ovat viranhaltijapäätökset ja hankinnat. Työajanseurannat, ylitöiden kertymät, työtapaturmat ja läheltä piti -tilanteet sekä poissaolot raportoidaan johtoryhmässä säännöllisesti. Palkkausasioiden, kaluston huolehtimiset ja rakentamishankkeiden seurannat tapahtuvat pistokokein.

Joensuun Vedelle tulevien palautteiden ja korvausvaatimusten määrää ja aiheellisuutta seurataan ja niistä aiheutuvat toimenpiteet hoidetaan osana laitoksen normaalia toimintaa.

Joensuun Veden toimintaprosessit ovat selkeät ja vastuutetut. Niitä seurataan käyttötarkkailuin, analyysituloksin ja viranomaisraportein. Taloudesta, hallinnosta ja toiminnasta yleensä raportoidaan kuukausittain johtokunnalle ja neljännesvuosittain lisäksi konsernipalveluille.

1.7 Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden 2 334 020,95 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- puretaan Niinivaaran vesitorniin liittyvä investointivaraus yhteensä 6 871 000 euroa
- tehdään edellä mainittuun investointiin kohdistuva poistoeron lisäys 6 871 000 euroa
- tehdään poistoeron vähennystä suunnitelman mukaan 611 255,63 euroa
- tehdään investointivarausta 700 000 euroa Rantakylän alkalointilaitoksen tehostamiseen ja saneeraukseen
- tehdään investointivarausta 610 000 euroa Enon alavesisäiliön toteuttamiseen
- tehdään investointivarausta 400 000 euroa Tuupovaaran vesitornin saneeraukseen
- tehdään investointivarausta 400 000 euroa Kiihtelysvaaran paineenkorottamon saneeraukseen ja varastovesisäiliön käyttöönottoon
- tilikauden ylijäämä 835 276,58 euroa siirretään taseen ylijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Tuloslaskelma

	2025	2024
Liikevaihto	18 350 794,85	18 263 682,27
Valmistus omaan käyttöön	913 474,61	883 469,47
Liiketoiminnan muut tuotot	33 427,42	21 143,54
Muut tuet ja avustukset	10 958,41	15 629,11
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 981 143,28	-2 792 175,66
Palvelujen ostot	-4 477 765,91	-3 533 154,10
	<hr/>	<hr/>
	-7 458 909,19	-6 325 329,76
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 332 827,64	-2 229 283,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-473 786,56	-461 706,26
Muut henkilösivukulut	-62 051,97	-67 456,04
	<hr/>	<hr/>
	-2 868 666,17	-2 758 445,83
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 219 447,39	-5 689 909,68
Liiketoiminnan muut kulut	-497 585,81	-340 320,35
Liikelylijäämä	3 264 046,73	4 069 918,77
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot muilta	189 759,36	334 970,18
Korkotuotot kunnalta		
Muut rahoitustuotot	12 913,94	14 070,97
Kunnalle maksetut korkokulut	-315 000,00	-315 000,00
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-817 699,08	-817 699,08
Muut rahoituskulut		
	<hr/>	<hr/>
	-930 025,78	-783 657,93
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	2 334 020,95	3 286 260,84
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	2 334 020,95	3 286 260,84
Poistoeron lisäys (-)	-6 871 000,00	0,00
Poistoeron vähennys (+)	611 255,63	224 015,37
Investointivarausten lisäys (-)	-2 110 000,00	-3 200 000,00
Investointivarausten vähennys (+)	6 871 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	835 276,58	310 276,21
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,8	6,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	4,8	6,1
Voitto, %	12,7	18,0

Sijoitetun pääoman tuotto, %

=100* (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

=100* (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset). Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto prosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuotto prosenttin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= 100* (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	3 264 046,73	4 069 918,77
Poistot ja arvonalentumiset	5 219 447,39	5 689 909,68
Rahoitustuotot ja -kulut	-930 025,78	-783 657,93
Tulorahoituksen korjauserät	66 341,32	0,00
	<u>7 619 809,66</u>	<u>8 976 170,52</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-9 793 962,81	-8 242 659,07
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	256 830,65	277 279,56
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	10 562 850,70	0,00
	<u>1 025 718,54</u>	<u>-7 965 379,51</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 645 528,20	1 010 791,01
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	-4 610,00
	<u>0,00</u>	<u>-4 610,00</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-7 000 000,00	0,00
	<u>-7 000 000,00</u>	<u>0,00</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-6 464 878,01	40 871,99
Saamisten muutos muilta	-358 194,91	-196 323,70
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-155 920,58	-113 847,15
Korottomien velkojen muutos muilta	496 821,73	450 941,24
	<u>-6 482 171,77</u>	<u>181 642,38</u>
Rahoituksen rahavirta	-13 482 171,77	177 032,38
Rahavarojen muutos	-4 836 643,57	1 187 823,39
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	62 017,40	4 898 660,97
Rahavarat 1.1.	4 898 660,97	3 710 837,58
	<u>-4 836 643,57</u>	<u>1 187 823,39</u>

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , 1000 €	11 688,29	2 160,00
Investointien tulorahoitus, %	79,2	112,7
Laskennallinen lainanhoitokate	25,0	7,8
Kassan riittävyys, pv	0,8	99,8
Quick ratio	5,5	1,5
Current ratio	5,5	1,5

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$=100 * (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

$=(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate

$=(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieraspääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio –tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1.

2.3 Tase

Vastaavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	173 392,41	336 339,78
	<u>173 392,41</u>	<u>336 339,78</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	296 539,97	296 539,97
Rakennukset	46 770,10	57 169,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	57 541 392,83	58 696 025,92
Koneet ja kalusto	458 035,55	383 507,40
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	236 273,70	5 294 328,97
	<u>58 579 012,15</u>	<u>64 727 572,03</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	523 825,00	523 825,00
	<u>523 825,00</u>	<u>523 825,00</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 440 331,97	5 072 587,90
Saamiset kunnalta	11 116 825,61	4 651 740,02
Muut saamiset	9 999,92	9 999,92
Siirtosaamiset	24 039,47	33 796,21
	<u>16 591 196,97</u>	<u>9 768 124,05</u>
Rahat ja pankkisaamiset	62 017,40	4 898 660,97
Vastaavaa yhteensä	<u>75 929 443,93</u>	<u>80 254 521,83</u>
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	13 628 317,64	13 628 317,64
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	41 034 367,07	40 724 090,86
Tilikauden yli-/alijäämä	835 276,58	310 276,21
	<u>55 497 961,29</u>	<u>54 662 684,71</u>
Poistoero ja varaukset		
Poistoero	8 583 539,83	2 323 795,46
Vapaaehtoiset varaukset	5 310 000,00	10 071 000,00
	<u>13 893 539,83</u>	<u>12 394 795,46</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta		
Liittymismaksut ja Muut velat	3 482 612,49	3 482 612,49
	<u>3 482 612,49</u>	<u>3 482 612,49</u>
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	0,00	7 000 000,00
Saadut ennakot	2 018,29	2 667,13
Ostovelat	1 755 588,35	1 349 833,12
Korottomat velat kunnalta	0,00	155 920,58
Muut velat/Liittymismaksut ja Muut velat	744 385,79	700 725,02
Siirtovelat	553 337,89	505 283,32
	<u>3 055 330,32</u>	<u>9 714 429,17</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>75 929 443,93</u>	<u>80 254 521,83</u>
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	91,4	83,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	35,6	72,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	41 870	41 034
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	7 000
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	33	7 038
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrää. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3 Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Sovellettaessa menojäännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo (menojäännös) on kirjattu kertapoistona menojäännöksen alittaessa 1.000 euroa kaupunginvaltuuston 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201 hyväksymän Joensuun kaupungin pysyvien vastaavien kirjanpito-ohjeen mukaisesti.

Käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi liikelaitoksen toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet		
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto

Muut pitkävaikutteiset menot

Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto
------------------------------	----------	------------

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Vedenjakeluverkko	8 %	menojäännöspoisto
Jätevesiviemäriverkko	8 %	menojäännöspoisto
Hulevesiviemäriverkko	8 %	menojäännöspoisto
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäännöspoisto

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet		
Autot	30 %	menojäännöspoisto
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25 %	menojäännöspoisto
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30 %	menojäännöspoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30 %	menojäännöspoisto
Tietokonelaitteet	40 %	menojäännöspoisto
Viestintälaitteet	30 %	menojäännöspoisto

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Liitetieto 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Hulevesiviemäritoiminnan rahoitusulijäämä on esitetty taseen kohdassa Korottomat velat kunnalta.

3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2025	2024
Liikevaihto		
Vesimaksut	7 505 421,47	7 261 902,10
Jätevesimaksut	7 691 402,60	7 940 973,56
Perusmaksut	1 057 795,30	1 024 775,48
Liittymismaksut	246 484,49	148 502,78
Yhteisviemäröintisopimukset	1 267 211,30	1 117 184,42
Muut liikevaihtoon sisältyvät tuotot	465 152,26	770 343,93
Tarvikkeiden ja palvelujen myynti	117 327,43	0,00
Liikevaihto yhteensä	<u>18 350 794,85</u>	<u>18 263 682,27</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Saadut vakuutuskorvaukset	0,00	2 735,00
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>33 427,42</u>	<u>18 408,54</u>
	33 427,42	21 143,54
Muut tuet ja avustukset		
Muut tuet ja avustukset	<u>10 958,41</u>	<u>15 629,11</u>
	10 958,41	15 629,11
Tuotot yhteensä	<u><u>18 395 180,68</u></u>	<u><u>18 300 454,92</u></u>

	2025	2024
Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	<u>4 477 765,91</u>	<u>3 533 154,10</u>

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2025	2024
Liiketoiminnan muut kulut		
Hulevesiviemäriverkosto luovutustappio	<u>-66 341,32</u>	<u>0,00</u>
	<u><u>-66 341,32</u></u>	<u><u>0,00</u></u>

	2025	2024
Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	<u>-6 259 744,37</u>	<u>224 015,37</u>
Poistoeron muutokset yhteensä	<u><u>-6 259 744,37</u></u>	<u><u>224 015,37</u></u>

3.3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 18) Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Maa- ja vesial./ kiint.liittymis- maksut	Rakennukset	Aineelliset hyödykkeet		Ennakkomaksut ja kesk.er.hank.	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäaik. menot			Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.		336 339,78	296 539,97	57 169,77	58 696 025,92	383 507,40	5 294 328,97	65 063 911,81
Lisäykset tilikauden aikana		35 851,10			9 453 874,40	202 967,03	101 270,28	9 793 962,81
Rahoitusosuudet tilikaudella					-250 105,31		-6 725,34	-256 830,65
Vähennykset tilikauden aikana					-10 614 944,63		-14 247,39	-10 629 192,02
Siirrot erien välillä					5 138 352,82		-5 138 352,82	0,00
Tilikauden poisto		-198 798,47		-10 399,67	-4 881 810,37	-128 438,88		-5 219 447,39
Poistamaton hankintameno 31.12.		173 392,41	296 539,97	46 770,10	57 541 392,83	458 035,55	236 273,70	58 752 404,56
Kirjanpitoarvo 31.12.		173 392,41	296 539,97	46 770,10	57 541 392,83	458 035,55	236 273,70	58 752 404,56

Olennaiset lisäpoistot Alle 1000€ menojäännöspoistot yhteensä 3064,28 €

Maa- ja vesialueet erittely

	2025	2024
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	103 274,65	103 274,65
Muut maa- ja vesialueet	193 265,32	193 265,32
	<u>296 539,97</u>	<u>296 539,97</u>

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut osakkeet	Muut saamiset		Yhteensä
	Osakkeet Konserni- yhtiöt	Osakkeet Omistus- yhteisöt		Saamiset muut yhteisöt		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	523 825,00		523 825,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	523 825,00		523 825,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	523 825,00		523 825,00

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta ja liikelaitoksilta				
Myyntisaamiset		237 064,53		116 544,88
Lainasaamiset		11 116 825,61		4 535 195,14
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		7638,65		
		<u>11 361 528,79</u>		<u>4 651 740,02</u>
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		248 745,90		273 177,78
		<u>248 745,90</u>		<u>273 177,78</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		70 388,82		81 469,45
		<u>70 388,82</u>		<u>81 469,45</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		10 264,62		11 443,41
		<u>10 264,62</u>		<u>11 443,41</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		4 873 868,10		4 706 497,26
Muut saamiset		9 999,92		9 999,92
Siirtosaamiset		16 400,82		33 796,21
		<u>4 900 268,84</u>		<u>4 750 293,39</u>
Saamiset yhteensä		16 591 196,97		9 768 124,05

Liitetieto 23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2025	2024
Kela/korvaus työterveyshuollon kustannuksista v. 2025	13 889,00	16 192,00
Valion rahoitusosuus liittyen viemäröinnin käyttökuluihin	2 511,82	1 809,11
Muut siirtosaamiset	7 638,65	15 795,10
	<u>24 039,47</u>	<u>33 796,21</u>

3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 24) Oman pääoman erittely

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	13 628 317,64	13 628 317,64
Peruspääoma 31.12.	<u>13 628 317,64</u>	<u>13 628 317,64</u>
Kertyneet yli- / alijäämät 1.1.	41 034 367,07	40 724 090,86
Tilikauden tulos	835 276,58	310 276,21
Kertyneet yli- / alijäämät 31.12.	<u>41 869 643,65</u>	<u>41 034 367,07</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>55 497 961,29</u>	<u>54 662 684,71</u>

Liikelaitoksen kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	2025	2024
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	41 034 367,07	40 724 090,86
Tilikauden tulos	835 276,58	310 276,21
Investointivaraukset	5 310 000,00	10 071 000,00
Kertynyt poistoero	8 583 539,83	2 323 795,46
Yhteensä	<u>55 763 183,48</u>	<u>53 429 162,53</u>

Investointivaraukset

	2025	2024
Investointivaraukset 1.1.	10 071 000,00	6 871 000,00
Lisäys 2025		
Kuhasalons jäteveden puhdistamo		3 200 000,00
Rantakylän alkaloitilaitoksen tehostaminen ja saneeraus	700 000,00	
Enon alavesisäiliö	610 000,00	
Tuupovaaran vesitomin saneeraus	400 000,00	
Kiihtelysvaaran pk saneeraus ja varastovesisäiliö	400 000,00	
Vähennys		
Niinivaaran ylavesisäiliö	-6 871 000,00	
Investointivaraukset 31.12.	<u>5 310 000,00</u>	<u>10 071 000,00</u>

Liitetieto 25) Erittely poistoerosta

	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	8 583 539,83	2 323 795,46
Poistoero yhteensä	<u>8 583 539,83</u>	<u>2 323 795,46</u>

Liitetieto 29) Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lainat kunnalta				
Lainat kunnalta		0,00		7 000 000,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>7 000 000,00</u>
Korottomat velat kunnalta				
Ostovelat		184 087,02		152 263,36
Muut velat				
Siirtovelat		9 588,12		3 657,22
		<u>193 675,14</u>		<u>155 920,58</u>
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		2 033,93		1 744,63
		<u>2 033,93</u>		<u>1 744,63</u>
Velat muille				
Saadut ennakot		2 018,29		2 667,13
Ostovelat		1 569 467,40		1 348 088,49
Muut velat	3 482 612,49	744 385,79	3 482 612,49	700 725,02
Siirtovelat		543 749,77		505 283,32
	<u>3 482 612,49</u>	<u>2 859 621,25</u>	<u>3 482 612,49</u>	<u>2 556 763,96</u>
Vieras pääoma yht.	3 482 612,49	3 055 330,32	3 482 612,49	9 714 429,17

Liitetieto 31) Muiden velkojen erittely

	2025	2024
Muut velat		
Liittymismaksut	3 482 612,49	3 482 612,49
Muut velat	744 385,79	700 725,02
	<u>4 226 998,28</u>	<u>4 183 337,51</u>

Liitetieto 32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus *	463 885,81	421 993,03
Muut palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotukset	55 666,99	55 021,25
Muut erät	33 785,09	28 269,04
	<u>553 337,89</u>	<u>505 283,32</u>

*Vuonna 2023 esitetty yhdellä rivillä, vuodesta 2024 alkaen erillisinä riveinä.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 37) Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)

	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	12 611,37	13 585,47
Myöhemmin maksettavat	20 808,12	24 293,01
	<u>33 419,49</u>	<u>37 878,48</u>

Liitetieto 40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu	0,00	29 028,90
	<u>0,00</u>	<u>29 028,90</u>

3.4 Henkilöstöä ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 41) Henkilötyövuodet 31.12.2025	2025	2024
Vakinaiset	45	44
Määräaikaiset	3	2
Yhteensä	<u>48</u>	<u>47</u>

Liitetieto 42) Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	1 931 602,12	1 899 404,39
Henkilöstökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjaukset	-16 429,63	-23 099,16
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	402 603,48	402 966,36
Muut henkilösivukulut	49 396,62	58 220,74
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	<u>2 367 172,59</u>	<u>2 337 492,33</u>
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	501 493,58	420 953,50
Henkilöstökulut yhteensä	<u>2 868 666,17</u>	<u>2 758 445,83</u>

Liitetieto 45) Selvitys liikelaitoksen ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupungin konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Asiakirjan oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Joensuussa 19.3.2026

Kauko Salo
johtokunnan puheenjohtaja

Jussi Wihonen
johtokunnan varapuheenjohtaja

Ahri Hirvonen
johtokunnan jäsen

Anu Hyppönen
johtokunnan jäsen

Janne Majasalmi
johtokunnan jäsen

Meira Pitkänen
johtokunnan jäsen

Teppo Tarnanen
johtokunnan jäsen

Juha Lemmetyinen
liikelaitoksen johtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela, KHT, JHT

5 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA-	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet	MUIST1-	Sähköinen arkistointi
Ulkoiset muistiot Datacyclestä	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Pankkien tiliotteet	PANKKI-	Sähköinen arkistointi
Sisäiset muistiotositteet	MUISIS-	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP-	Sähköinen arkistointi
Talousarvio	BUD-	Sähköinen arkistointi
Lisätalousarvio	BUDL-	Sähköinen arkistointi
Palkat		
Muistio, palkat	MUIPAL-	Sähköinen arkistointi
Palkkatositteet	PALKAT-	Sähköinen arkistointi
Matkalaskut	MATKAT-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		
Ostolaskut, Datacycle	ORPRO-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	ORPMAK-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	ORPMAK-	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Suunnitelman mukaiset poistot,poistoero	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Sähköinen arkistointi
Irtaimisto	IRTAIN-	Sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTOS-	Sähköinen arkistointi

9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset

Rahastojen tulos ja rahastolaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama	Ed.vuoden toteuma
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-28 695,98	1 304,02	-26 454,08
Liikelylijäämä	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-28 695,98	1 304,02	-26 454,08
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	200 000,00	0,00	200 000,00	626 602,13	426 602,13	364 177,55
Muut rahoitustuotot	2 830 000,00	0,00	2 830 000,00	5 797 816,23	2 967 816,23	6 162 429,80
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Muut rahoituskulut	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-1 265 384,47	-965 384,47	-1 127 133,20
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 730 000,00	0,00	2 730 000,00	5 159 033,89	2 429 033,89	5 399 474,15
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	2 700 000,00	0,00	2 700 000,00	5 130 337,91	2 430 337,91	5 373 020,07
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	2 700 000,00	0,00	2 700 000,00	5 130 337,91	2 430 337,91	5 373 020,07
Rahastopääoman lisäys (-)	0,00	0,00	0,00	-1 001 857,51	-1 001 857,51	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 700 000,00	0,00	2 700 000,00	4 128 480,40	1 428 480,40	5 373 020,07

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama
1 000 euroa					
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-30	0	-30	1
Rahoitustuotot- ja kulut		2 730	0	5 159	2 429
Investointien rahavirta					
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 700	0	5 130	2 430
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen		2 700	0	5 130	2 430

Elinkeinorahasto

Elinkeinorahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 11,77 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Elinkeinorahaston tarkoituksena on edistää kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteita ja työllisyyttä. Elinkeinorahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen konsernijaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Elinkeinorahaston sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2022 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. Sijoituspolitiikka päivitettiin vuoden 2025 aikana. 1.6.2023 voimaantullut rahastojen sijoituspolitiikka (omistajaohjausjaoisto 8.5.2023 § 58) ohjasi täyden valtakirjan salkun hoitajien toimintaa 31.10.2025 asti. Poliitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 30 -100 % neutraaliallokaation ollessa 60 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston hyväksymän (27.10.2025 § 46) sijoituspolitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 1.11.2025 alkaen 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 33 % ja korkosijoitusten 30-100 % neutraaliallokaation ollessa 57 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Elinkeinorahaston varoja hoiti koko vuoden Nordea Asset Management.

Vuosi 2025 oli laaja-alaisesti hyvä vuosi sijoittajille. Tuottoa tuli niin osake- kuin korkomarkkinoiltakin. Markkinoiden välillä tuotot kuitenkin vaihtelivat voimakkaasti. Viime vuosina heikosti tuottanut Suomen osakemarkkina kehittyi hyvin ja ylsi yli 35 %:n tuottoon. Sen sijaan Yhdysvaltain osakemarkkinat jäi euroissa mitattuna neljän prosentin tuottoon. Koko maailman osakemarkkinoiden tuotto euroissa oli lopulta kahdeksan prosenttia. Korkomarkkinoiden tuotot olivat kohtuulliset. Kehittyvien maiden korkosijoitusten tuotto oli hyvä, mutta euroalueen valtionlainatuotot jäivät vain hivenen plussalle.

Sijoitusvuosi oli isoilta liikkeiltään kaksijakoinen ja Yhdysvaltojen hallinto ja sen päätökset heiluttivat markkinoita vuoden 2025 aikana. Kovin rysäys nähtiin huhtikuussa 2025, jolloin presidentti Donald Trump ilmoitti uusista mittavista tulleista. Kevät olikin laskevien kurssien ja heikkenevän dollarin aikaa. Osakkeet kääntyivät jyrkkään laskuun ja korot nousivat, kun tullien pelättiin hyydyttävän globaalin talouskasvun ja kiihdyttävän inflaatiota. Trump peruutteli kuitenkin jo viikkoa myöhemmin uhkauksissaan, mikä käänsi markkinat nousuun.

Merkittävää vuodessa 2025 oli, että Trumpin ”Amerikka ensin”-politiikasta huolimatta, muun maailman osakkeet nousivat Yhdysvaltoja voimakkaammin. Niin Euroopassa kuin kehittyvillä markkinoilla osakkeet kohosivat noin 20 prosenttia. Talousodotusten piristymisen valtioiden lisääntyneen elvytyksen myötä veti osakkeita ylös. Esimerkiksi Saksan infrastruktuuri- ja maanpuolustuspaketit nostivat kasvuodotuksia Euroopassa. Yleisesti Yhdysvaltain sulkeutumisen odotettiin pakottavan muun maailman kiihdyttämään kasvutoimiaan, mikä nosti osakkeita laajasti. Myös tekoälyn nousu oli

keskeinen teema osakemarkkinoilla vuonna 2025. Uudet tekoälymallit kehittyivät entistä kyvykkäämmiksi, ja investoinnit datakeskuksiin sekä tekoälyinfrastruktuuriin kiihtyivät entisestään.

Korkomarkkinoilla nähtiin eri suuntaisia kehityksiä. Keväällä Euroopan keskuspankki laski korkoja kolmeen otteeseen, mutta lopetti laskut ohjauksen painuttua kahteen prosenttiin. Yhdysvalloissa keskuspankki Fed puolestaan piti korot ennallaan kevään, mutta laski vuorostaan korkoja kolmeen kertaan syksyllä. Inflaatiosta puhuttiin paljon vuoden mittaan, mutta lopulta huomio kääntyi enemmän talouskasvun tukemiseen. Pitkät valtionlainakorot painuivat alaspäin Yhdysvalloissa, mutta kohoivat Euroopassa. Sen sijaan luottomarginaalit kapenivat kautta linjan, mikä siivitti riskisten lainojen kuten kehittyvien maiden lainojen ja high yield -yrityslainojen tuottoja.

Geopoliittiset jännitteet olivat korkeat koko vuoden ajan. Ukrainan rauhanneuvotteluja järjestettiin, mutta ne eivät johtaneet läpimurtoon. Israel/Iran -jännitteet heiluttivat öljyn hintaa voimakkaasti keuhällä. Trump toisti vuoden mittaan useasti haluavansa ottaa Grönlannin haltuunsa. Geopoliittisilla tapahtumilla ei lopulta juuri ollut vaikutusta osake- ja korkomarkkinoiden liikkeisiin.

Vuoden 2026 sijoitusmarkkinoiden näkymät ovat kokonaisuutena kohtuullisen myönteiset, mutta niihin liittyy edelleen epävarmuutta. Maailmantalouden odotetaan kasvavan vakaasti, mikä tukee sijoitusmarkkinoita, vaikka geopoliittiset jännitteet ja kauppapoliittiset muutokset lisäävät riskejä. Teknologian – erityisesti tekoälyn – investoinnit tukevat talouskasvua ja markkinoita, mutta samalla kasvava riippuvuus yksittäisistä megatrendeistä voi lisätä rakenteellisia riskejä. Sekä osake- että korkosijoitusten tuotto-odotus on kohtuullisen hyvä, mutta riski heikommasta kehityksestä on olemassa.

Vuoden 2026 talousarviossa kaupungin rahastojen markkina-arvon kasvutavoitteeksi on asetettu 5,0 %. Tilikauden tulostavoite on 2,7 milj. euroa. Kuten sijoitusmarkkinoiden kehitykseen yleisesti, myös kaupungin sijoitusten osalta vuodelle 2026 asetetun tavoitteen saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Elinkeinorahaston talous ja sen toteutuminen

Hyvä sijoitusvuosi näkyi myös elinkeinorahaston kehityksessä. Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2025 lopussa 29,95 milj. euroa (ed. vuonna 27,99 milj. euroa). Rahaston markkina-arvo kasvoi vuoden 2024 nähden lähes 2 milj. euroa, 7,0 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 0,77 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2024 tulos oli 1,07 milj. euroa ylijäämäinen.

Korkotuottoja kertyi 49 669,90 euroa (ed. vuonna 45 794,71 euroa) ja muita rahoitustuottoja 906 167,84 euroa (ed. vuonna 1 209 978,74 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 184 204,84 euroa (ed. vuonna 178 342,76 euroa).

Rahastossa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2025 lopussa 10,5 milj. euroa.

Varojen jakauma osake- ja korkosijoituksiin milj. euroa, 31.12.2025:

	NORDEA	%-osuus
Osakesijoitukset	11,16	37 %
Korkosijoitukset	15,91	53 %
Muut sijoitukset	2,88	10 %
Yhteensä	29,95	100 %

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Sijoitusmarkkinoiden näkymät huomioi- den rahastojen tuottotavoitteeksi vuodelle 2025 asetetaan 5,0 %. Tilikauden tulosta- voitteeksi voidaan asettaa 2,70 milj. eu- roa.	Rahastojen tavoitteet toteutuivat. Elinkei- norahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina- arvo kasvoi vuoden 2025 aikana 5,7 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tu- los oli 5,13 milj. euroa, josta elinkeinora- haston osuus oli 0,77 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2025 tulos 765 440,46 euroa on kirjattu rahaston tilikauden yli-/alijäämätillille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2025	2024
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-6 192,44	-5 730,76
Liikelylijäämä	-6 192,44	-5 730,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	49 669,90	45 794,71
Muut rahoitustuotot	906 167,84	1 209 978,74
Muut rahoituskulut	-184 204,84	-178 342,76
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	<u>771 632,90</u>	<u>1 077 430,69</u>
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	765 440,46	1 071 699,93
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	765 440,46	1 071 699,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	765 440,46	1 071 699,93

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-6 192,44	-5 730,76
Rahoitustuotot- ja kulut	771 632,90	1 077 430,69
Toiminnan ja investointien rahavirta	765 440,46	1 071 699,93
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-1 285,85	-10 293,99
Korottomien velkojen muutos	143,02	206,88
Rahoituksen rahavirta	-1 142,83	-10 087,11
Rahavarojen muutos	764 297,63	1 061 612,82
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	25 121 773,65	24 357 476,02
Rahavarat 1.1.	24 357 476,02	23 295 863,20
	764 297,63	1 061 612,82

Tase

Vastaavaa	2025	2024
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Muut saamiset	381,16	358,46
Siirtosaamiset	13 065,18	11 802,03
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 055 034,15	1 929 625,68
Joukkovelkalinainasaamiset	13 486 689,17	12 366 289,94
Muut arvopaperit	10 576 304,31	10 055 148,99
	<u>25 118 027,63</u>	<u>24 351 064,61</u>
Rahat ja pankkisaamiset	3746,02	6 411,41
Vastaavaa yhteensä	<u>25 135 219,99</u>	<u>24 369 636,51</u>

Vastattavaa	2024
Oma pääoma	
Rahastopääoma	14 588 626,94
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 707 548,41
Tilikauden yli-/alijäämä	1 071 699,93
	<u>24 367 875,28</u>
Vieras pääoma	
Lyhytaikainen	
Siirtovelat	1 904,25
	1 761,23
Vastattavaa yhteensä	<u>25 135 219,99</u>

Tulevaisuusrahasto

Tulevaisuusrahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 37,00 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on lisätä kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointia edistämällä pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Tulevaisuusrahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen konsernijaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Tulevaisuusrahaston sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2022 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. Sijoituspolitiikka päivitettiin vuoden 2025 aikana. 1.6.2023 voimaantullut rahastojen sijoituspolitiikka (omistajaohjausjaosto 8.5.2023 § 58) ohjasi täyden valtakirjan salkun hoitajien toimintaa 31.10.2025 asti. Poliitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 30 -100 % neutraaliallokaation ollessa 60 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston hyväksymän (27.10.2025 § 46) sijoituspolitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 1.11.2025 alkaen 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 33 % ja korkosijoitusten 30-100 % neutraaliallokaation ollessa 57 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Tulevaisuusrahaston varoja hoiti koko vuoden Evli Varainhoito Oy ja OP Varainhoito Oy.

Vuosi 2025 oli laaja-alaisesti hyvä vuosi sijoittajille. Tuottoa tuli niin osake- kuin korkomarkkinoiltakin. Markkinoiden välillä tuotot kuitenkin vaihtelivat voimakkaasti. Viime vuosina heikosti tuottanut Suomen osakemarkkina kehittyi hyvin ja ylsi yli 35 %:n tuottoon. Sen sijaan Yhdysvaltain osakemarkkinat jäi euroissa mitattuna neljän prosentin tuottoon. Koko maailman osakemarkkinoiden tuotto euroissa oli lopulta kahdeksan prosenttia. Korkomarkkinoiden tuotot olivat kohtuulliset. Kehittyvien maiden korkosijoitusten tuotto oli hyvä, mutta euroalueen valtionlainatuotot jäivät vain hivenen plussalle.

Sijoitusvuosi oli isoilta liikkeiltään kaksijakoinen ja Yhdysvaltojen hallinto ja sen päätökset heiluttivat markkinoita vuoden 2025 aikana. Kovin rysäys nähtiin huhtikuussa 2025, jolloin presidentti Donald Trump ilmoitti uusista mittavista tulleista. Kevät olikin laskevien kurssien ja heikkenevän dollarin aikaa. Osakkeet kääntyivät jyrkkään laskuun ja korot nousivat, kun tullien pelättiin hyydyttävän globaalin talouskasvun ja kiihdyttävän inflaatiota. Trump peruutteli kuitenkin jo viikkoa myöhemmin uhkauksissaan, mikä käänsi markkinat nousuun.

Merkittävää vuodessa 2025 oli, että Trumpin ”Amerikka ensin”-politiikasta huolimatta, muun maailman osakkeet nousivat Yhdysvaltoja voimakkaammin. Niin Euroopassa kuin kehittyvillä markkinoilla osakkeet kohosivat noin 20 prosenttia. Talousodotusten piristymisen valtioiden lisääntyneen elvytyksen myötä veti osakkeita ylös. Esimerkiksi Saksan infrastruktuuri- ja maanpuolustuspaketit nousivat kasvuodotuksia Euroopassa. Yleisesti Yhdysvaltain sulkeutumisen odotettiin pakottavan muun maailman kiihdyttämään kasvutoimiaan, mikä nosti osakkeita laajasti. Myös tekoälyn nousu oli

keskeinen teema osakemarkkinoilla vuonna 2025. Uudet tekoälymallit kehittyivät entistä kyvykkäämmiksi, ja investoinnit datakeskuksiin sekä tekoälyinfrastruktuuriin kiihtyivät entisestään.

Korkomarkkinoilla nähtiin eri suuntaisia kehityksiä. Keväällä Euroopan keskuspankki laski korkoja kolmeen otteeseen, mutta lopetti laskut ohjauksen painuttua kahteen prosenttiin. Yhdysvalloissa keskuspankki Fed puolestaan piti korot ennallaan kevään, mutta laski vuorostaan korkoja kolmeen kertaan syksyllä. Inflaatiosta puhuttiin paljon vuoden mittaan, mutta lopulta huomio kääntyi enemmän talouskasvun tukemiseen. Pitkät valtionlainakorot painuivat alaspäin Yhdysvalloissa, mutta kohosivat Euroopassa. Sen sijaan luottomarginaalit kapenivat kautta linjan, mikä siivitti riskisten lainojen kuten kehittyvien maiden lainojen ja high yield -yrityslainojen tuottoja.

Geopoliittiset jännitteet olivat korkeat koko vuoden ajan. Ukrainan rauhanneuvotteluja järjestettiin, mutta ne eivät johtaneet läpimurtoon. Israel/Iran -jännitteet heiluttivat öljyn hintaa voimakkaasti keuhällä. Trump toisti vuoden mittaan useasti haluavansa ottaa Grönlannin haltuunsa. Geopoliittisilla tapahtumilla ei lopulta juuri ollut vaikutusta osake- ja korkomarkkinoiden liikkeisiin.

Vuoden 2026 sijoitusmarkkinoiden näkymät ovat kokonaisuutena kohtuullisen myönteiset, mutta niihin liittyy edelleen epävarmuutta. Maailmantalouden odotetaan kasvavan vakaasti, mikä tukee sijoitusmarkkinoita, vaikka geopoliittiset jännitteet ja kauppapoliittiset muutokset lisäävät riskejä. Teknologian – erityisesti tekoälyn – investoinnit tukevat talouskasvua ja markkinoita, mutta samalla kasvava riippuvuus yksittäisistä megatrendeistä voi lisätä rakenteellisia riskejä. Sekä osake- että korkosijoitusten tuotto-odotus on kohtuullisen hyvä, mutta riski heikommasta kehityksestä on olemassa.

Vuoden 2026 talousarviossa kaupungin rahastojen markkina-arvon kasvutavoitteeksi on asetettu 5,0 %. Tilikauden tulostavoite on 2,7 milj. euroa. Kuten sijoitusmarkkinoiden kehitykseen yleisesti, myös kaupungin sijoitusten osalta vuodelle 2026 asetetun tavoitteen saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Tulevaisuusrahaston talous ja sen toteutuminen

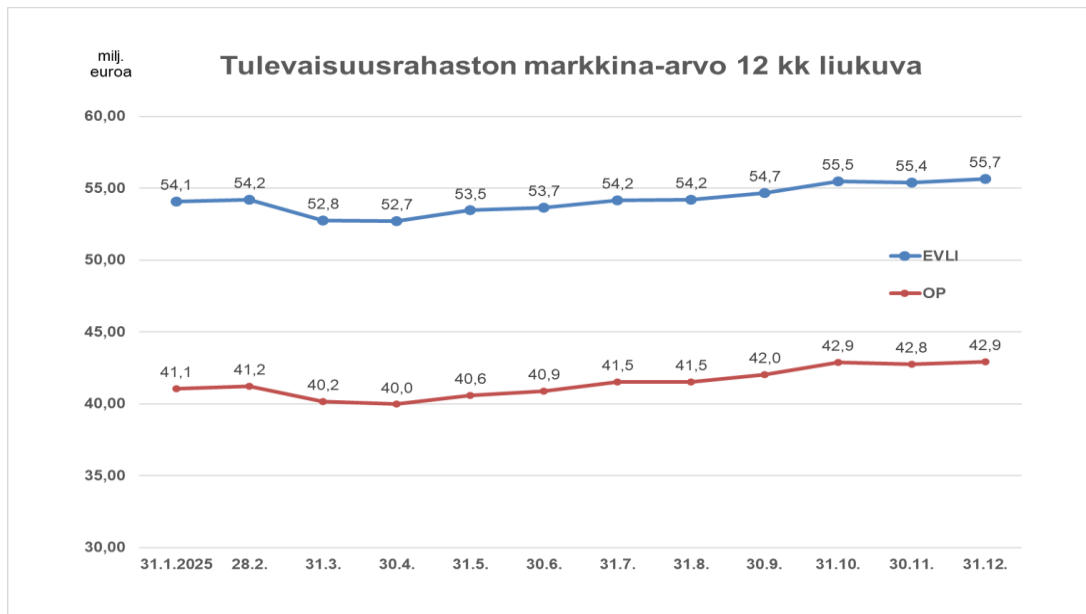
Hyvä sijoitusvuosi näkyi myös tulevaisuusrahaston kehityksessä. Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2025 lopussa 98,58 milj. euroa (ed. v. 93,58 milj. euroa), muutos edellisvuoteen nähden + 5,0 milj. euroa, + 5,3 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 4,36 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2024 tulos oli 4,30 milj. euroa ylijäämäinen.

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan tilin rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina. Rakennuskustannusindeksin muutos oli 2,0 %. Rahaston sääntöjen mukainen siirto rahastopääomaan on siten 1 001 857,51 euroa.

Korkotuottoja kertyi 576 932,23 euroa (ed. vuonna 318 382,84 euroa) ja muita rahoitustuottoja 4 891 648,39 euroa (ed. vuonna 4 952 451,06 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 1 081 179,63 euroa (ed. vuonna oli 948 790,44 euroa). Korkokuluja ei ollut.

Rahastossa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2025 lopussa 38,3 milj. euroa.

Vuoden 2025 lopussa Evlin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 55,67 milj. euroa (ed. vuonna 53,19 milj. euroa) ja OP Varainhoito Oy:n hoidossa olevan osan 42,91 milj. euroa (ed. vuonna 40,39 milj. euroa). Kokonaisuudessaan tulevaisuusrahaston markkina-arvo on kasvanut toiminnan aloittamisesta lukien noin 62 milj. euroa.

Varojen jakauma osake-, korko- ja muihin sijoituksiin milj. euroa, 31.12.2025:

	EVLI	%-osuus	OP	%-osuus	Yhteensä euroa	Yhteensä %
Osakesijoitukset	18,64	33 %	17,99	42 %	36,62	37 %
Korkosijoitukset	34,18	61 %	22,33	52 %	56,51	57 %
Muut sijoitukset	2,85	5 %	2,60	6 %	5,45	6 %
Yhteensä	55,67	100 %	42,91	100 %	98,58	100 %

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Sijoitusmarkkinoiden näkymät huomioiden rahastojen tuottotavoitteeksi vuodelle 2025 asetetaan 5,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,7 milj. euroa.	Rahastojen tavoitteet toteutuivat. Tulevaisuus osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2025 aikana 5,3 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 5,13 milj. euroa, josta tulevaisuusrahaston osuus oli 4,36 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taaseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina.

Rakennuskustannusindeksin muutos oli 2,0 %. Rahaston sääntöjen mukaisen rahastopääomasiiiron suuruudeksi muodostuu 1 001 857,51 euroa.

Rahaston tilikauden ylijäämättilille on kirjattu 3 363 039,94 euroa.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2025	2024
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-22 503,54	-20 723,32
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä	-22 503,54	-20 723,32
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	576 932,23	318 382,84
Muut rahoitustuotot	4 891 648,39	4 952 451,06
Muille maksetut korkokulut		
Muut rahoituskulut	-1 081 179,63	-948 790,44
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	<u>4 387 400,99</u>	<u>4 322 043,46</u>
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	4 364 897,45	4 301 320,14
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	4 364 897,45	4 301 320,14
Rahastopääoman lisäys (-)	-1 001 857,51	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 363 039,94	4 301 320,14

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-22 503,54	-20 723,32
Rahoitustuotot- ja kulut	4 387 400,99	4 322 043,46
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 364 897,45	4 301 320,14
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-242 792,41	-326 694,35
Korottomien velkojen muutos	-299 275,81	299 595,71
Rahoituksen rahavirta	-542 068,22	-27 098,64
Rahavarojen muutos	3 822 829,23	4 274 221,50
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	89 695 443,77	85 872 614,54
Rahavarat 1.1.	85 872 614,54	81 598 393,04
	<u>3 822 829,23</u>	<u>4 274 221,50</u>

Tase

Vastaavaa	2025	2024
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 365,42	1 219,00
Siirtosaamiset	<u>656 653,78</u>	<u>414 007,79</u>
	658 019,20	415 226,79
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 003 091,74	7 047 569,30
Joukkovelkalinasaamiset	44 060 947,25	46 534 877,06
Muut arvopaperit	<u>37 560 786,42</u>	<u>32 223 520,90</u>
	89 624 825,41	85 805 967,26
Rahat ja pankkisaamiset	70 618,36	66 647,28
Vastaavaa yhteensä	<u>90 353 462,97</u>	<u>86 287 841,33</u>
Vastattavaa	2025	2024
Oma pääoma		
Rahastopääoma	52 013 102,21	51 011 244,70
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	34 970 600,84	30 669 280,70
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>3 363 039,94</u>	<u>4 301 320,14</u>
	90 346 742,99	85 981 845,54
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	6 719,98	305 995,79
Vastattavaa yhteensä	<u>90 353 462,97</u>	<u>86 287 841,33</u>

9.3 Taseyksikön erillistilinpäätös

295 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat sekä järjestää niiden tarvitsemia kiinteistöpalveluita. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman toimitilaomaisuuden kunnossapidosta, arvon säilymisestä ja tuottavuudesta. Tilakeskus vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu. Tilakeskuksen talonrakennusinvestoinneissa pyritään kokonaisvastuullisiin ratkaisuihin, joilla kaupungin palvelutoiminnalle varmistetaan turvalliset ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset toimitilat. Tilakeskuksen toimitilainvestointien osalta vastaava luottamustoimielin on kaupunginhallituksen konsernijaosto.

Katsaus toimintavuoteen 2025

Tilakeskuksen tulos toteutui 1,5 milj. euroa talousarviota parempana. Vaikka kokonaistuotot olivat pienempiä (-0,4 %), olivat niin ikään kokonaiskulut merkittävästi pienemmät (-7,8 %) verrattuna talousarvioon.

Vuokrat ja muut toimintatuotot toteutuivat talousarviota pienempänä (-0,3 %) myös tiloista maksettavat vuokramenot olivat niin ikään arvioitua pienemmät (-8,5 %). Vuokramenojen osalta eron selittää Linnunlahden päiväkodin vesivahingosta johtunut vuokrauksen katko, hankintatoimen siirtyminen Tiedepuistolta hallintotaloon sekä leasingmaksujen ja ulosmaksettavien vuokrien odotettua pienemmät korotukset toimintavuoden aikana.

Muut merkittävimmät menopuolella olleet arvioitua pienemmät menot olivat energiakulut sekä rakennusmateriaalikulut. Omistettujen ja vuokrattujen toimitilojen sähkön (-20,6 %) ja lämmön (-12,5 %) kulutus toteutui merkittävästi odotettua pienempänä. Odotettua pienempää energiakulutusta selittävät osaltaan lauha toimintavuosi sekä toisaalta osana talouden sopeuttamistyössä vuonna 2024 aloitettu energiatalouden tehostaminen. Kunnossapidossa merkittävästi arviota suurempia menoeriä olivat kiinteät kalusteet ja laitteet sekä varaosat, joista erityisesti keittiölaitteiden uusiminen kasvatti menoja.

Tilakeskus on vastannut talousarvion toimenpideohjelman toteuttamisesta toimitilojen osalta osana kaupunkiympäristön toimialaa. Toimenpideohjelman mukaisesti Joensuun kaupungin palvelutoiminnalle tarpeettomien tilojen myyntiä ja purkua jatkettiin. Yhteensä tyhjänä olevia tiloja oli 31.12.2025 23 517 h-m², joista vuokrattavissa oli 14 370 h-m².

Toimintavuonna purettiin seuraavat rakennukset:

• Hammaslahden kirjasto	717,0 h-m ²
• Harpatinharjun rakennukset	3 142,0 h-m ²
• Hammaslahden PAV-mökit	46,0 h-m ²
• Ketunpesäntien 17, ent. Sikala	150,0 h-m ²

• Kotilahden sairaala	6 439,0 h-m ²
• Kukkolan mökki	28,0 h-m ²
• Pyhäselän lukio ja työpaja	1 605,0 h-m ²
• Salpakadun varikon rakennukset	3 542,0 h-m ²
Yhteensä	15 669,0 h-m ²

Toimintavuonna myyntien kautta poistui seuraavat kohteet:

• Asunto Oy Hammaslahden Malmitie-osake	125,0 h-m ²
• Enon nuorisotalo	310,0 h-m ²
• Louhiojan koulun siirtotila	81,0 h-m ²
• Lykynlammen hiihtomaja ja sauna	718,0 h-m ²
• Paavontie 5	1 250,0 h-m ²
• Penttilänkatu 7–9	3554,0 h-m ²
• Tuupovaaran terveyskeskus Kultaniitty	1707,0 h-m ²
Yhteensä	7 745,0 h-m ²

Myyntissä olevia tiloja oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 13 322,5 h-m². Myyntitoimenpiteet olivat käynnissä ja jatkuvat seuraavissa kohteissa:

• Asunto Oy Joensuun Suvituulen toimitilaosakkeet	694,0 h-m ²
• As Oy Enon Tuuliharjun osakkeet	274,5 h-m ²
• Kotilahden Kotikartano	1 671,0 h-m ²
• Kotilahden Metsätähti	373,0 h-m ²
• KOy Heinävaaran Liikekulma osakkeet	185,0 h-m ²
• KOy Enon Kauppakeskus osakkeet	204,0 h-m ²
• Vanha Lyseon lukio	3 878,5 h-m ²
• Muuntamontie 5, tekninen virasto	2 949,0 h-m ²
• Rantakatu 30, toimitila	2 031,0 h-m ²
• Tuupovaaran entinen virastotalo	404,0 h-m ²
• Utran entinen puukoulu	606,0 h-m ²
• Varpuniemen kesämökki	52,0 h-m ²
Yhteensä	13 322,5 h-m ²

Myyntejä edistettiin ilmoittamalla kohteet kaupungin omilla internet-sivuilla, Business Joensuun Myytävät toimitilat- internet-sivulla sekä huutokauppailmoituksilla Huutokaupat.com-palvelussa.

Toimintavuoden aikana toteutettiin tilajärjestelyjä kaupungin omien tilojen sisällä sekä ulkoa vuokratuissa tiloissa palvelujen vaatimalla tavalla. Vuoden 2025 aikana toteutetut merkittävimmät ulkoiset tilajärjestelyt:

- Vuokrattiin Paavontie 5, halli ja kylmä varasto liikuntapalveluiden huollon käyttöön.
- Vuokrattiin Lykynlammelta Onttolantie 94, liikuntapalveluiden tauko- ym. tilat.
- Vuokrattiin Joensuun Kodeilta Ratilantie 3 B9 ja C15 huoneistot korvaamaan Sahatie 20 Touhutuvan päiväkotitilat.
- Vuokrattiin Business Joensuu Oy:ltä 1.7.2026 alkaen Lyseon lukiolle lisätilaa tilajärjestelyihin osoitteesta Länsikatu 15.
- Vuokrattiin kilpailutuksella Heinävaaran uudet päiväkotitilat 1.7.2026 alkaen.
- Vuokrattiin kilpailutuksella Nordiqus Finland OY:ltä Penttilän päiväkodin lisätilat, valmistuminen vuoden 2026 loppuun mennessä.

- Neuvoteltiin ja päätettiin jatkaa Nordiqus Finland OY vuokrasopimuksia Huvikummun, Penttilän ja Marjalan päiväkodeissa.
- Hammaslahden koulun korvaavien tilojen sopimus Niittylahden opistolla päättyi 30.06.2025.
- Päiväkoti Pääskyn vuokraus tilapäistiloina päättyi 31.12.2025. Päiväkoti Pääsky korvasi osittain Linnunlahden päiväkodin tiloja vesivahingon vuoksi.
- Kanervalan koulun ja keittiön tilojen sopimukset päättyivät 31.07.2025.
- Hyvinvointialue irtisanoi Siun soten ja pelastuslaitoksen 24.02.2022 solmitun muutossopimuksen tilat päättymään 30.11.2025, lukuun ottamatta erillisillä sopimuksilla tehtyjä sopimuksia (poikkeus Jokikatu 8, joka irtisanotti päättymään 30.04.2025). Uudet sopimukset 31.12.2025 luonnosvaiheessa hyväksyttävänä hyvinvointialueella.

Vuoden 2025 aikana kaupunki päätti myydä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle Siilaisen terveysaseman ja ravintokeskuksen, Siilaisen pelastusaseman sekä Pekkalan pelastusaseman. Kauppa toteutui vasta 2.1.2026.

Toimintavuoden aikana tilattiin rakennusten kuntoarviota ja kiinteistöarvioita niin kunnossapidon tueksi kuin myös rakennusten myyntitoimeksiantoja varten.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Toteuma
Tulostavoite, euroa	4 204 285	6 947 000	6 947 000	8 469 484
Korvaus peruspääomasta, milj. euroa	5,49	5,49	5,49	5,49
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (htm ²)	282 331	278 217	278 217	272 874
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (htm ²)	68 042	64 994	64 994	64 305
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (htm ² *)	321 359	315 211	315 211	313 662
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen sisäinen vuokra (€/hm ² /kk)	13,50	14,01	14,01	13,75
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/hm ² /kk)	17,40	19,15	19,15	16,51
Tilojen vuokrausaste (%)	94,3 %	92,3 %	92,3 %	95,4 %
Hoidettavien tilojen laskennal. pinta-ala h-m ²	275 419	272 908	272 908	272 577
Lämmön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a	26,7	34,5	34,5	27,3
Veden ominaiskulutus l/rm ³ /a	56,4	58,0	58,0	59,5
Sähkön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a	14,0	15,0	15,0	13,8
Kiinteistönhoito €/m ²	-10,6	-11,7	-11,7	-11,04
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²	-5,5	-6,8	-6,8	-6,28
Talotekninen kunnossapito €/m ²	-8,4	-8,0	-8,0	-8,30
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	65,0	64,4	64,4	61,0
Toimintatulot	58 731 394	61 086 586	61 086 586	60 866 904
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	727 884	400 000	400 000	614 293
Toimintamenot	-34 388 239	-35 872 586	-35 872 586	-33 061 808
Toimintakate	25 071 039	25 614 000	25 614 000	28 419 389

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	61 486 586	0	61 486 586	61 481 197	-5 389
Toimintakulut	-35 872 586	0	-35 872 586	-33 061 808	2 810 778
Toimintakate	25 614 000	0	25 614 000	28 419 389	2 805 389

Tilakeskuksen investointihankkeet

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-11 357 000		-11 357 000	-11 072 331	284 669
Investointitulot	503 000		503 000	525 193	22 193
Nettoinvestoinnit	-10 854 000		-10 854 000	-10 547 138	306 862

Toimitilojen investointimenoihin käytettiin vuonna 2025 yhteensä 11,07 milj. euroa, josta pienten hankkeiden osuus oli 1,58 milj. euroa. Määrärahavaraus oli yhteensä 11,36 milj. euroa, kustannukset alittivat määrärahavarausten 0,28 milj. eurolla. Merkittävimmät poikkeamat on käsitelty hankkeiden kuvauksissa.

Investointituloja saatiin erilaisista avustuksista mm. Kaupungintalon muuttamiseen museoksi, 0,09 milj. euroa, Taidemuseon perusparannukseen 0,2 milj. euroa sekä Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen rakentamiseen 0,17 milj. euroa, yhteensä 0,46 milj. euroa. Lisäksi tuloja saatiin rakennusten ja osakkeiden myynnistä 0,07 milj. euroa. Rakennusten myyntitulot toteutuivat 0,23 milj. euroa arvioitua pienempänä.

Investointien työohjelmaan 2025 sisältyneet hankkeet (nimetyt hankkeet)

Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjauksen ja laajennuksen rakennustyöt valmistuivat niin, että kohteen urakat otettiin vastaan 29.11.2024. Ensimmäinen yleisötapahtuma järjestettiin onnistuneesti 5.12.2024. Jäljellä jäivät jälkityönä tehtävät työt, jotka tehtiin keväällä 2025, esim. puiden istutus ja aurinkosähköjärjestelmän käyttöönotto.

Hankkeen hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio (KV 13.12.2021 § 136) oli 12,8 milj. euroa. Vuoden 2023 talousarvion käsittelyn yhteydessä (KV 12.12.2022 §145) kustannusennuste tarkentui 15,1 milj. euroon. Urakkatarjousten perusteella kustannusarvio tarkentui niin, että kustannusarvio oli 17,95 milj. euroa. Lisämäärärahan tarve ratkaistiin investointien kokonaismäärärahan puitteissa mm. vähentämällä pienten hankkeiden määrärahavarausta vuodelta 2023 ja huomioimalla myönnetty päätös valtionavusta (KH 19.6.2023 § 263). Kustannusarvion nousu johtui monista tekijöistä, merkittävimpinä olivat yleinen hintatason nousu korona -pandemian jälkeen sekä 2022 alkanut Ukrainan sota ja suunnitteluratkaisujen tarkentuminen. Hankkeelle myönnettiin valtionavustusta liikuntapaikkojen rakentamiseen 0,75 milj. euroa.

Hankkeeseen käytettiin lopulta yhteensä 19,08 milj. euroa. Hankkeeseen käytettiin vuonna 2025 määrärahaa 0,66 milj. euroa, kun määrärahavaraus oli 0,22 milj. euroa. Hankkeessa siirtyi urakoiden viimeisiä maksueriä ja lisätöitä maksettavaksi vuodelle 2025 muun muassa putki- ja

rakennusurakoissa. Lisäksi rakennusurakasta tehtiin 0,36 milj. euron pidätys talvella 2024 työmaalla tapahtuneen jäätymisvahingon vuoksi. Jäätymisvahinkoasia saatiin käsiteltyä talven aikana ja vahinkokorjaukset tehtyä kesän 2025 aikana. Kaikki jäätymisvahinkoon liittyvät kustannukset on veloitettu vakuutusyhtiöltä. Hankkeessa merkittävämpiä lisäkustannuksia olivat mm.: yhteiskannakointikiskojen muutokset materiaaleineen 0,09 milj. euroa, pääurakoitsijan lisäaikakorvaus n. 0,08 milj. euroa suunnitelmamuutosten takia ja jäänhoitokoneen katosrakenne 0,04 milj. euroa. Käsiteltyjä lisä- ja muutostyötarjouksia sekä hyvitystarjouksia oli urakoissa yhteensä 173 kpl.

Kaupungintalon muutos museoksi –hankkeen rakennustyöt käynnistyivät loppuvuodesta 2023 ja valmistuivat alkuvuodesta 2025, teatterin esitystekniikka, uusittiin / kunnostettiin kesän näytäntötauon aikana. Hankkeen hankesuunnitelman mukainen hyväksytty kustannusarvio (KV 3.10.2022 §112) oli 6,5 milj. euroa, josta teatteritekniikan uusimisen osuus on 0,9 milj. euroa. Hankkeeseen käytettiin yhteensä 5,6 milj. euroa, josta esitystekniikan uusimiseen ja kunnostukseen 1,0 milj. euroa. Kustannusten alitus johtui suhdanteen heikentymisestä 2023 vuoden aikana ja suunnitteluratkaisun tarkentumisesta. Esitystekniikan ylitys 0,1 milj. euroa johtui pitkälti suunnitteluratkaisun ja laajuuden tarkentumisesta suunnitteluvaiheen aikana.

Vuonna 2025 hankkeeseen käytettiin rahaa 2,3 milj. euroa, määrärahavaraus oli 1,3 milj. euroa. Poikkeama vuoden 2025 talousarvion ja toteuman välillä johtuu suurelta osin viimeisten maksuerien ja lisätöiden siirtymisestä.

Hankkeelle myönnettiin valtionavustusta kulttuuripaikkojen rakentamiseen 0,9 milj. euroa, josta 0,09 milj. euroa kohdentui vuodelle 2025 töiden valmistumiseen.

Hammaslahden uuden koulun rakentaminen käynnistyi loppuvuodesta 2023 ja valmistui kesällä 2025. Opetus uusissa tiloissa käynnistyi syyslukukauden 2025 alusta. Hankkeen hankesuunnitelmassa hyväksytty kustannusarvio (KV 3.10.2022 § 108) on 11,67 milj. euroa.

Hankkeeseen käytettiin yhteensä 11,62 milj. euroa ja hanke toteutui hyväksytyyn kustannusarvion sekä aikataulun mukaisesti. Hankkeeseen käytettiin vuonna 2025 määrärahaa 3,6 milj. euroa, kun määrärahavaraus oli 4,0 milj. euroa. Poikkeama johtui rakennustöiden ennakoitua nopeammasta etenemisestä.

Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen suunnittelu ja rakentaminen käynnistyi alkusyksystä 2024 ja työt valmistuivat heinäkuun 2025 loppuun mennessä. Tilat otettiin käyttöön syyskauden ajaksi. Kohteen yhdessä wc-tilassa tehtiin rakennusurakan loppuvaiheessa sattuneen vesivahingon korjaustyö loppuvuodesta pelikauden jälkeen. Vahinko korvattiin rakennustyövakuutuksesta.

Hankkeen hankesuunnitelman mukainen ja hyväksytty kustannusarvio (KH 18.12.2023 § 481) oli 1,1 milj. euroa. Hankkeeseen käytettiin yhteensä 0,99 milj. euroa, hankkeen kustannukset alittuivat ja hanke toteutui hyväksytyyn aikataulun mukaisesti. Hankkeeseen käytettiin 0,72 milj. euroa vuonna 2025, kun määrärahavaraus oli 0,74 milj. euroa.

Hankkeelle myönnettiin valtionavustusta liikuntapaikkojen rakentamiseen 0,29 milj. euroa, josta ensimmäinen maksuerä 0,09 milj. euroa maksettiin jo vuonna 2024.

Taidemuseon perusparannuksen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2024. Rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2025. Rakennustöiden on määrä valmistua elokuun 2026 loppuun mennessä.

Hankkeen hankesuunnitelmassa hyväksytty (KV 2.10.2023) kustannusarvio on 7,4 milj. euroa. Kustannusarvio tarkentui saatujen urakkatarjousten perusteella 7,2 milj. euroon. Summa pitää sisällään rakentamistaikaisen lisä- ja muutostyövarauksen. Vuonna 2025 rahaa käytettiin hankkeeseen 2,3 milj. euroa, kun määrärahavaraus oli 3,1 milj. euroa. Alittuminen johtui rakennustöiden pienestä viiveestä aloituksessa ja maksuerien siirtymisestä vuodelle 2026.

Hankkeelle haettiin avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä investointiavustusta (investointiavustus kulttuuritilojen peruskorjaus- ja perustamishankkeisiin) Avustusta myönnettiin 0,4 milj. euroa, josta 0,2 milj. euroa kohdentuu vuodelle 2025. Loppu 0,2 milj. euroa tulee kohdentumaan vuodelle 2026.

Pienet hankkeet

Pienten hankkeiden vuoden 2025 määrärahavaraus oli talousarviossa 2,0 milj. euroa. Hankkeisiin käytettiin 1,58 milj. euroa. Merkittävämpiä poikkeamia olivat mm.:

- Liittymismaksut toteutuivat 0,08 milj. euroa ennakoitua pienempinä
- Tikkarinne-kampuksen valaistuksen uusiminen vaiheen 1 aloitus viivästyi markkinaoikeuden käsittelyn vuoksi ja siitä kertyi menoja vain 0,06 milj. euroa (varaus 0,2 milj. euroa)
- Urheilutalon lvia-parannustyöt toteutus siirtyi vuodelle 2026, 0,13 milj. euroa
- Pielisjoen koulun astianpesulinjaston uusiminen toteutui n. 0,06 milj. euroa ennakoitua edullisemmin
- Siilaisen keskuskeittiön rasiapakkaus kone ja vaunupesukoneen uusiminen toteutui 0,7 milj. euroa edullisemmin.

Vuonna 2025 pieniin hankkeisiin käytettiin määrärahaa seuraavasti:

- Lyseon peruskoulun valaistuksen ja kameravalvonnan uusiminen (vuonna 2024: 165 294 euroa, hanke yhteensä 437 204 €)	271 280 euroa
- Jokikatu 8 työllisyyspalvelun tilojen muutokset (vuonna 2024: 6 846 euroa, hanke yhteensä 84 025 euroa)	77 179 euroa
- Enon liikuntahallin vesikaton korjaustyö	339 871 euroa
- Siilaisen keskuskeittiön rasiapakkaus koneen hankinta, vaunupesukoneen uusiminen, lisäkompressorien hankinta	309 053 euroa
- Pielisjoen keittiön astiapesulinjaston uusiminen	62 739 euroa
- Pataluodon valmistuskeittiön patojen uusiminen	54 582 euroa
- Motonet-areenan aurinkovoimalan hankinta	46 558 euroa
- Uimaharjun koulun valaistusten uusiminen, vaihe 1	72 887 euroa
- Vesikon rakennusautomaation uusiminen	49 753 euroa
- Utran koulun piha-aidan ennallistaminen	36 151 euroa
- Kanervalan päiväkodin lämmönsiirtimen ja käyttövesilinjan uus.	51 643 euroa
- Tuupovaaran ullakon korjaus ja muutostyöt	23 496 euroa
- Muuntamontie 6 nosto-ovien uusiminen	37 948 euroa
- Pääkirjaston asiakaspalvelun muutokset	21 467 euroa
- Urheilutalon lvia-parannustyöt (jatkuu 2026)	36 580 euroa
- Tikkarinne-kampuksen valaistusten uusiminen, vaihe 1 (jatkuu 2026)	60 842 euroa
- Heinävaaran vuokrapäiväkodin valm. työt (jatkuu 2026)	294 euroa
- Enon liikuntahallin piha-alueen sadevesiverkoston rak. ja pihaparannus	3 330 euroa
- Pielisjoen koulun keittiön viemäri- ja lattiasaneeraus (jatkuu 2026)	3 050 euroa

- Lyseon peruskoulun pihamuutokset (jatkuu 2026)	850 euroa
- Liittymismaksut	16 002 euroa

Selvityskohteita 2025

Vuonna 2025 tehtiin seuraavat investointeihin liittyvät hankesuunnitelmat:

- Naljakan uuden päiväkodin hankesuunnitelma
- Tikkarinne 9 Karelia AMK:n opiskelijaravintolan keittiön peruskorjauksen hankesuunnitelma
- Mehtimäen uuden uimahallin hankesuunnitelma sekä
- Teatteriravintolan lasiterassin ja keittiön peruskorjauksen hankesuunnitelma

Lisäksi tilakeskus osallistui seuraaviin mm. seuraaviin tilojen hankintaan liittyviin selvitystöihin:

- Kulttuuri- ja musiikkitalon hankinta- ja neuvotteluvaihe
- Penttilän päiväkodin laajennus (vuokrakohde), viitesuunnittelu
- Heinävaaran päiväkotiki (vuokrakohde), viitesuunnittelu.

Tilakeskuksen talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2025	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	61 486 586,00	0,00	61 486 586,00	61 481 196,50	-5 389,50	59 459 277,84
Liikevaihto	60 831 000,00		60 831 000,00	60 743 480,87	-87 519,13	58 353 242,45
Valmistus omaan käyttöön	400 000,00		400 000,00	614 292,68	214 292,68	727 883,81
Muut liiketoiminnan tulot	255 586,00		255 586,00	102 273,88	-153 312,12	352 539,86
Muut tuet ja avustukset				21 149,07	21 149,07	25 611,72
Toimintamenot	-35 872 586,00	0,00	-35 872 586,00	-33 061 808,22	2 810 777,78	-34 388 238,77
Materiaalit ja palvelut	-15 124 939,00	0,00	-15 124 939,00	-13 929 632,90	1 195 306,10	-13 420 651,66
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 865 525,00			-7 970 315,46	-7 970 315,46	-7 855 394,35
Palvelujen ostot	-6 259 414,00			-5 959 317,44	-5 959 317,44	-5 565 257,31
Henkilöstökulut	-3 459 656,00	0,00	-3 459 656,00	-3 248 948,10	210 707,90	-3 362 316,75
Palkat ja palkkiot	-2 781 035,00	0,00	-2 781 035,00	-2 620 150,35	160 884,65	-2 716 701,36
Henkilösivukulut	-678 621,00	0,00	-678 621,00	-628 797,75	49 823,25	-645 615,39
Muut liiketoiminnan menot	-17 287 991,00	0,00		-15 883 227,22	-15 883 227,22	-17 605 270,36
Toimintakate	25 614 000,00	0,00	25 614 000,00	28 419 388,28	2 805 388,28	25 071 039,07
Rahoitustulot ja -menot	-5 486 000,00	0,00	-5 486 000,00	-5 485 636,20	363,80	-5 485 644,63
Korvaus peruspääomasta	-5 486 000,00		-5 486 000,00	-5 485 620,72	379,28	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut				-15,48	-15,48	-23,91
Vuosikate	20 128 000,00	0,00	20 128 000,00	22 933 752,08	2 805 752,08	19 585 394,44
Poistot ja arvonalentumiset	-13 181 000,00	0,00	-13 181 000,00	-14 464 268,36	-1 283 268,36	-15 381 109,54
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 181 000,00		-13 181 000,00	-13 032 308,78	148 691,22	-12 843 620,82
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	-1 431 959,58	-1 431 959,58	-2 537 488,72
Tilikauden tulos	6 947 000,00	0,00	6 947 000,00	8 469 483,72	1 522 483,72	4 204 284,90
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	1 057 641,38	1 057 641,38	1 145 648,88
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	1 057 641,38	1 057 641,38	1 145 648,88
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	6 947 000,00	0,00	6 947 000,00	9 527 125,10	2 580 125,10	5 349 933,78

Tuloslaskelma

	2025	2024
Liikevaihto	60 743 480,87	58 353 242,45
Valmistus omaan käyttöön	614 292,68	727 883,81
Liiketoiminnan muut tuotot	102 273,88	352 539,86
Muut tuet ja avustukset	21 149,07	25 611,72
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 970 315,46	-7 855 394,35
Palvelujen ostot	-5 959 317,44	-5 565 257,31
	<u>-13 929 632,90</u>	<u>-13 420 651,66</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 620 150,35	-2 716 701,36
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-553 453,31	-578 955,00
Muut henkilösivukulut	-75 344,44	-66 660,39
	<u>-3 248 948,10</u>	<u>-3 362 316,75</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 032 308,78	-12 843 620,82
Arvonalentumiset	-1 431 959,58	-2 537 488,72
Poistot ja arvonalentumiset	-14 464 268,36	-15 381 109,54
Liiketoiminnan muut kulut	-15 883 227,22	-17 605 270,36
Liikeylijäämä	13 955 119,92	9 689 929,53
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-5 485 620,72	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut	-15,48	-23,91
	<u>-5 485 636,20</u>	<u>-5 485 644,63</u>
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	8 469 483,72	4 204 284,90
Ylijäämä ennen varauksia	8 469 483,72	4 204 284,90
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	1 057 641,38	1 145 648,88
Investointivarauksen lisäys (-), vähennys(+)		
Tilikauden ylijäämä	<u>9 527 125,10</u>	<u>5 349 933,78</u>

Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä	13 955 119,92	9 689 929,53
Poistot ja arvonalentumiset	14 464 268,36	15 381 109,54
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 485 636,20	-5 485 644,63
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-34 165,52</u>	<u>-190 255,76</u>
	22 899 586,56	19 395 138,68
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-11 072 330,63	-29 142 320,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	458 345,00	1 213 624,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	<u>66 848,00</u>	<u>1 230 693,12</u>
	-10 547 137,63	-26 698 002,67
Toiminnan ja investointien rahavirta	12 352 448,93	-7 302 863,99
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-658 915,49	233 390,21
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-9 871 203,96	7 223 999,50
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>-1 822 329,48</u>	<u>-154 525,72</u>
	-12 352 448,93	7 302 863,99
Rahoituksen rahavirta	-12 352 448,93	7 302 863,99

Tase

Vastaaavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	722 643,27	955 860,89
	<u>722 643,27</u>	<u>955 860,89</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 641 724,48	1 819 146,49
Rakennukset	210 719 516,62	187 290 251,20
Koneet ja kalusto	224 636,93	324 429,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 378 020,35	28 711 120,02
	<u>214 963 898,38</u>	<u>218 144 947,31</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 643 738,03	3 112 436,69
Muut saamiset	129 365,90	129 365,90
	<u>2 773 103,93</u>	<u>3 241 802,59</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	456 506,06	117 089,76
Muut saamiset	399 138,34	529 961,70
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Siirtosaamiset	469 047,63	18 725,08
	<u>1 324 692,03</u>	<u>665 776,54</u>
Vastaavaa yhteensä	<u>219 784 337,61</u>	<u>223 008 387,33</u>
Vastattavaa	2025	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	91 427 011,19	91 427 011,19
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	23 572 206,43	18 222 272,65
Tilikauden yli-/alijäämä	9 527 125,10	5 349 933,78
	<u>124 526 342,72</u>	<u>114 999 217,62</u>
Poistoero ja varaukset		
Poistoero	20 557 937,89	21 615 579,27
	<u>20 557 937,89</u>	<u>21 615 579,27</u>
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	2 102 339,49	3 954 346,10
Korottomat velat kunnalta	71 934 061,38	81 805 265,34
Liittymismaksut ja muut velat	48 054,65	49 047,22
Siirtovelat	615 601,48	584 931,78
	<u>74 700 057,00</u>	<u>86 393 590,44</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>219 784 337,61</u>	<u>223 008 387,33</u>

9.4 Eriytetyt tuloslaskelmat

9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet

1.1.2020 voimaan astuneen säännöksen mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailluilla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttäminen on Joensuun kaupungissa toteutettu siten, että kilpailluilla markkinoilla harjoitettavat palvelut on kirjattu omille kustannuspaikoilleen tai toiminnoilleen ja niihin on kohdistettu kaikki toiminnasta aiheutuvat tulot ja kulut. Tilakeskuksen eriytettävä toiminta poikkeaa kirjaustansa osalta muista kaupungin eriytettävistä toiminnoista. Tilakeskuksen eriyttäminen on toteutettu siten, että eriyttämisen kohteena olevien tilakohteiden tulot on eroteltu toiminnolla kirjanpidossa ja kirjanpitoon kirjatut menot jyvitetään Koki-ohjelmassa rakennuksen huoneistoryhmille (R0810) vuokrasopimusten neliöiden perusteella ja sitä kautta saadaan eriytettävän toiminnan menot. Menot suhteutetaan koko kiinteistönhoidon kustannuksiin (% kokonaismenoista) ja Kokista saadut menot kohdistetaan laskennallisesti tuloslaskelman tiliryhmille eriytetyn toiminnan menojen suhteessa.

Eriytettyjen toimintojen kirjanpitoon on kohdistettu välittömät kustannukset joko aiheuttamisperiaatteella tai esimerkiksi työaika-arvion perusteella. Palveluihin on pääsääntöisesti kohdistettu myös välilliset kustannukset, kuten keskitetyt tukipalvelut.

Toimialoille on laadittu keskitetysti eriytettyä kirjanpitoa ja näiden palveluiden hinnoittelua koskevat ohjeet. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä liikelaitoksen tuloslaskelmakaavaa käyttäen. Tilinpäätöksessä on esitetty myös vertailuvuoden luvut.

Hinnoittelussa on huomioitu useamman vuoden toimintakulujen ja -tuottojen taso, ei vain yksittäisen vuoden tilanne. Lisäksi vuosien välinen vaihtelu vaikuttaa eriytettyjen toimintojen toteutumiseen.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Jokainen tytäryhtiö raportoi asiasta omassa tilinpäätöksessään.

9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetyt toiminnot

6924 Vesikon kahvio	2025	2024
Liikevaihto	54 354	55 428
Liiketoiminnan muut tuotot	853	869
Materiaalit ja palvelut	-37 747	-31 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 480	-29 701
Ostot tilikauden aikana	-34 480	-29 701
Palvelujen ostot	-3 267	-1 507
Henkilöstökulut	-35 700	-32 698
Palkat ja palkkiot	-29 713	-27 390
Henkilösivukulut	-5 988	-5 308
Eläkekulut	-5 105	-4 595
Muut henkilösivukulut	-882	-713
Liiketoiminnan muut kulut	-14 185	-8 861
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-32 425	-16 470
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-32 425	-16 470

9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetyt toiminnot

Yhdyskuntatekniikan palvelutuontanto, muun palvelun myynti	2025	2024
Liikevaihto	166 751	195 317
Liiketoiminnan muut tuotot	0	119
Muut tuet ja avustukset	0	316
Materiaalit ja palvelut	-28 483	-37 342
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 351	-11 242
Ostot tilikauden aikana	-6 351	-11 242
Palvelujen ostot	-22 132	-26 100
Henkilöstökulut	-21 219	-68 839
Palkat ja palkkiot	-16 134	-55 785
Henkilöstösivukulut	-5 085	-13 054
Eläkekulut	-4 626	-11 669
Muut	-459	-1 385
Liiketoiminnan muut kulut	-91 260	-89 494
Liikelylijäämä (-alijäämä)	25 789	78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	25 789	78
Tilakeskus	2025	2024
Liikevaihto	710 570	732 143
Materiaalit ja palvelut	-166 643	-167 112
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95 350	-97 814
Ostot tilikauden aikana	-95 350	-97 814
Palvelujen ostot	-71 292	-69 298
Henkilöstökulut	-38 868	-41 867
Palkat ja palkkiot	-31 345	-33 828
Henkilöstösivukulut	-7 522	-8 039
Eläkekulut	-6 621	-7 209
Muut	-901	-830
Poistot ja arvonalentumiset	-163 620	-191 524
Liiketoiminnan muut kulut	-190 014	-219 219
Liikelylijäämä (-alijäämä)	151 426	112 421
Rahoitustuotot ja -kulut	-65 626	-68 307
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	85 800	44 114

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Asiakirjan oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Joensuussa 30.3.2026

Seppo Eskelinen
kaupunginhallituksen pj

Anni Järvinen
kaupunginhallituksen 1. vpj

Sari Huovinen
kaupunginhallituksen 2. vpj

Jukka Hirvonen
kaupunginhallituksen jäsen

Sari Koskinen
kaupunginhallituksen jäsen

Pekka Kukkonen
kaupunginhallituksen jäsen

Jenni Mainonen
kaupunginhallituksen jäsen

Virve Mikkonen
kaupunginhallituksen jäsen

Timo Puustinen
kaupunginhallituksen jäsen

Anssi Törmälä
kaupunginhallituksen jäsen

Heli Vara
kaupunginhallituksen jäsen

Jere Penttilä
kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela, KHT, JHT

11 Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tosittelajeista

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet	MUIST1	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet, rahastot	MUIRAH	Sähköinen arkistointi
Ulkoiset muistiot rondosta	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Vyörytys	VYÖR	Sähköinen arkistointi
Muistiotos tilinpäät	MUISTP	Sähköinen arkistointi
Kassatositteet	KASSA2	Sähköinen arkistointi
Sisäinen tilimyynti, CPU	KASSAS	Sähköinen arkistointi
Tiliotteet	PANKKI	Sähköinen arkistointi
Verkkokauppa	VERKKO	Sähköinen arkistointi
Sisäiset siirrot ja oikaisut	MUISIS	Sähköinen arkistointi
Sisäiset muistiot Rondosta	MUIRS2	Sähköinen arkistointi
TE tuet	TETUET	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP	Sähköinen arkistointi
Käyttösuunnitelma	BUD	Sähköinen arkistointi
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL	Sähköinen arkistointi
Palkat		
Manuaaliset palkat	MUIPAL	Sähköinen arkistointi
Atk-palkkatositteet	PALKAT	Sähköinen arkistointi
Matkalaskut	MATKAT	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		
Ostoreskontra, Rondo	ORPRO	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	ORPMAK	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	ORPMAK	Sähköinen arkistointi
Sisäiset laskut Rondosta	SISROP	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra		
Laskulajit	MRP01-MRP99	Sähköinen arkistointi
Hyvityslask. kuittaukset	MRPHYV	Sähköinen arkistointi
MRP Manuaalisuoritukset	MRPMAN	Sähköinen arkistointi
MRP Luottotappiot	MRPK	Sähköinen arkistointi
MRP Viitesuoritukset	MRPVII	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Sähköinen arkistointi
Irtaimisto	IRTAIN	Sähköinen arkistointi
Konserni		
Alkusaldot	KLALKU	Sähköinen arkistointi
Tytär/kuntayhtymät	KLYHT	Sähköinen arkistointi
Konsernikirjaukset	KLKIRJ	Sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS	Sähköinen arkistointi